EMILY BRONTËOVÁ

Na Větrné hůrce

AUDIOKNIHY CZ · AUDIOKNIHYCZ.CZ

Emily Brontëová

Kapitola 1.

Rok 1801 – Právě jsem se vrátil z návštěvy u svého domácího pána, od jediného souseda, který mě bude obtěžovat. Tohle je vskutku krásný kraj! V celé Anglii bych snad nenašel místo tak dokonale odříznuté od ruchu společnosti. Pravý ráj misantropa – a pan Heathcliff a já tvoříme vhodnou dvojici, abychom si tu pustinu rozdělili mezi sebe. Výtečný chlapík! Ani netušil, jak se mé srdce k němu rozehřálo, když jsem spatřil, jak jeho černé oči podezíravě ustoupily do stínu obočí, zatímco jsem k němu dojížděl, a jak se jeho prsty žárlivě odhodlaně zahrabaly ještě hlouběji do kapsy u vesty, sotva jsem vyslovil své jméno.

„Pan Heathcliff?" oslovil jsem ho.

Odpovědí bylo pokývnutí hlavy.

„Lockwood, váš nový nájemce, pane. Mám tu čest vás co nejdříve po svém příjezdu navštívit a vyjádřit naději, že jsem vám nezpůsobil nepříjemnosti svou vytrvalostí, s níž jsem si vyprosil Drozdov do pronájmu. Včera jsem se doslechl, že jste prý měl jisté pochybnosti —"

„Drozdov je můj, pane," přerušil mě a trhl sebou. „Nedovolil bych nikomu, aby mi působil nepříjemnosti, kdybych tomu mohl zabránit. Pojďte dál!"

To „pojďte dál" vycedil mezi sevřenými zuby a vyjadřovalo tolik co „jděte k šípku!"; ani vrata, přes něž se nakláněl, neučinila v souladu s těmi slovy jediný vlídný pohyb. Myslím, že právě tahle okolnost mě přiměla pozvání přijmout: zaujal mě muž, jenž se zdál být ještě přepjatěji uzavřený než já sám.

Když viděl, jak koňské prsy mého oře statečně tlačí na závoru, konečně natáhl ruku, aby ji odjistil, a zachmuřeně vykročil přede mnou po dlážděné cestě. Jak jsme vcházeli do dvora, zavolal: „Josefe, odved panu Lockwoodovi koně a přines nahoru víno."

„Tak tady máme kompletní čeleď, soudím," napadlo mě při tom dvojím příkazu. „Není divu, že mezi kameny dláždění prorůstá tráva a jediný, kdo tu stříhá živé ploty, je dobytek."

Josef byl postarší – ba starý, snad už velmi starý muž, přestože čilý a šlachovitý. „Hospodin se nad námi smiluj!" zabrumlal si pro sebe plačtivě nespokojeným hlasem, zatímco mě zbavoval koně. Při tom se mi však díval do tváře tak kysele, že jsem si milosrdně domyslel, že musí žádat o božskou pomoc, aby strávil oběd, a že jeho zbožné vzývání s mým neočekávaným příchodem nijak nesouvisí.

Větrná hůrka je jméno příbytku pana Heathcliffa. „Větrná" je výmluvné venkovské přídavné jméno popisující atmosférickou vřavu, jíž je stavení za bouřlivého počasí vystaveno. Čistý, posilující průvan tu nahoře zajisté mají po celou dobu: síle severního větru, který se sem převaluje přes hranu srázu, lze porozumět už jen podle krajního naklonění několika zakrslých jedlí u zdi domu a podle řady hubených trnových keřů, které všechny napínají větve jedním směrem, jako by žebraly u slunce o almužnu. Naštěstí měl architekt předvídavost postavit dům pevně: úzká okna jsou hluboko zapuštěna do zdiva a nárožím kryjí mohutné předsazené kameny.

Než jsem překročil práh, zastavil jsem se, abych obdivoval množství groteskních řezeb hojně rozsetých po průčelí, zvláště kolem hlavního vchodu; nad ním jsem mezi divočinou drolících se gryfů a nestoudných pacholátek rozpoznal letopočet „1500" a jméno „Hareton Earnshaw". Rád bych byl k tomu něco poznamenal a vyžádal si od zasmušilého majitele krátkou historii místa, jenže jeho postoj u dveří jako by žádal, abych buď rychle vstoupil, anebo nadobro odešel; a já neměl chuť jeho netrpělivost dráždit, dokud jsem si neprohlédl *penetralium*.

Jediný krok nás uvedl do rodinné jizby, bez jakékoli předsíně nebo chodby: tady jí říkají prostě „síň". Obyčejně zahrnuje kuchyni i přijímací světnici dohromady; soudím však, že na Větrné hůrce byla kuchyně nucena ustoupit úplně do jiné části domu – aspoň jsem zaslechl brebentění jazyků a řinčení kuchyňského náčiní odkudsi z hloubi domu; a u mohutného krbu jsem nespatřil žádné známky pečení, vaření ani smažení, ani lesk měděných kastrolů a cínových cedníků na zdech. Jeden konec síně nicméně nádherně odrážel světlo i teplo z řad obrovských cínových mís, mezi nimiž se blyštily stříbrné džbány a korbely, strmící řada za řadou na obrovském dubovém příborníku až ke stropu. Strop sám nikdy nebyl obložen podhledem: celá jeho anatomie ležela nahá vnímavému oku, až na místo, kde ji zakrýval dřevěný rám obtěžkaný ovesnými plackami a svazky hovězích, skopových a vepřových kýt. Nad krbem viselo několik ničemných starých pušek a pár jezdeckých pistolí; a jako okrasa tam byly po jeho římse rozestaveny tři pestře malované plechovky. Podlahu tvořil hladký, bílý kámen; židle byly vysokých opěradel, prostého, starodávného tvaru, natřené zeleně: jedna nebo dvě těžší, černé, číhaly ve stínu. V oblouku pod příborníkem odpočívala obrovská, játrově hnědá fena ohař, obklopená hemžícím se smečkou kňučících štěňat; a další psi obývali další zákoutí.

Byt i nábytek by nebyly nijak zvláštní, kdyby patřily prostému severnímu hospodáři s tvrdošíjným výrazem a mohutnými údy, dobře vyniklými v pumpkách a kamaších. Takového člověka, sedícího v křesle, s korbelem piva, jenž se mu pění na kulatém stole před ním, lze spatřit, projedete-li jakýmkoli okruhem pěti šesti mil mezi těmito kopci, zajedete-li tam v pravý čas po obědě. Pan Heathcliff však tvoří jedinečný protiklad ke svému obydlí a způsobu života. Vzhledem je cikán snědé pleti; oděvem i chováním gentleman: to jest, pokud lze gentlemanem nazvat leckterého venkovského zemana – snad poněkud zanedbaný, nicméně ta nedbalost mu nesluší špatně, protože má zpří-

ma vzrostlou a hezkou postavu; a je spíše zasmušilý. Někdo by ho možná podezíral z plebejské pýchy; ve mně se však ozývá soucitná struna, která mi říká, že o nic takového nejde: vím, instinktivně vím, že jeho uzavřenost pramení z odporu k okázalým projevům citu – k projevům vzájemné laskavosti. Bude milovat i nenávidět stejně skrytě a mít za jistou formu nestoudnosti být milován nebo nenáviděn na oplátku. Ne, předbíhám: štědře mu propůjčuji své vlastní vlastnosti. Pan Heathcliff může mít pro to, že nenatahuje ruku, když potkává potenciálního známého, docela jiné důvody, než jaké pohánějí mě. Doufejme, že má povaha je takřka jedinečná: má drahá matka říkávala, že nikdy nebudu mít útulný domov; a loňského léta jsem sám sebe prokázal naprosto nehodným jednoho.

Když jsem si u mořského pobřeží užíval měsíce krásného počasí, vhodila mě náhoda do společnosti nejvíce fascinující bytosti: v mých očích pravá bohyně, dokud si mě nevšímala. Svou lásku jsem „nikdy nahlas nevyznal"; ale kdyby pohledy mluvily, i ten nejmenší hlupák by uhodl, že jsem po uši zamilován: nakonec mě pochopila a opětovala pohledem – ten nejsladší z pohledů, jaký si lze představit. A co jsem učinil já? S hanbou se přiznávám – schoulil jsem se ledově do sebe jako hlemýžď; při každém jejím pohledu jsem ustupoval chladněji a dál; až nakonec ubohá nevinná ženuška pochybovala o vlastních smyslech, přemožena zmatkem nad svou domnělou chybou, přemluvila maminku, aby pryč utekly.

Pro tenhle podivný rys povahy jsem si vysloužil pověst záměrné bezcitnosti; jak nezaslouženou, mohu docenit jen já sám.

Posadil jsem se na konec krbového kamene naproti tomu, k němuž můj domácí mířil, a chvíli ticha jsem vyplnil pokusem pohladit psí matku, která opustila svou ložnici a vlčím krokem se mi plížila za lýtka s ohrnutým pyskem a bílými zuby, jimž se sbíhaly sliny po soustu. Mé pohlazení vyvolalo dlouhé hrdelní zavrčení.

„Nechte toho psa raději na pokoji," zavrčel pan Heathcliff v souznění s ní a kopnutím zarazil divočejší projevy. „Není zvyklá na mazlení – nedržím ji jako domácího mazlíčka." Potom rychle přešel k postranním dveřím a znovu zavolal: „Josefe!"

Josef nezřetelně zahuhlal kdesi v hlubinách sklepa, ale neprojevil ani náznak toho, že by hodlal vystoupit nahoru; a tak se jeho pán sám vrhl dolů za ním a nechal mě *vis-à-vis* té zarputilé feně a dvojici zachmuřených chundelatých ovčáků, kteří s ní sdíleli žárlivou stráž nade všemi mými pohyby. Netouže se setkat s jejich zuby, seděl jsem bez hnutí; jenže jsem předpokládal, že tiché urážky těžko pochopí, a tak jsem si nešťastně dovolil mrkat a šklebit se na tu trojici, a nějaký výraz mé fyziognomie podráždil onu dámu tak, že se najednou rozzuřila a skočila mi na kolena. Odhodil jsem ji zpět a chvátal postavit mezi nás stůl. Tenhle manévr probudil celý úl: půl tuctu čtyřnohých běsů různých velikostí a stáří vyrazilo ze skrytých doupat do společného středu. Cítil jsem, že moje paty a cípy kabátu se stávají zvláštním terčem útoku; a zatímco jsem pohrabáčem co nejúčinněji odrážel větší bojovníky, byl jsem nucen hlasitě žádat o pomoc některého z domácího osazenstva při obnovování pokoje.

Pan Heathcliff a jeho sluha vylezli ze sklepních schodů s otravnou flegmatičností: nemyslím, že by se pohybovali o vteřinu rychleji než obvykle, přestože krb byl hotovou bouří zuřivosti a vytí. Naštěstí si pospíšila jedna z obyvatelek kuchyně: statná žena s vykasanou sukní, holými pažemi a tvářemi zrudlými od ohně se vrhla doprostřed hemžení, mávajíc pánví: a užila té zbraně i svého jazyka tak účinně, že bouře jako kouzlem opadla, a když její pán vstoupil na scénu, zůstala jen ona, oddechující jako moře po silném větru.

„Co se tu, u všech čertů, děje?" otázal se a pohlédl na mě způsobem, který jsem po tomhle nepohostinném přijetí stěží mohl snést.

„Co se tu, u všech čertů, děje, opravdu!" zabručel jsem. „Stádo posedlých vepřů ze svatého Písma nemělo v sobě horších duchů než ta-

hle vaše zvěř, pane. To byste klidně mohl ponechat cizince vrhu tygrů!"

„Nenapadnou lidi, kteří se ničeho nedotýkají," poznamenal, postavil přede mě láhev a vrátil posunutý stůl na místo. „Psi dělají dobře, že jsou ostražití. Dáte si sklenku vína?"

„Ne, děkuji."

„Nekousli vás, že ne?"

„Kdyby mě byli kousli, byl bych vtiskl svou pečeť na kousajícího." Heathcliffův výraz se uvolnil v úsměšek.

„No tak, no tak," řekl, „jste rozrušen, pane Lockwoode. Tady, dejte si trochu vína. Hosté jsou v tomhle domě tak nesmírně vzácní, že já i mí psi, ochotně to přiznávám, sotva víme, jak je přijímat. Na vaše zdraví, pane?"

Uklonil jsem se a opětoval přípitek; začal jsem si uvědomovat, že by bylo pošetilé sedět a mračit se kvůli nevychovanosti smečky čoklů; a nadto se mi příčilo poskytovat tomu chlapíkovi další zábavu na vlastní účet, když jeho humor nabral tenhle směr. On – pravděpodobně veden rozvážnou úvahou, že je pošetilé urážet dobrého nájemce – trochu polevil v tom lakonickém stylu, s nímž ořezával zájmena a pomocná slovesa, a nadhodil téma, o němž předpokládal, že mě bude zajímat: rozpravu o výhodách a nevýhodách mého nynějšího ústraní. Shledal jsem ho velmi inteligentním v tématech, kterých jsme se dotkli; a než jsem odjel domů, byl jsem natolik povzbuzen, že jsem si sám nabídl další návštěvu na zítřek. On zjevně žádné opakování mého vpádu nechtěl. Přesto půjdu. Je udivující, jak společensky se cítím ve srovnání s ním.

Kapitola 2.

Včerejší odpoledne přišlo mlhavé a studené. Měl jsem napůl chuť strávit je u ohně ve své pracovně, místo toho, abych se brodil vřesem a bahnem na Větrnou hůrku. Když jsem však vycházel po obědě (Pozn.: obědvám mezi dvanáctou a jednou; hospodyně, matrónovitá dáma, kterou jsem spolu s domem převzal jako kus inventáře, nemohla nebo nechtěla pochopit můj požadavek, aby mi bylo prostíráno v pět) – když jsem tedy s touhle lenivou úvahou stoupal po schodech a vstoupil do pokoje, uviděl jsem služku na kolenou, obklopenou kartáči a kbelíky na uhlí, jak zvedá pekelný prach, zatímco hasí plameny hromadami popela. Ten pohled mě okamžitě zahnal zpátky; vzal jsem si klobouk, a po čtyřmílové chůzi jsem dorazil k zahradní brance Heathcliffova stavení právě včas, abych unikl prvním péřovým vločkám sněhové přeháňky.

Na tom pochmurném vrcholu kopce byla země tvrdá černým mrazem a vzduch mě roztřásl v každém údu. Protože jsem nebyl schopen sejmout řetěz, přeskočil jsem bránu, a jak jsem běžel po dlážděné cestě lemované rozcuchanými angreštovými keři, marně jsem tloukl o vstup, až mi klouby prstů tepaly bolestí a psi vyli.

„Bídní nájemníci!" vyrazil jsem si v duchu, „zasloužíte si trvalou izolaci od svého druhu za svou hrubou nepohostinnost. Já bych aspoň přes den své dveře zavřené na závoru neměl. Nestarám se – já se dostanu dovnitř!" S tímhle odhodláním jsem uchopil kliku a divoce jí zalomcoval. Josef s obličejem jako octem polévaným vystrčil hlavu z kulatého okna stodoly.

„Co pak chcete?" zařval. „Hospodář je dole v ohradě. Jestli s ním chcete mluvit, obejděte to kolem konce stodoly."

„Není nikdo uvnitř, kdo by otevřel dveře?" zavolal jsem v odpověď.

„Nikdo než paní; a ta vám neotevře, dyby ste tu dělal ten svůj strašlivej randál do noci."

„Pročpak? Nemůžete jí říct, kdo jsem, Josefe?"

„Já ne, já ne! S tím nebudu nic mít," zamumlala hlava a zmizela.

Sníh se spustil hustě. Chytil jsem kliku ke druhému pokusu; vtom se na dvoře za mnou objevil mladík bez kabátu, s vidlemi přes rameno. Pokynul mi, ať jdu za ním, a prošli jsme prádelnou a dlážděným prostranstvím, kde byla kolna na uhlí, pumpa a holubník, až jsme konečně vstoupili do té obrovské, teplé, veselé jizby, kde mě předtím přijali. Vesele zářila v záři nesmírného ohně, složeného z uhlí, rašeliny a dřeva; a u stolu, prostřeného k vydatné večeři, jsem s potěšením spatřil „paní" – osobu, jejíž existenci jsem dosud nikdy netušil. Uklonil jsem se a čekal, mysle si, že mi pokyne, abych se posadil. Pohlédla na mě, zabořila se do opěradla a zůstala nehybná a němá.

„Nevlídné počasí!" poznamenal jsem. „Obávám se, paní Heathcliffová, že dveře budou muset nést následek lenivé obsluhy vašeho služebnictva: měl jsem co dělat, aby mě slyšeli."

Ani nepootevřela ústa. Zíral jsem – ona zírala také: v každém případě na mně nechávala oči s klidným, lhostejným výrazem, nesmírně rozpačitým a nepříjemným.

„Posaďte se," řekl mladík drsně. „Hned přijde."

Poslechl jsem; odkašlal si a zavolal na toho darebu Juno, která ráčila při tomhle druhém setkání pohnout nejzazší špičkou ocasu na znamení, že mé známosti uznává.

„Krásné zvíře!" začal jsem znovu. „Chcete se těch mláďat vzdát, madame?"

„Nejsou moje," řekla přívětivá hostitelka, odmítavěji, než by odpověděl sám Heathcliff.

„Á, tak vaši miláčkové jsou mezi těmito?" pokračoval jsem a obrátil se k nejasnému polštáři plnému čehosi jako koček.

„Zvláštní volba miláčků!" poznamenala pohrdavě.

Naneštěstí šlo o hromadu mrtvých králíků. Odkašlal jsem si ještě jednou a přisunul se blíž ke krbu, opakuje svou poznámku o divokosti večera.

„Neměl jste chodit ven," řekla, vstala a sahala si z římsy nad krbem pro dvě z malovaných plechovek.

Její předchozí poloha byla kryta před světlem; teď jsem měl zřetelný pohled na celou její postavu a tvář. Byla štíhlá a zjevně sotva přerostla dívčí léta: obdivuhodná postava a nejvybranější tvářička, jakou jsem kdy měl potěšení spatřit; malé rysy, velmi světlé; lněné prstence vlasů, ba spíš zlaté, visící volně na jejím něžném krku; a oči, které, kdyby měly příjemný výraz, by byly neodolatelné: na štěstí pro mé zranitelné srdce jediný cit, jenž v nich byl patrný, se pohyboval mezi pohrdáním a jakousi zoufalostí, podivně nepřirozenou na tom místě. Plechovky byly skoro mimo její dosah; udělal jsem pohyb, abych jí pomohl; otočila se na mě, jak by se mohl otočit lakomec, kdyby mu někdo chtěl pomáhat počítat zlato.

„Nestojím o vaši pomoc," odsekla; „zvládnu si je vzít sama."

„Prosím za prominutí!" pospíšil jsem si odpovědět.

„Zval vás někdo na čaj?" zeptala se a uvazovala si zástěru přes své úhledné černé šaty, s lžící lístků zastavenou nad konvicí.

„Rád bych si šálek dal," odpověděl jsem.

„Zval vás někdo?" opakovala.

„Ne," řekl jsem s polovičním úsměvem. „Vy jste ta pravá osoba, která mě má pozvat."

Hodila čaj zpátky, i se lžící, a zabořila se do židle v záchvatu dětské uraženosti; čelo zvrásněné, spodní červený ret vysunutý, jako dítě, které se chystá rozplakat.

Mezitím si onen mladík přes sebe přehodil rozhodně odrbaný svrchník a postavil se vzpřímeně před plameny, hledě na mě koutkem oka tak, jako by mezi námi byla jakási nesplacená smrtelná krevní msta. Začal jsem pochybovat, zda je sluha, či ne: jeho oděv i mluva byly obojí hrubé, zcela zbavené oné nadřazenosti, kterou bylo pozorovat u pana a paní Heathcliffových; husté hnědé kadeře měl zcuchané a nepěstěné, licousy mu medvědovsky prorůstaly po tvářích a ruce měl zhnědlé jako prostý nádeník: a přece bylo jeho vystupování volné, skoro povýšené, a neprojevoval žádnou sluhovskou horlivost v obsluze paní domu. Při neexistenci jasných důkazů o jeho stavu jsem usoudil, že bude nejlépe nevšímat si jeho podivného chování; a za pět minut mě vstup Heathcliffa do jisté míry vysvobodil z mé nepříjemné situace.

„Vidíte, pane, přišel jsem, jak jsem slíbil!" zvolal jsem, předstíraje veselost; „a obávám se, že mě tu počasí zdrží na půl hodiny, pokud mi po tu dobu můžete poskytnout útočiště."

„Půl hodiny?" řekl a vytřepával si bílé vločky z šatů; „divím se, že jste si vybral zrovna hustotu sněhové bouře k vycházení. Víte, že riskujete, že se ztratíte v bažinách? Lidé, kteří tahle vřesoviště znají, často za takových večerů ztrácejí cestu; a já vám povím, že na změnu počasí teď není naděje."

„Snad bych si mohl mezi vašimi chlapci najít průvodce, a mohl by zůstat v Drozdově do rána – mohl byste mi někoho postrádat?"

„Ne, nemohl."

„Och, opravdu! Nu, pak se musím spolehnout na vlastní bystrost."

„Hm!"

„Chystáš se udělat ten čaj?" osopil se ten v odrbaném kabátu a přenesl svůj zuřivý pohled ze mě na mladou dámu.

„Má *on* dostat také?" zeptala se, obracejíc se k Heathcliffovi.

„Připrav to, prosím," zněla odpověď, pronesená tak drsně, že jsem sebou trhl. Tón, jímž ta slova byla řečena, odhaloval ryzí špatnost po-

vahy. Už jsem necítil chuť nazývat Heathcliffa výtečným chlapíkem. Když byly přípravy hotovy, pozval mě slovy: „Nuže, pane, přisuňte si židli." A všichni jsme, včetně toho vesnického mladíka, přisedli ke stolu: zatímco jsme se věnovali jídlu, panovalo přísné ticho.

Napadlo mě, že jestli jsem ten mrak způsobil já, je mou povinností pokusit se ho rozehnat. Nemohli přece sedět každý den tak zachmuřeně a mlčky; a bylo nemyslitelné, i kdyby měli sebehorší povahu, aby ten všeobecný mrak, který měli v tváři, byl jejich běžný výraz.

„Je to zvláštní," začal jsem v mezičase mezi vypitím jednoho šálku čaje a přijetím druhého – „je zvláštní, jak zvyk dokáže formovat náš vkus a názory: mnozí by si nedokázali představit existenci štěstí v životě tak dokonalého vyhnanství ze světa, jaký trávíte vy, pane Heathcliffe; a přece si troufám říct, že obklopen rodinou, se svou přívětivou chotí jako řídícím géniem svého domova a srdce —"

„Má přívětivá choť!" přerušil mě s téměř ďábelským úšklebkem na tváři. „Kde je – má přívětivá choť?"

„Paní Heathcliffová, vaše žena, myslím."

„No ano – aha, chcete naznačit, že její duch zaujal post ochraňujícího anděla a střeží osudy Větrné hůrky i poté, co její tělo odešlo. Je to tak?"

Když jsem poznal, že jsem šlápl vedle, pokusil jsem se to napravit. Měl jsem si všimnout, že mezi věkem obou stran je příliš veliký rozdíl na to, aby bylo pravděpodobné, že jsou mužem a ženou. Jednomu bylo kolem čtyřiceti: období duševní rozkvětu, v němž muži zřídka chovají iluzi, že si je dívky berou z lásky: tenhle sen zůstává útěchou našich sklonivších se let. Druhé nebylo zjevně ani sedmnáct.

Pak mi to blesklo hlavou – „Ten křupan po mém boku, který pije čaj z misky a jí chleba neumytýma rukama, může být její manžel: Heathcliff mladší, samozřejmě. Tady máme důsledek pohřbení zaživa: zahodila se tomu balíkovi z pouhé neznalosti, že by existovali lepší jedinci! Smutná škoda – musím si dávat pozor, abych nezpůsobil, že její volby

lituje.” Poslední úvaha se může zdát ješitná; nebyla. Můj soused mi připadal takřka odpudivý; věděl jsem ze zkušenosti, že já sám jsem docela přitažlivý.

„Paní Heathcliffová je má snacha,” řekl Heathcliff, potvrzuje mou domněnku. Při těch slovech se obrátil zvláštním pohledem jejím směrem: pohledem nenávisti; ledaže by měl ta nejzvrácenější lícní svalstva, která se, na rozdíl od těch u ostatních lidí, nerada propůjčují k překladu řeči jeho duše.

„Ach, zajisté – teď to vidím: vy jste tedy šťastný majitel oné dobrotivé víly,” poznamenal jsem a obrátil se ke svému sousedovi.

Tohle bylo horší než předchozí: mladík zrudl a zaťal pěst, s každou známkou chystaného útoku. Zdálo se však, že se vzápětí vzpamatoval, a dusil bouři sprostou kletbou zamumlanou mně na účet: té jsem si však dával pozor, abych si nevšiml.

„Nemáte štěstí ve svých dohadech, pane,” poznamenal můj hostitel; „žádný z nás nemá tu výsadu vlastnit vaši dobrou vílu; její druh je mrtev. Řekl jsem, že je má snacha: tedy musela si vzít mého syna.”

„A tenhle mladík je —”

„Jistě ne můj syn.”

Heathcliff se znovu usmál, jako by bylo poněkud troufalé přisuzovat mu otcovství onoho medvěda.

„Mé jméno je Hareton Earnshaw,” zavrčel ten druhý; „a radil bych vám, abyste ho ctil!”

„Nedal jsem najevo žádnou neúctu,” zněla má odpověď, zatímco jsem se v nitru smál důstojnosti, s níž se představil.

Upíral na mě zrak déle, než se mi chtělo ten pohled oplácet, ze strachu, abych nedostal pokušení buď ho pleskout přes uši, nebo pustit svou veselost nahlas. Začal jsem se cítit nepochybně mimo svůj rámec v tomhle útulném rodinném kruhu. Chmurná duševní atmosféra překonávala a víc než neutralizovala rozžhavenou fyzickou útulnost

kolem mě; a umínil jsem si, že budu opatrný, jak se pod ty krovy odvážím potřetí.

Když záležitost jídla skončila a nikdo nepronesl ani slovo společenského hovoru, přistoupil jsem k oknu, abych prozkoumal počasí. Žalostný pohled se mi naskytl: temná noc předčasně klesající a nebe a kopce smíšené v jedné hořké vichřici větru a dusivého sněhu.

„Nezdá se mi, že bych se teď bez průvodce mohl dostat domů," neudržel jsem se, abych nezvolal. „Cesty budou už zavalené; a i kdyby byly volné, sotva bych před sebou rozeznal stopu."

„Haretone, zažeň těch tucet ovcí do stodolového přístřešku. Zavalí je, zůstanou-li přes noc v ohradě: a dej před ně prkno," řekl Heathcliff.

„Co mám tedy dělat?" pokračoval jsem s rostoucím podrážděním.

Na mou otázku nepřišla žádná odpověď; a když jsem se rozhlédl, viděl jsem jen Josefa, jak nese kbelík kaše pro psy, a paní Heathcliffovou, nakláněnou nad ohněm, jak se baví pálením svazečku sirek, které jí spadly z krbové římsy, když vracela plechovku s čajem na její místo. Josef, když odložil své břemeno, kritickým okem obhlédl místnost a popraskaným hlasem zaskřípal: „To bych rád věděl, jak můžeš takhle stát v zahálce a hůř, dyž sou všici venku! Ale ty seš budižkničemu, zbytečný s tebou mluvit – nikdá se z těch svejch hříšnejch cest neobrátíš, poleze to s tebou rovnou k ďáblovi, jak to šlo s tvou matkou před tebou!"

Chvilku jsem si myslel, že tato výmluvnost patří mně; a dost rozhněván jsem vykročil k tomu starému ničemovi s úmyslem vykopnout ho ze dveří. Paní Heathcliffová mě však zarazila svou odpovědí.

„Vy prohnaný starý pokrytče!" odvětila. „Nebojíš se, že tě vezme čert pokaždé, když vyslovíš jeho jméno? Varuji tě, přestaň mě provokovat, nebo si vyprosím tvůj únos jako zvláštní laskavost! Dost! podívej se sem, Josefe," pokračovala a vzala z poličky dlouhou tmavou knihu; „ukážu ti, jak daleko jsem postoupila v Černém umění: zanedlouho

budu schopna vymést z toho domu všechno. Ta červená kráva neumřela náhodou; a tvůj revmatismus stěží patří mezi prozřetelná navštívení!"

„Och, zlá, zlá!" vydechl stařec; „kéž nás Pán vysvobodí od zlého!"

„Ne, ty zavržený! jsi ztracený – pryč, nebo ti vážně ublížím! Všechny vás nechám vymodelovat ve vosku a hlíně! a první, kdo překročí hranice, které určím – nebudu říkat, co se mu stane – ale uvidíš! Jdi, dívám se na tebe!"

Ta malá čarodějnice dala do svých krásných očí předstíranou zlotřilost a Josef, chvějící se ryzí hrůzou, spěšně vyšel, modle se a vyrážeje „zlá" za sebou. Napadlo mě, že její chování musí být vyvoláno jakýmsi chmurným humorem; a teď, když jsme byli sami, jsem se snažil zaujmout ji svým trápením.

„Paní Heathcliffová," řekl jsem opravdově, „musíte mi prominout, že vás obtěžuji. Předpokládám totiž, že s takovou tváří nemůžete jinak než mít dobré srdce. Ukažte mi prosím několik orientačních bodů, podle nichž bych rozeznal cestu domů: nemám o ní víc představy, než vy, jak byste se dostala do Londýna!"

„Jděte cestou, kterou jste přišel," odpověděla, zabydlila se v židli, se svíčkou a dlouhou knihou otevřenou před sebou. „Je to krátká rada, ale tak dobrá, jakou vám mohu dát."

„Tedy, kdybyste slyšela, že mě našli mrtvého v bažině nebo v jámě plné sněhu, vaše svědomí vám nepošeptá, že je to zčásti vaše vina?"

„Jak by? Nemohu vás doprovázet. Nedovolili by mi dojít ani k zadní zdi zahrady."

„*Vy*! Mrzelo by mě žádat vás, abyste pro mé pohodlí v takové noci překročila práh," zvolal jsem. „Chci, abyste mi *řekla* cestu, ne abyste mi ji *ukazovala*: nebo abyste přemluvila pana Heathcliffa, ať mi dá průvodce."

„Koho? Je tu on sám, Earnshaw, Zilla, Josef a já. Kterého si přejete?"

„Není na farmě žádný chlapec?"

„Ne; to jsou všichni."

„Pak tedy vyplývá, že jsem nucen zůstat."

„To si vyřiďte se svým hostitelem. Já s tím nemám nic společného."

„Doufám, že vám tohle bude poučením, abyste nepodnikal další unáhlené výpravy po těchhle kopcích," ozval se přísný Heathcliffův hlas od vchodu z kuchyně. „Co se zůstání týče, nevedu ubytování pro návštěvy: budete muset sdílet postel s Haretonem nebo Josefem, pokud zůstanete."

„Mohu spát na židli v této místnosti," odpověděl jsem.

„Ne, ne! Cizinec je cizinec, ať bohatý nebo chudý: nebude se mi hodit, abych kohokoli pustil po domě, zatímco já budu mimo stráž!" řekl ten nezdvořilý ničema.

Při téhle urážce mi došla trpělivost. Vyrazil jsem výraz znechucení a prolomil kolem něj do dvora, přičemž jsem ve spěchu narazil do Earnshawa. Byla taková tma, že jsem neviděl, kudy ven; a jak jsem bloudil dokola, slyšel jsem další ukázku jejich zdvořilého chování vůči sobě navzájem. Nejprve se zdálo, že se mě chce mladík zastat.

„Doprovodím ho až k parku," řekl.

„Doprovodíš ho do pekla!" zvolal jeho pán, nebo cokoli byl za vztah. „A kdo se postará o koně, co?"

„Lidský život je důležitější než jedno zanedbání koní na večer: někdo jít musí," zamumlala paní Heathcliffová, laskavěji, než jsem čekal.

„Ne na tvůj rozkaz!" odsekl Hareton. „Jestli ti na něm záleží, radši drž hubu."

„Pak doufám, že tě jeho duch bude strašit; a doufám, že pan Heathcliff nikdy nedostane dalšího nájemce, dokud se Drozdov nestane zříceninou," odpověděla ostře.

„Slyšte, slyšte, ona jim nadává!" zamumlal Josef, k němuž jsem se zrovna směřoval.

Seděl na doslech, dojil krávy při světle lucerny, kterou jsem bez okolků popadl, a volaje, že ji ráno vrátím, vyrazil jsem k nejbližší zadní

brance.

„Pane, pane, krade lucernu!" zařval ten stařec, pronásleduje můj ústup. „Hej, Zubáku! Hej, pse! Hej, Vlku, drž ho, drž ho!"

Když jsem otvíral tu malou branku, vrhla se mi na hrdlo dvě chlupatá monstra, srazila mě k zemi a zhasila světlo; zatímco smíšené hýkání Heathcliffa a Haretona nasadilo korunu mému vzteku a ponížení. Naštěstí se zdálo, že těm bestiím jde spíš o natahování packami, zívání a mávání ocasy než o to pozřít mě zaživa; ale žádné vzkříšení nepřipouštěly, a byl jsem nucen ležet, dokud se jejich zlovolným pánům neráčilo osvobodit mě: pak jsem bez klobouku a chvěje se vztekem nařizoval těm darebákům, aby mě pustili ven – jen ať se opováží mě zdržet o minutu déle – s několika nesouvislými hrozbami odplaty, jež v neurčité hloubce zloby zavánějí králem Learem.

Prudkost mého rozrušení ve mně způsobila vydatné krvácení z nosu, a Heathcliff se stále smál a já stále nadával. Nevím, jak by scéna skončila, kdyby po ruce nebyla jedna osoba poněkud rozumnější než já a shovívavější než můj hostitel. Byla to Zilla, statná hospodyně; která se nakonec vyhrnula ven, aby se otázala, co ten rámus znamená. Myslela si, že na mě někdo z nich vztahuje násilné ruce; a protože se neodvažovala napadnout svého pána, obrátila svou hlasovou dělostřelbu proti mladšímu darebákovi.

„Nu, pane Earnshawe," zvolala, „to bych ráda věděla, co budete příště mít v merku? Chcete nám tu na vlastním prahu vraždit lidi? Vidím, že tenhle dům pro mě nebude – podívejte na toho ubohého chlapce, ten se tu zrovna dusí! Pst, pst; takhle nesmíte pokračovat. Pojďte dovnitř, to spravím: tak, zůstaňte klidně."

S těmi slovy mi náhle chrstla za krk celou pintu ledové vody a zatáhla mě do kuchyně. Pan Heathcliff šel za námi, jeho náhodná veselost rychle hasla v jeho obvyklé zasmušilosti.

Byl mi nesmírně zle, točila se mi hlava a bylo mi mdlo; a tak jsem byl nucen násilím přijmout nocleh pod jeho střechou. Řekl Zille, aby

mi dala sklenku brandy, a prošel pak do vnitřní místnosti; zatímco ona mi vyjadřovala soucit s mou žalostnou situací, a splnivši jeho rozkazy, čímž jsem se poněkud vzpamatoval, odvedla mě do postele.

Kapitola 3.

Když mě vedla po schodech nahoru, doporučovala mi, abych svíčku ukryl a nedělal hluk; neboť její pán má zvláštní nápad ohledně komnaty, do níž mě chce uložit, a nikdy nikomu dobrovolně nedovolil tam přespat. Zeptal jsem se proč. Neví, odpověděla: žije tu teprve rok nebo dva; a dějí se tu takové podivné věci, že si už ani nemůže dovolit být zvědavá.

Příliš omráčen na to, abych byl zvědav sám, zajistil jsem si dveře a rozhlédl se po posteli. Celý nábytek sestával ze židle, šatníku a velké dubové skříně se čtvercovými otvory v horní části, podobnými oknům kočáru. Když jsem k té stavbě přistoupil, nahlédl jsem dovnitř a shledal, že jde o jedinečný druh starodávného lůžka, velmi obratně navrženého tak, aby každý člen rodiny nemusel mít vlastní pokoj. Tvořilo vlastně malý alkovník a parapet okna, které uzavíralo, sloužil jako stůl.

Zasunul jsem panelové stěny zpátky, vlezl dovnitř se svým světlem, znovu je přitáhl k sobě a cítil se bezpečný před bděloství Heathcliffa i kohokoli jiného.

Parapet, na nějž jsem postavil svíčku, měl v jednom rohu navršených několik zplesnivělých knih; a byl pokryt písmem naškrábaným do nátěru. Toto písmo však nebylo nic jiného než jedno jméno opakované v nejrůznějších typech, velkých i malých – *Catherine Earnshaw*, tu a tam proměněné v *Catherine Heathcliff* a potom zas v *Catherine Linton*.

V apatické netečnosti jsem si opřel hlavu o okno a dál si pro sebe přeslabikovával Catherine Earnshaw – Heathcliff – Linton, až se mi

oči zavřely; ale neodpočinuly ani pět minut, když ze tmy vyšlehla záře bílých písmen, živá jako přízraky – vzduch se hemžil Catherinami; a když jsem se vzchopil, abych ten dotěrný název zahnal, zjistil jsem, že knot mé svíčky leží na jednom ze starodávných svazků a prosycuje místo pachem páleného telecího.

Zhasil jsem jej, a protože mi bylo z chladu a trvalé nevolnosti velmi nevolno, posadil jsem se a rozevřel ten poškozený foliant na kolenou. Byla to Nová smlouva, štíhlým písmem, strašně páchnoucí plísní: předlist nesl nápis – „Catherine Earnshaw, její kniha", a datum asi čtvrt století staré.

Zavřel jsem ji a sáhl po jiné a jiné, až jsem je prohlédl všechny. Catherinina knihovna byla vybraná a její zuboženost dokazovala, že byla hojně užívána, i když ne tak docela k zákonitému účelu: sotva jedna kapitola unikla komentáři perem a inkoustem – aspoň zdání komentáře – pokrývajícímu každý kousíček prázdna, který tiskař ponechal. Některé byly samostatné věty; jiné části nabývaly podoby pravidelného deníku, naškrábaného neurčitým, dětským písmem. Nahoře na jedné zvláštní stránce (jistě poklad, když se na ni poprvé narazilo) jsem se velmi pobavil pohledem na vynikající karikaturu svého přítele Josefa – hrubě, leč mocně načrtnutou. V nitru se mi okamžitě roznítil zájem o neznámou Catherine, a bez meškání jsem se dal do luštění jejích vybledlých hieroglyfů.

„Strašlivá neděle," začínal odstavec pod ní. *„Přeji si, aby byl otec zase zpátky. Hindley je odpudivá náhrada – jeho chování k Heathcliffovi je ohavné – H. a já se chystáme vzbouřit – svůj první krok jsme dnes večer učinili.*

„Celý den lilo; nemohli jsme jít do kostela, a tak si musel Josef dávat shromáždění na půdě; a zatímco Hindley a jeho žena se dole vyhřívali u útulného ohně – nedělali leccos krom čtení Bible, za to ručím – Heathcliff, já a nešťastný oráčův chlapec jsme dostali rozkaz vzít si

modlitební knížky a vylézt nahoru: byli jsme seřazeni do řady na pytli obilí, naříkali a třásli se zimou a doufali, že se bude třást i Josef, aby si pro vlastní dobro odbyl krátkou kázáníčko. Marná myšlenka! Pobožnost trvala přesně tři hodiny; a přesto měl můj bratr tu drzost zvolat, když viděl, jak sestupujeme: ‚Cože, už hotovo?' Dřív nám v nedělní večery dovolovali hrát si, pokud jsme nedělali moc hluku; teď stačí pouhé zahihňání, aby nás poslali do kouta.

„‚Zapomínáte, že tu máte pána,' říká tyran. ‚Rozdrtím prvního, kdo mi zkazí náladu! Trvám na dokonalé střízlivosti a tichu. Ou, chlapče! to jsi byl ty? Frances miláčku, zatahej ho za vlasy, až půjdeš okolo: slyšel jsem ho luskat prsty.' Frances ho zatahala za vlasy upřímně, a pak si šla sednout muži na kolena, a tam byli, jako dvě nemluvňata, celé hodiny se líbali a mluvili nesmysly – pošetilé tlachání, za nějž bychom se měli stydět. Udělali jsme si to co nejútulněji, jak jen nám prostředky dovolovaly, v oblouku pod příborníkem. Právě jsem spojila naše zástěrky a pověsila je jako záclonu, když dovnitř vchází Josef, s nějakým posláním ze stájí. Serval mi mou práci, naplácal mi na uši a zakrákal:

„‚Pán sotva pohřbenej a sabat ještě nevypršel, a zvuk evangelia máte ještě v uších, a vy se opovažujete rozpustile hrát! Styďte se! Sedni si, hříšná děcka! Je dost dobrejch knížek, jestli si je přečtete: sedněte si a myslete na své duše!'

„Při těchhle slovech nás přinutil tak si upravit polohu, abychom od vzdáleného ohně mohli zachytit mdlý paprsek, jenž by nám osvítil text brakové knihy, kterou nám vnutil. Tu práci jsem nedokázala snést. Vzala jsem svůj zašpiněný svazek za hřbet a hodila ho do psí boudy, přísahajíc, že nenávidím dobrou knížku. Heathcliff kopl tu svou na totéž místo. A pak byl kravál!

„‚Pane Hindley!' volal náš kaplan. ‚Pane, pojďte sem! Slečna Katy roztrhla hřbet od ‚Přilby spásy', a Heathcliff zarazil tu svou nohu do první části ‚Široké cesty k zatracení'! Hotový strach, že je necháte takhle řádit. Ech! starej pán by jim byl pořádně napráskal – ale ten je ten tam!'

„Hindley se vyhrnul ze svého ráje u krbu, chytil jednoho z nás za límec a druhého za paži a oba nás hodil do zadní kuchyně; kde, jak Josef prohlašoval, nás ‚starej čert' najisto sežere, jako že jsme živí: a takhle utěšeni, každý z nás si vyhledal zvláštní zákoutí, aby počkal na jeho příchod. Já jsem sáhla po téhle knize a kalamáři z poličky a pootevřela dveře do síně, abych měla světlo, a strávila jsem čas psaním po dvacet minut; můj společník je však netrpělivý a navrhuje, abychom si přivlastnili plášť mlékařčin a vydali se pod jeho ochranou na výlet po vřesovišti. Příjemný návrh – a potom, přijde-li ten mrzutý staroch, může věřit, že se jeho proroctví splnilo – nemůžeme být v dešti vlhčí nebo studenější, než jsme zde."

* * *

Soudím, že Catherine svůj projekt uskutečnila, neboť další věta přešla k jinému předmětu: ztuskněla a rozplakala se.

„Jak málo jsem tušila, že by mě Hindley kdy donutil tak plakat!" napsala. *„Hlava mě bolí, až ji nemohu udržet na polštáři; a přesto nemohu přestat. Chudák Heathcliff! Hindley mu říká tulák a už mu nedovolí sedět s námi ani jíst s námi; a říká, že si s ním nesmíme hrát, a hrozí, že ho vyžene z domu, jestli porušíme jeho rozkazy. Vyčítal našemu otci (jak se opovážil?), že se k H. choval příliš velkoryse; a přísahá, že ho uvede na jeho pravé místo —"*

* * *

Začal jsem spánkem pokývávat nad mdlou stránkou: oko mi bloudilo od rukopisu k tisku. Zahlédl jsem červený ozdobený titul – „Sedmdesátkrát sedm, a první ze sedmdesátého prvního. Zbožné kázání, pronesené Ctihodným Jabezem Branderhamem, v kapli Gimmerdenského Soughu." A zatímco jsem v polovědomí namáhal mozek dohady, co by Jabez Branderham ze svého tématu vytěžil, klesl jsem zpět do postele a usnul. Běda následkům špatného čaje a špatné nálady! Co jiného by způsobilo, že jsem strávil tak hroznou noc? Nepamatuji si jinou, kterou bych s ní mohl vůbec srovnat, co jsem schopen trpět.

Začal jsem snít, skoro ještě dřív, než jsem přestal vnímat, kde jsem. Myslel jsem, že je ráno; a že jsem se vydal na cestu domů s Josefem jako průvodcem. Sníh v naší cestě ležel do výše yardů; a jak jsme se vpřed bořili, společník mě unavoval neustálými výtkami, že jsem si nevzal poutnickou hůl: říkal mi, že se bez ní nikdy do domu nedostanu, a chlubně mával těžkohlavou obuškou, kterou jsem pochopil, že se tak jmenuje. Chvíli mi připadalo absurdní, že bych takovou zbraň potřeboval, abych získal přístup do vlastního domu. Pak mi hlavou blesklo nové poznání. Nešel jsem tam: putovali jsme vyslechnout proslulého Jabeze Branderhama, jak káže na text – „Sedmdesátkrát sedm"; a buď Josef, kazatel, nebo já jsme spáchali „První ze sedmdesátého prvního" a měli být veřejně vystaveni a vyobcováni.

Došli jsme ke kapli. Procházel jsem ji opravdu při svých vycházkách, dvakrát nebo třikrát; leží v úžlabí mezi dvěma kopci: vyvýšeném úžlabí, u močálu, jehož rašelinná vlhkost prý plně nahrazuje balzamování na těch několika mrtvolách, které v něm byly uloženy. Střecha byla doposud zachovávána celá; ale protože farářský plat činí pouhých dvacet liber ročně a dům o dvou místnostech, jenž hrozí brzy přejít v jednu, žádný duchovní neuchází se o povinnosti pastýře: zvláště když se obecně povídá, že by stádečko raději nechalo svého duchovního umřít hlady, než by přidalo k živobytí jediný penny z vlastních kapes. V mém snu však měl Jabez plné a pozorné shromáždění; a kázal –

bože dobrý, jaké to kázání; rozdělené na *čtyři sta devadesát* dílů, každý zcela rovnající se běžné promluvě z kazatelny, a každý rozebírající zvláštní hřích! Kde je sháněl, nemohu říci. Měl svou soukromou metodu výkladu toho obratu, a zdálo se nezbytné, aby bratr spáchal pokaždé jiný hřích. Byly to hříchy nejpodivnějšího rázu: zvláštní přestupky, jaké jsem si předtím nikdy nedovedl představit.

Och, jak jsem byl unaven. Jak jsem se kroutil, zíval, pokyvoval hlavou a znovu se probíral! Jak jsem se štípal a píchal, mnul si oči, stával a zase si sedal, a šťouchal do Josefa, aby mi oznámil, jestli vůbec *někdy* skončí. Byl jsem odsouzen vyslechnout to až do konce: nakonec dospěl k „*Prvnímu ze sedmdesátého prvního*". V té krizi sestoupilo na mě náhlé osvícení; byl jsem pohnut vstát a prohlásit Jabeze Branderhama za hříšníka takového hříchu, jaký žádný křesťan nesmí odpustit.

„Pane," zvolal jsem, „sedě tu uzavřený mezi těmito čtyřmi stěnami v jediném tahu, snesl jsem a odpustil čtyři sta devadesát hlav vašeho kázání. Sedmdesátkrát sedmkrát jsem se chopil klobouku a chystal se odejít – sedmdesátkrát sedmkrát jste mě nesmyslně donutil zaujmout zase své místo. Čtyři sta devadesátý první je už přespříliš. Spolumučedníci, na něho! Strhněte ho dolů a rozdrťte ho na padrť, aby ho místo, které ho zná, už neznalo víc!"

„*Ty jsi ten muž!*" zvolal Jabez po slavnostní pauze, nakláněje se nad svým polštářem. „Sedmdesátkrát sedmkrát jsi s otevřenou hubou kroutil obličej – sedmdesátkrát sedmkrát jsem se radil s duší svou – Hle, tohle je lidská slabost: i toto může být odpuštěno! První ze sedmdesátého prvního přišel. Bratři, vykonejte na něm psaný soud. Takovou poctu mají všichni jeho svatí!"

S tím závěrečným slovem se celé shromáždění, vztyčujíc své poutnické hole, vrhlo kolem mne v celém davu; a já, nemaje žádnou zbraň, kterou bych pozdvihl na vlastní obranu, začal zápasit s Josefem, mým nejbližším a nejzuřivějším útočníkem, o jeho hůl. V soutoku zástupu se zkřížilo několik kyjů; rány cílené na mne dopadaly na jiné lebky.

Vzápětí se celá kaple rozezněla ťukáním a protiťukáním: ruka každého muže byla proti sousedovi; a Branderham, nehodlající zůstat nečinný, vyléval svou horlivost ve sprchu hlasitých poklepů do prken kazatelny, které odpovídaly tak ostře, že mě nakonec, k mé nevýslovné úlevě, probudily. A co to bylo, co ten obrovský hluk vyvolávalo? Co hrálo Jabezovu úlohu ve rvačce? Pouhá větev jedle, která se dotýkala mé okenní tabulky, jak kolem skučela vichřice, a tloukla svými suchými šiškami do skel! Chvíli jsem pochybovačně naslouchal; odhalil rušitele, pak se otočil a zdříml a znovu snil: pokud možno ještě nepříjemněji než předtím.

Tentokrát jsem si vzpomněl, že ležím v dubovém alkovníku, a zřetelně jsem slyšel poryvy větru a hnaný sníh; slyšel jsem také, jak jedlová větev opakuje svůj dotěrný zvuk, a připsal jej správné příčině: ale rozčilovalo mě to tak, že jsem se rozhodl, že to pokud možno umlčím; a myslel jsem si, že jsem vstal a snažil se odháknout okenici. Hák byl zapájen do spony: okolnost, kterou jsem si bděl všiml, ale zapomněl ji. „Přesto to musím zastavit!" zamumlal jsem a prohnal si klouby prstů sklem a vystrčil paži ven, abych popadl tu dotěrnou větev; místo toho se mé prsty sevřely na prstech malé, ledově studené ruky!

Nastala mnou intenzivní hrůza noční můry: pokusil jsem se stáhnout paži zpět, ale ta ruka na ní lpěla, a nejmelancholičtější hlas vzlykal:

„Pusťte mě dovnitř – pusťte mě dovnitř!"

„Kdo jste?" zeptal jsem se a mezitím zápasil, abych se vyprostil.

„Catherine Linton," odpovědělo to a chvělo se (proč jsem si pomyslel na *Linton*? Dvacetkrát jsem četl *Earnshaw* namísto Linton) – „vrátila jsem se domů: zabloudila jsem na vřesovišti!"

Jak to mluvilo, nejasně jsem rozeznal dětskou tvář, nahlížející oknem. Hrůza mě učinila krutým; a shledav zbytečným snažit se tu bytost setřást, přitiskl jsem jí zápěstí k rozbité tabulce a třel jím sem

a tam, až tekla krev a smáčela ložní prádlo: stále naříkalo „Pusťte mě dovnitř!" a udržovalo svůj vytrvalý stisk, až mě skoro šílelo strachem.

„Jak bych mohl!" řekl jsem konečně. „Pusťte *mě*, chcete-li, abych vás pustil dovnitř!"

Prsty povolily, trhnutím jsem své protáhl otvorem, honem jsem na něj navršil pyramidu z knih a zacpal si uši, abych vyloučil tu žalostnou modlitbu.

Zdálo se mi, že jsem je držel zavřené asi čtvrt hodiny; a přece v okamžiku, kdy jsem znovu naslouchal, se tam dál truchlivě ozývalo zoufalé volání!

„Odejdi!" zařval jsem. „Nikdy tě dovnitř nepustím, ani kdybys prosila dvacet let."

„Je to dvacet let," truchlilo to hlasem; „dvacet let. Jsem toulavá dvacet let!"

Nato začalo zvenčí slabé škrábání, a hromada knih se pohnula, jako by byla strkána dopředu.

Zkusil jsem vyskočit; ale nemohl jsem hnout ani údem; a tak jsem hlasitě zařval, v záchvatu paniky.

K mému zmatku jsem zjistil, že ten výkřik není smyšlený: ke dveřím mé komnaty se blížily spěšné kroky; někdo je rázně otevřel a mezi čtverci v horní části postele probleskovalo světlo. Seděl jsem, ještě se chvěje, a utíral si pot z čela: vetřelec, jak se zdálo, váhal a mumlal si pro sebe.

Nakonec řekl polohlasem, zjevně neočekávaje odpověď:

„Je tu někdo?"

Pokládal jsem za nejlepší přiznat svou přítomnost; neboť jsem Heathcliffův přízvuk poznal a bál se, že by hledal dál, kdybych mlčel.

S tímto úmyslem jsem se obrátil a otevřel panely. Dlouho nezapomenu účinek, který můj počin vyvolal.

Heathcliff stál u vchodu, v košili a kalhotách; se svíčkou kapající mu po prstech, a tváří bílou jako zeď za ním. První zavrzání dubu ho vyle-

kalo jako elektrický šok: světlo mu vyletělo z ruky do vzdálenosti několika stop, a jeho rozrušení bylo tak nesmírné, že je sotva mohl zvednout.

„Je to jen váš host, pane," zvolal jsem, dychtiv ušetřit ho ponížení z toho, aby svou zbabělost odhalil dál. „Měl jsem to neštěstí zařvat ve spánku kvůli strašlivé noční můře. Je mi líto, že jsem vás rušil."

„Och, aby vás čert vzal, pane Lockwoode! Přál bych si, abyste byl u —" začal můj hostitel, usazuje svíci na židli, protože shledal nemožným udržet ji v klidu. „A kdo vás uvedl do téhle místnosti?" pokračoval, zarýval si nehty do dlaní a skřípal zuby, aby přemohl křeče čelistí. „Kdo to byl? Mám sto chutí vyhnat ho z domu v téhle minutě!"

„Byla to vaše služebná Zilla," odpověděl jsem, vrhl se na podlahu a rychle si zase navlékal oděv. „Nestaral bych se, kdybyste to udělal, pane Heathcliffe; bohatě si to zaslouží. Soudím, že chtěla získat další důkaz, že tu straší, na můj účet. Nu, straší – hemží se to tu duchy a skřítky! Máte dobrý důvod ji zavřít, ujišťuji vás. Nikdo vám nebude vděčný za podřimování v takovém doupěti!"

„Co tím myslíte?" zeptal se Heathcliff, „a co to děláte? Lehněte si a dokončete noc, když už *jste* tady; ale, pro boha živého! Neopakujte ten hrozný hluk: nic by jej neomluvilo, leda že byste měl podřezávané hrdlo!"

„Kdyby se mi ten malý ďábel dostal oknem dovnitř, pravděpodobně by mě uškrtil!" vrátil jsem. „Nehodlám snášet pronásledování vašich pohostinných předků podruhé. Nebyl snad Ctihodný Jabez Branderham s vámi spřízněn po matce? A ta uličnice, Catherine Linton, nebo Earnshaw, nebo jak se jmenovala – musela to být podstrčená holka! bezbožná malá duše! Řekla mi, že chodí po zemi už dvacet let: spravedlivý trest za její smrtelné přestupky, o tom nepochybuji!"

Sotva byla ta slova vyslovena, vzpomněl jsem si na spojení Heathcliffova a Catherinina jména v té knize, jež mi úplně vypadlo z paměti, dokud se tak neprobudilo. Zarděl jsem se nad svou nerozvážností: ale

aniž jsem dal najevo další vědomí svého prohřešku, pospíšil jsem si dodat: „Pravda je, pane, že jsem první část noci strávil —" Tady jsem se znovu zarazil – chystal jsem se říct „pročítáním těch starých svazků", pak by to prozradilo mou znalost jejich psaného, stejně jako tištěného obsahu; takže jsem se opravil a pokračoval: „přeslabikováváním jména naškrábaného na onom parapetu okna. Jednotvárné zaměstnání, vypočítané, aby mě přivedlo ke spánku, jako počítání, nebo —"

„Co se *opovažujete* mluvit takhle se *mnou*!" zahřměl Heathcliff s divokou prudkostí. „Jak – jak se *opovažujete*, pod mou střechou? – Bože! je šílený, že takhle mluví!" A udeřil se vztekle do čela.

Nevěděl jsem, mám-li se touto mluvou urazit, nebo pokračovat ve svém vysvětlení; ale on vypadal tak mocně postižený, že jsem se slitoval a pokračoval se svými sny; tvrdil jsem, že jsem nikdy předtím označení „Catherine Linton" neslyšel, ale časté opakování při čtení vyvolalo dojem, jenž se zosobnil, když už jsem neměl obrazotvornost pod kontrolou. Heathcliff postupně klesal zpět pod ochranu postele, zatímco jsem mluvil; nakonec se posadil, skoro skryt za ní. Z jeho nepravidelného a trhaného dechu jsem však tušil, že zápasí, aby přemohl výbuch násilné emoce. Nerad bych mu dal najevo, že jsem jeho boj slyšel, pokračoval jsem v toaletě spíš hlučně, podíval se na hodinky a hlasitě dumal nad délkou noci: „Ještě ani tři hodiny! Byl bych přísahal, že bylo šest. Čas tu stojí: určitě jsme se museli uložit v osm!"

„V zimě vždycky v devět a vstáváme ve čtyři," řekl můj hostitel, dusě sten: a, jak jsem si představoval, podle pohybu stínu jeho paže, utírající si slzu z očí. „Pane Lockwoode," dodal, „můžete jít do mého pokoje: budete jen překážet, přijdete-li dolů tak brzy: a vaše dětinské vykřikování mi spánek zahnalo k čertu."

„I mně," odpověděl jsem. „Projdu se po dvoře do svítání, a potom odjedu; a nemusíte se obávat opakování mého vpádu. Jsem teď úplně vyléčen z hledání potěšení ve společnosti, ať je venkovská nebo měst-

ká. Rozumný muž by měl nalézt dostatečnou společnost v sobě samém."

„Rozkošná společnost!" zabručel Heathcliff. „Vezměte svíčku a jděte, kam chcete. Hned se za vámi vypravím. Nechoďte však na dvůr, psi jsou spuštění z řetězu; a dům – Juno tam drží stráž, a – ne, můžete se jen potulovat po schodech a chodbách. Ale pryč s vámi! Přijdu za dvě minuty!"

Poslechl jsem, aspoň natolik, že jsem opustil komnatu; ale protože jsem nevěděl, kam úzké chodby vedou, zůstal jsem stát a byl jsem bezděčně svědkem kousku pověry u svého domácího, který podivně popíral jeho zdánlivý rozum. Vstoupil na postel a strhl otevřenou okenici a při tom tahání propukl v neovladatelný záchvat pláče. „Pojď dál! pojd dál!" vzlykal. „Cathy, pojď prosím. Och, pojď prosím – *ještě jednou*! Och! miláčku mého srdce! vyslyš mě *tentokrát*, Catherine, konečně!" Přízrak projevil obvyklý rozmar přízraku: nedal o sobě žádné znamení; ale sníh a vítr divoce vířily dovnitř, zasahovaly i k mému stanovišti a sfoukly světlo.

Byla taková muka v tom proudu žalu, který ty blouznivé výkřiky doprovázel, že můj soucit mě přiměl přehlédnout jejich pošetilost, a já jsem se stáhl, napůl rozzloben, že jsem vůbec naslouchal, a mrzutý, že jsem vyprávěl svou směšnou noční můru, když vyvolala takovou agónii; ačkoli *proč*, bylo nad mé chápání. Opatrně jsem sestoupil do nižších pater a přistál v zadní kuchyni, kde mi záblesk ohně, nahrabaného kompaktně dohromady, umožnil znovu zapálit svíčku. Nic se nehýbalo, kromě mourovaté šedé kočky, jež vylezla z popela a pozdravila mě naříkavým mňouknutím.

Dvě lavice, tvarované jako výseče kruhu, obepínaly krb skoro úplně; na jedné z nich jsem se natáhl a kočka Mourka se vyšplhala na druhou. Oba jsme podřimovali, než někdo vpadl do našeho útočiště, a pak to byl Josef, šourající se dolů po dřevěném žebříku, který mizel ve střeše skrze poklop: vstup na jeho půdu, soudím. Vrhl zlověstný pohled na

malý plamínek, který jsem navnadil, aby si hrál mezi mřížkami, smetl kočku z jejího vyvýšeného místa a usadiv se do uvolněného místa, zahájil operaci cpaní třípalcové dýmky tabákem. Má přítomnost v jeho svatyni byla očividně pokládána za drzost příliš nehoráznou na to, aby o ní bylo řečeno slovo: mlčky si přitiskl troubel ke rtům, zkřížil paže a bafal. Nechal jsem ho užívat si přepychu nerušeně; a vysát svůj poslední obláček a vydat hluboký povzdech, vstal a odešel tak slavnostně, jak přišel.

Vzápětí vstoupil elastičtější krok; a nyní jsem otevřel ústa k „dobrému jitru", ale zavřel je zase, pozdrav nedokončil; neboť Hareton Earnshaw pronášel své modlení *sotto voce*, v řadě kleteb mířených proti každému předmětu, jehož se dotkl, zatímco se v koutě přehraboval po rýči nebo lopatě, aby se prokopal závějemi. Pohlédl přes opěradlo lavice, rozšířil nozdry a pomýšlel na výměnu zdvořilostí se mnou stejně málo jako s mou společnicí kočkou. Z jeho příprav jsem usoudil, že odchod je dovolen, a opustiv své tvrdé lůžko, pohnul jsem se, abych ho následoval. Všiml si toho a koncem svého rýče strčil do vnitřních dveří, dávaje nezřetelným zvukem najevo, že tudy musím jít, pokud chci změnit stanoviště.

Otevíralo se to do síně, kde ženy už byly v pohybu; Zilla rozdmýchávala plápoly plamene vzhůru komínem kolosálními měchy; a paní Heathcliffová, klečíc na krbovém kameni, četla knihu při zářivém světle ohně. Držela si ruku vsunutou mezi žár pece a oči, a zdála se pohlcena svou činností; přerušujíc ji jen proto, aby pokárala služku, že ji sype jiskrami, nebo aby odstrčila psa, který tu a tam příliš dotěrně strkal čenich do její tváře. Překvapilo mě, že jsem tam viděl také Heathcliffa. Stál u ohně, zády ke mně, zrovna dokončuje bouřlivou scénu s ubohou Zillou; která každou chvíli přerušovala svou práci, aby popadla cíp zástěry, a vydala rozhořčený povzdech.

„A ty, ty bezcenná —" vybuchl, jak jsem vstupoval, obraceje se ke své snaše a užívaje epitetu stejně neškodného jako kachna nebo ovce,

ale obvykle představovaného pomlčkou. „Tak tě tu máme, zase při tvých zahalčivých kouscích! Ostatní si vydělávají na chleba – ty žiješ z mé milosti! Odlož ten svůj brak a najdi si něco na práci. Zaplatíš mi za utrpení z toho, že tě mám věčně na očích – slyšíš mě, prokletá nevěstko?"

„Odložím svůj brak, protože mě k tomu můžeš donutit, kdybych odmítla," odpověděla mladá dáma a zavřela knihu, odhodila ji na židli. „Ale nic neudělám, ani kdybys sis vyklel jazyk ven, krom toho, co se mi zalíbí!"

Heathcliff pozvedl ruku, a mluvčí odskočila do bezpečnější vzdálenosti, zjevně znalá její váhy. Nemaje žádnou chuť bavit se boji psa a kočky, vykročil jsem čile vpřed, jako bych dychtivě toužil podílet se na teplu krbu, a nic nevěděl o přerušené hádce. Oba měli dost ohleduplnosti, aby přerušili další nepřátelství: Heathcliff si zapřel pěsti pryč z pokušení v kapsách; paní Heathcliffová skrčila ret a odkráčela k místu daleko odtud, kde dostála slovu tím, že hrála po zbytek mého pobytu úlohu sochy. Ten pobyt nebyl dlouhý. Odmítl jsem připojit se k jejich snídani, a při prvním záblesku rozbřesku jsem využil příležitosti uniknout ven do volného vzduchu, teď čistého a klidného a studeného jako nehmatatelný led.

Můj domácí za mnou zahulákal, abych se zastavil, než jsem dosáhl dolního konce zahrady, a nabídl, že mě doprovodí přes vřesoviště. Dobře učinil, protože celé hřbety kopců byly jedním vlnícím se, bílým oceánem; vlny a prohlubně neznačily odpovídající vzestupy a sníženiny terénu: mnohé propady byly aspoň naplněny až po úroveň; a celé řady náspů, odpadu z lomů, zmizely z mapy, kterou mi má včerejší cesta vryla do mysli. Pozoroval jsem na jedné straně silnice, v šesti- až sedmiyardových rozestupech, řadu vzpřímených kamenů, pokračující po celé délce pustiny: byly postaveny a natřeny vápnem, aby sloužily jako vodítka ve tmě, a také tehdy, když padání sněhu, jako nyní, splývalo hluboké močály na obou stranách s pevnější stezkou: ale krom

špinavé tečky, směřující tu a tam vzhůru, všechny stopy po jejich existenci zmizely: a můj společník shledal nutným mě často varovat, abych se otočil doprava nebo doleva, když jsem se domníval, že správně sleduji zákruty cesty.

Málo jsme hovořili, a on se zastavil u vchodu do Drozdovského parku a řekl, že tam už se mýlit nemohu. Naše rozloučení se omezilo na spěšnou úklonu, a pak jsem se tlačil kupředu, spoléhaje na vlastní prostředky; neboť vrátnice je dosud neobsazená. Vzdálenost od brány k Drozdovu činí dvě míle; věřím, že se mi podařilo z nich udělat čtyři, co jsem se ztrácel mezi stromy a bořil se po krk do sněhu: situace, kterou mohou ocenit jen ti, kdo ji zažili. V každém případě, ať bylo moje bloudění jakékoli, hodiny odbily dvanáct, když jsem vstupoval do domu; a to dávalo přesně jednu hodinu na každou míli obvyklé cesty z Větrné hůrky.

Moje lidská mobilie a její družina se vrhly, aby mě přivítaly; překotně vykřikovaly, že se mě úplně vzdaly: každý se domníval, že jsem minulou noc zahynul; a dumali, jak se mají pustit do pátrání po mých ostatcích. Pokynul jsem jim, aby zmlkli, teď když mě vidí, jak jsem se vrátil, a zkřehlý až na samé srdce jsem se vyvlekl nahoru; odkud, poté co jsem si převlékl do suchého a třicet nebo čtyřicet minut přecházel sem a tam, abych obnovil zvířecí teplo, odebral jsem se do své pracovny, slabý jako kotě: skoro až příliš slabý na to, abych si užil veselý oheň a kouřící kávu, kterou mi služka připravila k osvěžení.

Kapitola 4.

Jací jsme marniví korouhvičky! Já, jenž jsem si umínil, že se budu držet nezávisle na veškerém společenském styku, a děkoval své šťastné hvězdě, že jsem konečně objevil místo, kde to je takřka neuskutečnitelné – já, slabý ubožák, poté co jsem až do soumraku vedl zápas s pokleslou náladou a samotou, byl jsem nakonec donucen vztyčit bílou vlajku; a pod záminkou, že chci získat informace o nárocích svého hospodářství, požádal jsem paní Deanovou, když přinesla večeři, aby se posadila, zatímco jím; upřímně doufaje, že se projeví jako pravá klepna, a buď mě svým hovorem probudí k živosti, nebo mě ukolébá ke spánku.

„Žijete tu značnou dobu," začal jsem; „neříkala jste šestnáct let?"

„Osmnáct, pane: přišla jsem, když se paní vdávala, abych jí sloužila; poté co zemřela, mě pán zdržel jako svou hospodyni."

„Ovšem."

Následovala pauza. Nebyla klepna, obával jsem se; leda snad o svých vlastních záležitostech, a ty mě sotva mohly zajímat. Nicméně po chvilce rozvažování, s pěstmi na obou kolenou a mrakem rozjímání nad červenou tváří, pronesla: „Ach, časy se od té doby velmi změnily!"

„Ano," poznamenal jsem, „viděla jste dobré množství proměn, soudím?"

„Viděla: a také strastí," řekla.

„Och, obrátím hovor na rodinu svého domácího!" pomyslel jsem si. „Dobré téma na začátek! A ta hezká dívčí vdova, rád bych znal její příběh: zda je rodačka tohoto kraje, nebo, což je pravděpodobnější, při-

stěhovalkyně, kterou mrzutí *indigenae* za svou neuznávají." S tímhle úmyslem jsem se paní Deanové zeptal, proč Heathcliff pronajímá Drozdov a dává přednost životu v postavení a sídle o tolik horším. „Není dost bohatý, aby panství udržoval v dobrém stavu?" otázal jsem se.

„Bohatý, pane!" vrátila. „Má peněz, že nikdo ani neví kolik, a každý rok jich přibývá. Ano, ano, je dost bohatý na to, aby bydlel v hezčím domě než tenhle: ale je velmi škudlivý – držkoprsť; a kdyby se byl zamýšlel přestěhovat do Drozdova, jakmile zaslechl o dobrém nájemci, nemohl by snést, aby přišel o příležitost dostat o pár set liber víc. Je zvláštní, že jsou lidé tak chamtiví, když jsou na světě sami!"

„Měl prý syna?"

„Ano, měl jednoho – je mrtev."

„A ta mladá dáma, paní Heathcliffová, je jeho vdova?"

„Ano."

„Odkud původem pochází?"

„Nu, pane, je dcera mého zesnulého pána: Catherine Linton, tak se jmenovala za svobodna. Byla jsem její chůva, chudinka! Vskutku jsem si přála, aby se pan Heathcliff přestěhoval sem, pak bychom spolu zase mohly být."

„Cože! Catherine Linton?" zvolal jsem ohromen. Ale minuta zamyšlení mě přesvědčila, že to není má přízračná Catherine. „Takže," pokračoval jsem, „jméno mého předchůdce bylo Linton?"

„Bylo."

„A kdo je ten Earnshaw: Hareton Earnshaw, který žije s panem Heathcliffem? Jsou příbuzní?"

„Ne; je synovcem zesnulé paní Lintonové."

„Tedy bratranec oné mladé dámy?"

„Ano; a její manžel byl také její bratranec: jeden z matčiny strany, druhý z otcovy: Heathcliff si vzal sestru pana Lintona."

„Vidím, že nad hlavními dveřmi domu na Větrné hůrce je vytesáno ‚Earnshaw'. Je to starý rod?"

„Velmi starý, pane; a Hareton je poslední z nich, jako je naše slečna Cathy poslední z našich – myslím z Lintonů. Byl jste na Větrné hůrce? Odpusťte, že se ptám; ale ráda bych slyšela, jak se jí daří!"

„Paní Heathcliffová? Vypadala velmi dobře a velmi hezky; a přece se mi zdá, že ne příliš šťastně."

„Och bože, nedivím se! A jak se vám líbil pán?"

„Spíš hrubý chlapík, paní Deanová. Není to jeho povaha?"

„Hrubý jako pila a tvrdý jako křemen! Čím míň si s ním něco začínáte, tím lépe."

„Musel mít v životě nějaké vzestupy a pády, aby se z něj stal takový nelida. Víte něco o jeho příběhu?"

„Je to příběh kukačky, pane – vím o něm všechno: krom toho, kde se narodil, kdo byli jeho rodiče a jak původně přišel ke svým penězům. A Hareton byl vyhozen jako neopeřená pěnkava! Nešťastný chlapec je jediný v celé farnosti, který netuší, jak byl ošizen."

„Nu, paní Deanová, bude to dobrý skutek, povíte-li mi něco o mých sousedech: cítím, že neusnu, půjdu-li do postele; buďte tak hodná a seďte a bavte mě hodinu."

„Och, zajisté, pane! Jen si donesu trochu šití, a pak budu sedět, jak dlouho si přejete. Ale nachladil jste se: viděla jsem, jak se chvějete, a musíte dostat trochu kaše, aby ten chlad vyhnala."

Dobrá žena se rychle vzdálila, a já jsem se schoulil blíž k ohni; hlava mi hořela, zbytek těla byl zkřehlý: a navíc jsem byl rozrušen, skoro až k pošetilosti, nervy i mozkem. Z toho jsem cítil – ne nepohodu, ale spíš obavu (jaké doposud pociťuji) z vážných následků příhod dneška i včerejška. Vrátila se brzy, nesouc kouřící misku a košíček s prací; a postavivši onu misku na krbovou plotýnku, přitáhla si sedátko, očividně potěšená, že mě shledala tak společenským.

* * *

Než jsem se sem přišla usadit, začala – nečekajíc dalšího povzbuzení ke svému příběhu – byla jsem skoro vždycky na Větrné hůrce; protože má matka byla chůvou pana Hindleyho Earnshawa, Haretonova otce, a já jsem si zvykla hrát si s dětmi: také jsem obstarávala pochůzky, pomáhala jsem při senoseči a potloukala jsem se po statku, připravená na všechno, co mi kdo zadal. Jednou krásného letního rána – byl to začátek sklizně, pamatuji si to – pan Earnshaw, starý pán, sešel dolů, oblečený na cestu; a poté co řekl Josefovi, co se má přes den udělat, obrátil se k Hindleymu, Cathy a ke mně – protože jsem s nimi seděla a jedla kaši – a řekl, obraceje se k synovi: „Nuže, můj hezký chlapče, dnes jdu do Liverpoolu, co ti mám přinést? Můžeš si vybrat, co chceš: jen ať je to malé, protože půjdu tam i zpět pěšky: šedesát mil na každou stranu, to je dlouhá cesta!" Hindley vyslovil přání housliček, a potom se zeptal slečny Cathy; nebylo jí ještě ani šest let, ale uměla jezdit na jakémkoli koni ve stáji, a vybrala si bič. Nezapomněl ani na mě; neboť měl dobré srdce, i když byl občas dost přísný. Slíbil, že mi přinese kapsu plnou jablek a hrušek, a potom políbil své děti, rozloučil se a vyrazil.

Zdálo se nám všem dlouhé – tři dny jeho nepřítomnosti – a často se malá Cathy ptala, kdy bude doma. Paní Earnshawová ho čekala k večeři třetí večer, a odkládala jídlo hodinu za hodinou; nebyly však žádné známky jeho příchodu, a nakonec se dětem omrzelo pobíhat k bráně a vyhlížet. Pak se stmívalo; byla by je dala do postele, ale smutně prosily, aby mohly zůstat vzhůru; a asi tak kolem jedenácté se tiše zvedla závora u dveří a dovnitř vstoupil pán. Vrhl se do židle, smál se i sténal a nařizoval jim všem, aby ustoupili, protože byl skoro mrtvý – takovou cestu by neudělal za tři království.

„A na konci se k smrti vyděsit!" řekl, otvíraje svůj plášť, který držel složený v náručí. „Pohleď, ženo! V životě jsem nebyl ničím tak unaven:

ale musíš to prostě přijmout jako dar Boží; ačkoli to je skoro tak černé, jako by přišlo od ďábla."

Shrnuli jsme se kolem, a já jsem přes hlavu slečny Cathy zahlédl špinavé, otrhané, černovlasé dítě; dost velké, aby chodilo i mluvilo: tvář dokonce vypadala starší než Catherinina; a přesto, když bylo postaveno na nohy, jen zíralo kolem a opakovalo stále dokola jakési brblání, kterému nikdo nerozuměl. Byla jsem polekaná, a paní Earnshawová byla připravena vyhodit je ze dveří: také se do toho pustila a ptala se, jak si mohl vzít do hlavy přinést toho cikánského spratka do domu, když mají své vlastní dětičky, které musí nakrmit a opečovávat? Co s ním zamýšlí a jestli se nezbláznil? Pán se pokusil záležitost vysvětlit; ale byl opravdu napůl mrtvý únavou, a všechno, co jsem z toho mezi jejím hubováním pochytila, byl příběh o tom, jak je viděl hladovět, bez domova a skoro němé v ulicích Liverpoolu, kde je sebral a ptal se po jeho majiteli. Prý ani živá duše nevěděla, komu patří; a protože měl peněz i času málo, usoudil, že bude lepší vzít je rovnou s sebou domů, než se tam pouštět do marných výloh: protože byl rozhodnut, že je nenechá tak, jak je našel. Nu, závěr byl, že se má paní dopovýšila a utichla; a pan Earnshaw mi řekl, abych je umyla, dala mu čisté oblečení a nechala je spát s dětmi.

Hindley a Cathy se spokojili s koukáním a nasloucháním, než byl obnoven mír: potom oba začali prohledávat otcovy kapsy po dárcích, které jim slíbil. Hindley byl čtrnáctiletý chlapec, ale když vytáhl to, co bývaly housličky, rozdrcené na kousíčky v plášti, hlasitě zabrečel; a Cathy, když se dozvěděla, že pán při starání se o cizince ztratil její bič, projevila svou náladu tak, že se ušklíbla a plivla na to hloupé stvoření; za svou námahu si vysloužila pořádnou ránu od otce, aby ji naučil slušnějším mravům. Rozhodně odmítli, aby bylo s nimi v posteli, nebo dokonce v jejich pokoji; a já jsem také neměla víc rozumu, a tak jsem je položila na schodišťový odpočívač, doufajíc, že do rána zmizí. Náhodou, nebo přitaženo tím, že slyšelo jeho hlas, se připlazilo

ke dveřím pana Earnshawa, a tam je on našel, když opouštěl svou komnatu. Byly učiněny dotazy, jak se tam dostalo; byla jsem nucena se přiznat, a jako odměnu za svou zbabělost a nelidskost jsem byla poslána z domu.

Takhle byl Heathcliff poprvé uveden do rodiny. Když jsem se za několik dní vrátila (protože jsem své vyhoštění nepokládala za trvalé), zjistila jsem, že ho pokřtili „Heathcliff": bylo to jméno syna, který zemřel v dětství, a sloužilo mu od té doby, jak křestní, tak příjmení. Slečna Cathy a on byli teď velmi spřízněni; ale Hindley ho nenáviděl: a abych řekla pravdu, dělala jsem to samé; a strašně jsme ho trápili a zacházeli s ním mizerně: neboť jsem nebyla dost rozumná, abych cítila svou nespravedlnost, a paní nikdy nevložila slovo v jeho prospěch, když viděla, že se mu křivdí.

Zdálo se, že je to zasmušilé, trpělivé dítě; otužilé snad vůči špatnému zacházení: snesl Hindleyho rány bez zamrkání nebo slzy, a mé štípance ho dohnaly jen k tomu, aby zatajil dech a otevřel oči, jako by se zranil nedopatřením a nikdo za to nemohl. Tahle trpělivost rozzuřila starého Earnshawa, když zjistil, že syn pronásleduje to ubohé dítě bez otce, jak mu říkal. Zvláštně si Heathcliffa oblíbil, věřil všemu, co říkal (ostatně říkal moc málo a zpravidla pravdu), a opečovával si ho vysoko nad Cathy, která byla příliš uličnická a svéhlavá, aby mohla být miláčkem.

A tak od samého počátku vypěstoval v domě špatný cit; a při smrti paní Earnshawové, k níž došlo za necelé dva roky poté, se už mladý pán naučil pokládat svého otce spíš za utlačovatele než přítele, a Heathcliffa za uchvatitele rodičovských citů a svých vlastních výsad; a hořkl pod tíhou dumání o těchto křivdách. Chvíli jsem s ním soucítila; ale když děti onemocněly spalničkami, a já se o ně musela starat a vzít na sebe najednou péči ženy, změnila jsem svůj názor. Heathcliff byl nebezpečně nemocný; a zatímco ležel v nejhorším, chtěl mě mít stále u svého polštáře: soudím, že cítil, že pro něj hodně dělám, a ne-

měl rozum, aby uhádl, že jsem byla přinucena to dělat. Nicméně řeknu tohle, bylo to nejtišší dítě, nad kterým kdy chůva bděla. Rozdíl mezi ním a ostatními mě přinutil být méně předpojatá. Cathy a její bratr mě strašně obtěžovali: *on* si nestěžoval jako jehňátko; ačkoli tvrdost, ne mírnost, byla tím, co ho činilo tak nenáročným.

Překonal to, a doktor tvrdil, že to bylo z velké části díky mně, a chválil mě za mou péči. Byla jsem na jeho pochvaly ješitná, a změkla jsem vůči té bytosti, díky níž jsem si je vysloužila, a tak Hindley ztratil svého posledního spojence: stále jsem však nedokázala Heathcliffa zbožňovat, a často jsem se divila, co na tom zasmušilém chlapci můj pán tolik obdivuje; který nikdy, pokud se pamatuji, jeho shovívavost neoplatil nějakým znamením vděčnosti. Nebyl ke svému dobrodinci drzý, byl prostě necitelný; i když dokonale věděl, jak ho má v srdci, a byl si vědom, že by stačilo promluvit a celý dům by se musel sklonit k jeho přáním. Vzpomínám si například, jak pan Earnshaw jednou koupil pár hříbat na farském jarmarku, a dal každému z chlapců jedno. Heathcliff si vzal to hezčí, ale brzy zchromlo, a když to zjistil, řekl Hindleymu:

„Musíš si se mnou koně vyměnit: ten můj se mi nelíbí; a jestli nebudeš, povím tvému otci o těch třech výpraskách, které jsi mi tenhle týden dal, a ukážu mu paži, která je černá až k rameni." Hindley vyplazil jazyk a plácl ho přes uši. „Udělej to raději hned," naléhal, utíkaje do verandy (byli ve stáji): „budeš muset: a jestli promluvím o těch ranách, dostaneš je zpátky s úrokem." „Pryč, pse!" zvolal Hindley, a vyhrožoval mu železným závažím používaným k vážení brambor a sena. „Hoď to," odpověděl, stoje bez pohnutí, „a potom povím, jak ses chlubil, že mě vyhodíš z domu, jakmile on umře, a uvidíme, jestli nevyhodí přímo tebe." Hindley to hodil, zasáhl ho do hrudi, a on padl, ale okamžitě se zpotácel na nohy, bez dechu a bílý; a kdybych tomu nezabránila, byl by takhle šel přímo za pánem, a dostal by plnou pomstu tím, že by svůj stav nechal za sebe mluvit, naznačujíc, kdo jej způsobil. „Vem si tedy

mé hříbě, cikáne!" řekl mladý Earnshaw. „A modlím se, aby ti zlomilo vaz: vem si ho, a buď proklet, ty žebrácký vetřelče! a vyloudi na mém otci všechno, co má: jen potom mu ukaž, co jsi zač, pekelný spratku. – A tumáš, doufám, že ti kopytem vymlátí mozek!"

Heathcliff šel odvázat zvíře a převést je do své stáje; procházel za ním, když Hindley skončil svou řeč tím, že ho srazil pod jeho nohy, a aniž by se zastavil zkoumat, zda jsou jeho naděje splněny, utíkal pryč, co nejrychleji mohl. Byla jsem překvapena, když jsem viděla, jak chladnokrevně se dítě sebralo a pokračovalo ve svém záměru; vyměnilo sedla a všechno ostatní, a potom se posadilo na balík sena, aby překonalo nevolnost, kterou prudká rána způsobila, než vstoupilo do domu. Snadno jsem ho přemluvila, aby mi dovolil svalit vinu za jeho modřiny na koně: málo ho zajímalo, co se vypráví, když měl, co chtěl. Vskutku si tak zřídka stěžoval na podobné otřesy, že jsem ho opravdu pokládala za nemstivého: byla jsem úplně oklamána, jak uslyšíte.

Kapitola 5.

V průběhu času začal pan Earnshaw slábnout. Býval činný a zdravý, a přece ho síly náhle opustily; a když byl odsouzen zůstávat v koutě u krbu, stal se trýznivě podrážděným. Rozčílila ho maličkost; a podezření z nerespektování jeho autority ho málem přivádělo k záchvatům. To bylo zvláště patrné, pokud se někdo pokoušel vnucovat se nebo panovat nad jeho miláčkem: byl bolestně žárlivý, aby o něm nebylo řečeno nějaké špatné slovo; zdálo se, že mu vlezlo do hlavy přesvědčení, že protože má Heathcliffa rád on, všichni ho nenávidí a touží mu udělat nějakou zlobu. To bylo pro chlapce nevýhodou; neboť ti z nás, kdo byli laskavější, nechtěli pána rozčílit, a tak jsme hověli jeho předpojatosti; a to hovění bylo bohatou výživou chlapcově pýše a černým náladám. Přesto se to stávalo svým způsobem nezbytné; dvakrát nebo třikrát Hindleyho projev opovržení, zatímco byl otec nablízku, přivedl starce k zuřivosti: popadl hůl, aby ho uhodil, a chvěl se vztekem, že to nemohl učinit.

Nakonec náš kurát (měli jsme tehdy kuráta, který si k živobytí pomáhal tím, že vyučoval malé Lintony a Earnshawy, a sám obhospodařoval svůj kus pozemku) radil, aby byl mladý pán poslán na kolej; a pan Earnshaw souhlasil, ačkoli s těžkým srdcem, neboť pravil: „Hindley je neposeda a nikdy mu neporoste tam, kudy chodí."

Upřímně jsem doufala, že teď budeme mít klid. Bolelo mě pomyšlení, že se panu Earnshawovi bude dělat zle jeho vlastním dobrým skutkem. Pokládala jsem jeho nespokojenost ze stáří a nemoci za následek rodinných neshod; neboť si to on sám myslel: opravdu, víte, pane, bylo

to v jeho klesajícím těle. Mohli jsme snad vyjít snesitelně, nebýt dvou osob – slečny Cathy a Josefa, sluhy: toho jste viděl, troufám si tvrdit, tam nahoře. Byl, a nejspíš pořád je, nejnudnější samospravedlivý farizej, který kdy prohrabával Bibli, aby pro sebe hrabal zaslíbení a sousedům házel kletby. Svou dovedností kázat a zbožně rozmlouvat se mu podařilo udělat velký dojem na pana Earnshawa; a čím slabší pán byl, tím větší vliv získával. Byl neúprosný v tom, jak ho obtěžoval starostmi o jeho duši a tím, aby pevně vládl dětem. Povzbuzoval ho, aby pokládal Hindleyho za zavrženého; a noc co noc pravidelně zabručel dlouhou řadu zpráv proti Heathcliffovi a Catherine: vždycky dbaje, aby pochleboval Earnshawově slabosti tím, že nejtěžší vinu nakládal na posledně jmenovanou.

Jistě měla takové způsoby, jaké jsem u dítěte nikdy předtím neviděla; a padesátkrát za den i vícekrát přivedla nás všechny ke konci trpělivosti: od hodiny, kdy sešla dolů, až po hodinu, kdy šla do postele, jsme neměli ani minuty jistoty, že se nedopustí nějakého uličnictví. Její nálada byla vždycky na vrcholu, jazyk se jí vždycky hýbal – zpívala, smála se a trápila každého, kdo nedělal totéž. Divoká, bezbožná letora – ale měla ty nejhezčí oči, nejsladší úsměv a nejlehčí nohu ve farnosti: a koneckonců si myslím, že nechtěla nikomu ublížit; neboť když vás jednou doopravdy rozplakala, zřídka se stalo, aby vám nedělala společnost a nenutila vás, abyste byl zticha a potěšil ji. Měla Heathcliffa přespříliš ráda. Největším trestem, který jsme pro ni mohli vymyslet, bylo oddělit ji od něho: a přesto byla pro něj hubována víc než kdokoli z nás. Při hře strašně ráda hrála malou paní; používala rukama volně a poroučela svým společníkům: dělala to i mně, ale já jsem nehodlala snášet, že mě plácá a poroučí mi; a tak jsem jí to dala najevo.

A tak pan Earnshaw nerozuměl žertům od svých dětí: vůči nim byl vždycky přísný a vážný; a Catherine zase neměla ponětí, proč by měl být její otec v nemocném stavu mrzutější a méně trpělivý než v době svého vrcholu. Jeho mrzuté výtky v ní vzbudily zlobivé potěšení ho

dráždit: nikdy nebyla tak šťastná, jako když jsme ji všichni najednou kárali, a ona se nám vzpírala svým smělým, drzým pohledem a svými pohotovými slovy; obracela Josefovy náboženské kletby v posměch, trápila mě a dělala přesně to, co její otec nesnášel nejvíc – ukazovala, jak její předstíraná drzost, kterou on pokládal za pravou, má nad Heathcliffem víc moci než jeho laskavost: jak chlapec plnil *její* přání ve všem, a *jeho* jen tehdy, hodilo-li se to jeho vlastním sklonům. Když se celý den chovala co nejhůř, přišla někdy večer s mazlením, aby to napravila. „Ne, Cathy," říkával starý pán, „nemohu tě milovat, jsi horší než tvůj bratr. Jdi, pomodli se, dítě, a popros Boha o odpuštění. Pochybuji, zda matka a já nebudeme litovat, že jsme tě kdy vychovali!" Z toho se zprvu rozplakala; a potom, jak byla neustále odháněna, zatvrdila se, a smála se, když jsem jí řekla, aby řekla, že lituje svých chyb a prosí o odpuštění.

Ale nakonec přišla hodina, která učinila konec strastem pana Earnshawa na zemi. Zemřel tiše ve své židli jednoho říjnového večera, sedě u ohně. Kolem domu burácel silný vítr a hučel v komíně: znělo to divoce a bouřlivě, ale nebylo chladno, a byli jsme všichni spolu – já kousek od krbu, zaneprázdněna svým pletením, a Josef čtoucí svou Bibli u stolu (neboť služebnictvo tehdy obecně sedávalo v síni, poté co dokončilo svou práci). Slečna Cathy byla nemocná, a to ji ztišilo; opírala se o kolena svého otce, a Heathcliff ležel na podlaze s hlavou v jejím klíně. Pamatuji si pána, než upadl do dřímoty, jak jí hladí hezké vlasy – zřídka se mu líbilo vidět ji mírnou – a říkal: „Proč nemůžeš být vždycky hodná dívka, Cathy?" A ona zvedla tvář k jeho a smála se a odpověděla: „Proč nemůžeš být vždycky hodný muž, otče?" Ale sotva ho viděla znovu rozmrzelého, políbila mu ruku a řekla, že mu zazpívá, aby usnul. Začala zpívat velmi tiše, až mu prsty klesly z jejích, a hlava se mu svezla na hruď. Potom jsem jí řekla, aby mlčela a nehýbala se, aby ho neprobudila. Všichni jsme byli tiší jako myši celou půlhodinu, a byli bychom byli i déle, nebýt toho, že Josef, když dočetl svou kapitolu,

vstal a řekl, že musí probudit pána k modlitbě a k posteli. Vykročil, zavolal ho jménem a dotkl se jeho ramene; ale on se nehnul: tak vzal svíčku a podíval se na něj. Myslela jsem, že je něco špatně, když postavil světlo; a popadl děti každou za jednu paži, zašeptal jim, aby „se vypravily nahoru a dělaly málo hluku – mohly se pomodlit samy ten večer – má co dělat."

„Pozdravím otce nejdřív dobrou noc," řekla Catherine, objímajíc jeho krk pažemi, než jsme jí mohli zabránit. Ubožátko objevilo svou ztrátu okamžitě – vyjekla – „Och, je mrtvý, Heathcliffe! je mrtvý!" A oba spustili srdcelomný nářek.

Přidala jsem svůj kvil k jejich, hlasitý a trpký; ale Josef se ptal, co nás to může napadnout, abychom takhle řvali nad světcem v nebi. Řekl mi, abych si vzala plášť a běžela do Gimmertonu pro doktora a pro faráře. Tehdy jsem neuměla uhodnout, k čemu by jeden nebo druhý byl. Nicméně jsem šla, větrem a deštěm, a přivedla jsem zpátky jednoho, doktora; druhý řekl, že přijde ráno. Nechala jsem Josefa, aby vysvětlil záležitosti, a běžela jsem do dětského pokoje: dveře byly pootevřené, viděla jsem, že si vůbec nelehly, ačkoli už minula půlnoc; byly však klidnější a nepotřebovaly, abych je utěšovala. Malé dušičky se vzájemně utěšovaly lepšími myšlenkami, než na jaké bych byla sama přišla: žádný kněz na světě nikdy nevylíčil nebe tak krásně, jako to ony dělaly ve své nevinné řeči; a zatímco jsem vzlykala a naslouchala, nemohla jsem si nepřát, abychom tam byli všichni v bezpečí spolu.

Kapitola 6.

Pan Hindley se vrátil domů na pohřeb; a – věc, která nás ohromila a rozlétla po sousedstvu klepy na všechny strany – přivezl si s sebou ženu. Co byla zač a kde se narodila, nám nikdy neřekl: pravděpodobně neměla ani peníze, ani jméno, které by za ni mluvily, jinak by stěží tajil tenhle sňatek před svým otcem.

Nebyla to osoba, která by sama o sobě dům nějak rušila. Všechno, co uviděla, od chvíle, kdy překročila práh, jí zřejmě působilo potěšení; a každá okolnost, která se kolem ní odehrávala: kromě příprav na pohřeb a přítomnosti smutečních hostí. Myslela jsem si, že je přihlouplá, jak se chovala, dokud to trvalo: utekla si do pokoje a přiměla mě, abych šla s ní, přestože jsem měla oblékat děti; a tam seděla, chvěla se, lomila rukama a znovu a znovu se ptala: „Už jsou pryč?" Pak začala s hysterickým vzrušením líčit, jak na ni působí, když vidí černou, polekala se, roztřásla se a nakonec se dala do pláče – a když jsem se zeptala, co se děje, odpověděla, že neví; ale že má takový strach ze smrti! Zdála se mi tak málo náchylná zemřít jako já sama. Byla sice hubená, ale mladá, se svěží pletí, a oči jí jiskřily jasně jako diamanty. Všimla jsem si ovšem, že při stoupání do schodů dechá velmi rychle; že při sebemenším náhlém zvuku se celá roztřese a že občas obtížně kašle: ale neměla jsem tušení, co tyhle příznaky věstí, a neměla jsem žádný popud s ní soucítit. My tady obecně cizincům nefandíme, pane Lockwoode, pokud oni nejdřív nefandí nám.

Mladý Earnshaw se za ty tři roky nepřítomnosti značně změnil. Zhubl, ztratil barvu a mluvil i oblékal se docela jinak; a hned v den

svého návratu nám s Josefem oznámil, že se od té chvíle musíme uhostit v zadní kuchyni a síň ponechat jemu. Dokonce by byl pokryl kobercem a vytapetoval jednu malou neužívanou komnatu jako salon; ale jeho žena projevila takovou radost z bílé podlahy a obrovského žhavého krbu, z cínových mís i hliněné polévkové nádoby, z psího pelechu a z toho širokého prostoru pro pohyb, kde obvykle sedávali, že usoudil, že to k jejímu pohodlí není třeba, a od úmyslu upustil.

Projevila také potěšení, že mezi svými novými známými našla sestru; a žvatlala s Catherine, líbala ji, pobíhala s ní a dávala jí ze začátku spoustu dárků. Její náklonnost ji však velmi brzy unavila, a když se stala mrzutou, Hindley se stal tyranem. Několik jejích slov, jimiž dala najevo nechuť k Heathcliffovi, stačilo, aby v něm znovu probudila veškerou tu starou nenávist k chlapci. Vyhnal ho z jejich společnosti ke služebnictvu, odepřel mu vyučování u kuráta a trval na tom, aby místo toho pracoval venku; nutil ho k tomu stejně tvrdě jako kteréhokoli jiného chasníka na statku.

Heathcliff své ponížení zpočátku nesl docela dobře, protože Cathy ho učila, co se sama naučila, a pracovala nebo si s ním hrávala po polích. Oba slibovali, že vyrostou drzí jako divoši; mladý pán si ani nevšímal, jak se chovají a co dělají, jen když se mu klidili z očí. Nestaral by se ani o to, aby chodili v neděli do kostela, nebýt toho, že Josef s kurátem jeho nedbalost káraly, kdykoli chyběli; a to mu připomnělo, aby nařídil Heathcliffovi výprask a Catherine půst o obědě nebo večeři. Ale jedna z jejich hlavních zábav byla utéct ráno na vřesoviště a zůstat tam celý den, a potrestání se stalo pouhou věcí k smíchu. Kurát mohl Catherine zadávat tolik kapitol k naučení nazpaměť, kolik se mu zlíbilo, a Josef mohl mlátit Heathcliffa, až ho rozbolela paže; na všechno zapomněli ve chvíli, kdy byli zase spolu: alespoň ve chvíli, kdy spolu vymysleli nějaký nezbedný plán odvety; a mnohokrát jsem si sama pro sebe plakala, když jsem viděla, jak den ode dne víc divočí, a já se ne-

odvažovala promluvit ani slabiku ze strachu, abych neztratila tu málou moc, kterou jsem si nad těmi opuštěnými dětmi ještě udržela.

Jednoho nedělního večera se stalo, že byli vyhnáni z obývacího pokoje za nějaký hluk nebo podobnou drobnou nepravost; a když jsem je šla zavolat k večeři, nebyla jsem schopna je nikde objevit. Prohledali jsme dům nahoře i dole, dvůr i stáje; byli neviditelní: a nakonec Hindley v návalu vzteku poručil, abychom zastrčili závory, a zaklel, že je té noci nikdo nesmí pustit dovnitř. Čeleď šla spát; a já, příliš úzkostlivá, než abych si lehla, otevřela jsem okno a vystrčila hlavu, abych naslouchala, přestože pršelo: rozhodnutá vpustit je přes zákaz, kdyby se vrátili. Po chvíli jsem rozeznala kroky, které stoupaly cestou vzhůru, a bránou se zablýskalo světlo lucerny. Hodila jsem si přes hlavu šátek a běžela zabránit tomu, aby pana Earnshawa probudili klepáním. Byl tam Heathcliff sám: lekla jsem se, že ho vidím samotného.

„Kde je slečna Catherine?" zvolala jsem spěšně. „Doufám, že se nic nestalo?"

„Na Drozdově," odpověděl; „a byl bych tam i já, jenže oni neměli dost slušného vychování, aby mě požádali, abych zůstal."

„No, dostane se ti!" řekla jsem. „Nebudeš spokojený, dokud tě odsud nevyženou. Co tě proboha vedlo k tomu, abys zabloudil až na Drozdov?"

„Nech mě se svléknout z mokrých šatů a já ti to všechno povím, Nelly," odpověděl. Nabádala jsem ho, aby pána nevzbudil, a zatímco se svlékal a já čekala, abych sfoukla svíčku, pokračoval: „Cathy a já jsme utekli z prádelny na procházku a svobodu, a když jsme zahlédli světla Drozdova, napadlo nás, že se půjdeme podívat, jestli Lintonovi tráví nedělní večery stáním v koutech, kde se třesou, zatímco jejich otec a matka sedí, jedí a pijí, zpívají a smějí se a pálí si oči do zblbnutí u ohně. Myslíš, že to tak dělají? Nebo čtou kázání a nechávají se zkoušet z katechismu od sluhy a mají se naučit sloupek biblických jmen, když neodpoví správně?"

„Pravděpodobně ne," odvětila jsem. „Jsou to nepochybně hodné děti a nezaslouží si zacházení, jakého se ty dočkáš za své špatné chování."

„Nemoralizuj, Nelly," řekl; „nesmysl! Běželi jsme od vrchu hůrky až k parku bez zastavení – Catherine byla v tom běhu úplně poražená, protože byla bosa. Boty jí budeš muset zítra hledat v bažině. Prolezli jsme protrženým živým plotem, poslepu si našli pěšinu a usadili se na záhonu květin pod oknem salonu. Odtamtud vycházelo světlo; neměli zavřené okenice a záclony byly přitažené jen zpola. Oba jsme nahlédli dovnitř, když jsme stáli na soklu a drželi se římsy, a uviděli jsme – ach, bylo to krásné – nádhernou místnost pokrytou karmínovým kobercem, karmínem potažené židle a stoly, čistě bílý strop lemovaný zlatem a uprostřed na stříbrných řetězech visící sprška skleněných kapek, mihotající se slabými jemnými svíčkami. Starý pan a paní Lintonovi tam nebyli; Edgar se sestrou měli pokoj docela sami pro sebe. Neměli by být šťastní? My bychom se cítili jako v nebi! A teď hádej, co dělaly ty tvoje hodné děti? Isabella – myslím, že jí je jedenáct, o rok míň než Cathy – ležela a ječela na druhém konci místnosti, pištěla, jako by jí čarodějnice vrážely do těla rozžhavené jehly. Edgar stál u krbu a tiše plakal, a uprostřed stolu seděl pejsek, třásl tlapkou a kňučel; z jejich vzájemných obvinění jsme pochopili, že ho mezi sebou málem roztrhli vejpůl. Pitomci! Tohle byla jejich zábava! Hádat se, kdo bude držet hromádku teplých chlupů, a každý se dát do pláče, protože oba, když se o něj poprali, odmítli si ho vzít. Hlasitě jsme se těm rozmazleným stvořením zasmáli; opovrhovali jsme jimi! Kdy bys mě přistihla, že si přeju mít to, co chce Catherine? Nebo nás nalezla samotné, jak hledáme zábavu v křiku, vzlykání a válení po zemi, oddělené celou místností? Nevyměnil bych za tisíc životů svůj úděl tady za úděl Edgara Lintona na Drozdově – a to ani kdybych měl získat výsadu shodit Josefa z nejvyššího štítu a natřít průčelí domu Hindleyho krví!"

„Pst, pst!" přerušila jsem ho. „A pořád jsi mi neřekl, Heathcliffe, jak to, že tam Catherine zůstala?"

„Řekl jsem ti, že jsme se zasmáli," odpověděl. „Lintonovi nás uslyšeli a jednohlasně vyletěli ke dveřím jako šípy; chvíli bylo ticho a pak výkřik: ‚Ach, mamá, mamá! Ach, papá! Ach, mamá, pojď sem. Ach, papá, ach!' Opravdu něco takového vyvřískli. My jsme nadělali strašidelné zvuky, abychom je ještě víc vyděsili, a pak jsme seskočili z římsy, protože někdo odstrkoval závory, a cítili jsme, že bude lepší utéct. Držel jsem Cathy za ruku a popoháněl ji, když vtom náhle upadla. ‚Běž, Heathcliffe, běž!' zašeptala. ‚Vypustili buldoka a drží mě!' Ďábel jí sevřel kotník, Nelly: slyšel jsem jeho ohavné funění. Nevykřikla – ne! Pohrdla by tím, i kdyby ji nabodli na rohy šílené krávy. Já ovšem ano: vyvřískl jsem tolik kleteb, že by to zničilo každého netvora v křesťanstvu; sebral jsem kámen, vrazil ho mu mezi čelisti a vší silou se snažil mu ho natlačit do krku. Nakonec přiběhla ta zvířecká čeleď s lucernou a křičela: ‚Drž pevně, Skulkere, drž pevně!' Změnil ovšem notu, když uviděl, co má Skulker za úlovek. Pes byl za obojek strhnut; obrovský fialový jazyk mu visel z huby na půl stopy a visuté pysky mu stékaly krvavým sliznem. Ten chlap vzal Cathy do náručí; bylo jí špatně: ne ze strachu, tím jsem si jistý, ale z bolesti. Odnesl ji dovnitř; já šel za ním, mumlaje kletby a hrozby pomsty. ‚Co za úlovek, Roberte?' halasil Linton od vchodu. ‚Skulker chytil malou holčičku, pane,' odpověděl; ‚a je tu i chlapec,' dodal a popadl mě; ‚ten vypadá na pěknýho spratka! Zrovna takhle lupiči zajisté chtěli, aby je někdo propasíroval oknem a otevřel vrata celé bandě, jakmile všichni budem spát, aby nás v klidu mohli povraždit. Drž hubu, ty hubatej zloději! Za tohle půjdeš na šibenici. Pane Lintone, nedávejte, prosím, pušku stranou.' ‚Ne, ne, Roberte,' řekl ten starý blázen. ‚Lotři věděli, že včera byl den úroku: mysleli, že se mnou chytře zatočí. Pojď dál; já už jim uchystám přivítání. Tak, Johne, zajisti řetěz. Jenny, dej Skulkerovi vody. Postavit se smírčímu soudci v jeho vlastním domě, a to v neděli! Kde se zastaví jejich dr-

zost? Ach, má milá Mary, podívej! Neboj se, je to jen chlapec – přesto se mu v obličeji tak zřetelně zračí zloba; nebylo by dobrodiním pro kraj pověsit ho hned, než svou povahu prokáže skutky stejně jako rysy?' Vtáhl mě pod lustr a paní Lintonová si posadila brýle na nos a v hrůze zvedla ruce. I ty bázlivé děti se připlížily blíž, Isabella šišlala: ‚Hrozná věc! Dej ho do sklepa, papá. Je přesně jako ten syn věštkyně, co mi ukradl krotkého bažanta. Není to tak, Edgare?'

„Zatímco mě zkoumali, Cathy se vzpamatovala; zaslechla poslední slova a zasmála se. Edgar Linton, po tázavém pohledu, sebral dost rozumu, aby ji poznal. Vídají nás v kostele, víš, ačkoli se s nimi jinde zřídka setkáváme. ‚To je slečna Earnshawová!' zašeptal matce, ‚a podívejte, jak ji Skulker pokousal – jak jí krvácí noha!'

„‚Slečna Earnshawová? Nesmysl!' zvolala paní; ‚Slečna Earnshawová se potlouká po kraji s cikánem! A přesto, drahý, to dítě je ve smutku – skutečně je – a může zůstat chromá do konce života!'

„‚Jak trestuhodná nedbalost toho jejího bratra!' zvolal pan Linton, obraceje se ode mě k Catherine. ‚Z toho, co mi řekl Shielders' – to byl ten kurát, pane – ‚jsem pochopil, že ji nechává vyrůstat v naprosté pohanské nevědomosti. Ale kdo je tohle? Kde přišla k tomuhle společníkovi? Ohó! Jen pohleď – vždyť je to ten divný přírůstek, který si můj nebožtík soused přivezl ze své cesty do Liverpoolu – nějaký malý Lascar nebo americký či španělský trosečník.'

„‚Zlý chlapec, ať tak či tak,' podotkla stará paní, ‚a naprosto nehodný spořádaného domu! Všiml sis jeho řeči, Lintone? Jsem šokovaná, že to mé děti musely slyšet.'

„Začal jsem znovu klít – nezlob se, Nelly – a tak dostal Robert příkaz, aby mě odvedl. Odmítl jsem jít bez Cathy; vyvlekl mě do zahrady, strčil mi do ruky lucernu, ujistil mě, že pan Earnshaw bude o mém chování zpraven, a s příkazem, abych se bez okolků klidil, znovu zajistil dveře. Záclony byly v jednom rohu stále povytažené a já se opět postavil na své špehové místo; neboť, kdyby si Catherine přála vrátit se,

umínil jsem si, že jim rozbiju jejich velké skleněné tabule na milion střepů, pokud ji nepustí ven. Seděla tiše na pohovce. Paní Lintonová jí sňala šedý plášť děvečky od krav, který jsme si na výpravu vypůjčili, kroutila hlavou a plísnila ji, předpokládám: byla slečna, a dělali rozdíl mezi tím, jak zachází s ní a se mnou. Pak jí služka přinesla mísu teplé vody a umyla jí nohy; pan Linton smíchal pohár horkého vína s kořením, Isabella jí vysypala talířek koláčků do klína a Edgar stál v povzdálí a civěl. Potom jí osušili a učesali ty krásné vlasy, dali jí obrovské pantofle a odkoulali ji k ohni; a já ji opustil, veselou, jak jen dokázala být, dělící jídlo mezi pejska a Skulkera, kterému štípla do nosu, zatímco jedl; a jiskřící ohýnek života v prázdných modrých očích Lintonových – matný odraz její vlastní okouzlující tváře. Viděl jsem, že jsou plni hloupého obdivu; je jim nezměrně nadřazená – každému na světě, viď, Nelly?"

„Z té věci vzejde ještě víc, než si myslíš," odpověděla jsem, přikryla ho a sfoukla světlo. „Jsi nenapravitelný, Heathcliffe; a pan Hindley bude muset sáhnout ke krajnostem, uvidíš." Má slova se ukázala pravdivější, než jsem si přála. Ta nešťastná výprava rozzuřila Earnshawa až k nepříčetnosti. A pak nás druhého dne pan Linton pro napravení věcí sám navštívil a mladému pánu přečetl takovou přednášku o cestě, kterou vede svou rodinu, že se vážně vzchopil a začal se rozhlížet kolem sebe. Heathcliff nedostal výprask, ale bylo mu řečeno, že první slovo, které promluví se slečnou Catherine, znamená jeho vyhnání; a paní Earnshawová se zavázala udržet svou švagrovou po návratu domů v náležitých mezích; použitím důvtipu, ne síly: silou by to byla neuskutečnila.

Kapitola 7.

Cathy zůstala na Drozdově pět týdnů: až do Vánoc. Do té doby se jí kotník úplně vyhojil a chování se jí velice zlepšilo. Paní ji v tom mezičase často navštěvovala a začala svůj plán nápravy tím, že se snažila povznést její sebeúctu krásnými šaty a lichocením, které ona snadno přijímala; takže namísto divoké, prostovlasé malé divošky, co by vskočila do domu a vrhla se nás všechny tisknout, až by nám tajil dech, sesedla z hezkého vraného poníka osoba velmi důstojná, s hnědými loknami padajícími zpod péřového bobříku a v dlouhém jezdeckém hábitu, který musela oběma rukama držet, aby mohla do síně vplout. Hindley ji sejmul s koně a nadšeně zvolal: „Jémine, Cathy, ty jsi vyloženě krasavice! Sotva bych tě poznal: teď vypadáš jako dáma. Isabella Lintonová se s ní srovnávat nedá, viď, Frances?"

„Isabella nemá její přirozené přednosti," odvětila jeho žena; „ale musí si dát pozor a nezdivočet nám tu zase. Ellen, pomoz slečně Catherine z toho oblečení – počkej, drahá, zcuchala by sis lokny – nech, odvážu ti klobouk."

Svlékla jsem jí jezdecký kabátec a pod ním zazářily nádherné hedvábné šaty v kostkovaném vzoru, bílé kalhoty a vyleštěné střevíce; a zatímco jí oči radostně jiskřily, jak se psi hrnuli, aby ji přivítali, sotva se je odvažovala pohladit, aby jí neumazali ty nádherné šaty. Políbila mě jemně: byla jsem celá od mouky, protože jsem dělala vánoční koláč, a nebylo by vhodné mě obejmout; a pak se rozhlédla po Heathcliffovi. Pan a paní Earnshawovi úzkostlivě sledovali jejich setkání; my-

sleli, že jim to umožní do jisté míry posoudit, nakolik mají důvod doufat, že se jim podaří ty dva přátele oddělit.

Heathcliffa zpočátku nebylo snadné objevit. Pokud byl před Catherininou nepřítomností neupravený a bez péče, od té doby byl desetkrát horší. Nikdo mu kromě mě ani neprokázal tu laskavost, že by mu alespoň jednou týdně řekl, že je špinavý kluk, a nabádal ho, aby se umyl; a děti v jeho věku zřídka mají přirozenou zálibu v mýdle a vodě. Proto, nemluvě o jeho šatech, které měly za sebou tříměsíční službu v blátě a prachu, ani o jeho hustých neučesaných vlasech, povrch obličeje a rukou měl zasmušile zacloněn. Mohl se docela dobře krčit za lavicí, když viděl, jak do domu vchází tak zářivá a půvabná slečinka, místo takového rozcuchaného protějšku jeho samého, jaký čekal. „Není tu Heathcliff?" zeptala se, stahujíc rukavice a odhalujíc prsty podivuhodně zbělené nicneděláním a sezením doma.

„Heathcliffe, můžeš předstoupit," zvolal pan Hindley, požitkářsky si vychutnávaje jeho rozpaky a potěšen, že vidí, jak odpudivého mladého darebáka musí ze sebe udělat. „Můžeš jít a popřát slečně Catherine vítání jako ostatní čeleď."

Cathy, zahlédnuvši svého přítele v jeho úkrytu, k němu přiletěla, aby ho objala; za jedinou vteřinu mu uštědřila sedm nebo osm polibků na tvář, pak se zastavila, odstoupila, propukla v smích a zvolala: „No, jak černý a mrzutý vypadáš! A jak – jak směšný a zasmušilý! Ale to je proto, že jsem si už zvykla na Edgara a Isabellu Lintonovy. Tak co, Heathcliffe, zapomněls na mě?"

Měla jistý důvod ptát se, neboť stud a pýcha vrhly dvojnásobný stín na jeho tvář a drželi ho na místě.

„Podej jí ruku, Heathcliffe," řekl pan Earnshaw blahosklonně; „jen pro jednou se to dovoluje."

„Nepodám," opáčil chlapec, nalézaje konečně řeč; „nebudu stát a nechat se vysmívat. Nestrpím to!"

A byl by se vytrhl z kruhu, ale slečna Cathy ho zase popadla.

„Nechtěla jsem se ti smát," řekla; „nemohla jsem si pomoct: Heathcliffe, alespoň mi podej ruku! Co trucuješ? Jenom to, že jsi vypadal divně. Když si umyješ obličej a učešeš vlasy, bude všechno v pořádku: ale ty jsi tak špinavý!"

Starostlivě hleděla na ty tmavé prsty, které držela ve svých, i na své šaty; obávala se, že se stykem s jeho rukou nijak nezkrášlily.

„Nemusela ses mě dotýkat!" odpověděl, sledoval její pohled a vytrhl jí ruku. „Budu tak špinavý, jak se mi zlíbí: mně se líbí být špinavý, a špinavý budu."

S tím se po hlavě vyřítil z místnosti, provázen smíchem pána a paní a k vážnému zděšení Catherine; která nemohla pochopit, jak její poznámky mohly vyvolat tak otevřenou ukázku zlé nálady.

Když jsem si odbyla roli komorné pro nově příchozí, dala koláče do pece a rozveselila síň i kuchyň velkými ohni, jak se na Štědrý večer slušelo, chystala jsem se usednout a bavit se zpěvem koled, docela sama; nedbaje tvrzení Josefova, který pokládal ty veselé nápěvy, které jsem si volila, za málem rouhavé písně. Odebral se do své komory k osobní modlitbě a pan s paní Earnshawovou zabavovali slečinku rozličnými veselými drobnostmi, které jí nakoupili, aby je mohla darovat malým Lintonovým jako výraz vděčnosti za jejich laskavost. Pozvali je, aby zítřek strávili na Větrné hůrce, a pozvání bylo přijato s jednou podmínkou: paní Lintonová prosila, aby její miláčky pečlivě drželi dál od toho „zlobivého klejícího chlapce".

Za těchto okolností jsem zůstala sama. Vdechovala jsem bohatou vůni zahřívaného koření; obdivovala jsem lesklé kuchyňské náčiní, vyleštěné hodiny ozdobené cesmínou, stříbrné korbely vyrovnané na podnose, připravené být naplněny svařeným pivem k večeři; a především neposkvrněnou čistotu toho, čemu jsem věnovala nejvíc péče – vydrhnuté a pěkně zametené podlahy. Vzdala jsem v duchu patřičný potlesk každému předmětu, a pak jsem si vzpomněla, jak starý Earnshaw vcházel do kuchyně, když bylo všechno uklizeno, nazýval mě „po-

řádnou holkou" a vtiskl mi do ruky šilink jako vánoční dárek; a odtud jsem se v myšlenkách přenesla k jeho lásce k Heathcliffovi a jeho obavám, aby jím neopovrhovali, až ho smrt odvede: a to mě přirozeně přivedlo k úvaze o postavení chudého chlapce teď, a od zpěvu jsem přešla k pláči. Brzy mě ale napadlo, že by bylo rozumnější snažit se napravit některá příkoří, než nad nimi ronit slzy: vstala jsem a vyšla do dvora, abych ho hledala. Nebyl daleko; našla jsem ho, jak ve stáji hladí lesklou srst nového poníka a krmí ostatní zvířata, jak bylo zvykem.

„Pospěš si, Heathcliffe!" řekla jsem. „V kuchyni je takové pohodlí; a Josef je nahoře: pospěš si, nech mě tě pěkně obléci, než slečna Cathy vyjde, a pak si můžete spolu sednout, mít celý krb jen pro sebe a dlouho rozprávět až do spaní."

Pokračoval v práci a hlavu ke mně ani neotočil.

„No tak – jdeš?" pokračovala jsem. „Je tam malý koláček pro každého z vás, akorát; a budeš potřebovat půl hodiny na oblékání."

Čekala jsem pět minut, ale protože jsem nedostala odpověď, nechala jsem ho tam. Catherine povečeřela s bratrem a švagrovou: já s Josefem jsme se spojili u nepříjemného jídla, okořeněného z jedné strany výtkami a z druhé drzostmi. Jeho koláč a sýr zůstaly celou noc na stole pro víly. Zvládl pokračovat v práci až do devíti hodin a pak němě a zasmušile odkráčel do své komory. Cathy ponocovala, protože měla přeslechnuto spoustu věcí k přípravě na přijetí svých nových přátel: jednou vešla do kuchyně, aby promluvila se svým starým; ale byl pryč, a ona se jen zdržela otázkou, co mu je, a šla zpátky. Ráno vstal brzy; a protože byl svátek, odnesl svou špatnou náladu na vřesoviště; neobjevil se znovu, dokud rodina neodjela do kostela. Půst a rozjímání ho zřejmě přivedly k lepšímu stavu mysli. Chvíli se kolem mě ochomýtal, a když sebral odvahu, náhle vyhrkl: „Nelly, dej mě do pořádku, chci být hodný."

„Nejvyšší čas, Heathcliffe," řekla jsem. „*Opravdu* jsi Catherine zarmoutil: řekla bych, že lituje, že se vůbec vrátila domů! Vypadá to, jako bys jí záviděl, že se o ní dělá víc řečí než o tobě."

Představa, že by *záviděl* Catherine, pro něj byla nepochopitelná, ale představě, že ji zarmoutil, rozuměl docela jasně.

„Řekla, že je zarmoucená?" zeptal se a tvářil se velmi vážně.

„Rozplakala se, když jsem jí dnes ráno řekla, že jsi zase utekl."

„Dobrá, *já* jsem plakal včera večer," odvětil, „a měl jsem víc důvodů k pláči než ona."

„Ano: měl jsi důvod ulehnout s hrdým srdcem a prázdným žaludkem," řekla jsem. „Pyšní lidé si plodí smutné žaly sami. Ale pokud se stydíš za svou podrážděnost, musíš, pamatuj, poprosit o odpuštění, až přijde domů. Musíš jít nahoru, nabídnout jí polibek a říct – ty sám nejlíp víš, co říct; jen to udělej od srdce, a ne jako bys ji považoval za nějakou cizí osobu kvůli jejím nádherným šatům. A teď, i když mám připravit oběd, odkradnu si chvilku, abych tě upravila tak, že vedle tebe bude Edgar Linton vypadat jako panenka: a to on vypadá. Jsi mladší, a přesto, ručím za to, jsi vyšší a dvakrát širší v ramenou; mohl bys ho srazit k zemi, než bys mrknul; necítíš, že bys to dokázal?"

Heathcliffův obličej se na okamžik rozjasnil; pak se znovu zachmuřil a on si povzdechl.

„Jenže, Nelly, kdybych ho srazil dvacetkrát, hezčí by se tím nestal, ani já hezčím. Přál bych si, abych měl světlé vlasy a bílou pleť a aby mě tak oblékali a vychovávali, a abych měl vyhlídku být tak bohatý, jak bude on!"

„A plakal za maminkou při každé příležitosti," dodala jsem, „a chvěl se, kdyby na tebe venkovský kluk zdvihl pěst, a kvůli dešťové přeháňce proseděl celý den doma. Ach, Heathcliffe, projevuješ ubohého ducha! Pojď k zrcadlu a já ti ukážu, co bys měl toužit mít. Vidíš ty dvě vrásky mezi očima; a ta husté obočí, které, místo aby se zvedlo v oblouku, uprostřed klesá; a tu dvojici černých netvorů, tak hluboko zapadlých,

kteří nikdy neotevřou své okenice odvážně, ale lesknou se pod nimi, jako špiclové ďábla? Přej si a nauč se vyhladit ty mrzuté vrásky, zvednout víčka otevřeně a proměnit ty netvory v sebevědomé, nevinné anděly, kteří nic nepodezřívají a o ničem nepochybují, a všude vidí přátele, kde si nejsou jisti nepřáteli. Nedělej výraz zlomyslného psa, který ví, že si zasloužil kopance, a přesto nenávidí celý svět stejně jako toho, kdo kope, za to, co trpí."

„Jinými slovy, musím si přát velké modré oči Edgara Lintona a rovné čelo," odpověděl. „Přeju si to – a nepomůže mi to k nim."

„Dobré srdce ti pomůže k pěkné tváři, chlapče," pokračovala jsem, „i kdybys byl na pohled černý jako havran; a špatné promění i tu nejkrásnější v cosi horšího než ošklivé. A teď, když jsme skončili s mytím, česáním a trucováním – řekni mi, jestli si nepřipadáš docela hezký? Já ti povím, že si to myslím. Hodil by ses na převlečeného prince. Kdo ví, jestli tvůj otec nebyl čínský císař a tvá matka indická královna, oba schopní s jedním týdenním příjmem skoupit Větrnou hůrku a Drozdov dohromady? A unesli tě ničemní námořníci a přivezli do Anglie. Být na tvém místě, utvořil bych si vznešenou představu o svém původu; a myšlenky na to, co jsem byl, by mi daly odvahu a důstojnost snášet útlak malého farmáře!"

Tak jsem žvatlala; a Heathcliff postupně ztrácel zamračený výraz a začal vypadat docela mile, když vtom náš rozhovor přerušil rachot, který se blížil cestou vzhůru a vjel na dvůr. On běžel k oknu a já ke dveřím, zrovna včas, abych viděla, jak oba Lintonovi vystupují z rodinného kočáru, zakuklení v pláštích a kožešinách, a jak Earnshawovi sesedají z koní: do kostela jezdili v zimě často na koních. Catherine vzala každé z dětí za ruku a přivedla je do domu a usadila je před oheň, který jim rychle vehnal barvu do bílých tváří.

Vybídla jsem svého společníka, aby teď pospíšil a ukázal svou vlídnou náladu, a on ochotně poslechl; ale neštěstí tomu chtělo, že jak otevřel dveře vedoucí z kuchyně z jedné strany, Hindley je otevřel

z druhé. Setkali se, a pán, podrážděný tím, že ho vidí čistého a veselého, nebo, snad, dychtivý dodržet slib paní Lintonové, ho strčil zpátky prudkým trknutím a vztekle poručil Josefovi: „Drž toho chlapa mimo pokoj – pošli ho na půdu, dokud oběd neskončí. Nacpe si prsty do koláčů a bude krást ovoce, kdyby ho tu nechali s nimi minutu samotného."

„Pane," nemohla jsem si pomoct, abych neodpověděla, „on se ničeho nedotkne, on ne: a myslím, že musí dostat svůj díl pochoutek stejně jako my."

„Dostane svůj díl mé ruky, jestli ho načapám dole do setmění," křičel Hindley. „Zmiz, ty tuláku! Co! Pokoušíš se dělat ze sebe švihu, co? Počkej, až dostanu ty tvoje elegantní kštice do pařátů – uvidíš, že ti je ještě povytáhnu!"

„Jsou už tak dost dlouhé," podotkl mladý pan Linton, nahlížeje do dveří; „divím se, že ho z nich nebolí hlava. Je to jako hříva od oře na očích!"

Pronesl tuto poznámku bez jakéhokoli úmyslu urazit; ale Heathcliffova prudká povaha nebyla připravena snášet zdání drzosti od někoho, koho zřejmě i tehdy nenáviděl jako soka. Chopil se mísy s horkou jablečnou omáčkou, první věci, která mu přišla do rukou, a plnou silou s ní mrštil mluvčímu do obličeje a na krk; ten okamžitě spustil nářek, který přivedl Isabellu a Catherine spěšně na místo. Pan Earnshaw okamžitě popadl viníka a odnesl ho do jeho komory; kde mu, bezpochyby, uštědřil hrubý lék na zchlazení záchvatu vášně, neboť se vrátil červený a bez dechu. Vzala jsem utěrku a dost mstivě jsem Edgarovi vydrhla nos i ústa, přičemž jsem tvrdila, že mu to patří, že se do toho pletl. Jeho sestra se dala do pláče, že chce domů, a Cathy stála vedle zmatená a červenala se za všechny.

„Neměl jsi s ním mluvit!" vytkla mladému Lintonovi. „Byl ve špatné náladě, a teď jsi zkazil svou návštěvu; a on dostane výprask: nerada ho vidím zbitého! Nemůžu jíst oběd. Proč jsi s ním mluvil, Edgare?"

„Nemluvil," vzlykal mladík, uniknuv mým rukám, a dokončoval zbytek očisty svým batistovým kapesníkem. „Slíbil jsem mamince, že na něj neřeknu jediné slovo, a také jsem neřekl."

„Tak nebreč," odpověděla Catherine opovržlivě; „nejsi mrtvý. Nedělej víc rozruchu; můj bratr jde: buď zticha! Pst, Isabello! Ublížil snad někdo *tobě*?"

„Tak, tak, děti – na své místa!" zvolal Hindley, který vrazil dovnitř. „Ten hovado kluk mě pěkně rozehřál. Příště, mladý pane Edgare, vezmi zákon do vlastních pěstí – dostaneš z toho chuť k jídlu!"

Malá společnost se při pohledu na voňavou hostinu uklidnila. Byli hladoví po jízdě a snadno utěšení, protože se jim nestala žádná skutečná škoda. Pan Earnshaw naporcoval štědré porce a paní je rozveselila živým hovorem. Čekala jsem za její židlí a bolestně jsem pozorovala Catherine, jak se suchýma očima a lhostejnou tváří začíná krájet husí křídlo, které měla před sebou. „Bezcitné dítě," pomyslela jsem si; „jak lehce se zbaví trápení svého starého druha z her. Nedokázala bych si představit, že by byla tak sobecká." Zvedla sousto ke rtům: pak je zase odložila: tváře jí zrudly a slzy jí po nich začaly stékat proudem. Nechala sklouznout vidličku na podlahu a spěšně se potopila pod ubrus, aby skryla své dojetí. Dlouho jsem jí neříkala bezcitná; neboť jsem viděla, že celý den trpí jako v očistci a nutně hledá příležitost dostat se stranou, nebo zajít navštívit Heathcliffa, kterého pán zamkl: jak jsem zjistila, když jsem se mu pokoušela potají donést trochu jídla.

Večer jsme měli tancovačku. Cathy prosila, aby ho tehdy pustili na svobodu, neboť Isabella Lintonová neměla partnera: její prosby byly marné a já byla pověřena, abych tu mezeru doplnila. V nadšení z pohybu jsme se zbavili veškerého chmuru, a naše radost se zvětšila příjezdem gimmertonské kapely, čítající patnáct mužů: trubka, pozoun, klarinety, fagoty, lesní rohy a violoncello, kromě zpěváků. Obcházejí všechny spořádané domy a každé Vánoce dostávají příspěvky, a my jsme si vysoce cenili té pochoutky, že je můžeme slyšet. Když zazpívali

obvyklé koledy, nasadili jsme je na písně a sbory. Paní Earnshawová milovala hudbu, a tak nám jí poskytli vrchovatě.

Catherine ji milovala také: ale říkala, že nejsladčeji zní nahoře na schodech, a šla ve tmě nahoru: já za ní. Dveře síně dole zavřeli, naší nepřítomnosti si vůbec nevšimli, bylo tam tolik lidí. Nezastavila se na odpočívadle schodů, ale vystoupala dál, až na půdu, kde byl Heathcliff zavřený, a zavolala ho. Chvíli tvrdohlavě odmítal odpovědět: ona vytrvala a nakonec ho přesvědčila, aby s ní rozprávěl skrz prkna. Nechala jsem ty ubohé děti povídat si neobtěžovaně, dokud jsem neusoudila, že písně se chýlí k závěru a zpěváci se chystají k občerstvení: pak jsem vylezla po žebříku, abych ji varovala. Místo abych ji našla venku, slyšela jsem její hlas uvnitř. Ta malá opička se protáhla světlíkem jedné půdy, podél střechy, do světlíku té druhé, a jen s největšími obtížemi jsem ji dokázala vylákat ven. Když vyšla, Heathcliff vyšel s ní, a ona trvala na tom, abych ho vzala do kuchyně, protože můj druh v službě odešel k sousedovi, aby se dostal pryč od zvuku našich „ďábelských žalmů", jak si on je libovolně nazýval. Řekla jsem jim, že jejich úskoky vůbec nemíním podporovat: ale protože vězeň nejedl od včerejšího oběda, přimhouřím jednou oko nad tím, jak si Hindleyho obelstil. Sešel dolů: postavila jsem mu stoličku k ohni a nabídla mu množství dobrých věcí: ale bylo mu zle a málo jedl, a mé pokusy ho pobavit vyšly naprázdno. Opřel si oba lokty o kolena a bradu o ruce a zůstal pohroužen v němém rozjímání. Když jsem se ho zeptala, nad čím přemýšlí, odpověděl vážně: „Vymýšlím, jak Hindleymu zaplatím. Je mi jedno, jak dlouho budu čekat, jen když to budu moct nakonec udělat. Doufám, že mi neumře dřív než já jemu!"

„Styď se, Heathcliffe!" řekla jsem. „Trestat špatné lidi je věc Boží; my se musíme naučit odpouštět."

„Ne, Bůh nebude mít z toho tak dobrý pocit jako já," odvětil. „Jen bych si přál, abych znal ten nejlepší způsob! Nech mě být a já si to naplánuji: dokud na to myslím, necítím bolest."

Ale, pane Lockwoode, zapomínám, že vás tyhle povídačky nemohou bavit. Zlobím se na sebe, že si to tak drmolím; a vaše kaše stydne a vy klimbáte do postele! Dokázala bych vypovědět Heathcliffův příběh, všechno, co potřebujete slyšet, v půl tuctu slov.

* * *

Když se tak sama přerušila, hospodyně vstala a chystala se odložit šití; ale já cítil, že se nedokážu od krbu pohnout, a ke klimbání jsem měl velmi daleko. „Jen seďte, paní Deanová," zvolal jsem; „zůstaňte sedět ještě půl hodinky. Udělala jste docela správně, že jste vyprávěla ten příběh pomalu. Takový způsob mám rád; a musíte ho dokončit ve stejném stylu. Zajímá mě každá postava, kterou jste zmínila, víc či méně."

„Hodiny odbíjejí jedenáctou, pane."

„Nevadí – nejsem zvyklý chodit spát v časných hodinách. Jedna nebo dvě jsou dost brzy pro člověka, který leží do deseti."

„Neměl byste ležet do deseti. To nejlepší z rána je dávno pryč. Člověk, který do deseti neudělá polovinu své denní práce, riskuje, že nechá i druhou polovinu nedokončenou."

„Přesto, paní Deanová, znovu usedněte; neboť zítra hodlám prodloužit noc až do odpoledne. Prorokuji si přinejmenším tvrdohlavou rýmu."

„Doufám, že ne, pane. Dobrá, musíte mi dovolit přeskočit asi tři roky; za tu dobu paní Earnshawová —"

„Ne, ne, nic takového nedovolím! Znáte stav mysli, v němž, kdybyste seděla sama a kočka před vámi na koberci olizovala své kotě, byste tak pozorně sledovala tu práci, že nedbalost kočičky vůči jednomu uchu by vás vážně rozzlobila?"

„Hrozně líná nálada, řekla bych."

„Naopak, únavně činorodá. V té zrovna jsem; a proto pokračujte do podrobnosti. Všímám si, že lidé v těchto končinách získávají pro své

rozličné pozorovatele cenu, jakou má pavouk v žaláři oproti pavoukovi v chatě; a přesto ta zvýšená přitažlivost není zcela věcí situace toho, kdo přihlíží. Oni *skutečně* žijí opravdověji, víc v sobě a méně v povrchu, změně a frivolních vnějších věcech. Dovedl bych si tady představit lásku k životu málem možnou; a byl jsem skálopevným nevěřícím ohledně jakékoli lásky, co by přetrvala rok. Jeden stav se podobá tomu, že hladového muže posadíte před jediný pokrm, na nějž může soustředit celou chuť a vzdát mu plně hold; druhý tomu, že ho uvedete ke stolu prostřenému francouzskými kuchaři: dokáže možná z celku vytěžit stejnou míru požitku; ale každá část je pak v jeho ohledu a paměti pouhým atomem."

„Och! My jsme tady stejní jako kdekoli jinde, až nás poznáte," poznamenala paní Deanová, poněkud zmatená mou řečí.

„Odpusťte," odvětil jsem; „vy, má dobrá přítelkyně, jste nápadným důkazem proti tomu tvrzení. S výjimkou několika provincialismů nepatrné váhy, nemáte žádné znaky způsobů, které jsem zvyklý považovat za typické pro vaši třídu. Jsem si jist, že jste přemýšlela mnohem víc, než přemýšlí obvyklý služebný lid. Byla jste donucena pěstovat své přemýšlivé schopnosti pro nedostatek příležitostí rozmařit svůj život v hloupých maličkostech."

Paní Deanová se zasmála.

„Jistě se považuji za stálou, rozumnou osobu," řekla; „ne přesně proto, že žiju mezi kopci a od začátku do konce roku vidím jedno a totéž tváře a jednu a touž řadu dění; ale prošla jsem tvrdou školou, která mě naučila moudrosti; a potom, přečetla jsem víc, než byste si myslel, pane Lockwoode. Nemohl byste otevřít v této knihovně knihu, do níž bych nebyla nahlédla a také z ní něco nevyzískala: snad kromě té řady řeckých a latinských knih a té francouzské; ty rozpoznám jednu od druhé: víc nemůžete očekávat od dcery chudáka. Nicméně, mám-li sledovat svůj příběh pravým klepnovským způsobem, raději pokro-

čím; a místo abych přeskočila tři roky, spokojím se s přechodem na příští léto – léto roku 1778, to je skoro třiadvacet let."

Kapitola 8.

Jednoho krásného červnového rána se narodilo mé první hezké malé kojeňátko a poslední z prastarého Earnshawovského rodu. Byli jsme zaneprázdněni senem na vzdáleném poli, když přes louku a cestou vzhůru přiběhla, o hodinu dřív než obvykle, dívka, která nám obvykle nosila snídaně, a volala mě, jak běžela.

„Ach, takové nádherné dítě!" vysypala ze sebe udýchaně. „Nejkrásnější chlapec, jaký kdy dýchal! Ale doktor říká, že paní musí odejít: povídá, že měla celé měsíce souchotě. Slyšela jsem, jak to říká panu Hindleymu: a teď nemá nic, co by ji udrželo, a bude mrtvá dřív než zima. Musíte jít hned domů. Ty ho máš chovat, Nelly: krmit ho cukrem a mlékem a starat se o něj dnem i nocí. Chtěla bych být na tvém místě, protože bude celý tvůj, až nebude paní!"

„Ale je snad opravdu moc nemocná?" ptala jsem se, odhazujíc hrábě a uvazujíc si čepec.

„Myslím, že je; a přesto vypadá statečně," odpověděla dívka, „a mluví, jako by si myslela, že se dožije, že z něj vyroste muž. Je bez sebe radostí, taková krása to je! Kdybych byla ona, jsem si jistá, že bych neumřela: zotavila bych se z pouhého pohledu na něj, nehledě na Kennetha. Zrovna jsem se na něj nasupila. Dámička Archerová přinesla toho cherubínka k pánovi do síně, a jeho tvář se zrovna začínala rozzařovat, když ten starý skuhráč vystoupí dopředu a povídá: ‚Earnshawe, je požehnání, že vaše žena byla zachována, aby vám zanechala tohoto syna. Když přišla, byl jsem přesvědčen, že si ji dlouho nepodržíme; a teď vám musím říci, zima ji pravděpodobně dorazí. Nenechej-

te se tím strhnout a příliš se netrapte: nic s tím nenaděláte. A kromě toho, měl jste mít rozum a nevybírat si tak slaboučkou dívku!'"

„A co pán odpověděl?" ptala jsem se.

„Myslím, že zaklel: ale nevšímala jsem si ho, snažila jsem se dohlédnout na děťátko," a znovu se dala do nadšeného popisu. Já, stejně dychtivá jako ona, chvátala horlivě domů, abych také obdivovala; třebaže mi bylo kvůli Hindleymu velmi smutno. V srdci měl místo jen pro dvě modly – ženu a sebe: zbožňoval obě, jednu až k zbláznění, a nedovedla jsem si představit, jak tu ztrátu snese.

Když jsme dorazili na Větrnou hůrku, stál u vchodových dveří; a jak jsem procházela dovnitř, zeptala jsem se: „Jak je dítěti?"

„Skoro už připraveno pobíhat, Nelly!" odpověděl, nasazuje veselý úsměv.

„A paní?" odvážila jsem se zeptat; „doktor říká, že je —"

„K čertu s doktorem!" přerušil mě, červenaje se. „Frances je v naprostém pořádku: do příštího týdne touhle dobou bude úplně zdravá. Jdeš nahoru? Vyřídíš jí, že přijdu, jestli slíbí, že nebude mluvit. Nechal jsem ji proto, že nedržela jazyk za zuby; a musí ho držet – řekni jí, pan Kenneth říká, že musí být v klidu."

Vyřídila jsem tenhle vzkaz paní Earnshawové; zdála se v povznesené náladě a vesele odpověděla: „Sotva jsem slovo řekla, Ellen, a on už dvakrát odešel ven s pláčem. No, řekni mu, že slibuji, že mluvit nebudu: ale to mě nezavazuje, abych se mu nesmála!"

Chuděra! Až do týdne před smrtí ji ten veselý duch neopustil; a její muž zarputile, ba zuřivě, trval na tom, že se jí zdraví den ode dne zlepšuje. Když ho Kenneth varoval, že jeho léky jsou v tomhle stadiu nemoci k ničemu a že si nemusí nabíhat na další výlohy jeho návštěvami u ní, odsekl: „Já vím, že nemusíte – je zdravá – nepotřebuje už od vás žádnou další péči! Nikdy neměla souchotě. Byla to horečka; a ta je pryč: puls má teď pomalý jako já a tváře chladné."

Své ženě vykládal totéž, a ona mu zdánlivě věřila; ale jednou v noci, když se opírala o jeho rameno a chystala se mu říci, že si myslí, že bude moci zítra vstát, popadl ji záchvat kašle – velmi mírný – zvedl ji do náručí; ona mu obemkla krk oběma rukama, obličej se jí změnil, a byla mrtvá.

Jak dívka očekávala, chlapec Hareton padl zcela do mých rukou. Pan Earnshaw, pokud ho viděl zdravého a nikdy ho neslyšel plakat, byl, co se jeho týkalo, spokojen. Sám o sobě však propadl zoufalství: jeho zármutek byl ten druh, který nenaříká. Ani neplakal, ani se nemodlil; proklínal a vzdoroval: proklínal Boha i člověka a oddal se bezhlavému zpustnutí. Čeleď dlouho nemohla snést jeho tyranské a špatné chování: jedinými dvěma, kdo zůstali, byli Josef a já. Neměla jsem to srdce opustit svou svěřenou péči; a kromě toho jsem, jak víte, byla jeho pěstounská sestra a omlouvala jsem jeho chování ochotněji než cizí člověk. Josef zůstal, aby se povyšoval nad nájemce a nádeníky; a protože jeho povolání bylo tam, kde měl spoustu špatností k pokárání.

Pánovy špatné způsoby a špatná společnost tvořily pěkný příklad pro Catherine a Heathcliffa. Jeho zacházení s tím druhým by stačilo, aby ze svatého udělalo ďábla. A opravdu se zdálo, jako by *byl* chlapec v té době posedlý něčím ďábelským. S potěšením sledoval, jak se Hindley nenapravitelně ponižuje; a den ode dne se stával pozoruhodnějším svou divokou nevrlostí a prudkostí. Ani zpoloviny bych nedokázala vylíčit, jaký pekelný dům jsme měli. Kurát přestal docházet, a nakonec se k nám nikdo slušný ani nepřiblížil; ledaže by návštěvy Edgara Lintona u slečny Cathy mohly být výjimkou. V patnácti byla královnou okolí; neměla sobě rovnou; a opravdu se z ní vyklubala pyšná a svéhlavá bytost! Přiznávám, že jsem ji po konci dětství neměla ráda; a často jsem ji zlobila tím, že jsem jí srážela aroganci: ona ke mně ovšem nikdy nenabyla nechuti. Měla podivuhodnou věrnost ke starým náklonnostem: dokonce i Heathcliff si uchoval neměnně svůj podíl na jejích

citech; a mladý Linton, s veškerou svou převahou, shledal obtížným zanechat na ní stejně hlubokého dojmu. Byl to můj nebožtík pán: to je jeho portrét nad krbem. Visíval na jedné straně a portrét jeho ženy na druhé; ale ten její byl odstraněn, jinak byste zahlédl, jaká byla. Rozeznáte to?

Paní Deanová zvedla svíčku a já rozpoznal tvář jemných rysů, nesmírně podobnou té mladé dámě na Hůrce, ale výrazem zamyšlenější a vlídnější. Tvořil milý obraz. Dlouhé světlé vlasy se jemně vlnily u skrání; oči byly velké a vážné; postava snad až příliš půvabná. Nedivil jsem se, jak Catherine Earnshawová mohla zapomenout na svého prvního přítele pro takovou osobu. Divil jsem se spíše tomu, jak on, s myslí odpovídající jeho zjevu, mohl obsáhnout mou představu Catherine Earnshawové.

„Velmi příjemný portrét," poznamenal jsem k hospodyni. „Je to podobné?"

„Ano," odpověděla; „ale vypadal lépe, když byl rozpohybován; tohle je jeho všední tvář: obvykle mu chyběl oheň."

Catherine udržovala známost s Lintonovými od toho svého pětitýdenního pobytu u nich; a protože v jejich společnosti neměla pokušení ukazovat svou hrubší stránku a měla dost rozumu stydět se za hrubost tam, kde se setkávala s tak neměnnou zdvořilostí, nenápadně nabyla přízně staré paní a pána svou vynalézavou srdečností; získala obdiv Isabelly a srdce i duši jejího bratra: zisky, které jí od začátku lichotily – neboť byla plná ambicí – a vedly ji k tomu, aby přijala dvojí charakter, aniž přesně zamýšlela někoho klamat. Na místě, kde slyšela Heathcliffa nazývat „sprostým mladým darebákem" a „horším než hovado", dávala si pozor, aby se nechovala jako on; ale doma neměla mnoho chuti pěstovat zdvořilost, které by se jen zasmáli, a krotit nespoutanou povahu, když by jí to nepřineslo ani uznání, ani chválu.

Pan Edgar málokdy sebral odvahu navštívit Větrnou hůrku otevřeně. Měl hrůzu z Earnshawovy pověsti a vyhýbal se setkání s ním;

a přesto byl vždy přijímán s našimi nejlepšími pokusy o zdvořilost: sám pán se vyhýbal tomu, aby ho urazil, protože věděl, proč přichází; a pokud nedokázal být milostivý, radši se mu klidil z cesty. Myslím si spíš, že se Catherine jeho objevování na Hůrce příčilo; nebyla úskočná, nikdy nekoketovala, a zjevně měla námitky vůbec proti setkání svých dvou přátel; neboť když Heathcliff v jeho přítomnosti vyjádřil pohrdání Lintonem, nemohla s ním ani zpoloviny souhlasit tak, jako v jeho nepřítomnosti; a když Linton projevil nechuť a odpor k Heathcliffovi, neodvažovala se zacházet s jeho city lhostejně, jako by jí snižování jejího druha z her nebylo takřka vůbec na obtíž. Nejednou jsem se smála jejím zmatkům a nevysloveným trampotám, které se marně snažila skrýt před mým výsměchem. Zní to zle: ale byla tak pyšná, že se stalo opravdu nemožným litovat jejích útrap, dokud nebude pokořena k větší pokoře. Nakonec se přece jen přinutila, aby se mi svěřila a složila mi důvěru: nebylo tu ani živáčka, z něhož by si mohla udělat rádce.

Jednoho odpoledne odjel pan Hindley z domova a Heathcliff si na základě toho dovolil dát si volno. Měl tehdy, myslím, šestnáct let, a aniž by měl špatné rysy nebo mu scházela inteligence, dokázal budit dojem vnitřní i vnější odpudivosti, po níž jeho dnešní vzhled už nenese stopy. Předně v té době ztratil výhodu svého ranného vzdělání: nepřetržitá tvrdá práce, započatá brzy a končená pozdě, vyhladila veškerou zvědavost, kterou kdysi měl v honbě za věděním, i veškerou lásku ke knihám či učení. Pocit nadřazenosti z jeho dětství, který mu vštípila přízeň starého pana Earnshawa, vyvanul. Dlouho zápasil, aby udržel krok s Catherine v jejích studiích, a vzdal se se žalostnou, byť mlčenlivou lítostí: ale vzdal se úplně; a nebylo možné ho přemluvit, aby udělal krok směrem vzhůru, jakmile zjistil, že musí nutně klesnout pod svou dřívější úroveň. Pak si i osobní zjev vzal za úkol doprovodit duševní úpadek: získal sešlou chůzi a nedůstojný pohled; jeho přirozeně uzavřená povaha se zveličila v téměř zběsilý nadbytek nespolečenské mr-

zutosti; a zjevně nalézal zasmušilé zalíbení spíš v tom, aby budil u svých několika známých odpor než vážnost.

Catherine a on byli i tehdy stálými druhy v jeho volných chvílích; ale on už přestal vyjadřovat svou náklonnost slovy a před jejími dívčími laskáními s hněvivým podezřením couval, jako by si uvědomoval, že nemůže vzejít žádné potěšení z toho, že by se mu takové projevy náklonnosti rozsívaly. Při zmíněné příležitosti vešel do síně, aby oznámil svůj úmysl nic nedělat, zatímco jsem pomáhala slečně Cathy upravit šaty: nepočítala s tím, že si vezme do hlavy, že bude zahálet; a představujíc si, že bude mít celé místo pro sebe, se jí jakousi cestou podařilo pana Edgara zpravit o bratrově nepřítomnosti a nyní se chystala ho přijmout.

„Cathy, máš dnes odpoledne co dělat?" ptal se Heathcliff. „Jdeš někam?"

„Ne, prší," odpověděla.

„Tak proč máš na sobě ty hedvábné šaty?" řekl. „Doufám, že sem nikdo nejde?"

„O nikom nevím," koktala slečna; „ale ty bys měl teď být na poli, Heathcliffe. Je už hodinu po obědě; myslela jsem, že jsi pryč."

„Hindley nás ze své zatracené přítomnosti neosvobozuje často," poznamenal chlapec. „Dneska už pracovat nebudu: zůstanu s tebou."

„Ale Josef to řekne," naznačila; „bude lepší, když půjdeš!"

„Josef nakládá na druhé straně Penistonských skal vápno; potrvá mu to do tmy, a nikdy se to nedoví."

S těmito slovy se dovlekl k ohni a usedl. Catherine chvilku se svraštěným čelem přemýšlela – zjistila, že musí uhladit cestu k vniknutí. „Isabella a Edgar Lintonovi říkali, že odpoledne přijdou," řekla po minutě ticha. „Jak prší, sotva je očekávám; ale mohou přijít, a jestli přijdou, budeš riskovat, že tě vyplísní pro nic za nic."

„Řekni Ellen, ať jim poví, že máš zaneprázdnění, Cathy," trval na svém; „nevyháněj mě kvůli těm svým ubohým, hloupým přátelům!

Chvílemi se blížím k tomu, abych si stěžoval, že oni – ale nebudu…"

„Že oni co?" zvolala Catherine, hledíc na něj znepokojenou tváří. „Ach, Nelly!" dodala rozmrzele, trhnutím hlavy od mých rukou, „učesala jsi mi vlasy úplně z loken! Dost už; nech mě. Nač si to chceš stěžovat, Heathcliffe?"

„Na nic – jen se podívej na kalendář na té stěně;" ukázal na zarámovaný list visící u okna a pokračoval: „Kříže jsou za večery, které jsi strávila s Lintonovými, tečky za ty, které jsi strávila se mnou. Vidíš? Zaznamenal jsem každý den."

„Ano – náramná hloupost: jako kdybych o to měla zájem!" odpověděla Catherine mrzutým tónem. „A jaký to má smysl?"

„Ukázat, že *já* o to zájem mám," řekl Heathcliff.

„A měla bych s tebou snad pořád sedět?" ptala se, čím dál podrážděnější. „Co z toho mám? O čem si povídáš? Mohl bys být němý nebo kojenec, pokud jde o to, co bys mi říkal pro pobavení, nebo cokoli, co bys dělal, taky!"

„Nikdy jsi mi dřív neřekla, že mluvím moc málo, nebo že se ti nelíbí má společnost, Cathy!" vykřikl Heathcliff ve velkém rozrušení.

„Není to vůbec žádná společnost, když lidi nic nevědí a nic neříkají," zahuhlala.

Její druh vstal, ale neměl čas vyjádřit své city dál, neboť se na dláždění ozvaly kroky koně, a mladý Linton, který mírně zaklepal, vešel s tváří zářivě potěšenou neočekávaným pozváním, které obdržel. Catherine jistě postřehla rozdíl mezi svými přáteli, jak jeden vcházel a druhý odcházel. Kontrast připomínal to, co uvidíte, když vyměníte pustý, pahorkovitý uhelný kraj za krásné úrodné údolí; a jeho hlas i pozdrav byly stejně odlišné jako jeho vzhled. Měl sladký, tichý způsob řeči a vyslovoval slova jako vy: to je méně drsné, než mluvíme tady, a jemnější.

„Nepřišel jsem příliš brzy, že ne?" řekl a vrhl na mě pohled: já jsem začala utírat talíře a urovnávat některé zásuvky na vzdáleném konci

příborníku.

„Ne," odvětila Catherine. „Co tam děláš, Nelly?"

„Svou práci, slečno," odpověděla jsem. (Pan Hindley mi dal pokyn, abych tvořila třetí osobu při každé soukromé návštěvě, kterou by si Linton zvolil učinit.)

Vstoupila za mě a hněvivě zašeptala: „Odneste si sebe i své utěrky; když je v domě společnost, čeleď nezačíná v pokoji, kde se nachází, drhnout a uklízet!"

„Je k tomu dobrá příležitost, teď, když pán není doma," odpověděla jsem nahlas; „nerad vidí, když se v jeho přítomnosti okolo těchto věcí motám. Jsem si jistá, že mě pan Edgar omluví."

„Nerada vidím, když se v *mé* přítomnosti motáš," zvolala mladá dáma panovačně, nedovolujíc svému hostu dost času na slovo: od oné malé rozmíšky s Heathcliffem se jí nepodařilo získat zpět duševní rovnováhu.

„Lituji toho, slečno Catherine," zněla má odpověď; a pokračovala jsem usilovně ve své práci.

Ona, představujíc si, že ji Edgar nevidí, mi vytrhla utěrku z ruky a zlomyslně, dlouhým zkroucením, mě štípla do paže. Řekla jsem, že jsem ji nemilovala, a čas od času jsem si docela libovala v tom, že jí snížím ješitnost: kromě toho mi to velmi ublížilo; a tak jsem vyskočila z kolen a vykřikla: „Ach, slečno, to je ohavná lest! Nemáte právo mě štípat a já to nestrpím."

„Nedotkla jsem se tě, ty lhářko!" zvolala, prsty ji svrběly, aby ten čin opakovala, a uši jí od vzteku zrudly. Nikdy neuměla skrývat svou vášeň, vždy jí celou pleť zapálila.

„A co je tohle potom?" opáčila jsem a ukázala rozhodně modročervené svědectví, abych ji vyvrátila.

Dupla nohou, chvíli zaváhala, a pak, neodolatelně hnána zlobivým duchem v sobě, mě plácla přes tvář: pálivý úder, který mi oběma oči zalil vodou.

„Catherine, lásko! Catherine!" vmísil se Linton, velmi otřesen tou dvojí vinou – lží a násilím – kterou se jeho modla provinila.

„Opusť pokoj, Ellen!" opakovala, chvějíc se po celém těle.

Malý Hareton, který mě všude následoval a seděl u mých nohou na podlaze, se při pohledu na mé slzy sám rozplakal a vzlykavě naříkal na „zlou tetu Cathy", čímž její zuřivost obrátil ke své nešťastné hlavě: popadla ho za ramena a třásla jím, až to ubohé dítě zbledlo jako mrtvé, a Edgar nerozvážně vzal její ruce, aby ho vysvobodil. V okamžiku jednu ruku vymanila a užaslý mladík ucítil, jak dopadla na jeho vlastní ucho způsobem, který nebylo možno vzít za žert. V úděsu couvl. Zvedla jsem Haretona do náručí a odešla s ním do kuchyně, přičemž jsem nechala spojovací dveře otevřené, neboť mě zajímalo pozorovat, jak urovnají svou rozmíšku. Uražený host se posunul k místu, kde si odložil klobouk, bledý a s chvějícím se rtem.

„To je ono!" řekla jsem si. „Vezmi si varování a jdi! Je to laskavost dovolit ti nahlédnout na její skutečnou povahu."

„Kam jdeš?" ptala se Catherine, přistoupivši ke dveřím.

Uhnul stranou a pokusil se projít.

„Nesmíš odejít!" zvolala energicky.

„Musím a odejdu!" odpověděl potlačeným hlasem.

„Ne," trvala na svém, chytíc kliku; „ještě ne, Edgare Lintone: posaďte se; nenecháte mě v téhle náladě. Bylo by mi celou noc mizerně, a já nebudu mít kvůli vám mizerně!"

„Mohu zůstat poté, co jste mě uhodila?" ptal se Linton.

Catherine mlčela.

„Vyvolala jste ve mně strach a stud za vás," pokračoval; „sem už víckrát nepřijdu!"

Oči se jí začaly lesknout a víčka se jí zachvěla.

„A úmyslně jste říkala nepravdu!" řekl.

„Neříkala!" zvolala, nalezši zpět řeč; „neudělala jsem nic úmyslně. No, jděte, jestli chcete – pryč! A teď budu plakat – budu plakat, až

onemocním!"

Padla u křesla na kolena a dala se do vážného, úporného pláče. Edgar vytrval ve svém odhodlání až na dvůr; tam otálel. Rozhodla jsem se ho povzbudit.

„Slečna je strašlivě svéhlavá, pane," zavolala jsem. „Zlá jako kterékoli zkažené dítě: raději jeďte domů, jinak jí bude zle, jen aby nás zarmoutila."

To měkké stvoření nahlédlo úkosem oknem: mělo moc odejít tak, jako má moc odejít kočka od napůl zabité myši nebo od napůl snědeného ptáka. Ach, pomyslela jsem si, nic ho nezachrání: je odsouzen, a letí vstříc svému osudu! A tak tomu bylo: prudce se otočil, spěšně se vrátil do domu, zavřel za sebou dveře; a když jsem po chvíli vešla, abych jim oznámila, že se Earnshaw vrátil domů vzteklý opilý, připravený strhnout nám celý barák na hlavu (jeho obvyklý stav mysli v takovém rozpoložení), uviděla jsem, že hádka pouze vytvořila bližší důvěrnost – prolomila vnější valy mladické bázlivosti a umožnila jim opustit přetvářku přátelství a doznat se, že jsou milenci.

Zpráva o příchodu pana Hindleyho pohnala Lintona rychle k jeho koni a Catherine do její komnaty. Já šla schovat malého Haretona a vyndat náboj z pánovy ptáčnice, s níž si rád v záchvatu nepříčetného rozrušení pohrával, na nebezpečí životů kohokoli, kdo ho popudil nebo i přitáhl příliš jeho pozornost; a napadl mě plán ji vybít, aby mohl nadělat méně škody, kdyby to dohnal až k výstřelu.

Kapitola 9.

Vstoupil, vykřikuje kletby strašlivé poslouchat; a přistihl mě, jak zrovna ukládám jeho syna do kuchyňské skříňky. Hareton nabyl zdravého strachu z toho, aby se setkal s otcovskou něhou toho divokého zvířete či se zuřivostí toho šílence; neboť v jednom případě hrozil, že bude umačkán a ulíben k smrti, a v druhém, že bude vržen do ohně nebo rozdrcen o zeď; a ten chudinka zůstával dokonale tichý, ať jsem ho dala kamkoli.

„Tak, konečně jsem to objevil!" zařval Hindley, strhávaje mě zpět za kůži na krku, jako psa. „Při nebi a pekle, dohodli jste se spolu, že to dítě zavraždíte! Teď chápu, proč je pořád mimo můj dosah. Ale s pomocí Satana tě přinutím spolknout řeznický nůž, Nelly! Nemáš proč se smát; neboť jsem Kennetha zrovna strčil hlavou dolů do Černokoňské bažiny; a dva je totéž co jeden – a chci někoho z vás zabít: nebudu mít klid, dokud to neudělám!"

„Jenže já nemám ráda ten řeznický nůž, pane Hindley," odpověděla jsem; „krájela se jím uzená herynky. Byla bych raději zastřelena, pokud dovolíte."

„Byla bys raději prokleta!" řekl; „a to taky budeš. Žádný zákon v Anglii nemůže zabránit člověku, aby si držel dům v pořádku, a ten můj je ohavný! Otevři ústa."

Držel nůž v ruce a strčil mi jeho špičku mezi zuby: ale mě jeho vrtochy nikdy moc nestrašily. Vyplivla jsem to a tvrdila, že to chutná odporně – za nic bych to nevzala.

„Ach!" řekl a pustil mě, „vidím, že ten ohavný malý lotr není Hareton: odpusť mi, Nell. Jestli je, zaslouží si být zaživa stažen z kůže za to, že se neběžel přivítat se mnou, a za to, že vřískal, jako bych byl skřítek. Ty nelidské štěně, pojď sem! Já tě naučím ošálit dobrosrdečného, oklamaného otce. No, nezdá se ti, že by byl ten kluk hezčí ostříhaný? Dělá to psa divočejším a já miluji cosi divokého – přines mi nůžky – něco divokého a upraveného! Kromě toho je to pekelná afektovanost – ďábelská domýšlivost, ta péče o uši – jsme oslové dost i bez nich. Pst, dítě, pst! No tak dobře, je to můj miláček! Ticho, osuš si oči – to je rozkoš; polib mě. Co! Nechce? Polib mě, Haretone! Zatracený, polib mě! U Boha, jako bych vychoval takové monstrum! Jak jsem živ, tomu klučíkovi zlomím vaz."

Ubohý Hareton v otcově náručí ze všech sil skučel a kopal a své ječení ještě zdvojnásobil, když ho Hindley vynesl nahoru po schodech a zvedl ho přes zábradlí. Vykřikla jsem, že dítě vyděsí až do záchvatu, a běžela ho zachránit. Jak jsem k nim doběhla, Hindley se předklonil přes zábradlí, aby naslouchal nějakému zvuku dole; téměř zapomínaje, co má v rukou. „Kdo je to?" ptal se, slyše kohosi, jak se blíží k patě schodiště. Předklonila jsem se také, abych dala Heathcliffovi, jehož krok jsem rozpoznala, znamení, aby nešel dál; a v okamžiku, kdy jsem spustila oči z Haretona, chlapec se náhle vrhl kupředu, vysvobodil se z toho nedbalého držení a spadl.

Sotva byl čas pocítit záchvěv hrůzy, než jsme viděli, že ten malý ubožáček je v bezpečí. Heathcliff se objevil dole právě v tom kritickém okamžiku; přirozeným popudem zastavil jeho pád, postavil ho na nohy a vzhlédl, aby zjistil původce té nehody. Lakomec, který se za pět šilinků vzdal šťastného losu a zjistí druhého dne, že obchodem přišel o pět tisíc liber, by nedokázal nasadit prázdnější výraz než on při pohledu na postavu pana Earnshawa nahoře. Vyjadřoval, jasněji, než by to dokázala slova, nejhlubší úzkost z toho, že se stal nástrojem zmaření své vlastní pomsty. Kdyby bývalo tma, troufám si tvrdit, že by se po-

kusil chybu napravit tak, že by rozmlátil Haretonovu lebku o schody; ale my jsme byli svědky jeho záchrany; a já byla hned dole se svým drahým nákladem přitisknutým k srdci. Hindley sestoupil pomaleji, vystřízlivělý a zahanbený.

„Je to tvá vina, Ellen," řekl; „měla jsi ho držet z dohledu: měla jsi mi ho vzít! Je někde zraněný?"

„Zraněný!" vykřikla jsem zlostně; „jestli není mrtvý, bude z něj idiot! Ach! Divím se, že jeho matka nevstane z hrobu, aby viděla, jak s ním zacházíte. Jste horší než pohan – zacházet takhle s vlastní krví!"

Pokusil se dítěte dotknout, které, jakmile se ocitlo u mě, se vzlykem rovnou setřáslo svou hrůzu. Při prvním prstu, který na něj však otec položil, znovu zavřískalo ještě hlasitěji než předtím a zmítalo se, jako by mělo dostat křeče.

„Nebudete se ho dotýkat!" pokračovala jsem. „Nenávidí vás – všichni vás nenávidí – to je pravda! Pěknou rodinu máte; a do pěkného stavu jste přišel!"

„Dostanu se do hezčího, Nelly," zasmál se ten pomatený muž, zatvrzuje se znovu. „Prozatím odnes sebe i jeho pryč. A slyšíš, Heathcliffe! Taky se mi klid docela z dohledu a doslechu. Dnes v noci bych tě nezavraždil; snad leda, že bych podpálil barák: ale to podle své fantazie."

Zatímco to říkal, vzal z příborníku půl pintovou láhev brandy a nalil si trochu do sklenice.

„Ne, nedělejte to!" prosila jsem. „Pane Hindley, dejte si říct. Smilujte se nad tím nešťastným chlapcem, nestaráte-li se o sebe!"

„Komukoli se u něj povede lépe než mně," odpověděl.

„Smilujte se nad svou vlastní duší!" řekla jsem, pokoušejíc se vytrhnout mu sklenici z ruky.

„Já že ano? Naopak, budu mít velké potěšení poslat ji do zatracení, abych potrestal jejího Tvůrce," zvolal ten rouhač. „Na její srdečné zatracení!"

Vypil nápoj a netrpělivě nám poručil, abychom šli; svůj příkaz zakončil sledem strašných kleteb, které jsou příliš špatné, aby se opakovaly nebo pamatovaly.

„Je škoda, že se chlastem nedokáže zabít," poznamenal Heathcliff, mumlaje za zavřenými dveřmi zpět ozvěnu kleteb. „Dělá na to vše, co může; ale jeho konstituce mu vzdoruje. Pan Kenneth říká, že by si vsadil svou klisnu, že přežije každého muže z téhle strany Gimmertonu a půjde do hrobu jako šedinatý hříšník; nestane-li se mu nějaká šťastná náhoda mimo obvyklý řád."

Odešla jsem do kuchyně a usedla, abych své malé jehňátko uspala. Heathcliff, jak jsem se domnívala, prošel ven do stodoly. Ukázalo se poté, že se dostal jen na druhou stranu lavice, kde se vrhl na lavičku u stěny, mimo oheň, a mlčky tam zůstal.

Kolébala jsem Haretona na kolenou a brumlala si píseň, která začínala takto:

> Hluboko v noci dětičky plakaly,
> matka pod hrudou slyšela ten pláč,

když slečna Cathy, která z pokoje poslouchala ten hluk, strčila dovnitř hlavu a zašeptala: „Jsi sama, Nelly?"

„Ano, slečno," odpověděla jsem.

Vstoupila a přiblížila se ke krbu. Já, předpokládajíc, že chce něco říci, vzhlédla jsem. Výraz její tváře se zdál znepokojený a úzkostný. Rty měla pootevřené, jako by chtěla promluvit, a nadechla se; ale výdech jí unikl v povzdechu místo věty. Pokračovala jsem v písni; nezapomenuvši na její nedávné chování.

„Kde je Heathcliff?" řekla, přerušujíc mě.

„U své práce ve stáji," zněla má odpověď.

Neodporoval mi; snad upadl do dřímoty. Následovala další dlouhá pauza, během níž jsem si všimla, že Catherine z tváří po dláždění ska-

ne kapka nebo dvě. *Lituje svého hanebného chování?* ptala jsem se v duchu. *To by byla novinka: ale ať na věc přijde sama, jak chce – já ji nepomůžu!* Ne, jiných témat než svých vlastních starostí si málo všímala.

„Ach, drahá!" zvolala konečně. „Jsem velmi nešťastná!"

„Škoda," poznamenala jsem. „Je těžké vás uspokojit; tolik přátel a tak málo starostí, a nedokážete se spokojit!"

„Nelly, uchováš mi tajemství?" pokračovala, klekajíc u mě a vzhlížejíc svýma milými očima k mé tváři tím druhem pohledu, který odvrátí špatnou náladu, i když má člověk veškeré právo na světě si ji dopřát.

„Stojí za uchování?" zeptala jsem se méně mrzutě.

„Ano, a trápí mě to, a já to musím ze sebe vypustit! Chci vědět, co bych měla udělat. Dnes mě Edgar Linton požádal o ruku, a já mu dala odpověď. Teď, než ti řeknu, zda to byl souhlas nebo odmítnutí, pověz mi ty, co to mělo být."

„Opravdu, slečno Catherine, jak to mám vědět?" odpověděla jsem. „Jistě, s ohledem na představení, jaké jste dnes odpoledne v jeho přítomnosti předvedla, mohu říci, že by bylo moudré ho odmítnout: neboť jestli vás po tom požádal, musí být buď beznadějně hloupý, nebo nějakým odvážným bláznem."

„Když takhle budeš mluvit, nic víc ti neřeknu," odvětila a mrzutě vstala na nohy. „Přijala jsem ho, Nelly. Rychle řekni, jestli to byla chyba!"

„Přijala jste ho! Tak k čemu se o tom bavit? Dala jste slovo a nemůžete je vzít zpět."

„Ale řekni, jestli jsem to měla udělat – řekni!" vykřikla podrážděným tónem; mnula si ruce a mračila se.

„Je mnoho věcí, které je třeba zvážit, než se na tuto otázku řádně odpoví," řekla jsem poučně. „Předně, milujete pana Edgara?"

„Kdo by si pomohl? Samozřejmě že ano," odpověděla.

Pak jsem ji provedla následujícím katechismem: pro dvaadvacetiletou dívku to nebylo nemoudré.

„Proč ho milujete, slečno Cathy?"

„Hloupost, miluju – to stačí."

„Vůbec ne; musíte říct proč."

„No, protože je hezký a je milé být s ním."

„Špatné!" byla má poznámka.

„A protože je mladý a veselý."

„Pořád špatné."

„A protože mě miluje."

„Lhostejné, pokud jde o toto."

„A bude bohatý, a já se budu ráda cítit jako největší žena v okolí, a budu pyšná, že mám takového muže."

„Nejhorší ze všeho. A teď řekněte, *jak* ho milujete?"

„Jako každý miluje – jsi hloupá, Nelly."

„Vůbec ne – odpovězte."

„Miluji zem pod jeho nohama a vzduch nad jeho hlavou, a vše, čeho se dotkne, a každé slovo, které řekne. Miluji všechny jeho pohledy a všechny jeho činy, a jeho zcela a dokonale. Tak!"

„A proč?"

„Ne; děláš si z toho žerty: je to krajně zlomyslné! Pro mě to žert není!" řekla mladá dáma, mračíc se a obracejíc tvář k ohni.

„Jsem velmi daleka vtipkování, slečno Catherine," odpověděla jsem. „Milujete pana Edgara, protože je hezký a mladý a veselý a bohatý a protože vás miluje. To poslední však ničím není: milovala byste ho bez toho, pravděpodobně; a s tím byste ho nemilovala, kdyby neměl ty čtyři dřívější přednosti."

„Ne, jistě ne: pouze bych ho litovala – snad nenáviděla, kdyby byl ošklivý a hlupák."

„Ale je na světě několik dalších hezkých, bohatých mladých mužů: snad i hezčích a bohatších, než je on. Co by vám zabránilo, abyste je

milovala?"

„Pokud jsou nějací, nedostanou se mi do cesty: nikoho jako Edgar jsem nespatřila."

„Můžete některé spatřit; a on nebude vždy hezký a mladý, a snad nebude vždy bohatý."

„Teď je; a mně jde jen o přítomnost. Přála bych si, aby ses vyjadřovala rozumně."

„Dobrá, to to vyřizuje: jestli vám jde jen o přítomnost, provdejte se za pana Lintona."

„Nepotřebuji k tomu tvé svolení – *já* si ho vezmu: a přesto jsi mi neřekla, zda mám pravdu."

„Dokonale pravdu; pokud mají lidé pravdu, provdají-li se jen pro přítomnost. A teď, povězte mi, nad čím jste nešťastná. Váš bratr bude potěšen; stará paní a pán, myslím, nebudou nic namítat; uniknete z neuspořádaného, nepohodlného domu do bohatého, váženého; a milujete Edgara, a Edgar miluje vás. Všechno se zdá hladké a snadné: kde je překážka?"

„*Tady*! a *tady*!" odvětila Catherine, bijíc jednou rukou do čela a druhou do prsou: „kdekoli duše žije. Ve své duši a ve svém srdci jsem přesvědčena, že se mýlím!"

„To je velmi zvláštní! Nerozumím tomu."

„To je mé tajemství. Ale pokud se mi nebudeš posmívat, vysvětlím ti to: nedokážu to zřetelně; ale dám ti pocítit, jak to cítím já."

Posadila se opět vedle mě: její tvář se stávala smutnější a vážnější a sepjaté ruce se jí chvěly.

„Nelly, nezdají se ti nikdy divné sny?" řekla náhle, po několika minutách přemítání.

„Ano, občas," odpověděla jsem.

„I mně. Zdály se mi za života sny, které se mnou zůstaly navždy a změnily mé představy: prošly mnou skrz naskrz jako víno vodou

a změnily barvu mé mysli. A tenhle je jeden z nich: vyprávím ti ho – ale dej pozor, aby ses nad žádnou jeho částí neusmála."

„Ach, nedělejte to, slečno Catherine!" zvolala jsem. „Jsme chmurní dost i bez toho, abychom si vyvolávali duchy a vidiny, které nás popletou. No tak, no tak, buďte veselá a jako obvykle! Podívejte na malého Haretona! *Jemu* se nic chmurného nezdá. Jak sladce se usmívá ve spánku!"

„Ano; a jak sladce jeho otec kleje ve svém osamění! Pamatuješ ho, troufám si tvrdit, když byl zrovna takový jako tohle buclaté stvoření: skoro tak mladý a nevinný. Avšak, Nelly, přinutím tě poslouchat: není to dlouhé; a já dnes v noci nemám sílu být veselá."

„Nebudu to poslouchat, nebudu to poslouchat!" opakovala jsem spěšně.

Tenkrát jsem byla pověrčivá na sny, a jsem jí dosud; a Catherine měla ve své tváři neobvyklý chmur, který ve mně vzbuzoval obavu z něčeho, z čeho bych mohla utvořit proroctví a předvídat strašlivou katastrofu. Byla rozzlobená, ale nepokračovala. Zřejmě vzala jiný námět, po chvíli začala znovu.

„Kdybych byla v nebi, Nelly, byla bych krajně nešťastná."

„Protože se tam nehodíte," odpověděla jsem. „Všichni hříšníci by v nebi byli nešťastní."

„Ale není to kvůli tomu. Jednou se mi zdálo, že jsem tam byla."

„Říkám vám, že vaše sny poslouchat nebudu, slečno Catherine! Jdu do postele," přerušila jsem ji znovu.

Zasmála se a držela mě; neboť jsem udělala pohyb, abych vstala ze židle.

„To nic není," zvolala: „chtěla jsem jen říct, že nebe se nezdálo být mým domovem; a trhala jsem si srdce pláčem, abych se vrátila na zem; a andělé byli tak rozzlobeni, že mě vyhodili doprostřed vřesoviště na vrcholu Větrné hůrky; kde jsem se vzlykem radosti probudila. To postačí k vysvětlení mého tajemství, stejně jako to druhé. Nemám

o nic víc co dělat s tím, abych si vzala Edgara Lintona, než abych byla v nebi; a kdyby ten zlý muž tamhle vedle nestáhl Heathcliffa tak nízko, ani by mě to nenapadlo. Teď by mě ponížilo vzít si Heathcliffa; a tak se nikdy nedoví, jak ho miluji: a to, ne proto, že je hezký, Nelly, ale protože je *mnou víc, než jsem já sama*. Z čehokoli jsou naše duše stvořeny, jeho a moje jsou tatáž; a Lintonova je tak odlišná jako měsíční paprsek od blesku nebo mráz od ohně."

Než tato řeč skončila, uvědomila jsem si Heathcliffovu přítomnost. Všimnuvši si mírného pohybu, otočila jsem hlavu a viděla ho vstát z lavice a nehlučně se vykrást ven. Poslouchal, dokud neslyšel Catherine říci, že by ji ponížilo si ho vzít, a pak už nezůstal, aby slyšel víc. Má společnice, sedící na zemi, nemohla pro opěradlo lavice jeho přítomnost ani odchod zpozorovat; já jsem však sebou trhla a pokynula jí, aby mlčela!

„Proč?" ptala se, nervózně se rozhlížejíc.

„Josef je tu," odpověděla jsem, zachytíc příhodně rachot jeho kol na cestě; „a Heathcliff přijde s ním. Nejsem si jista, zda nebyl v tuto chvíli u dveří."

„Ach, u dveří by mě přeslechnout nemohl!" řekla. „Dej mi Haretona, zatímco připravíš večeři, a až bude hotová, pozvi mě, abych povečeřela s tebou. Chci oklamat své nepokojné svědomí a přesvědčit se, že Heathcliff o těchhle věcech ani netuší. Netuší, že ne? Neví, co to je být zamilován!"

„Nevidím důvodu, proč by to neměl vědět, zrovna tak jako vy," opáčila jsem; „a jestli jste *vy* jeho volbou, bude nejnešťastnějším tvorem, jaký kdy přišel na svět! Jakmile se stanete paní Lintonovou, ztratí přítele, lásku i vše! Zvážila jste, jak snesete to rozloučení a jak snese on, že bude úplně opuštěn na světě? Protože, slečno Catherine —"

„On úplně opuštěn! My rozloučení!" zvolala s přízvukem rozhořčení. „Prosím vás, kdo by nás rozloučil? Potkal by je osud Milónův! Dokud budu živa, Ellen: žádný smrtelník. Každý Linton na světě by se

mohl rozplynout v nic, dřív než bych souhlasila opustit Heathcliffa. Ach, to není, co zamýšlím – to není, co míním! Nebyla bych paní Lintonovou, kdyby se taková cena žádala! Bude pro mě tím vším, čím mi byl po celý život. Edgar musí odhodit svou nechuť a aspoň ho strpět. Udělá to, až se dozví mé opravdové city k němu. Nelly, teď vidím, že mě považuješ za sobeckou bídnici; ale nikdy tě nenapadlo, že kdybychom se já a Heathcliff vzali, byli bychom žebráci? Kdežto, provdám-li se za Lintona, mohu Heathcliffovi pomoci stoupnout a vymanit ho z moci svého bratra."

„Za peníze svého manžela, slečno Catherine?" ptala jsem se. „Shledáte, že nebude tak povolný, jak počítáte: a i když zrovna nejsem soudkyně, myslím, že tohle je nejhorší pohnutka, kterou jste dosud uvedla pro to, abyste byla ženou mladého Lintona."

„Není," odsekla; „je to nejlepší! Ty ostatní byly jen uspokojením mých rozmarů: a kvůli Edgarovi také, abych uspokojila jeho. Tahle je kvůli někomu, kdo ve své osobě obsahuje mé city k Edgarovi i k sobě samé. Nedokážu to vyjádřit; ale jistě ty i každý máte představu, že existuje nebo by měla existovat vaše existence mimo vás. K čemu by bylo mé stvoření, kdybych byla celá obsažena tady? Má veliká utrpení na tomto světě byla utrpeními Heathcliffovými, a já jsem je od začátku pozorovala i cítila, jedno po druhém: mou velkou myšlenkou v životě je on sám. Kdyby zahynulo vše ostatní a *on* zůstal, *já* bych nadále byla; a kdyby zůstalo vše ostatní a on byl zničen, vesmír by se změnil v mohutného cizince: nezdálo by se mi, že jsem jeho součástí. Má láska k Lintonovi je jako listí v lese: čas ji změní, dobře to vím, jako zima mění stromy. Má láska k Heathcliffovi se podobá věčným skalám pod ním: pramen málo viditelné rozkoše, ale nezbytný. Nelly, já *jsem* Heathcliff! Je stále, stále v mé mysli: ne jako potěšení, o nic víc, než jsem si potěšením stále sama sobě, ale jako mé vlastní bytí. Tak už nemluv o našem rozloučení: je neuskutečnitelné; a —"

Odmlčela se a schovala tvář do záhybů mé sukně; já jsem ji však prudce odtáhla. Došla mi trpělivost s její pošetilostí!

„Pokud z vašeho nesmyslu dokážu něco pochopit, slečno," řekla jsem, „pak jen to, co mě přesvědčuje, že jste si vědoma povinností, které sňatkem na sebe berete, pramálo; nebo že jste zlá, bezzásadová dívka. Ale neobtěžujte mě víc tajemstvími: neslibuji, že si je nechám pro sebe."

„Tohle si necháš?" ptala se dychtivě.

„Ne, neslibuji," opakovala jsem.

Chystala se trvat na svém, když vstup Josefa ukončil náš rozhovor; a Catherine přesunula sedátko do kouta a kolébala Haretona, zatímco já připravovala večeři. Když byla hotová, můj druh v službě a já jsme se začali hádat, kdo z nás ji odnese panu Hindleymu; a nevyřídili jsme to, dokud nebyla skoro studená. Pak jsme se dohodli, že ho necháme, aby si řekl, bude-li chtít; neboť jsme se zvlášť báli vstoupit mu před oči, když chvíli pobyl o samotě.

„A co že ten budižkničemu ještě nepřišel z pole, touhle dobou? Co dělá? Lemploví veliký!" ptal se starý muž, rozhlížeje se po Heathcliffovi.

„Zavolám ho," odpověděla jsem. „Je ve stodole, o tom nepochybuji."

Šla jsem ven a zavolala, ale nedostala žádnou odpověď. Jak jsem se vracela, zašeptala jsem Catherine, že slyšel dobrý kus toho, co říkala, tím jsem si jistá; a vyprávěla jsem, jak jsem ho viděla opustit kuchyni, zrovna když si stěžovala na bratrovo chování vůči němu. V pěkném leku vyskočila, hodila Haretona na lavici a běžela svého přítele hledat sama; nedávajíc si na čas, aby zvážila, proč je tak rozrušená, nebo jak jí řeč na něho zapůsobila. Byla pryč tak dlouho, že Josef navrhl, abychom nečekali déle. Chytře se domyslel, že se zdržují venku proto, aby se vyhnuli jeho vleklému požehnání. Byli „dost zlí na všelijakou mrzkou neslušnost", tvrdil. A místo nich si tu noc přidal zvláštní modlitbu k obvyklé čtvrthodinové prosbě před jídlem a byl by k závěru

modlitby přilepil ještě další, kdyby jeho mladá paní jeho konání nepřerušila spěšným příkazem, aby seběhl dolů po cestě, a kdekoli se Heathcliff zatoulal, aby ho našel a přiměl ho okamžitě se vrátit!

„Chci s ním mluvit, a *musím*, než půjdu nahoru," řekla. „A brána je otevřená: je někde mimo doslech; neboť neodpověděl, i když jsem křičela z vrchu ohrady, jak nejvíc jsem mohla."

Josef nejdřív namítal; ona však byla příliš vážně rozhodnutá, než aby strpěla odpor; a nakonec si posadil klobouk na hlavu a brumlaje odkráčel ven. Mezitím Catherine přecházela sem a tam po podlaze a vykřikovala: „Nevím, kde je – nevím, kde *může* být! Co jsem řekla, Nelly? Zapomněla jsem. Byl rozmrzelý z mé špatné nálady dnes odpoledne? Drahá! Pověz mi, co jsem řekla, abych ho zarmoutila? Chtěla bych, aby přišel. Opravdu chci!"

„Kolik povyku pro nic!" zvolala jsem, i když mi samé bylo poněkud úzko. „Jaká maličkost vás děsí! Jistě není velký důvod k poplachu, že si Heathcliff vyjde za měsíčního svitu na vřesoviště, nebo že leží v seníku, příliš mrzutý, aby s námi mluvil. Vsadím se, že se tam schovává. Uvidíte, že ho vyšťourám!"

Odešla jsem obnovit své hledání; výsledkem bylo zklamání, a Josefovo pátrání skončilo stejně.

„Ten kluk se den ode dne horší!" poznamenal, když se vrátil. „Nechal bránu dokořán a slečniný poník vyšlapal dvě brázdy obilí a dohrnčel se rovnou až na louku! Takže pán zítra bude dělat čerty, a dobře mu tak. Trpělivost sám o sobě je s takovými nedbalými, ničemnými tvory – trpělivost sám o sobě to je! Ale takový nebude vždycky – uvidíte to, všichni z vás! Nemůžete ho hnát z rozumu pro nic za nic!"

„Našel jsi Heathcliffa, ty osle?" přerušila ho Catherine. „Hledal jsi ho, jak jsem ti nařídila?"

„Spíš bych měl hledat koně," odpověděl. „Mělo by to víc smyslu. Ale nemůžu hledat ani koně, ani člověka v takové noci – černé jak komín!

A Heathcliff není ten chlap, co by přišel na *můj* hvizd – snad bude méně nedoslýchavý na *vás*!"

Byl *to* na léto velmi tmavý večer: zdálo se, že mraky mají chuť na hřmění, a já řekla, že by bylo lepší, abychom si všichni sedli; blížící se déšť by ho jistě bez dalších starostí přivedl domů. Catherine se však nedala ukonejšit. Chodila stále sem a tam, od brány ke dveřím, v takovém rozrušení, které nepřipouštělo žádný odpočinek; a nakonec zaujala stálé stanoviště na jedné straně zdi, u cesty: tam, nedbaje mých domluv, ani dunícího hromu, ani velkých kapek, které jí začaly dopadat kolem, zůstala, chvílemi volala, pak naslouchala, a pak propukla v pravý pláč. Dokázala přemoci v záchvatu vášnivého pláče Haretona, nebo kterékoli dítě.

Kolem půlnoci, zatímco jsme ještě bděli, se bouře s burácením rozpoutala nad Hůrkou v plné zuřivosti. Byl prudký vítr a hrom, a buď jeden, nebo druhý rozštípl strom u rohu budovy: obrovská větev padla na střechu a srazila kus východní komínové hlavy, čímž vyslala rachot kamení a sazí do kuchyňského ohně. Mysleli jsme, že nám uprostřed uhodil blesk; a Josef padl na kolena, zapřísahaje Pána, aby pamatoval na patriarchy Noe a Lota, a jako za starých časů ušetřil spravedlivé, i když potře bezbožné. Měla jsem jakési pocity, že to musí být soud i nad námi. Jonáš byl v mé mysli pan Earnshaw; a zatřásla jsem klikou jeho doupěte, abych se ujistila, že je ještě naživu. Odpověděl dost slyšitelně a takovým způsobem, že můj druh ještě hlasitěji než předtím hlásal, že lze udělat široký rozdíl mezi svatými jako je on a hříšníky jako je jeho pán. Ale rachot pominul za dvacet minut a nikomu z nás neuškodil; kromě Cathy, která se důkladně promočila kvůli své tvrdohlavosti, s níž odmítala schovat se, a stála bez čepce a bez šátku, aby vlasy a šaty zachytila co nejvíc vody. Vešla a lehla si na lavici, celá promočená, obrátila tvář k opěradlu a dala si přes ni ruce.

„No, slečno!" zvolala jsem, dotýkajíc se jejího ramene; „neumíníte si přece, že se zabijete, že? Víte, kolik je hodin? Půl jedné. Pojďte, pojďte

do postele! Nemá cenu dál čekat na toho hloupého kluka: šel do Gimmertonu a tam teď zůstane. Hádá, že bychom na něj v tuhle pozdní hodinu nečekali; nebo přinejmenším hádá, že by vzhůru byl jen pan Hindley; a radši se vyhne tomu, aby mu dveře otvíral pán."

„Ne, ne, von nejni v Gimmertonu," řekl Josef. „Já bych se vůbec nedivil, kdyby byl na dně nějaké díry v bažině. Tahleta pohroma nebyla pro nic, a radil bych vám, abyste si dala pozor, slečno – vy můžete bejt další. Pánubohu dík za všecko! Všecko spolu pracuje k dobrému těm, kdo jsou vyvolení a vybraní ze smetí! Vy víte, co praví Písmo." A začal citovat několik veršů, odkazujíc nás na kapitoly a verše, kde je můžeme najít.

Já, nadarmo prosíc tu umíněnou dívku, aby vstala a svlékla si ty mokré věci, nechala jsem ho kázat a ji se chvět a vzala jsem si k posteli malého Haretona, který spal tak tvrdě, jako by kolem něj spal každý. Slyšela jsem Josefa ještě chvíli předčítat; pak jsem rozeznala jeho pomalý krok po žebříku, a pak jsem usnula.

Když jsem sešla dolů o něco později než obvykle, viděla jsem po slunečních paprscích pronikajících štěrbinami okenic, že slečna Catherine stále sedí u krbu. Dveře síně byly rovněž pootevřené; světlo dopadalo z jejích nezavřených oken; Hindley vyšel a stál u kuchyňského krbu, utahaný a ospalý.

„Co ti je, Cathy?" říkal, když jsem vešla; „vypadáš chmurně jako utopené štěně. Proč jsi tak promočená a bledá, dítě?"

„Zmokla jsem," odpověděla neochotně, „a je mi zima, to je vše."

„Och, ona je zlobivá!" zvolala jsem, vidouc, že je pán snesitelně střízlivý. „Včera večer se dala do průtrže promočit a tam proseděla celou noc, a nedokázala jsem ji přimět, aby se pohnula."

Pan Earnshaw na nás v úžasu zíral. „Celou noc," opakoval. „Co ji drželo? Jistě ne strach z hromů? Ty byly pryč před hodinami."

Ani jedna z nás si nepřála se zmínit o Heathcliffově nepřítomnosti, dokud jsme to mohly skrývat; tak jsem odpověděla, že nevím, co ji na-

padlo, aby ponocovala; a ona neřekla nic. Ráno bylo svěží a chladné; otevřela jsem okno a pokoj se zakrátko naplnil sladkými vůněmi ze zahrady; ale Catherine na mě mrzutě zavolala: „Ellen, zavři to okno. Umírám hlady!" A zuby jí drkotaly, jak se krčila blíž k téměř vyhaslým uhlíkům.

„Je nemocná," řekl Hindley a chytil ji za zápěstí; „to je asi důvod, proč nešla do postele. K čertu! Nechci tu mít další trápení s nemocemi. Co tě hnalo do deště?"

„Běhání za chlapci, jako obyčejně!" zaskřehotal Josef, chytiv příležitost z našeho váhání, aby vrazil svůj zlý jazyk. „Kdybych byl na vašem místě, pane, prostě bych jim všem, i urozeným i prostým, přirazil dveře před nosem! Není dne, kdy jste pryč, aby sem ten Lintonův kocour nelezl kradmo; a slečna Nelly, ta je mi pěkná dívka! Sedí a vyhlíží vás v kuchyni; a jakmile vcházíte jedněmi dveřmi, on vychází druhými; a pak naše vznešená paní jde pro změnu dvořit se vedle své strany! Pěkné chování, lochat se po polích po dvanácté hodině v noci s tím hnusným, strašidelným čertem, cikánem Heathcliffem! Mysleli, že *já* jsem slepý; ale nejsem: nic podobného! Viděl sem mladého Lintona přijít i odejít, a viděl sem *vás*" (obraceje svou řeč ke mně), „vás, špatná k ničemu, čarodějnice špindíro! Vyskočte a cvakněte do síně v tu minutu, co uslyšíte zacvakat pánovy koňské kopyty po cestě."

„Mlč, odposlouchávači!" vykřikla Catherine; „žádnou drzost přede mnou! Edgar Linton včera přišel náhodou, Hindley; a byla *jsem já*, kdo mu řekl, aby šel: protože jsem věděla, že bys ho ve stavu, v jakém jsi byl, nerad potkal."

„Lžeš, Cathy, o tom nepochybuji," odpověděl bratr, „a jsi prokletá hlupačka! Ale nech teď Lintona: řekni mi, nebyla jsi s Heathcliffem včera v noci? Mluv teď pravdu. Nemusíš se bát, že mu ublížíš: ačkoli ho nenávidím stejně jako kdy jindy, prokázal mi nedávno dobrou službu, pro kterou mé svědomí bude citlivé, abych mu zlomil vaz. Abych tomu zabránil, pošlu ho dnes ráno rovnou pryč; a až bude pryč, radím

vám všem, abyste si dávali pozor: budu mít tím víc nálady si vylít na vás."

„Včera jsem Heathcliffa vůbec neviděla," odpověděla Catherine a začala hořce vzlykat; „a jestli ho opravdu vyženeš, půjdu s ním. Ale snad už k tomu nikdy nebudeš mít příležitost: snad už je pryč." Zde propukla v nezvladatelný žal a zbytek jejích slov byl nesrozumitelný.

Hindley na ni vylil záplavu opovržlivých nadávek a nařídil jí, aby se okamžitě odebrala do svého pokoje, jinak že by neplakala pro nic za nic! Donutila jsem ji poslechnout; a nikdy nezapomenu, jakou scénu předvedla, když jsme došly do její komnaty: děsilo mě to. Myslela jsem, že se zbláznila, a prosila jsem Josefa, aby běžel pro doktora. Ukázalo se, že to byl začátek deliria: pan Kenneth, jakmile ji spatřil, prohlásil ji za nebezpečně nemocnou; měla horečku. Pustil jí žilou a řekl mi, abych ji nechala živit se syrovátkou a vodovou kaší a dávala pozor, aby se neshodila ze schodů nebo z okna; a pak odjel: měl v obvodu dost práce, kde dvě až tři míle byly obvyklou vzdáleností mezi chalupou a chalupou.

Ačkoli nemohu říci, že jsem byla jemnou ošetřovatelkou, a Josef s pánem na tom nebyli lépe, a ačkoli naše pacientka byla únavná a tvrdohlavá, jak jen pacientka být může, přečkala to. Stará paní Lintonová nás ovšem několikrát navštívila, dala věci do pořádku a plísnila a poroučela nám všem; a když se Catherine zotavovala, trvala na tom, že ji odveze na Drozdov: za to vysvobození jsme byli velmi vděční. Avšak ta ubohá paní měla důvod litovat své laskavosti: ona i její manžel oba onemocněli horečkou a zemřeli během několika málo dní po sobě.

Naše mladá paní se k nám vrátila drzejší, vášnivější a pyšnější než kdy jindy. O Heathcliffovi nebylo od onoho večera bouře slyšet; a jednoho dne jsem měla to neštěstí – když mě nesmírně rozzlobila – svalit vinu za jeho zmizení na ni: tam, kam vskutku patřila, jak sama dobře věděla. Od té chvíle, několik měsíců, se mnou přestala udržovat jakékoli styky, kromě poměru pouhé služky. Josef upadl také do nemilosti:

chtěl říkat svůj názor a napomínal ji, jako by byla malá holčička; ona se však pokládala za ženu a naši paní a myslela si, že její nedávná nemoc jí dává nárok, aby se s ní zacházelo s ohleduplností. Doktor pak řekl, že nesnese mnoho odporu; měla by jí být umožněna svoboda; a bylo v jejích očích nic menšího než vražda, kdyby se kdo opovážil postavit se a odporovat jí. Panu Earnshawovi a jeho společníkům se vyhýbala; a vedená Kennethem a vážnými hrozbami záchvatu, který její záchvaty vzteku často provázel, jí její bratr dovoloval cokoli, co se jí zlíbilo žádat, a obecně se vyvaroval toho, aby její ohnivou povahu podrážděl. Byl spíš *příliš* povolný v tom, jak hověl jejím rozmarům; ne z náklonnosti, ale z pýchy: toužil upřímně vidět, že rodině přinese čest spojením s Lintony, a dokud ho nechávala na pokoji, mohla po nás šlapat jako po otrocích, pokud by na tom záleželo! Edgar Linton, jako zástupy lidí byly před ním a budou po něm, byl zblázněný: a věřil, že je nejšťastnějším mužem naživu v den, kdy ji přivedl do Gimmertonské kaple, tři roky po smrti svého otce.

Velmi proti své vůli jsem byla přesvědčena, abych opustila Větrnou hůrku a doprovodila ji sem. Malému Haretonovi bylo skoro pět let a já jsem ho zrovna začínala učit písmena. Loučili jsme se smutně; ale Catherinine slzy byly mocnější než naše. Když jsem odmítla jít a když zjistila, že její prosby mnou nehnou, odebrala se naříkat ke svému manželovi a bratrovi. Ten první mi nabídl štědrou mzdu; ten druhý mi nařídil, abych si zabalila: nechtěl v domě žádné ženské, řekl, teď, když zde nebyla paní; a co se Haretona týká, kurát si ho vezme na starost později. A tak mi zbývala jen jedna volba: udělat, co se mi poroučí. Pánovi jsem řekla, že se zbavuje všech slušných lidí jen proto, aby se tím rychleji sám vrhl do zkázy; políbila jsem Haretona, rozloučila se; a od té doby mi byl cizincem: a je velmi zvláštní na to pomyslet, ale nepochybuji, že úplně zapomněl na všechno o Ellen Deanové, i na to, že jí kdy byl víc než celým světem a ona jemu!

* * *

V tomhle místě hospodynina příběhu padl její pohled náhodou k hodinám nad krbem; a užaslá viděla, jak minutová ručička odměřuje půl druhé. Nechtěla ani slyšet o tom, aby zůstala o vteřinu déle: po pravdě jsem se cítil sám spíš ochoten odložit pokračování jejího vyprávění. A teď, když se vzdálila ke spánku, a já jsem rozjímal další hodinu nebo dvě, seberu odvahu, abych také šel, navzdory bolavé lenosti hlavy i údů.

Kapitola 10.

Pěkný úvod do života poustevníka! Čtyři týdny mučení, převalování a nemoci! Och, ty chmurné větry a hořké severské nebe a neschůdné cesty a liknaví venkovští ranhojiči! A ach, ten nedostatek lidské tváře! a ještě hůř než všechno ostatní – strašlivé Kennethovo oznámení, že nemohu očekávat, že se dostanu ven dřív než na jaře!

Pan Heathcliff mě právě poctil návštěvou. Přibližně před sedmi dny mi poslal pár tetřívků – posledních v sezóně. Darebák! Není zcela bez viny na téhle mé nemoci; a strašně jsem mu to chtěl říci. Avšak, běda! jak bych mohl urazit člověka, který byl dobročinný do té míry, že u mého lože proseděl dobrou hodinu a mluvil o nějakém jiném tématu, než jsou pilulky a lektvary, kožní obklady a pijavice? Je to opravdu snesitelný mezičas. Jsem příliš slabý na čtení; a přece cítím, jako bych byl schopen vychutnávat něco zajímavého. Proč si nezavolat paní Deanovou, aby dokončila svůj příběh? Dokážu si vzpomenout na jeho hlavní události, pokud jde o to, kam dospěla. Ano: vzpomínám si, že její hrdina utekl a tři roky o něm nebylo slyšet; a hrdinka se provdala. Zazvoním: bude potěšena, že mě shledá schopným vesele hovořit. Paní Deanová přišla.

„Chybí ještě dvacet minut, pane, než vezmete lék," začala.

„Pryč, pryč s ním!" odpověděl jsem; „přeji si mít —"

„Doktor říká, že musíte s těmi prášky skončit."

„S celým srdcem! Nepřerušujte mě. Pojďte a usedněte sem. Nechte prsty mimo tu hořkou falangu lahviček. Vytáhněte si z kapsy pletení – to je ono – a nyní pokračujte v příběhu pana Heathcliffa, od místa, kde

jste ustala, až do dneška. Dokončil své vzdělání na kontinentu a vrátil se jako gentleman? nebo získal místo stipendisty na koleji, nebo utekl do Ameriky a získal si pocty tím, že z adoptivní vlasti pouštěl krev? nebo rychleji nabyl jmění na anglických silnicích?"

„Snad něco málo udělal ve všech těchhle povoláních, pane Lockwoode; ale za žádné bych nemohla dát slovo. Dřív jsem řekla, že nevím, jak získal své peníze; ani si nejsem vědoma prostředků, jakých použil, aby pozdvihl svou mysl z té divoké nevědomosti, do níž klesla: ale s vaším dovolením budu pokračovat svým vlastním způsobem, pokud si myslíte, že vás to pobaví a neunaví. Je vám dnes ráno lépe?"

„Mnohem."

„To je dobrá zpráva."

* * *

Dopravila jsem slečnu Catherine i sebe na Drozdov; a k mému příjemnému zklamání se chovala nekonečně lépe, než jsem se odvažovala doufat. Zdála se být do pana Lintona až přespříliš zamilovaná; a dokonce i k jeho sestře projevovala spoustu náklonnosti. Oba na její pohodlí vskutku velmi dbali. Nebyl to trn, který by se skláněl ke zimolezu, ale zimolez objímající trn. Žádné vzájemné ústupky: jeden stál vzpřímený a ostatní se poddávali: a kdo *může* být zlomyslný a nevrlý, když se nesetkává ani s odporem, ani s lhostejností? Všimla jsem si, že pan Edgar měl hluboce zakořeněný strach z toho, aby jí nerozčeřil náladu. Před ní to skrýval; ale kdykoli slyšel, že odpovídám ostře, nebo viděl, že se nějaký jiný služebný zachmuří nad některým jejím panovačným rozkazem, dával své znepokojení najevo zamračením nelibosti, jaké se nikdy nezatáhlo kvůli jeho vlastnímu účtu. Nejednou se mnou mluvil přísně o mé drzosti; a tvrdil, že bodnutí nožem by nemohlo způsobit horší bolest, než jakou trpí, když vidí svou paní pokaženou. Abych nezarmoutila laskavého pána, naučila jsem se být méně

citlivá; a po dobu půl roku ležel střelný prach stejně neškodně jako písek, protože se k němu nepřiblížil žádný oheň, aby ho rozmetal. Catherine míjela chvílemi doby zasmušilosti a mlčení; ty její manžel respektoval soucitným mlčením a připisoval je proměně v její konstituci, způsobené její nebezpečnou nemocí; neboť nikdy předtím depresím nálady nepropadala. Návrat slunečního svitu u ní byl u něho vítán odpovídajícím slunečním svitem. Troufám si tvrdit, že byli skutečně v držení hlubokého a vzrůstajícího štěstí.

Skončilo. Nu, *musíme* přece v konečném důsledku žít pro sebe; mírní a velkorysí lidé jsou jen spravedlivěji sobečtí než ti panovační; a skončilo to tehdy, když okolnosti každého přiměly pocítit, že zájem toho druhého není hlavním ohledem v jeho myšlenkách. Jednoho vlahého zářijového večera jsem se vracela ze zahrady s těžkým košíkem jablek, která jsem natrhala. Setmělo se a měsíc nahlížel přes vysokou zeď dvora, vyvolávaje neurčité stíny, které se krčily v koutech četných vystupujících částí stavení. Postavila jsem svůj náklad na schody u kuchyňských dveří a zdržela se, abych si odpočinula, a nabrala jsem ještě pár nádechů měkkého, sladkého vzduchu; oči jsem měla upřené k měsíci a záda ke vchodu, když jsem za sebou zaslechla hlas, který říkal: „Nelly, jsi to ty?"

Byl to hluboký hlas a cizí v tónu; a přece bylo v tom způsobu, jak vyslovil mé jméno, cosi, co ho činilo známým. Otočila jsem se, abych zjistila, kdo promluvil, s úzkostí; neboť dveře byly zavřené a při příchodu ke schodům jsem nikoho neviděla. Něco se pohnulo pod přístřeškem; a jak jsem šla blíž, rozpoznala jsem vysokého muže oblečeného v tmavých šatech, s tmavou tváří a vlasy. Opíral se o boční zeď a prsty držel na západce, jako by zamýšlel otevřít si sám. „Kdo to může být?" pomyslela jsem si. „Pan Earnshaw? Ach ne! Hlas se tomu jeho vůbec nepodobá."

„Čekal jsem tu hodinu," pokračoval, zatímco jsem na něj dál zírala; „a celou tu dobu bylo kolem ticho jako v hrobě. Neodvážil jsem se

vstoupit. Nepoznáváš mě? Podívej, nejsem cizinec!"

Paprsek dopadl na jeho rysy; tváře měl bledé a napolo zakryté černými licousy; obočí sražené dolů, oči hluboko zapadlé a zvláštní. Ty oči jsem si pamatovala.

„Cože!" vykřikla jsem, nejistá, zda ho pokládat za pozemskou návštěvu, a v úžasu jsem zdvihla ruce. „Cože! vy jste se vrátil? Jste to opravdu vy? Jste?"

„Ano, Heathcliff," odpověděl, přenášeje pohled ze mě nahoru k oknům, která odrážela desítky třpytících se měsíců, ale neukázala žádná světla zevnitř. „Jsou doma? kde je ona? Nelly, nejsi ráda! nemusíš být tak rozrušená. Je zde? Mluv! Chci s ní prohodit jedno slovo – s tvou paní. Jdi a řekni, že si ji přeje vidět nějaká osoba z Gimmertonu."

„Jak to přijme?" zvolala jsem. „Co udělá? Překvapení mě mate – vyvede ji to z hlavy! A *jste* Heathcliff! Avšak proměněn! Ne, tomu se nedá rozumět. Byl jste snad voják?"

„Jdi a vyřiď můj vzkaz," přerušil mě netrpělivě. „Jsem v pekle, dokud to neuděláš!"

Zvedl západku a já vešla; ale když jsem došla do salonu, kde byli pan a paní Lintonovi, nemohla jsem se přesvědčit, abych pokročila dál. Nakonec jsem se rozhodla, že si pod záminkou zeptám, zda si přejí, aby byly zapáleny svíčky, a otevřela jsem dveře.

Seděli spolu u okna, jehož křídlo bylo opřené ke stěně, a odhalovalo za zahradními stromy a divokým zeleným parkem údolí Gimmertonu s dlouhou šňůrou mlhy, která se vinula skoro až k jeho vrcholu (neboť velmi brzy poté, co minete kapli, jak jste si asi všiml, se mokřinatý potůček stékající z bažin spojuje s bystřinou sledující záhyb údolíčka). Nad touto stříbrnou párou se zvedala Větrná hůrka; ale náš starý dům nebyl vidět; klesá spíš na druhou stranu. Jak pokoj a jeho obyvatelé, tak i scéna, na niž hleděli, vypadali podivuhodně klidně. Zdráhavě jsem couvala před svým posláním; a vlastně jsem už odcházela, aniž bych je vyřídila, poté co jsem položila dotaz na svíčky, když mě pocit

vlastní pošetilosti donutil se vrátit a zabrumlat: „Nějaká osoba z Gimmertonu si přeje vás vidět, paní."

„Co chce?" ptala se paní Lintonová.

„Nedotazovala jsem se," odpověděla jsem.

„Dobrá, zatáhni záclony, Nelly," řekla; „a přines sem čaj. Hned budu zpátky."

Opustila pokoj; pan Edgar se ledabyle zeptal, kdo to byl.

„Někdo, koho paní neočekává," odpověděla jsem. „Ten Heathcliff – vy si na něj pamatujete, pane – ten, co bydlíval u pana Earnshawa."

„Cože! ten cikán – ten pacholek od pluhu?" zvolal. „Proč jsi to Catherine neřekla takhle?"

„Pst! Nesmíte ho těmi jmény nazývat, pane," řekla jsem. „Zarmoutilo by ji to velmi slyšet. Byla téměř zlomená, když utekl. Soudím, že jeho návrat pro ni bude svátkem."

Pan Linton přistoupil k oknu na druhé straně pokoje, které vedlo na dvůr. Odjistil ho a vyklonil se. Předpokládám, že byli dole, neboť rychle zvolal: „Nestůj tam, lásko! Přiveď toho člověka dovnitř, jestli je to někdo mimořádný." Zanedlouho jsem zaslechla cvaknutí západky a Catherine letěla po schodech nahoru, bez dechu a divoká; příliš rozrušená, aby projevila radost: vskutku, podle její tváře byste spíš usoudili, že se stala nějaká strašlivá pohroma.

„Ach, Edgare, Edgare!" zasípala, vrhajíc mu paže kolem krku. „Ach, Edgare drahý! Heathcliff se vrátil – vrátil!" A její objetí utáhla do stisku.

„No, no," zvolal její manžel mrzutě, „neuškrti mě proto! Nikdy mi nepřišel jako takový podivuhodný poklad. Není třeba být zběsilá!"

„Já vím, žes ho neměl rád," odpověděla, trochu potlačujíc své intenzivní nadšení. „A přece, kvůli mně, musíte být teď přáteli. Mám mu říct, aby přišel nahoru?"

„Sem," řekl, „do salonu?"

„Kam jinam?" zeptala se.

Vypadal podrážděně a navrhl kuchyň jako místo pro něj vhodnější. Paní Lintonová ho pozorovala s komickým výrazem – napůl rozzlobeně, napůl se smíchem nad jeho vybíravostí.

„Ne," dodala po chvíli; „nemohu sedět v kuchyni. Prostři zde dva stoly, Ellen: jeden pro svého pána a slečnu Isabellu, protože jsou šlechta; druhý pro Heathcliffa a mě, protože jsme z nižšího stavu. Vyhovuje ti to, drahý? Nebo musím dát rozdělat oheň jinde? Je-li tomu tak, dej pokyny. Já skočím dolů zajistit svého hosta. Bojím se, že ta radost je příliš veliká, než aby byla skutečná!"

Chystala se zase vystřelit; ale Edgar ji zadržel.

„*Ty* mu řekni, ať jde nahoru," řekl, obraceje se ke mně; „a Catherine, pokus se být ráda, aniž bys byla absurdní. Celá domácnost nemusí být svědkem toho, jak vítáš uprchlého služebníka jako bratra."

Sestoupila jsem a nalezla Heathcliffa, jak čeká pod přístřeškem, zjevně v očekávání pozvání ke vstupu. Následoval mé vedení bez plýtvání slovy a já jsem ho uvedla před pána a paní, jejichž zrudlé tváře nesly stopy horlivého hovoru. Avšak paní zazářila jiným citem, když se její přítel objevil ve dveřích: vyskočila dopředu, vzala ho za obě ruce a zavedla ho k Lintonovi; a potom chopila Lintonovy zdráhavé prsty a vmáčkla je do jeho. Nyní, plně odhalena ohněm a světlem svíček, žasla jsem víc než kdy jindy nad proměnou Heathcliffovou. Vyrostl ve vysokého, atletického, dobře stavěného muže; vedle něhož můj pán vypadal docela štíhle a mladicky. Jeho vzpřímený postoj napovídal představu, že sloužil v armádě. Výraz jeho tváře byl mnohem starší a rozhodnější v rysech než pana Lintona; vypadal inteligentně a neuchoval žádné stopy předchozí sešlosti. V stažených obočích a očích plných černého ohně se stále ještě ukrývala napůl civilizovaná zuřivost, ale byla krocena; a jeho způsob byl dokonce důstojný: zcela zbavený hrubosti, ačkoli příliš strohý pro půvab. Pánův údiv rovnal se mému nebo ho předstihl: zůstal na minutu v rozpacích, jak oslovit pacholka od

pluhu, jak ho nazýval. Heathcliff pustil jeho útlou ruku a stál, chladně na něj hledě, dokud se ten druhý nerozhodl promluvit.

„Sedněte si, pane," řekl konečně. „Paní Lintonová, pamětliva starých časů, by chtěla, abych vás přijal srdečně; a já jsem samozřejmě potěšen, kdykoli se udá něco, co ji potěší."

„I já," odpověděl Heathcliff, „obzvláště jde-li o cokoli, na čem mám podíl. Rád tu zůstanu hodinu nebo dvě."

Zaujal místo naproti Catherine, která svůj pohled na něm držela upřený, jako by se bála, že zmizí, kdyby jej odvrátila. On k jejímu zvedl ten svůj zřídkakdy: občas stačil rychlý pohled; ale blýskl se nazpět, pokaždé důvěrněji, odrážeje nelíčené potěšení, které čerpal z toho jejího. Byli příliš pohrouženi do vzájemné radosti, než aby trpěli rozpaky. Ne tak pan Edgar: zbledl čirou podrážděností: pocit, který dosáhl vrcholu, když jeho paní vstala, přešla přes koberec, znovu uchopila Heathcliffovy ruce a smála se jako šílená.

„Zítra si budu myslet, že to byl sen!" zvolala. „Nebudu moci uvěřit, že jsem tě ještě jednou spatřila, dotkla se tě a mluvila s tebou. A přece, krutý Heathcliffe! Nezasloužíš si tohle přivítání. Být nepřítomen a bez zprávy tři roky a nikdy na mě nemyslet!"

„O něco víc, než jsi ty myslela na mě," zamumlal. „Doslechl jsem se o tvé svatbě, Cathy, nedávno; a zatímco jsem čekal dole na dvoře, uvažoval jsem o tomhle plánu – jen zahlédnout tvou tvář, snad zírání v překvapení a předstíranou radost; potom vyrovnat svůj účet s Hindleym; a pak předejít zákonu tím, že vykonám popravu na sobě. Tvé uvítání mi tyhle myšlenky vyhnalo z hlavy; ale měj se na pozoru, abys mě přijala s jinou tváří příště! Ne, znovu mě pryč neuvrhneš. Opravdu jsi mě litovala, co? Nu, byl k tomu důvod. Protloukl jsem se trpkým životem od chvíle, kdy jsem naposled slyšel tvůj hlas; a musíš mi odpustit, protože jsem se potýkal jen kvůli tobě!"

„Catherine, nemáme-li pít studený čaj, prosím pojď ke stolu," přerušil ji Linton a snažil se udržet obvyklý tón a náležitou míru zdvoři-

losti. „Pan Heathcliff bude mít dalekou cestu, ať se dnes v noci ubytuje kdekoli; a já mám žízeň."

Zaujala své místo před konvicí; a slečna Isabella přišla, přivolána zvonkem; a poté, co jsem jim přistrčila židle, jsem opustila pokoj. Jídlo stěží vydrželo deset minut. Catherinin šálek nikdo nenaplnil: ona nedokázala ani jíst, ani pít. Edgar rozlil kaluž na svůj podšálek a sotva spolkl sousto. Jejich host neprodloužil toho večera svůj pobyt o víc než hodinu. Zeptala jsem se, když odcházel, zda jde do Gimmertonu.

„Ne, na Větrnou hůrku," odpověděl: „pan Earnshaw mě pozval, když jsem ho dnes ráno navštívil."

Pan Earnshaw pozval *jeho*! a *on* navštívil pana Earnshawa! Rozvažovala jsem tuhle větu bolestně, poté co odešel. Nestává se z něho poněkud pokrytec, aby jezdil do kraje páchat zlo pod pláštíkem? přemítala jsem: v hloubi srdce jsem měla předtuchu, že by býval lépe udělal, kdyby zůstal pryč.

Někdy kolem půlnoci jsem byla probuzena ze svého prvního dřímotného spánku tím, že do mé komnaty vklouzla paní Lintonová, usedla na okraj mého lože a zatahala mě za vlasy, aby mě vzbudila.

„Nemohu odpočívat, Ellen," řekla jako omluvu. „A chci, aby mi nějaké živé stvoření dělalo společnost v mém štěstí! Edgar trucuje, protože jsem ráda za věc, která ho nezajímá: odmítá otevřít ústa, leda aby pronesl mrzuté, hloupé řeči; a tvrdil, že jsem krutá a sobecká, když si přeji hovořit, zatímco on je tak nemocný a ospalý. Vždycky si zařídí, aby byl nemocný při sebemenším příkoří! Pronesla jsem pár uznalých vět o Heathcliffovi, a on, buď pro bolest hlavy, nebo pro píchnutí závisti, se dal do pláče: tak jsem vstala a opustila ho."

„K čemu je dobré ho před ním chválit?" odpověděla jsem. „Jako chlapci k sobě pociťovali odpor, a Heathcliff by zrovna tak nenávistně slyšel, aby chválili jeho: to je lidská povaha. Pana Lintona na něho neslavte, pokud byste nechtěla, aby mezi nimi vypukla otevřená hádka."

„Avšak neukazuje to velkou slabost?" pokračovala. „Nejsem závistivá: nikdy mi neublíží jas žlutých vlasů Isabelliných a bělost její pleti, její útlá vybranost ani zalíbení, které v ní celá rodina nachází. I ty, Nelly, když máme chvílemi hádku, hned se postavíš za Isabellu; a já ustupuji jako pošetilá matka: nazývám ji drahou a lichocením ji vyvedu do dobré nálady. Jejího bratra potěší vidět nás srdečné, a to potěší mě. Ale jsou si velmi podobní: jsou to rozmazlené děti a představují si, že svět byl stvořen pro jejich pohodlí; a ačkoli jim oběma hovím, myslím, že pořádný trest by jim všem stejně dobře prospěl."

„Mýlíte se, paní Lintonová," řekla jsem. „Oni hoví vám: já vím, co by bylo, kdyby nehověli. Můžete si dovolit tolerovat jejich přechodné rozmary, dokud je jejich zaměstnáním předvídat všechna vaše přání. Můžete se však nakonec pohádat o něco, co bude mít stejnou váhu pro obě strany; a potom ti, které nazýváte slabými, jsou plně schopni být stejně tvrdohlaví jako vy."

„A pak budeme bojovat na život a na smrt, viď, Nelly?" opáčila se smíchem. „Ne! Říkám ti, mám v Lintonovu lásku takovou víru, že věřím, že bych ho mohla zabít, a on by si nepřál pomstu."

Radila jsem jí, aby si ho tím více vážila pro jeho náklonnost.

„Vážím," odpověděla, „ale on se nemusí uchylovat k fňukání nad maličkostmi. Je to dětinské; a místo aby se rozplýval v slzách, protože jsem řekla, že Heathcliff je teď hoden kohokoli vážnosti a že by bylo ctí pro prvního gentlemana v zemi být jeho přítelem, měl to říkat on za mě a být potěšen ze soucitu. Musí si na něho zvyknout a klidně ho může mít rád: uvážíme-li, jaký má Heathcliff důvod ho nemít rád, jsem si jistá, že se choval výtečně!"

„Co si myslíte o tom, že odjel na Větrnou hůrku?" ptala jsem se. „Zjevně se napravil ve všech ohledech: docela křesťan: nabízí pravici přátelství svým nepřátelům všude kolem!"

„Vysvětlil to," odpověděla. „Divím se stejně jako ty. Řekl, že se stavil získat informace o mně od tebe, předpokládaje, že tam stále bydlíš;

a Josef pověděl Hindleymu, který vyšel ven a začal se ho vyptávat, co dělal a jak si vedl; a nakonec ho požádal, aby vstoupil. Několik osob sedělo u karet; Heathcliff se k nim připojil; bratr mu prohrál nějaké peníze, a shledávaje ho hojně zásobeným, požádal ho, aby se vrátil večer: s čímž on souhlasil. Hindley je příliš nerozvážný, aby si vybíral známost prozíravě: neobtěžuje se uvažovat o důvodech, proč by mohl nedůvěřovat tomu, komu nízce ublížil. Avšak Heathcliff tvrdí, že jeho hlavním důvodem pro obnovení styků se svým dávným pronásledovatelem je přání usídlit se v místě na dochůzkovou vzdálenost od Drozdova, a připoutanost k domu, kde jsme spolu žili; a také naděje, že budu mít víc příležitostí ho tam vidět, než bych mohla, kdyby se usadil v Gimmertonu. Hodlá nabídnout štědrou platbu za svolení přespávat na Hůrce; a bratrova chamtivost ho bezpochyby přiměje ty podmínky přijmout: vždycky byl žádostivý; ačkoli co jednou rukou chytá, druhou odhazuje."

„To je pěkné místo, aby si tam mladý muž zřídil obydlí!" řekla jsem. „Nebojíte se následků, paní Lintonová?"

„Žádných pro svého přítele," odpověděla; „jeho silná hlava ho uchrání nebezpečí; trochu kvůli Hindleymu – ale víc ho už mravně zkazit nelze; a já stojím mezi ním a tělesnou újmou. Dnešní večer mě smířil s Bohem i s lidstvem! Byla jsem povstala v hněvivé vzpouře proti Prozřetelnosti. Och, vytrpěla jsem velmi, velmi hořké strasti, Nelly! Kdyby ten tvor věděl, jak hořké, styděl by se zakalit jejich odstranění líčenou mrzutostí. Byla to laskavost vůči němu, co mě přimělo nést to sama; kdybych vyslovila ta muka, která jsem často pociťovala, byl by naučen toužit po jejich zmírnění tak vroucně jako já. Nicméně je po nich, a já jeho pošetilost nebudu mstít; mohu si od nynějška dovolit snášet cokoli! Kdyby mi i to nejmrzčí živé stvoření dalo políček, nejen že bych nastavila druhou tvář, ale ještě bych prosila o odpuštění, že jsem je rozdráždila; a jako důkaz, hned teď jdu uzavřít smír s Edgarem. Dobrou noc! Jsem anděl!"

V tomto samolibém přesvědčení odešla; a úspěch jejího splněného předsevzetí byl zřejmý následujícího dne: pan Linton nejen že se zřekl své nedůtklivosti (ačkoli jeho nálada se zdála stále potlačená Catherininou překypující čilostí), ale dokonce nevznesl žádnou námitku proti tomu, aby odpoledne vzala Isabellu s sebou na Větrnou hůrku; a ona ho odměnila takovým létem něhy a náklonnosti, že se dům na několik dní stal rájem; z toho ustavičného slunečního svitu měli prospěch pán i služebnictvo.

Heathcliff – pan Heathcliff bych měla napříště říkat – využíval volnosti navštěvovat Drozdov zpočátku opatrně: zdálo se, že odhaduje, jak daleko bude majitel snášet jeho vpády. Catherine rovněž pokládala za rozumné zmírnit projevy radosti nad jeho přijetím; a on si postupně založil právo být očekáván. Zachoval si velkou část té zdrženlivosti, která byla pozoruhodná již v jeho chlapectví; a to posloužilo k potlačení všech vylekaných projevů citu. Pánův neklid pocítil chvíli klidu, a další okolnosti ho na čas odvedly do jiného proudu.

Nový zdroj jeho trápení pramenil z nepředvídaného neštěstí, že Isabella Lintonová projevila náhlou a neodolatelnou náklonnost k trpěnému hostu. Byla tehdy půvabnou mladou dámou osmnácti let; dětinská chováním, ačkoli obdařená bystrým vtipem, bystrým cítěním a také bystrou povahou, pakliže ji někdo podrážděl. Její bratr, který ji něžně miloval, byl zděšen touto podivnou náklonností. Odhlédneme-li od ponížení ze spojení s mužem bez jména a od možné skutečnosti, že by jeho majetek, v nedostatku mužských dědiců, mohl přejít do rukou někoho takového, měl dost rozumu, aby pochopil Heathcliffovu povahu: aby věděl, že i když se jeho zevnějšek proměnil, jeho mysl je neproměnná a neproměněná. A té mysli se děsil; ta ho uváděla v odpor; se zlou předtuchou se zdráhal pomyšlení svěřit Isabellu do její péče. Ještě víc by couvl, kdyby věděl, že její náklonnost vznikla nevyžádaná a byla věnována tam, kde neprobudila žádnou odpověď citu; neboť

jakmile objevil její existenci, přičetl vinu Heathcliffovu promyšlenému úskoku.

Všichni jsme si už delší dobu všimli, že slečna Lintonová se trápí a chřadne nad něčím. Byla rozmrzelá a nudivá; neustále Catherine odsekávala a škádlila ji, s hrozícím rizikem, že vyčerpá její omezenou trpělivost. Omlouvali jsme ji, do jisté míry, poukazem na špatné zdraví: hubla a bledla nám před očima. Ale jednoho dne, když byla zvláště svévolná, odmítala snídani, naříkala, že služebnictvo nedělá, co jim poručí; že jí paní nedovolí být v domě ničím a Edgar že si jí nevšímá; že nachladla, protože nechali otevřené dveře, a že jsme nechali oheň v salonu úmyslně vyhasnout, abychom ji rozzlobili – s dalšími sty ještě pošetilejších obvinění – paní Lintonová rezolutně trvala na tom, aby šla do postele; a poté co ji důkladně pokárala, pohrozila jí poslat pro doktora. Zmínka o Kennethovi ji vyprovokovala, aby okamžitě vykřikla, že její zdraví je dokonalé a že ji činí nešťastnou pouze Catherinina tvrdost.

„Jak můžeš říkat, že jsem tvrdá, ty rozmazlená holčičko?" zvolala paní, ohromena tím nerozumným tvrzením. „Jistě ti rozum opouští. Kdy jsem byla tvrdá, pověz?"

„Včera," vzlykala Isabella, „a teď!"

„Včera!" opakovala švagrová. „Při jaké příležitosti?"

„Na naší procházce po vřesovišti: řekla jsi mi, ať se potuluji, kde se mi zlíbí, zatímco ty budeš courat s panem Heathcliffem!"

„A to je podle tebe tvrdost?" smála se Catherine. „Nebyl to pokyn, že tvá společnost přebývá; nestarali jsme se, jestli zůstaneš s námi nebo ne; jen jsem si myslela, že Heathcliffův rozhovor nebude mít pro tvé uši nic zábavného."

„Ale ne," vzlykala mladá dáma; „chtěla jsi, abych odešla, protože jsi věděla, že se mi líbí být tam!"

„Je při zdravém rozumu?" zeptala se paní Lintonová a obrátila se ke mně. „Zopakuji ti náš rozhovor slovo od slova, Isabello; a ty mi ukážeš,

co kouzelného na něm pro tebe bylo."

„Rozhovor mi nevadí," odpověděla; „chtěla jsem být s –"

„Nu?" řekla Catherine, všimla si, že váhá dokončit větu.

„S ním: a nenechám se pořád odhánět!" pokračovala a vzplanula. „Ty jsi pes na seně, Cathy, a nechceš, aby někdo kromě tebe byl milován!"

„Jsi drzá malá opička!" zvolala paní Lintonová v překvapení. „Ale této hlouposti neuvěřím! Je nemožné, aby ses mohla ucházet o Heathcliffův obdiv – abys ho považovala za příjemného člověka! Doufám, že jsem ti špatně rozuměla, Isabello?"

„Ne, nerozuměla," řekla okouzlená dívka. „Miluji ho víc, než jsi kdy milovala Edgara, a on by miloval mě, kdybys mu to dovolila!"

„Nebyla bych tebou ani za království!" prohlásila Catherine důrazně; a zdálo se, že mluví upřímně. „Nelly, pomoz mi přesvědčit ji o jejím šílenství. Řekni jí, co je Heathcliff: nezkrocený tvor, bez vybranosti, bez vzdělání; vyprahlá pustina plná hlodáše a tvrdého křemene. Stejně dobře bych pustila toho malého kanárka v zimním dni do parku, jako bych ti doporučila věnovat mu své srdce! Je to politováníhodná neznalost jeho povahy, dítě, nic jiného, co ti vhání takový sen do hlavy. Prosím, nepředstavuj si, že pod drsným zevnějškem skrývá hlubiny laskavosti a náklonnosti! Není to drsný diamant – perlonosná ústřice venkovského typu: je to zuřivý, nelítostný, vlčí muž. Nikdy mu neříkám: ‚Nech toho či onoho nepřítele být, protože by bylo nešlechetné nebo kruté mu ublížit;' říkám: ‚Nech je být, protože *já* bych nesnesla, kdyby jim bylo ukřivděno:' a tebe by rozdrtil jako vrabčí vejce, Isabello, kdyby zjistil, že jsi obtížné břemeno. Vím, že by nemohl milovat žádnou Lintonku; a přesto by byl docela schopen oženit se s tvým jměním a tvými vyhlídkami; lakota se u něj rozrůstá v návyk, kterého se nezbaví. Tady máš jeho obraz: a já jsem jeho přítel – natolik, že kdyby o tobě vážně uvažoval jako o kořisti, snad bych byla mlčela a nechala tě padnout do jeho pasti."

Slečna Lintonová se podívala na švagrovou s rozhořčením.

„Styď se! styď se!" opakovala rozzlobeně. „Jsi horší než dvacet nepřátel, ty jedovatá přítelkyně!"

„Ach! takže mi neuvěříš?" řekla Catherine. „Myslíš si, že mluvím ze zlotřilého sobectví?"

„Jsem si tím jistá," odsekla Isabella; „a zachvívám se nad tebou!"

„Dobře!" zvolala ta druhá. „Zkus to sama, pokud je takový tvůj duch: já jsem skončila, a přenechávám hádku tvé drzé opovážlivosti."

„A já musím trpět pro její sobectví!" vzlykala, když paní Lintonová vyšla z pokoje. „Všechno, všechno je proti mně: ona zahubila mou jedinou útěchu. Ale mluvila nepravdy, že ano? Pan Heathcliff není ďábel: má čestnou duši, a opravdovou, jinak jak by si na ni mohl pamatovat?"

„Vyžeňte ho z myšlenek, slečno," řekla jsem. „Je to pták zlého znamení: žádný druh pro vás. Paní Lintonová mluvila ostře, a přece jí nemohu odporovat. Zná jeho srdce lépe než já nebo kdokoli jiný; a nikdy by ho nelíčila horšího, než jaký je. Čestní lidé svoje skutky neskrývají. Jak vlastně žil? Jak zbohatl? Proč pobývá na Větrné hůrce, v domě muže, kterého si oškliví? Říkají, že se panu Earnshawovi od jeho příchodu daří čím dál hůř. Vysedávají spolu po celé noci bez ustání, a Hindley si bere peníze na dluh proti své půdě a nedělá nic než hraje a pije: slyšela jsem to teprve před týdnem – byl to Josef, kdo mi to řekl – potkala jsem ho v Gimmertonu: ‚Nelly,' řekl, ‚budem brzo mít koronerovo šetření u nás v domě. Jeden z nich si málem uřízl prst, dyž držel toho druhýho, aby se nezabil jak tele. To je pán, víte, von se tak upejchá, že by hned šel k zemskýmu soudu. Nebojí se stolice soudců, ani Pavla, ani Petra, ani Jana, ani Matouše, ani nikoho z nich, ten ne! Hrozně rád – touží postavit svou nestoudnou tvář proti nim! A ten hezoun Heathcliff, pamatujete, ten je kabrňák. Umí se zasmát ďábelskýmu žertu stejně jako kdokoli jinej. Nikdá vám tam na Drozdově neřek, jak u nás krásně žijou? Jde to tak: vzhůru s večerem; kostky, kořalka,

zavřený okenice a svíčky až do dalšího dne poledne; potom ten blázen jde s klením a zuřením do svojí komnaty a slušní lidi si musej strkat prsty do uší pro samou hanbu; a ten šibal, inu, von si přepočítá svůj grešli, a nají se, a vyspí, a pak jde k sousedovi klevetit s jeho ženou. Pochopitelně dámě Catherine povídá, jak zlato jejího tatíka plyne do jeho kapsy a jak syn jejího tatíka cválá dolů po široký cestě, zatímco von letí napřed, aby mu otevřel mýtný brány!' Nu, slečno Lintonová, Josef je starý ničema, ale ne lhář; a jestli je jeho líčení Heathcliffova chování pravdivé, nikdy byste nemohla toužit po takovém manželovi, že ne?"

„Jste spolčená s ostatními, Ellen!" odpověděla. „Nebudu poslouchat vaše pomluvy. Jakou zlobu musíte mít, že mě chcete přesvědčit, že na světě není štěstí!"

Jestli by se byla přes tuto bláhovou myšlenku přenesla, kdyby byla ponechána sama sobě, nebo zda by setrvávala v jejím ustavičném kojení, nedovedu říci: měla málo času na úvahu. Druhý den byl schůz smírčích soudců v nejbližším městě; můj pán byl povinen se ho zúčastnit; a pan Heathcliff, vědom si jeho nepřítomnosti, zaklepal poněkud dřív než obvykle. Catherine a Isabella seděly v knihovně, v nepřátelských vztazích, ale mlčky: posledně jmenovaná poplašena svou nedávnou neopatrností a odhalením svých tajných citů v záchvatu pomíjivé vášně; ta první, po zralé úvaze, skutečně uražena svou společnicí; a jestli se znovu smála její drzosti, byla nakloněna učinit to pro *ni* ničím směšným. A ona se smála, když viděla Heathcliffa přejít kolem okna. Zametala jsem krb a všimla jsem si škodolibého úsměvu na jejích rtech. Isabella, pohřížená do svých úvah nebo do knihy, zůstala sedět, dokud se dveře neotevřely; a bylo pozdě pokusit se o útěk, který by byla ráda provedla, kdyby to bylo možné.

„Pojď dál, to je dobře!" zvolala paní vesele a přitáhla k ohni židli. „Tady jsou dva lidé, kteří nutně potřebují třetího, aby mezi nimi rozpustil led; a ty jsi právě ten, koho bychom si oba vybrali. Heathcliffe,

jsem pyšná, že ti konečně mohu ukázat někoho, kdo si tě cení víc než já sama. Očekávám, že se budeš cítit polichocen. Ne, to není Nelly; na ni se nedívej! Má ubohá švagrovička si láme srdce pouhým rozjímáním nad tvou tělesnou a mravní krásou. Je ve tvé moci stát se Edgarovým bratrem! Ne, ne, Isabello, neutečeš," pokračovala, zastavujíc s předstíranou hravostí tu zmatenou dívku, která se rozhořčeně postavila. „Hádaly jsme se kvůli tobě jako kočky, Heathcliffe; a já byla řádně poražena ve vyznáních oddanosti a obdivu: a navíc jsem byla uvědoměna, že kdybych měla to vychování ustoupit stranou, moje sokyně, jak sama trvá, že jí bude, by vystřelila do tvé duše střelu, která by tě navždy upoutala, a mou podobu by poslala do věčného zapomnění!"

„Catherine!" řekla Isabella, povolávajíc svou důstojnost a nedůstojností pokládajíc rvát se z pevného sevření, které ji drželo, „byla bych ti vděčná, kdyby ses držela pravdy a nepomlouvala mě ani v žertu! Pane Heathcliffe, buďte tak laskav a přikažte této své přítelkyni, aby mě pustila: zapomíná, že vy a já nejsme důvěrní známí; a co jí je zábavou, mně působí nevýslovnou bolest."

Protože host neodpověděl nic, usedl a vypadal naprosto lhostejně k tomu, jaké city k němu chová, obrátila se a šeptem naléhavě prosila o svobodu svou trýznitelku.

„Nikterak!" zvolala paní Lintonová v odpovědi. „Nedám se znovu nazvat psem na seně. *Zůstaneš:* a dost! Heathcliffe, proč neprojeviš uspokojení nad mou příjemnou novinou? Isabella přísahá, že láska, kterou k mně Edgar chová, není nic ve srovnání s tou, co ona chová k tobě. Jsem si jistá, že řekla něco takového; nebo ne, Ellen? A postila se už od předvčerejší procházky, ze zármutku a vzteku, že jsem ji vyhnala z tvé společnosti pod záminkou, že je nevítaná."

„Myslím, že ji křivě obviňuješ," řekl Heathcliff a otočil svou židli, aby jim čelil. „Chce teď, v každém případě, být z mé společnosti pryč!"

A upřeně se zahleděl na předmět hovoru, jako by hleděl na nějaké podivné odpudivé zvíře: například na stonožku z Indie, kterou člověka

zvědavost vede prohlížet si navzdory odporu, který vzbuzuje. Chuděra to nemohla snést; střídavě rychle bledla a červenala, a zatímco slzy jí vrubovaly řasy, napjala sílu svých drobných prstů, aby uvolnila pevný stisk Catherinin; a vidouc, že jakmile zdvihne jeden prst z její paže, zavře se nad ním druhý, a že celou ruku najednou odstranit nedovede, začala si pomáhat nehty; a jejich ostrost vzápětí ozdobila ruku věznitelky rudými srpky.

„Tygřice!" zvolala paní Lintonová, propouštějíc ji a bolestivě si potřásajíc rukou. „Jdi pryč, pro Boha, a ukryj tu lišcí tvář! Jak je to pošetilé, odhalit *jemu* ty drápy. Nedovedeš si představit, jaké závěry z toho vyvodí? Podívej, Heathcliffe! jsou to nástroje, které vykonají popravu – dej si pozor na své oči."

„Vylomil bych jí je z prstů, kdyby mě kdy ohrožovaly," odpověděl brutálně, když se za ní dveře zavřely. „Ale co jsi tím myslela, Cathy, že jsi tím způsobem toho tvora škádlila? Nemluvila jsi přece pravdu, že ne?"

„Ujišťuji tě, že mluvila," vrátila. „Umírá kvůli tobě už několik týdnů, a dnes ráno o tobě blouznila, a chrlila na mě potopu nadávek, protože jsem ti předkládala tvoje nedostatky v jasném světle, abych zmírnila její zbožňování. Ale víc si toho nevšímej: chtěla jsem potrestat její drzost, to je všecko. Mám ji příliš ráda, můj drahý Heathcliffe, než abych tě nechala docela ji chytit a sežrat."

„A já ji mám příliš nerad, abych se o to pokusil," řekl, „leda jen velmi upírským způsobem. Dozvěděla by ses o podivných věcech, kdybych žil sám s tou nasládlou, voskovou tváří: ta nejobyčejnější by byla malovat na její bílou duhové barvy, a modré oči obracet černé každý den nebo dva: podobají se Lintonovým až k ošklivosti."

„K rozkoši!" poznamenala Catherine. „Mají holubičí oči – andělské!"

„Je dědičkou po svém bratrovi, nebo není?" zeptal se po krátkém mlčení.

„Mrzelo by mě to," odvětila jeho družka. „Půl tuctu synovců to její právo smaže, dej Bůh! Odvrať na chvíli mysl od tohoto předmětu: jsi příliš nakloněn chtít zboží svého bližního; pamatuj, že zboží *tohoto* bližního je moje."

„Kdyby bylo *moje*, bylo by stejně tak její," řekl Heathcliff; „ale ačkoli Isabella Lintonová může být hloupá, stěží je bláznivá; a zkrátka, pustíme tu věc, jak radíš."

Z úst to pustili; a Catherine zřejmě i z myšlenek. Ten druhý, byla jsem si jistá, si na to v průběhu večera často vzpomínal. Viděla jsem ho, jak se usmívá sám pro sebe – spíš se šklebí – a propadá zlověstnému zamyšlení, kdykoli měla paní Lintonová příležitost opustit pokoj.

Rozhodla jsem se sledovat jeho pohyby. Mé srdce vždy přirostlo k pánovi, raději než ke Catherinině straně: s rozumem, troufám si tvrdit, protože byl laskavý, důvěřivý a čestný; a ona – ona nemohla být nazvána *opakem*, přece se zdálo, že si dovoluje tak širokou volnost, že jsem měla v její zásady málo víry a ještě méně soucitu pro její city. Chtěla jsem, aby se stalo něco, co by mělo účinek osvobodit tiše Větrnou hůrku i Drozdov od pana Heathcliffa a ponechalo nás tak, jak jsme byli před jeho příchodem. Jeho návštěvy byly pro mě ustavičnou noční můrou; a, tušila jsem, i pro mého pána. Jeho pobyt na Hůrce byl útlakem, který se nedá vysvětlit. Cítila jsem, že Bůh opustil ztracenou ovci tam na její vlastní zlovolné putování, a mezi ní a stádem obchází zlá šelma, čekající na svůj čas, aby skočila a zahubila.

Kapitola 11.

Někdy, když jsem o těchto věcech přemítala v samotě, povstala jsem v náhlém děsu, nasadila si čepec a šla se podívat, jak to na statku vypadá. Přesvědčovala jsem své svědomí, že je povinností varovat ho, jak o jeho způsobech lidé mluví; a pak jsem si vzpomněla na jeho zažité špatné návyky, a bez naděje, že bych mu prospěla, jsem couvla před novým vstupem do toho temného domu, pochybujíc, zda bych snesla, kdyby mě vzal za slovo.

Jednou jsem šla kolem staré brány a odbočila jsem ze své cesty na výpravě do Gimmertonu. Bylo to asi v tom období, k němuž moje vyprávění došlo: jasné mrazivé odpoledne; země holá a cesta tvrdá a suchá. Došla jsem k patníku, kde se silnice větví doleva na vřesoviště; hrubý pilíř z pískovce s písmeny W. H. vyťatými na severní straně, na východní G., a na jihozápadní T. G. Slouží jako ukazatel na Drozdov, Hůrku a vesnici. Slunce svítilo žlutě na jeho šedou hlavu a připomínalo mi léto; a nedovedu říci proč, ale najednou se mi do srdce vlil příval dětských pocitů. Hindley a já jsme to místo před dvaceti lety měli v oblibě. Dlouho jsem se dívala na kámen zvětralý počasím; a sklonivši se, uviděla jsem u paty dolík, stále plný šnečích ulit a oblázků, které jsme tam s oblibou skládali spolu s věcmi pomíjivějšími; a tak svěží jako skutečnost, zjevilo se mi, že vidím svého raného spoluhráče sedět na uschlém drnu: jeho tmavou, hranatou hlavu skloněnou kupředu a jeho malou ruku, jak kopá zemi kouskem břidlice. „Chudák Hindley!" zvolala jsem bezděčně. Trhla jsem sebou: moje tělesné oko bylo oklamáno na chvilkovou víru, že to dítě zdvihlo tvář a zahledělo

se přímo do mé! V okamžiku to zmizelo; ale vzápětí jsem pocítila neodolatelnou touhu být na Hůrce. Pověrčivost mě pobízela se tomu podnětu podrobit: dejme tomu, že je mrtev! pomyslela jsem si – nebo brzy zemře! – dejme tomu, že je to znamení smrti! Čím blíže jsem se dostávala k domu, tím víc jsem byla rozrušena; a jakmile jsem ho zahlédla, chvěla jsem se v každém údu. Zjev mě předběhl: stál a díval se skrz bránu. To byla moje první myšlenka, když jsem spatřila chlapce s rozcuchanými vlasy a hnědýma očima, jak opírá svou brunátnou tvář o mříže. Další úvaha mi napověděla, že to musí být Hareton, *můj* Hareton, od chvíle, kdy jsem ho opustila, deset měsíců zpátky, se příliš nezměnil.

„Bůh ti žehnej, miláčku!" zvolala jsem a okamžitě jsem zapomněla na své hloupé obavy. „Haretone, to je Nelly! Nelly, tvoje chůva."

Ucouvl mimo dosah paže a zdvihl ze země velký pazourek.

„Přišla jsem navštívit tvého otce, Haretone," dodala jsem a usoudila z jeho jednání, že Nelly, pokud v jeho paměti vůbec žila, nebyla rozpoznána jako totožná se mnou.

Zdvihl kámen, aby ho hodil; začala jsem konejšivou řeč, ale nemohla jsem zadržet jeho ruku: kámen zasáhl můj čepec; a potom se z koktajících rtů toho malého chasníka vyvalila řada kleteb, které, ať jim rozuměl či ne, byly pronášeny s cvičeným důrazem a zkřivily jeho dětské rysy do šokujícího výrazu zlomyslnosti. Můžete si být jist, že mě to zarmoutilo víc, než rozzlobilo. Skoro jsem plakala, vytáhla jsem z kapsy pomeranč a nabídla jsem mu ho jako smírnou obět. Zaváhal, a potom mi ho vytrhl z ruky; jako kdyby si myslel, že ho hodlám jen pokoušet a zklamat. Ukázala jsem další, drže ho mimo jeho dosah.

„Kdo tě naučil ta pěkná slova, chlapče?" zeptala jsem se. „Pan kurát?"

„K čertu kuráta i tebe! Dej mi to," odpověděl.

„Řekni mi, kdo tě to učí, a dostaneš to," řekla jsem. „Kdo je tvůj mistr?"

„Táta ďábel," zněla jeho odpověď.

„A co se učíš od táty?" pokračovala jsem.

Vyskočil po ovoci; zdvihla jsem ho výš. „Co tě učí?" zeptala jsem se.

„Nic," řekl, „leda abych mu nechodil do cesty. Táta mě nemůže vystát, protože mu nadávám."

„Ha! a ďábel tě učí, abys tátovi nadával?" poznamenala jsem.

„Jo – ne," táhle řekl.

„Kdo tedy?"

„Heathcliff."

Zeptala jsem se, zda má pana Heathcliffa rád.

„Jo!" odpověděl znovu.

Toužíc znát jeho důvody, proč ho má rád, mohla jsem posbírat jen tyto věty: „Nevím: oplácí tátovi, co mi dává – kleje tátovi za to, že kleje mně. Říká, že si můžu dělat, co chci."

„A pan kurát tě tedy neučí číst a psát?" pokračovala jsem.

„Ne, bylo mi řečeno, že kurátovi mají jeho zuby vyrazit do krku, přejde-li práh – Heathcliff to slíbil!"

Dala jsem mu pomeranč do ruky a požádala ho, aby řekl otci, že žena jménem Nelly Deanová čeká u zahradní brány, aby s ním promluvila. Vyšel po pěšině a vstoupil do domu; ale místo Hindleyho se na prazích dveří objevil Heathcliff; a já jsem se okamžitě obrátila a běžela po cestě dolů tak rychle, jak jsem jen mohla, bez zastávky, dokud jsem nedosáhla ukazatele, cítíc se tak vylekaná, jako bych vyvolala strašidlo. Tohle nemá moc souvislost se záležitostí slečny Isabelly: snad jen, že mě to pobídlo k dalšímu předsevzetí držet bedlivou stráž a činit, co bude v mých silách, abych na Drozdově zabrzdila šíření tohoto zlého vlivu: i kdybych tím měla probudit domácí bouři, zkřížíc radost paní Lintonové.

Příště, když Heathcliff přišel, se moje mladá dáma shodou okolností zrovna krmila nějaké holuby na dvoře. Se švagrovou tři dny nepromluvila; ale rovněž přestala s mrzutými stížnostmi, a shledali jsme to

velkou útěchou. Heathcliff neměl ve zvyku věnovat slečně Lintonové jedinou nadbytečnou zdvořilost, to jsem věděla. Nyní, jakmile ji spatřil, bylo jeho prvním opatřením rozhlédnout se po průčelí domu. Stála jsem u kuchyňského okna, ale ucouvla jsem z dohledu. Potom přešel dlažbu k ní a něco řekl: zdála se zahanbená a toužila odejít; aby tomu zabránil, položil jí ruku na paži. Odvrátila tvář: zřejmě jí položil nějakou otázku, kterou neměla v úmyslu zodpovědět. Následoval další rychlý pohled k domu, a předpokládaje, že ho nikdo nevidí, měl ten darebák tu drzost ji obejmout.

„Jidáši! Zrádce!" vyhrkla jsem. „Ty jsi taky pokrytec, viď? Promyšlený klamař."

„Kdo je, Nelly?" ozval se Catherinin hlas po mém boku: byla jsem příliš zaujata pozorováním té dvojice venku, abych postřehla její vstup.

„Ten tvůj bezcenný přítel!" odpověděla jsem rozpáleně: „ten vlichotivý ničema tamhle. Ha, zahlédl nás – jde dovnitř! Zajímalo by mě, jestli bude mít to srdce najít pravděpodobnou výmluvu, proč nadbíhá slečně, když ti řekl, že ji nenávidí?"

Paní Lintonová viděla, jak se Isabella vytrhla a utekla do zahrady; a za minutu Heathcliff otevřel dveře. Nemohla jsem si odepřít dát trochu průchod svému rozhořčení; ale Catherine zlobivě trvala na mlčení a vyhrožovala, že mě pošle z kuchyně, odvážím-li se být tak opovážlivá, abych vložila svůj drzý jazyk.

„Při poslouchání vás by si mohli lidé pomyslet, že jste tu paní!" zvolala. „Potřebujete, aby vás někdo postavil na vaše správné místo! Heathcliffe, co to podnikáš, že budíš tenhle poprask? Řekla jsem, že musíš nechat Isabellu na pokoji! Prosím tě, abys tak učinil, pokud tě netěší být zde přijímán a nepřeješ si, aby Linton proti tobě zavřel závory!"

„Chraň Bůh, aby to zkoušel!" odpověděl ten černý padouch. V tu chvíli jsem ho nenáviděla. „Bůh ho zachovej mírným a trpělivým! Každý den jsem po tom, poslat ho do nebe, šílenější!"

„Pst!" řekla Catherine a zavřela vnitřní dveře. „Nedráždi mě. Proč jsi nedbal mé prosby? Přišla ti náhodou do cesty?"

„Co ti po tom?" zavrčel. „Mám právo ji políbit, pokud ona chce; a ty nemáš právo namítat. Nejsem *tvůj* manžel; *ty* nemusíš na mě žárlit!"

„Nežárlím na tebe," odpověděla paní; „žárlím za tebe. Rozjasni tvář: nebudeš se na mě mračit! Pokud máš Isabellu rád, oženíš se s ní. Ale máš ji rád? Řekni pravdu, Heathcliffe! Vidíš, neodpovídáš. Jsem si jistá, že nemáš."

„A schválil by pan Linton, aby si jeho sestra toho muže vzala?" zeptala jsem se.

„Pan Linton by schválit měl," vrátila má paní rozhodně.

„Mohl by si tu námahu ušetřit," řekl Heathcliff; „obejdu se stejně dobře bez jeho souhlasu. A co se tebe týká, Catherine, mám v úmyslu říci teď, když jsme u toho, pár slov. Chci, abys věděla, že *vím*, že ses mnou zacházela pekelně – pekelně! Slyšíš mě? A jestli se lichotíš, že si toho nevšímám, jsi hloupá; a jestli si myslíš, že mě utěšíš sladkými slovy, jsi omezená: a jestli se domníváš, že budu trpět bez pomsty, přesvědčím tě v krátké chvíli o opaku! Mezitím ti děkuji, že jsi mi pověděla tajemství své švagrové: přísahám, že toho využiji na maximum. A ty mi stůj stranou!"

„Jaký je to nový rys jeho povahy?" zvolala paní Lintonová užasle. „Zacházela jsem s tebou pekelně – a ty se budeš mstít! Jak se budeš mstít, nevděčný dobytku? Jak jsem s tebou zacházela pekelně?"

„Nehledám pomstu na tobě," odpověděl Heathcliff méně prudce. „To není ten plán. Tyran drtí své otroky, a oni se neobrátí proti němu; drtí ty pod sebou. Můžeš mě pro zábavu trýznit k smrti, jen mi dovol pobavit se trochu stejným způsobem, a zdrž se urážek, nakolik to dovedeš. Když jsi srovnala můj palác se zemí, nestavěj chatrč a nebud samolibě pyšná na svou dobročinnost, že mi ji dáváš za domov. Kdybych si představoval, že si opravdu přeješ, abych se Isabellou oženil, podřezal bych si hrdlo!"

„Och, zlo tedy spočívá v tom, že *nejsem* žárlivá, že?" zvolala Catherine. „Nu, nebudu opakovat svou nabídku ženy: je to tak zlé, jako nabízet Satanu ztracenou duši. Tvá blaženost spočívá, stejně jako jeho, v působení neštěstí. Dokazuješ to. Edgar je obnoven z té zlé nálady, do níž upadl při tvém příchodu; já začínám být v bezpečí a klidu; a ty, neklidný vědět nás v míru, se zdáš odhodlán rozdmychat hádku. Hádej se s Edgarem, prosím, Heathcliffe, a oklam jeho sestru: trefíš se přesně do nejúčinnějšího způsobu, jak se mi pomstít."

Rozhovor skončil. Paní Lintonová si sedla u ohně, zrudlá a zasmušilá. Duch, který ji ovládal, se stával nezvladatelným: nedokázala ho ani uložit, ani řídit. On stál u krbu se zkříženými pažemi a hloubal nad svými zlými myšlenkami; a v této pozici jsem je oba opustila, abych vyhledala pána, který se divil, co drží Catherine tak dlouho dole.

„Ellen," řekl, když jsem vstoupila, „viděla jsi svou paní?"

„Ano, je v kuchyni, pane," odpověděla jsem. „Je velmi smutně rozrušena chováním pana Heathcliffa: a vskutku si myslím, že nastal čas uspořádat jeho návštěvy na jiném základě. Měkkost přináší škodu, a teď to dospělo k tomuhle –." A vylíčila jsem výjev na dvoře a, nakolik jsem se odvážila, celý následný spor. Myslela jsem, že by to pro paní Lintonovou nemohlo být příliš předpojaté; pokud by to pak sama neudělala takovým tím, že by zaujala obranu svého hosta. Edgar Linton měl nesnáz vyslechnout mě do konce. Jeho první slova odhalila, že svou ženu z viny neočišťuje.

„To je nesnesitelné!" zvolal. „Je hanebné, že ho uznává za přítele a vnucuje mi jeho společnost! Zavolej mi dva muže ze síně, Ellen. Catherine už nebude déle meškat a přít se s tím nízkým darebákem – shovíval jsem jí dost."

Sešel dolů a nařídil služebnictvu čekat na chodbě, šel, následován mnou, do kuchyně. Její obyvatelé obnovili svou zlobivou rozpravu: alespoň paní Lintonová plísnila s obnovenou vervou; Heathcliff se po-

sunul k oknu a sklonil hlavu, zřejmě poněkud zkrocen jejím prudkým huláním. Nejprve uviděl pána a dal spěšné znamení, aby mlčela; což náhle poslechla, když objevila příčinu jeho upozornění.

„Jak je to?" řekl Linton, obraceje se k ní; „jakou máš představu o slušnosti, že tu zůstáváš po tom jazyku, kterým k tobě onen ničema promlouval? Předpokládám, že protože je to jeho obvyklá mluva, nic si z toho neděláš: jsi na jeho nízkost zvyklá, a snad si představuješ, že si na ni mohu zvyknout i já!"

„Poslouchal jsi u dveří, Edgare?" zeptala se paní tónem obzvláště vyvoleným k provokaci jejího manžela, naznačujícím jak lhostejnost, tak pohrdání nad jeho podrážděním. Heathcliff, který při prvé promluvě zdvihl oči, se při té druhé posměšně zasmál; úmyslně, zdálo se, aby obrátil pozornost pana Lintona k sobě. Uspěl; ale Edgar neměl v úmyslu dopřát mu žádných vzletných projevů vášně.

„Byl jsem k vám až dosud shovívavý, pane," řekl tiše; „ne že bych nevěděl o vašem bídném, pokleslém charakteru, ale cítil jsem, že za něj nesete odpovědnost jen zčásti; a jelikož si Catherine přála udržovat vaši známost, podvolil jsem se – pošetile. Vaše přítomnost je mravní jed, který by znečistil i nejctnostnějšího: z toho důvodu a aby se předešlo horším následkům, odepřu vám napříště přístup do tohoto domu, a dávám vám nyní na vědomost, že vyžaduji váš okamžitý odchod. Zdržení o tři minuty jej učiní nedobrovolným a potupným."

Heathcliff změřil výšku a šíři mluvčího pohledem plným posměchu.

„Cathy, tenhle tvůj beránek hrozí jako býk!" řekl. „Hrozí mu, že si rozbije lebku o moje klouby. Pane Bože! pane Lintone, strašně mě mrzí, že nejste hoden, aby vás někdo srazil k zemi!"

Můj pán pohlédl k chodbě a naznačil mi, abych přivedla muže: neměl v úmyslu riskovat osobní střet. Uposlechla jsem toho pokynu; ale paní Lintonová, tuše něco, mě následovala; a když jsem se je pokusila zavolat, odtáhla mě zpět, přibouchla dveře a zamkla je.

„Férové prostředky!" řekla v odpovědi na manželův pohled zlobného překvapení. „Jestli nemáš odvahu na něj zaútočit, omluv se nebo si nech natlouct. Napraví tě to z toho předstírání větší statečnosti, než vlastníš. Ne, spíš klíč spolknu, než abys ho dostal! Jsem rozkošně odměněna za svou laskavost ke každému! Po ustavičném shovívání jedné slabé povaze a druhé špatné sklízím za vděčnost dva vzorky slepé nevděčnosti, hloupě až k nesmyslnosti! Edgare, bránila jsem tebe a tvoje; a přeji si, aby ti Heathcliff dal pořádný výprask, že ses opovážil o mně myslet špatně!"

Nebylo třeba zprostředkování výprasku, aby tento účinek na pánovi vzešel. Pokusil se Catherine vyrvat klíč, a ona ho pro jistotu hodila do nejžhavější části ohně; načež byl pan Edgar zachvácen nervózním chvěním a jeho tvář zbledla k smrti. Ani za boží milost neuměl odvrátit onen přemíru citu: smísená úzkost a ponížení ho zcela přemohly. Opřel se o opěradlo židle a zakryl si tvář.

„Och, nebesa! Za starých dob by ti to získalo rytířství!" zvolala paní Lintonová. „Jsme poraženi! jsme poraženi! Heathcliff by proti tobě nezdvihl prst, stejně jako by král nevyvedl své vojsko proti kolonii myší. Vzhůru hlavu! Nic se ti nestane! Tvůj druh není beránek, je to kojené zajíče."

„Přeji ti radost z toho mlékokrevného zbabělce, Cathy!" řekl její přítel. „Blahopřeji ti k tvému vkusu. A to je ta slintavá, třaslavá věc, kterou jsi dala přede mnou přednost! Nedal bych mu ránu pěstí, ale nohou bych ho kopl, a vychutnal bych si znatelné zadostiučinění. Pláče, nebo omdlí hrůzou?"

Ten muž přistoupil a židlí, na níž se Linton opíral, strčil. Měl si raději držet odstup: můj pán rychle vyskočil a zasáhl ho plně do hrdla ranou, která by srazila i lehčího chlapa. Na chvíli mu to vyrazilo dech; a zatímco se dusil, pan Linton vyšel zadními dveřmi na dvůr a odtamtud k přednímu vchodu.

„Tak! Už sem víckrát nepřijdeš," zvolala Catherine. „Jdi pryč teď; vrátí se s párem pistolí a půl tuctem pomocníků. Pokud nás přece jen vyslechl, nikdy ti to neodpustí. Zahrál jsi mi špatný kousek, Heathcliffe! Ale jdi – pospěš si! Raději vidím zahnaného do kouta Edgara než tebe."

„Myslíš, že odejdu s tou ranou, co mi hoří v hrdle?" zahřměl. „U pekla, nikoli! Rozdrtím mu žebra jako shnilý lískový oříšek, než překročím práh! Jestli ho teď nesložím, zavraždím ho někdy jindy; takže, pokud ceníš jeho existenci, pusť mě k němu!"

„Nepřijde," vložila jsem se do toho, vymýšlejíc si trochu lži. „Je tam kočí a dva zahradníci; jistě nepočkáš, abys byl vyvlečen na cestu od nich! Každý má palici; a pán jistě bude vyhlížet z oken salonu, aby viděl, že plní jeho rozkazy."

Zahradníci a kočí *tam* byli; ale s nimi i Linton. Už vstoupili na dvůr. Heathcliff, po druhé úvaze, se rozhodl vyhnout se zápasu proti třem podřízeným: popadl pohrabáč, rozbil zámek u vnitřních dveří a utekl, zatímco oni dupali dovnitř.

Paní Lintonová, která byla velmi rozrušená, mě vybídla, abych ji doprovodila nahoru. Nevěděla o mém podílu na vyvolání tohoto rozruchu, a já jsem si přála, aby o něm nevěděla.

„Jsem skoro šílená, Nelly!" zvolala, vrhajíc se na pohovku. „Tisíc kovářských kladiv mi buší v hlavě! Řekni Isabelle, ať se mi vyhýbá; tento povyk je kvůli ní; a kdyby mě ona nebo kdokoli jiný dnes ještě dráždili, zdivočím. A Nelly, řekni Edgarovi, až ho dnes večer znovu uvidíš, že jsem v nebezpečí vážně onemocnět. Přeji si, aby se to ukázalo pravdou. Vyděsil a rozrušil mě strašně! Chci ho vystrašit. Mimoto by mohl přijít a začít řadu výčitek nebo stížností; jsem si jistá, že bych oplácela, a Bůh ví, kam bychom to dovedli! Učiníš tak, má dobrá Nelly? Víš, že v této věci nenesu žádnou vinu. Co ho posedlo, že se stal naslouchačem? Heathcliffova řeč byla pobuřující, poté co jsi odešla; ale brzy bych ho byla odvedla od Isabelly, a zbytek nic neznamenal. Teď je

všechno rozraženo nakřivo; dík té bláznovské touze některých lidí slyšet o sobě zlé, jež je straší jako démon! Kdyby Edgar nikdy nezaslechl náš rozhovor, nikdy by mu to nebylo ublížilo. Opravdu, když se na mě spustil tím nerozumným tónem nelibosti po tom, co jsem Heathcliffa plísnila, až jsem byla *pro něj* chraplavá – skoro mě nezajímalo, co si navzájem udělají; zvlášť když jsem cítila, že ať ta scéna skončí jakkoli, všichni budeme vehnáni od sebe nikdo neví na jak dlouho! Nu, jestli si Heathcliffa nemohu udržet jako přítele – jestli bude Edgar nízký a žárlivý, pokusím se zlomit jim obě srdce tím, že zlomím vlastní. To bude rychlý způsob, jak vše skončit, až budu dohnána na okraj! Ale je to skutek, který se musí uchovat pro beznadějnou chvíli; nechci Lintona překvapit. Až dosud byl opatrný, bál se mě dráždit; ty mu musíš líčit nebezpečí, kdyby od té politiky ustoupil, a připomenout mu mou vášnivou povahu, hraničící, jakmile se vznítí, s šílenstvím. Přála bych si, abys zahnala tu lhostejnost z té tváře a dívala se úzkostlivěji."

Netečnost, s níž jsem tyto pokyny přijímala, byla bezpochyby dost dráždivá: byly totiž proneseny s dokonalou upřímností; ale věřila jsem, že osoba, která dokáže naplánovat obracení svých záchvatů vášně k vlastnímu užitku předem, by, kdyby napjala vůli, dokázala se snesitelně ovládat i pod jejich vlivem; a nechtěla jsem „vystrašit" jejího manžela, jak říkala, a znásobit jeho nepříjemnosti pro její sobectví. Proto jsem neřekla nic, když jsem potkala pána, jak jde k salonu; ale dovolila jsem si vrátit se a poslechnout, zda nezačnou svou hádku znovu. On promluvil první.

„Zůstaň, kde jsi, Catherine," řekl, bez jakéhokoli hněvu v hlasu, ale s velkou žalostnou sklíčeností. „Nezůstanu. Nejdu se hádat ani smířit; chci pouze zjistit, zda po dnešních událostech hodláš pokračovat ve své důvěrnosti s –"

„Och, pro boží smilování," přerušila ho paní a dupla nohou, „pro boží smilování, už o tom neslyšme! Tvá chladná krev se nedá rozvařit

do horečky: tvé žíly jsou plné ledové vody; ale moje vřou, a pohled na takový chlad je rozpálí k tanci."

„Chcete-li se mě zbavit, odpovězte na mou otázku," naléhal pan Linton. „*Musíte* odpovědět; a to násilí mě neznepokojuje. Zjistil jsem, že dovedete být tak stoická jako kdokoli jiný, kdy se vám zachce. Vzdáte se napříště Heathcliffa, nebo mě? Je nemožné, abyste byla *mou* přítelkyní a *jeho* zároveň; a já naprosto *vyžaduji* vědět, koho si volíte."

„Vyžaduji, aby mě nechali na pokoji!" zvolala Catherine zuřivě. „Žádám to! Nevidíš, že sotva stojím? Edgare, ty – ty mě opouštíš!"

Zazvonila na zvonek, až se zlomil s tenkým zazvoněním; vstoupila jsem bez spěchu. Byl by to pokus trpělivosti i světce, takové nesmyslné, zlobivé záchvaty! Ležela a mlátila hlavou o opěradlo pohovky a skřípěla zuby tak, že by si člověk pomyslel, že si je rozdrtí na třísky! Pan Linton stál a díval se na ni v náhlém sebeobviňování a strachu. Řekl mi, abych přinesla trochu vody. Nemohla popadnout dech, aby mluvila. Přinesla jsem plnou sklenici; a protože nechtěla pít, vyšplíchla jsem jí ji do tváře. Za několik vteřin se natáhla ztuhle a převrátila oči v sloup, zatímco její tváře, zároveň bezbarvé a sinalé, nabyly vzezření smrti. Linton vypadal zděšeně.

„Nic jí není," zašeptala jsem. Nechtěla jsem, aby povolil, i když jsem v srdci nemohla neposkytnout strachu místo.

„Má krev na rtech!" řekl a zachvěl se.

„Nic si z toho nedělejte!" odpověděla jsem úsečně. A pověděla jsem mu, jak se před jeho příchodem rozhodla, že předvede záchvat šílenství. Nerozvážně jsem o tom líčila nahlas, a ona mě slyšela; neboť se vymrštila – vlasy jí létaly přes ramena, oči jí svítily, svaly na krku a na pažích jí nadpřirozeně vystupovaly. Odhodlala jsem se přinejmenším ke zlámaným kostem; ale ona kolem sebe jen chvilku zírala, a potom vyběhla z pokoje. Pán mi naznačil, abych ji následovala; učinila jsem to, až ke dveřím její komnaty: zabránila mi jít dál tím, že je proti mně zajistila.

Protože druhého rána ani nenabídla, že sejde ke snídani, šla jsem se zeptat, zda nemá dostat něco donesené nahoru. „Ne!" odpověděla rezolutně. Stejná otázka byla opakována při obědě a svačině; a znovu následujícího rána, a dostala stejnou odpověď. Pan Linton zase trávil svůj čas v knihovně a neptal se, co dělá jeho žena. On a Isabella měli hodinovou rozmluvu, během níž se z ní pokoušel vymámit nějaký cit náležité hrůzy nad Heathcliffovými pokrocích: ale z jejích vyhýbavých odpovědí nemohl nic vytěžit, a byl nucen vyšetřování nespokojeně uzavřít; dodal však slavnostní varování, že pokud by byla tak šílená, aby toho bezcenného nápadníka povzbuzovala, přerušilo by to všechny pouta příbuzenství mezi ní a jím.

Kapitola 12.

Zatímco slečna Lintonová truchlivě obcházela park a zahradu, vždycky mlčící a skoro vždycky v slzách; a její bratr se zavřel mezi knihami, které nikdy neotvíral – unavovaje se, hádala jsem, ustavičným mlhavým očekáváním, že Catherine, litující svého chování, přijde sama od sebe požádat o odpuštění a hledat smír – a *ona* se tvrdošíjně postila, pravděpodobně v představě, že při každém jídle je Edgar připraven zalknout se její nepřítomností a jen pýcha ho brání, aby neběžel a nevrhl se jí k nohám; já jsem obcházela své domácí povinnosti přesvědčená, že na Drozdově je uvnitř jeho zdí jedna rozumná duše, a ta přebývá v mém těle. Neplýtvala jsem soustrastí na slečnu, ani výtkami na svou paní; nevěnovala jsem ani mnoho pozornosti vzdechům svého pána, který toužil slyšet jméno své paní, když už nesměl slyšet její hlas. Rozhodla jsem se, že se spolu musí srovnat, jak jim bude libo; a ačkoli to byl únavně pomalý postup, začala jsem se posléze radovat ze slabého úsvitu jeho pokroku, jak jsem si nejprve myslela.

Paní Lintonová třetího dne odemkla dveře, a protože dopila vodu ve džbánu i karafě, požádala o novou dodávku a o misku kaše, protože věřila, že umírá. To jsem si poznamenala jako řeč určenou pro Edgarovy uši; nic takového jsem si nemyslela, nechala jsem si to tedy pro sebe a přinesla jí trochu čaje a suchý toast. Jedla a pila dychtivě, a klesla znovu zpět na polštář, zatínajíc ruce v pěst a sténajíc. „Och, umřu," zvolala, „neboť se o mě nikdo nestará. Přála bych si, abych tohle byla nevzala." Pak jsem po dlouhé době slyšela, jak si šeptá: „Ne, neumřu – byl by rád – nemiluje mě ani trochu – nikdy by mu nescházela!"

„Potřebovala jste něco, paní?" zeptala jsem se, uchovávajíc stále navenek klid i přes její strašlivé vzezření a podivné, přehnané chování.

„Co dělá ta netečná bytost?" vybídla, odhrnujíc hustá, zcuchaná vlákna ze své vyhublé tváře. „Upadl do letargie, nebo je mrtev?"

„Ani jedno, ani druhé," odpověděla jsem; „pokud myslíte pana Lintona. Je snesitelně zdráv, myslím, ačkoli ho studia zaměstnávají víc, než by měla: je ustavičně mezi svými knihami, protože nemá jinou společnost."

Nebyla bych tak mluvila, kdybych znala její skutečný stav; ale nemohla jsem se zbavit domněnky, že hraje část své nemoci.

„Mezi svými knihami!" vykřikla zmateně. „A já umírám! Já na pokraji hrobu! Bože můj! Ví, jak jsem změněna?" pokračovala, zírajíc na svůj odraz v zrcadle visícím na protější stěně. „Je to Catherine Linton? Představuje si mě ve zlosti – v hraní, snad. Nedovedete mu říci, že je to strašná opravdovost? Nelly, pokud není příliš pozdě, jakmile zjistím, jak smýšlí, zvolím jednu z těchto dvou věcí: buď se okamžitě vyhladovět k smrti – to by nebyl trest, pokud by neměl srdce – nebo se zotavit a opustit krajinu. Mluvíte o něm teď pravdu? Dejte si pozor. Je skutečně tak dokonale lhostejný k mému životu?"

„Nu, paní," odpověděla jsem, „pán nemá tušení, že jste pomatena; a samozřejmě se nebojí, že se necháte zemřít hladem."

„Myslíte, že ne? Nemůžete mu říci, že se tak stane?" vrátila. „Přesvědčte ho! Promluvte ze svého rozumu: řekněte, že si tím jste jistá, že se tak stane!"

„Ne, zapomínáte, paní Lintonová," navrhla jsem, „že jste dnes večer s chutí snědla trochu jídla, a zítra ucítíte jeho dobré účinky."

„Kdybych si jen byla jistá, že by ho to zabilo," přerušila mě, „zabila bych se sama okamžitě! Ty tři strašné noci jsem nezavřela víčka – och, byla jsem trýzněna! Byla jsem obletována duchy, Nelly! Ale začínám tušit, že mě nemáte ráda. Jak podivné! Myslela jsem si, že ačkoli se všichni navzájem nenávidí a opovrhují sebou, nemohou se vyhnout

tomu, aby mě milovali. A oni se během pár hodin všichni obrátili v nepřátele. *Oni* se obrátili, jsem si jistá; ti lidé *tady*. Jak smutné je vítat smrt obklopena jejich chladnými tvářemi! Isabella, zděšená a odpuzená, bojí se vstoupit do pokoje, bylo by to tak strašné, dívat se, jak Catherine odchází. A Edgar stojící slavnostně stranou, aby to viděl u konce; pak modlí se díky Bohu za obnovu pokoje v domě a vrací se ke svým *knihám*! Co proboha má, co kdy cítilo, společného s *knihami*, když já umírám?"

Nemohla snést myšlenku, kterou jsem jí vložila do hlavy, o filozofické odevzdanosti pana Lintona. Zmítala se a stupňovala svou horečnou zmatenost až k šílenství, roztrhla polštář zuby; pak se vzepjala, celá v jednom žáru, a žádala, abych otevřela okno. Byli jsme uprostřed zimy, vítr vál silně od severovýchodu, a já jsem odmítla. Výrazy, které jí přelétaly po tváři, i proměny jejích nálad, mě začaly strašně znepokojovat; a připomněly mi její dřívější nemoc a doktorův příkaz, že se jí nemá odporovat. Před chvílí byla prudká; teď, podepřena jednou paží a nevšímajíc si mého odmítnutí ji poslechnout, zdála se nalézt dětské potěšení v tom, že vytahovala peří z trhlin, které zrovna udělala, a rozkládala je po pokrývce podle jednotlivých druhů: její mysl odbočila k jiným spojům.

„Tohle je krůtí," zamumlala si pro sebe; „a tohle divoké kachní; a tohle holubí. Ach, dávají do polštářů holubí peří – není divu, že nemůžu umřít! Dám si pozor, abych ho hodila na podlahu, až si lehnu. A tady je peří z tetřeva; a tohle – poznala bych ho mezi tisíci – je peří čejky. Krásný pták; krouží nám nad hlavou uprostřed vřesoviště. Chtěla se dostat ke svému hnízdu, protože oblaka se dotkla pahorků, a cítila, že se blíží déšť. Tohle peří bylo sebráno z vřesu, pták nebyl zastřelen: viděli jsme její hnízdo v zimě, plné malých kosterek. Heathcliff na něj nalíčil past, a staří se neodvážili přiletět. Donutila jsem ho, aby mi slíbil, že už nikdy čejku nezastřelí, a také to neudělal. Ano, tady je jich víc! Zastřelil moje čejky, Nelly? Jsou některé červené? Ukažte."

„Nechte toho dětského díla!" přerušila jsem ji, odtahujíc polštář a obracejíc trhliny k matraci, protože vybírala jeho obsah plnými hrstmi. „Lehněte si a zavřete oči: blouzníte. To je nepořádek! Peří lítá kolem jako sníh."

Chodila jsem sem a tam a sbírala je.

„Vidím ve vás, Nelly," pokračovala snivě, „starou ženu: máte šedé vlasy a shrbená ramena. Tato postel je víla jeskyně pod Penistonskými skalami, a vy sbíráte skřítkovské kameny, abyste ublížila našim jalovicím; předstírala jste, dokud jsem byla blízko, že jsou to jen chomáče vlny. K tomu dojdete za padesát let: vím, že teď taková nejste. Neblouzním: mýlíte se, jinak bych skutečně věřila, že *jste* ta svraštělá bába, a myslela bych si, že *jsem* pod Penistonskými skalami; a jsem si vědoma, že je noc, a na stole jsou dvě svíčky, které činí černou komodu lesklou jako gagát."

„Černou komodu? kde je ta?" ptala jsem se. „Mluvíte ze spaní!"

„Je u zdi, jak vždycky bývá," odpověděla. „*Opravdu* to vypadá divně – vidím v ní tvář!"

„V pokoji žádná komoda není a nikdy nebyla," řekla jsem, usedajíc znovu a vyhýbajíc závěs, abych na ni mohla dohlížet.

„Vy *tu* tvář nevidíte?" zeptala se, upřeně hledíc na zrcadlo.

A ať jsem řekla cokoli, nebyla jsem schopna donutit ji, aby pochopila, že je to její vlastní; tak jsem vstala a zakryla zrcadlo šátkem.

„Pořád je tam za ním!" pokračovala úzkostně. „A pohnulo se. Kdo to je? Doufám, že to nevyjde, až budete pryč! Och! Nelly, v pokoji straší! Bojím se být sama!"

Vzala jsem její ruku do své a vyzvala ji, aby se uklidnila; neboť řada otřesů zachvívala její tělem, a ona *stále* napínala pohled k zrcadlu.

„Nikdo tu není!" trvala jsem na svém. „Byla jste to *vy sama*, paní Lintonová: před chvílí jste to věděla."

„Já sama!" vydechla, „a hodiny bijí dvanáct! Pak je to pravda! To je strašné!"

Její prsty sevřely šaty a stáhly je přes její oči. Pokusila jsem se tiše se dostat ke dveřím s úmyslem zavolat jejího manžela; ale byla jsem přivolána zpět pronikavým výkřikem – šátek sklouzl z rámu.

„Nu, co *se* děje?" zvolala jsem. „Kdo je teď zbabělec? Vzpamatujte se! To je sklo – zrcadlo, paní Lintonová; a vidíte v něm sebe, a tady vedle vás jsem já."

Chvějíc se a zmatená mě pevně držela, ale hrůza postupně zmizela z její tváře; její bledost ustoupila žáru studu.

„Och, bože! Myslela jsem, že jsem doma," vzdychla. „Myslela jsem, že ležím ve své komnatě na Větrné hůrce. Protože jsem slabá, mozek se mi pomátl, a já jsem bezděčně vykřikla. Nic neříkejte; jen zůstaňte se mnou. Děsím se spánku: mé sny mě hrozí."

„Hluboký spánek by vám prospěl, paní," odpověděla jsem; „a doufám, že toto utrpení zabrání dalšímu pokusu o hladovění."

„Och, kdybych byla jen ve své vlastní posteli ve starém domě!" pokračovala hořce, lomíc rukama. „A ten vítr šumí ve smrcích u mříže. Nechte mě ho cítit – jde přímo dolů z vřesoviště – nechte mě nadechnout jediný dech!"

Abych ji uchlácholila, přidržela jsem křídlo okna pootevřené několik vteřin. Studený vítr se vehnal dovnitř; zavřela jsem a vrátila se na své místo. Ležela teď tiše, tvář zalitou slzami. Tělesné vyčerpání zcela zkrotilo jejího ducha: naše ohnivá Catherine nebyla o nic lepší než nářkem naříkající dítě.

„Jak dlouho je to, co jsem se tu zavřela?" zeptala se, náhle se vzpamatujíc.

„Byl pondělní večer," odpověděla jsem, „a nyní je čtvrtek v noci, nebo spíše páteční ráno."

„Cože! Ve stejném týdnu?" zvolala. „Jen tak krátký čas?"

„Dost dlouhý, aby člověk vyžil ze samé studené vody a špatné nálady," poznamenala jsem.

„Nu, zdá se, že to byl únavný počet hodin," zamumlala pochybovačně; „musí to být víc. Pamatuji si, jak jsem byla v salonu po tom, co se pohádali, a Edgar byl krutě dráždivý, a já utekla do tohoto pokoje zoufalá. Jakmile jsem zabarikádovala dveře, zahalila mě naprostá temnota, a já jsem padla na podlahu. Nemohla jsem Edgarovi vysvětlit, jak jistá jsem si byla, že budu mít záchvat, nebo zdivočím zuřením, pokud bude dál v tom škádlení pokračovat! Neměla jsem moc nad jazykem ani mozkem, a on neuhádl mou úzkost, snad: zbývalo mi sotva vědomí k pokusu uniknout mu a jeho hlasu. Než jsem se vzpamatovala natolik, abych viděla a slyšela, začínalo svítat, a, Nelly, povím vám, co jsem si myslela a co se mi stále vracelo a vracelo, až jsem se bála o svůj rozum. Myslela jsem si, jak tam ležím, hlavu opřenou o nohu stolu a oči matně rozeznávající šedý čtverec okna, že jsem uzavřena v dubem obložené posteli doma; a mé srdce se trápilo nějakým velkým zármutkem, který, právě probuzená, jsem si nemohla vybavit. Hloubala jsem a trápila jsem se, abych zjistila, co to může být, a, co je nejpodivnější, celých posledních sedm let mého života se mi smazalo! Nepamatovala jsem si, že by vůbec kdy byly. Byla jsem dítě; můj otec byl právě pohřben, a mé neštěstí pocházelo z odloučení, které Hindley nařídil mezi mnou a Heathcliffem. Byla jsem uložena sama, poprvé; a probouzejíc se z chmurné dřímoty po noci pláče, zdvihla jsem ruku, abych odsunula panely stranou: narazila na desku stolu! Přejela jsem jí po koberci, a potom se vyrvala paměť: moje nedávná úzkost byla pohlcena záchvatem zoufalství. Nemohu říci, proč jsem se cítila tak divoce ubohá: musel to být pomíjivý zmatek; neboť stěží je k tomu důvod. Ale představte si, že by mě ve dvanácti letech byli vyrvali z Hůrky a od každého raného spojení a od mého vše ve všem, čím byl tehdy Heathcliff, a jediným úderem byli proměnili v paní Lintonovou, paní z Drozdova a manželku cizince: vyhnankyni a vyvrženkyni, odtamtud, co bylo mým světem. Můžete si představit záblesk propasti, v níž jsem se plazila! Vrťte hlavou, jak chcete, Nelly, *vy* jste mi pomohla rozkolísat

se! Měla jste promluvit s Edgarem, opravdu měla, a donutit ho, aby mě nechal v klidu! Och, hořím! Přála bych si být venku! Přála bych si být zase dívkou, napůl divokou a otužilou, a volnou; a smát se křivdám, ne pod nimi šílet! Proč jsem se tolik změnila? Proč se mi krev žene do pekelného zmatku kvůli pár slovům? Jsem si jistá, že bych byla sama sebou, kdybych byla znovu mezi vřesem na těch kopcích. Otevřete okno znovu dokořán: upevněte je, aby bylo otevřeno! Rychle, proč se nehýbete?"

„Protože vám nedám vaši smrt chladem," odpověděla jsem.

„Nedáte mi příležitost k životu, chcete říci," řekla zasmušile. „Nicméně, nejsem ještě bezmocná; otevřu si ho sama."

A sklouzla z postele, než jsem jí v tom mohla zabránit, přešla pokojem a velmi nejistě kráčela, odstrčila okno a vyklonila se ven, lhostejná k mrazivému vzduchu, který ji řezal kolem ramenou ostře jako nůž. Prosila jsem, a nakonec jsem se ji pokusila donutit, aby ustoupila. Ale brzy jsem zjistila, že její pomatená síla značně převyšuje moji (*byla* pomatená, přesvědčila jsem se o tom z jejích následných činů a blouznění). Nebyl měsíc, a všechno pod námi leželo v mlžné temnotě: ani jedno světélko se nelesklo z žádného domu, blízkého ani vzdáleného; všechna byla dávno zhasnuta; a ta na Větrné hůrce nikdy nebyla vidět – přesto trvala na tom, že zahlédla jejich svit.

„Podívej!" zvolala dychtivě, „to je moje komnata se svíčkou v ní, a stromy se před ní vlní; a druhá svíčka je v Josefově podkroví. Josef ponocuje, že? Čeká, až se vrátím domů, aby mohl zamknout bránu. Nu, chvíli ještě počká. Je to drsná cesta, a smutné srdce ji musí vykonat; a budeme muset projít kolem gimmertonského kostela, abychom tu cestu uskutečnili! Vzdorovali jsme často jeho duchům spolu, a vyzývali jsme jeden druhého, abychom se postavili mezi hroby a požádali je, ať přijdou. Ale, Heathcliffe, pokud tě teď vyzývám, odvážíš se? Pokud ano, podržím tě. Nebudu tam ležet sama: mohou mě pohřbít

dvanáct stop hluboko a shodit na mě kostel, ale neodpočinu si, dokud nebudeš se mnou. Nikdy ne!"

Odmlčela se, a pokračovala s podivným úsměvem. „Rozmýšlí si to – raději by chtěl, abych přišla já za ním! Najdi tedy cestu! Ne přes ten hřbitov. Jsi pomalý! Spokoj se, vždycky jsi mě následoval!"

Vidouc, že je marné proti jejímu šílenství argumentovat, uvažovala jsem, jak bych dosáhla na něco, abych ji zabalila, aniž bych pustila ji samu (neboť jsem jí sama u zejícího okna nemohla důvěřovat), když, k mému zděšení, jsem uslyšela chřestění kliky, a vstoupil pan Linton. Právě přišel z knihovny; a procházeje chodbou, všiml si našeho hovoru a byl přitažen zvědavostí nebo strachem, aby prozkoumal, co to znamená v tak pozdní hodinu.

„Och, pane!" zvolala jsem, zastavujíc vykřiknutí, které mu stouplo na rty při pohledu, který ho uvítal, a při chladné atmosféře komnaty. „Má ubohá paní je nemocná, a zcela mě přemáhá: nemohu si s ní vůbec poradit; prosím, pojďte a přesvědčte ji, aby šla do postele. Zapomeňte na svůj hněv, protože ji nelze vést jiným způsobem než jejím vlastním."

„Catherine nemocná?" řekl, spěchaje k nám. „Zavři okno, Ellen! Catherine! proč –"

Zmlkl. Vyzáblost vzhledu paní Lintonové ho srazila k mlčení, a mohl jen přelétnout pohledem od ní ke mně v zděšeném údivu.

„Trápila se tady," pokračovala jsem, „a stěží něco jedla, a nikdy si nestěžovala: nepřipustila nikoho z nás, až dnes večer, a tak jsme vám nemohli oznámit její stav, protože jsme si ho sami nebyli vědomi; ale nic to není."

Cítila jsem, že své vysvětlení pronáším nešikovně; pán se zamračil. „Nic to není, že, Ellen Deanová?" řekl přísně. „Budete se mi muset jasněji zodpovídat za to, že jste mě nechala v nevědomosti!" A vzal svou ženu do náručí a díval se na ni s úzkostí.

Nejprve mu nevěnovala jediný pohled poznání: byl pro její roztržitý zrak neviditelný. Blouznění však nebylo nehybné; postupně odvrátila oči od pozorování vnější temnoty a soustředila na něj svou pozornost, a objevila, kdo ji drží.

„Ha! Přišel jsi, viď, Edgare Lintone?" řekla s hněvivou živostí. „Jsi jedna z těch věcí, které se najdou, kdykoli nejsou nejvíc chtěny, a když chtěny jsou, nikdy! Soudím, že teď budeme mít spoustu nářků – vidím, že budeme – ale nemohou mi zabránit v mém úzkém domově tam venku: mém odpočinku, kam jsem určena, než jaro skončí! Tam je: ne mezi Lintony, pamatuj, pod střechou kaple, ale pod otevřeným nebem, s náhrobkem; a můžeš si vybrat, zda půjdeš k nim nebo ke mně!"

„Catherine, co jsi to udělala?" začal pán. „Nejsem ti už ničím? Miluješ toho ničemu Heath –"

„Pst!" vykřikla paní Lintonová. „Pst, okamžitě! Vyslovíš to jméno, a já tu věc hned ukončím skokem z okna! Čeho se teď dotýkáš, můžeš mít; ale moje duše bude na tom vrchu hor, než na mě zase vložíš ruku. Nechci tě, Edgare: jsem už za tím, abych tě chtěla. Vrať se ke svým knihám. Jsem ráda, že máš útěchu, protože vše, co jsi měl ve mně, je pryč."

„Její mysl bloudí, pane," vložila jsem se. „Mluvila nesmysly celý večer; ale nechte ji v klidu a s náležitou péčí, a vzpamatuje se. Napříště musíme být opatrní, abychom ji neznepokojovali."

„Nepřeji si od tebe další rady," odpověděl pan Linton. „Znala jsi povahu své paní, a povzbuzovala jsi mě, abych ji trápil. A nedat mi ani ponětí, jak se celé ty tři dny chovala! To bylo bez srdce! Měsíce nemoci by nemohly způsobit takovou změnu!"

Začala jsem se bránit, pokládajíc za přespříliš být obviňována ze svévolnosti někoho jiného. „Věděla jsem, že povaha paní Lintonové je tvrdohlavá a panovačná," zvolala jsem; „ale nevěděla jsem, že si přejete pěstovat její zuřivou povahu! Nevěděla jsem, že abych jí hověla,

mám přimhuřovat oko nad panem Heathcliffem. Konala jsem povinnost věrného služebníka, když jsem vám to řekla, a dostala jsem mzdu věrného služebníka! Dobrá, poučí mě to, abych byla příště opatrná. Příště si sbírejte zprávy sám!"

„Příště mi, Ellen Deanová, přinesete donášku, a opustíte mou službu," odpověděl.

„Raději byste o tom nic neslyšel, předpokládám tedy, pane Lintone?" řekla jsem. „Heathcliff má vaše dovolení chodit se dvořit slečně a vpadnout sem při každé příležitosti, kterou vaše nepřítomnost nabídne, aby úmyslně otrávil paní proti vám?"

I přes své zmatené myšlenky byla Catherine ostražitá, pokud šlo o využití našeho hovoru.

„Ha! Nelly si zahrála zrádkyni," vykřikla vášnivě. „Nelly je můj skrytý nepřítel. Ty čarodějnice! Takže ty hledáš skřítkovské kameny, abys nám ublížila! Pusť mě, a já jí dám zalitovat! Donutím ji vyvolat odvolání!"

Zuřivost blázna jí vzplanula pod obočím; divoce bojovala, aby se vymanila z Lintonových paží. Necítila jsem ochotu zdržovat se další události; a rozhodnuta vyhledat lékařskou pomoc na vlastní zodpovědnost, jsem komnatu opustila.

Procházejíc zahradou, abych dosáhla silnice, na místě, kde je do zdi vražen uzdový hák, viděla jsem něco bílého, co se hýbalo nepravidelně, zjevně jiným činitelem než větrem. Navzdory svému spěchu jsem se zastavila, abych to prozkoumala, aby mě navždy netrápila představa, že to byl tvor z onoho světa. Mé překvapení a zmatek byly velké, když jsem spíš hmatem než zrakem objevila sprinhera slečny Isabelly, Fanny, pověšenou na kapesníku a téměř v posledním tahu. Rychle jsem zvíře uvolnila a zdvihla jej do zahrady. Viděla jsem ho jít za svou paní nahoru, když šla do postele; a divila jsem se mnoho, jak se tam dostalo ven, a jaký zlotřilý člověk s ním takto zacházel. Zatímco jsem rozvazovala uzel kolem háku, zdálo se mi, že opakovaně zachycuji tlu-

kot koňských kopyt cválajících v nějaké vzdálenosti; ale bylo toho tolik, co obracelo mé úvahy, že jsem té okolnosti sotva věnovala myšlenku: ačkoli to byl podivný zvuk, na tom místě, ve dvě hodiny ráno.

Pan Kenneth šťastně právě vycházel ze svého domu, aby navštívil pacienta ve vesnici, když jsem šla po ulici; a moje líčení choroby Catherine Lintonové ho pohnulo, aby mě okamžitě doprovázel zpátky. Byl prostý, drsný muž; a neskrupuloval se vyslovit svoje pochyby, zda ten druhý nápor přežije; pokud by nebyla poddajnější jeho pokynům, než se dosud ukazovala.

„Nelly Deanová," řekl, „nemohu si pomoci a představuji si, že je k tomuhle zvláštní příčina. Co se dělo na Drozdově? Máme tu nahoře zvláštní pověsti. Mohutná, zdravá dívka jako Catherine neumírá jen tak pro maličkost; a lidé toho ražení by neměli. Je to tvrdá práce dovést je skrz horečky a podobné věci. Jak to začalo?"

„Pán vás uvědomí," odpověděla jsem; „ale znáte prudkou povahu Earnshawů, a paní Lintonová je převyšuje všechny. Mohu říci toto: začalo to hádkou. Byla v záchvatu vášně postižena jakýmsi záchvatem. Alespoň podle jejího líčení: neboť vyletěla v jeho vrcholu a zamkla se. Potom odmítla jíst, a teď střídavě blouzní a zůstává v polosnu; poznává ty kolem sebe, ale v mysli má všechny možné podivné nápady a klamy."

„Panu Lintonovi to bude líto?" poznamenal Kenneth tázavě.

„Líto? zlomí mu to srdce, pokud se něco stane!" odpověděla jsem. „Nelekejte ho víc, než je nutné."

„Nu, varoval jsem ho, aby si dával pozor," řekl můj společník; „a musí snášet následky, že moje varování zanedbal! Nestýkal se v poslední době s panem Heathcliffem?"

„Heathcliff Drozdov často navštěvoval," odpověděla jsem, „ačkoli spíš z toho titulu, že ho paní znala jako chlapce, než že by pán jeho společnost měl rád. V tuto chvíli je z břemene návštěv propuštěn; ná-

sledkem jistých opovážlivých tužeb vůči slečně Lintonové, které projevil. Sotva si myslím, že bude ještě přijat."

„A slečna Lintonová mu obrací záda?" byla doktorova další otázka.

„Nejsem v její důvěře," vrátila jsem, zdráhajíc se v předmětu pokračovat.

„Ne, je to lstivá bytost," poznamenal, potřásajíc hlavou. „Umí si zachovat vlastní rady! Ale je to opravdu malá husa. Mám to od spolehlivého zdroje, že včera v noci (a pěkná to byla noc!) ona a Heathcliff se procházeli v porostu za vaším domem víc než dvě hodiny; a on na ni naléhal, aby nevcházela dovnitř, ale aby nasedla na jeho koně a pryč s ním! Můj informátor říkal, že ho mohla odbýt pouze slibem své čestné cti, že bude připravena při jejich prvním příštím setkání: kdy to má být, neslyšel; ale naléhejte na pana Lintona, aby si dával pozor!"

Tato zpráva mě naplnila novými obavami; předběhla jsem Kennetha a běžela většinu cesty zpátky. Malý pes stále vyl v zahradě. Věnovala jsem minutu, abych mu otevřela bránu, ale místo aby šel k domovním dveřím, běhal nahoru dolů a očichával trávu, a byl by utekl na silnici, kdybych ho nebyla popadla a vzala ho dovnitř se sebou. Při výstupu do pokoje Isabelly se mé podezření potvrdilo: byl prázdný. Kdybych byla přišla o pár hodin dřív, nemoc paní Lintonové by snad zastavila ten její unáhlený krok. Ale co se dalo dělat teď? Byla nepatrná možnost dohnat je, kdyby byli okamžitě pronásledováni. *Já* jsem je však pronásledovat nemohla; a neodvážila jsem se vzbouřit rodinu a naplnit dům zmatkem; tím méně rozvinout tu věc před svým pánem, pohrouženým do své současné pohromy a neschopným vyhradit si srdce pro druhý zármutek! Neviděla jsem jiné východisko, než držet jazyk za zuby a nechat věcem jejich běh; a protože Kenneth dorazil, šla jsem s pokrytou tváří ho ohlásit. Catherine ležela v neklidném spánku: jejímu manželovi se podařilo utišit přemíru šílenství; teď se skláněl nad jejím polštářem a sledoval každý stín a každou změnu v jejích bolestně výmluvných rysech.

Doktor, po vlastním vyšetření případu, s ním mluvil s nadějí, že by to mohlo mít příznivé zakončení, kdybychom kolem ní dokázali uchovat dokonalý a stálý klid. Mně naznačil, že hrozící nebezpečí není ani tak smrt, jako trvalé pomatení rozumu.

Nezavřela jsem té noci oka, ani pan Linton: vskutku jsme nikdy nešli do postele; a služebnictvo bylo všechno vzhůru dlouho před obvyklou hodinou, pohybovalo se po domě plíživým krokem a vyměňovalo si šeptem slova, kdykoli se potkali ve svých povinnostech. Všichni byli činní kromě slečny Isabelly; a začali poznamenávat, jak zdravě spí: její bratr se také zeptal, zda vstala, a zdál se netrpělivě toužit po její přítomnosti, a dotčen, že projevila tak málo úzkosti o svou švagrovou. Chvěla jsem se, aby mě neposlal ji zavolat; ale byla jsem ušetřena bolesti být první zvěstovatelkou jejího útěku. Jedna ze služek, bezstarostná dívčina, která byla po časné pochůzce v Gimmertonu, přiběhla udýchaně nahoru s otevřenými ústy a vrazila do komnaty, volajíc: „Och, bože, bože! Co ještě bude? Pane, pane, naše mladá dáma –"

„Mlč, holka!" zvolala jsem spěšně, podrážděná jejím hlasitým chováním.

„Mluv tišeji, Marie – co se stalo?" zeptal se pan Linton. „Co se vaší mladé dámě přihodilo?"

„Je pryč, je pryč! Ten Heathcliff s ní utekl!" vydechla dívka.

„To není pravda!" zvolal Linton a vstal rozrušen. „To nemůže být: jak ti tenhle nápad vlezl do hlavy? Ellen Deanová, jdi ji hledat. Je to neuvěřitelné: nemůže to být."

Jak mluvil, odvedl služebnou ke dveřím a tam opakoval svou žádost, aby objasnila důvody takového tvrzení.

„Nu, potkala jsem na cestě chlapce, co sem nosí mléko," koktala, „a ptal se mě, jestli nemáme na Drozdově trápení. Myslela jsem, že myslí paninu nemoc, tak jsem odpověděla, že ano. Pak povídá: ‚Někdo za nimi vyrazil, co bych řek?' Zírala jsem. Viděl, že nic nevím, a pověděl mi, jak nějaký pán a dáma zastavili, aby jim koni upevnili podkovu

v kovárně, dvě míle od Gimmertonu, nedlouho po půlnoci! a jak kovářova dívka vstala, aby se podívala, kdo to je: oba hned poznala. A všimla si toho muže – byl to Heathcliff, byla si jistá: nikdo si ho nemohl splést, mimo to – vložil zlatý sovereign otci do ruky jako platbu. Dáma měla okolo tváře plášť; ale když si vyžádala doušek vody a napila se, plášť spadl, a ona ji viděla jasně. Heathcliff držel oba otěže, když vyjeli, a obrátili tváře od vesnice a jeli, jak jim špatné cesty dovolovaly, co nejrychleji. Dívka otci nic neřekla, ale ráno to po celém Gimmertonu rozšířila."

Běžela jsem a nahlédla, pro formu, do Isabellina pokoje; po návratu jsem potvrdila služebnino tvrzení. Pan Linton se vrátil na své místo u postele; při mém opětovném vstupu zdvihl oči, přečetl význam z mé prázdné tváře a sklopil je, aniž vydal rozkaz nebo pronesl slovo.

„Máme se pokusit o nějaké kroky, abychom ji dohonili a přivedli zpět?" zeptala jsem se. „Jak bychom to měli udělat?"

„Odešla ze své vlastní vůle," odpověděl pán; „měla právo odejít, pokud jí tak bylo libo. Netrap mě s ní dál. Napříště je mou sestrou pouze jménem: ne že bych ji zapíral, ale protože ona zapřela mě."

A to bylo vše, co k tomu řekl: nedotázal se na nic dalšího ani ji žádným způsobem nezmínil, s výjimkou toho, že mi nařídil poslat, co měla v domě z majetku, do jejího nového domova, kdekoli byl, až se to dozvím.

Kapitola 13.

Po dva měsíce zůstávali uprchlíci nepřítomni; v těch dvou měsících paní Lintonová čelila a přemohla nejhorší nápor toho, co bylo pojmenováno mozkovou horečkou. Žádná matka by nemohla ošetřovat jediné dítě oddaněji, než jak ji Edgar ošetřoval. Dnem i nocí bděl a trpělivě snášel všechny nepříjemnosti, které mohly uvalit podrážděné nervy a otřesený rozum; a ačkoli Kenneth poznamenal, že to, co zachránil z hrobu, mu péči odplatí pouze tím, že se stane zdrojem ustavičných budoucích úzkostí – vlastně že jeho zdraví a síly jsou obětovány, aby bylo zachováno pouhé zbořenisko lidství – neznal mezí v díku a radosti, když byl Catherinin život prohlášen za zachráněný; a hodinu za hodinou seděl u ní a sledoval postupný návrat tělesného zdraví, lichotě si až příliš sanguinickými nadějemi iluzí, že se její mysl rovněž ustálí ve své správné rovnováze a brzy bude zcela svá dřívější.

Poprvé opustila svou komnatu v počátku následujícího března. Pan Linton jí ráno položil na polštář hrst zlatých krokusů; její oko, dlouhý cizinec jakéhokoli záblesku radosti, je zachytilo při probuzení a zazářilo potěšené, když je dychtivě shrnovala.

„To jsou nejčasnější květiny na Hůrce," zvolala. „Připomínají mi měkké vlahé větry, teplé slunce a téměř roztátý sníh. Edgare, nevane snad jižní vítr, a není sníh téměř pryč?"

„Sníh je dole docela pryč, miláčku," odpověděl manžel; „a vidím jen dvě bílé skvrny na celé řadě vřesovišť: nebe je modré, a skřivani zpívají, a bystřiny a potoky jsou až po okraj plné. Catherine, loni na jaře v tuto dobu jsem toužil mít tě pod touto střechou; teď bych si přál,

abys byla míli či dvě nahoře na těch kopcích: vzduch tam vane tak sladce, cítím, že by tě uzdravil."

„Budu tam už jen jednou," řekla nemocná; „a pak mě tam opustíš, a já zůstanu navždy. Příští jaro budeš znovu toužit mít mě pod touto střechou, a budeš se ohlížet a myslet si, žes byl dnes šťastný."

Linton na ni zahrnoval nejlaskavější něžnosti a snažil se ji potěšit nejmilejšími slovy; ale ona, mlhavě hledící na květiny, nechala slzy nabrat na řasách a stékat jí po tvářích, aniž si jich všimla. Věděli jsme, že se jí skutečně daří lépe, a proto jsme rozhodli, že dlouhé uvěznění na jednom místě vyvolává mnoho z této sklíčenosti, a snad to lze zčásti odstranit změnou prostředí. Pán mi řekl, abych zapálila oheň v salonu po mnoho týdnů opuštěném, a postavila lenošku do slunečního svitu u okna; a pak ji přinesl dolů, a ona dlouho seděla a užívala si lahodného tepla, a, jak jsme očekávali, se oživila předměty kolem sebe: které, i když známé, byly osvobozeny od tísnivých spojů obklopujících její nenáviděnou nemocniční komnatu. K večeru se zdála velmi vyčerpaná; přesto ji žádné přemlouvání nedokázalo přesvědčit, aby se do onoho pokoje vrátila, a já musela upravit pohovku v salonu jako její postel, dokud nebude připraven další pokoj. Abychom jí ušetřili únavy ze stoupání a sestupování po schodech, zařídili jsme tento, v němž vy teď ležíte – ve stejném patře se salonem; a brzy byla dost silná, aby se pohybovala z jednoho do druhého, opírajíc se o Edgarovu paži. Ach, pomyslela jsem si, že by se mohla uzdravit, s takovou péčí, jaké se jí dostávalo. A byl dvojnásobný důvod si to přát, neboť na její existenci závisela existence dalšího tvora: hýčkali jsme naději, že za nedlouho bude srdce pana Lintona potěšeno a jeho pozemky zabezpečeny před rukou cizince narozením dědice.

Měla bych uvést, že Isabella poslala svému bratrovi, asi šest týdnů po svém odchodu, krátký lístek, oznamující své sňatek s Heathcliffem. Zdál se suchý a chladný; ale v závěru byla tečkami psána tužkou nejasná omluva a prosba o laskavé vzpomínky a smír, pokud by její jednání

ho uráželo: tvrdila, že nemohla jinak, a jakmile se to stalo, nemá nyní moc to odvolat. Linton na to neodpověděl, věřím; a za čtrnáct dní jsem dostala dlouhý dopis, který jsem považovala za podivný, pocházející z pera nevěsty právě z medových týdnů. Přečtu ho: neboť jsem si ho dosud ponechala. Každá památka mrtvých je drahocenná, pokud byli ceněni živí.

* * *

DRAHÁ ELLEN, začíná – včera jsem přijela na Větrnou hůrku a slyšela jsem poprvé, že Catherine byla, a dosud je, velmi nemocná. Nesmím jí psát, předpokládám, a můj bratr je buď příliš rozzloben, nebo příliš zdrcen, aby odpověděl na to, co jsem mu poslala. Přesto musím někomu psát, a jediná volba, která mi zbývá, jste vy.

Oznamte Edgarovi, že bych dala celý svět, abych znovu viděla jeho tvář – že mé srdce se vrátilo na Drozdov do čtyřiadvaceti hodin po tom, co jsem jej opustila, a je tam v této chvíli, plné vřelých citů k němu i k Catherine! Nemohu je však následovat – (tato slova jsou podtržena) – nemusí mě očekávat, a ať z toho vyvodí jakékoli závěry chtějí; dávajíce však pozor, aby nic nekladli k mojí slabé vůli nebo nedostatečné náklonnosti.

Zbytek dopisu je jen pro vás. Chci se zeptat na dvě věci: ta první zní – Jak jste si dovedla uchovat obyčejné soucity lidské přirozenosti, když jste zde pobývala? Nedokážu rozeznat ani jediný cit, který by se mnou lidé kolem sdíleli.

Druhá otázka mě velmi zajímá; je tato – Je pan Heathcliff člověk? Pokud ano, je šílený? A pokud ne, je to ďábel? Nesdělím vám své důvody, proč se tak dotazuji; ale úpěnlivě vás prosím, abyste mi vysvětlila, pokud dovedete, co jsem si to vzala za muže: tedy až mě přijdete

navštívit; a vy se musíte zastavit, Ellen, velmi brzy. Nepište, ale přijďte, a přineste mi něco od Edgara.

Nyní uslyšíte, jak jsem byla přijata ve svém novém domově, protože Hůrka, dle mého tušení, mým domovem bude. Pobavit sama sebe, proto se zdržuji u takových předmětů, jako je nedostatek vnějších pohodlí: nikdy nezaujímají mé myšlenky, s výjimkou okamžiku, kdy mi scházejí. Smála bych se a tančila radostí, kdybych zjistila, že jejich nepřítomnost je souhrnem mých strastí, a zbytek že je nepřirozený sen!

Slunce zapadalo za Drozdov, když jsme vjeli na vřesoviště; podle toho jsem usoudila, že je šest hodin; a můj průvodce zastavil na půlhodiny, aby si prohlédl park a zahrady, a snad i to místo samo, jak jen mohl; tak byla tma, když jsme sesedli na dlážděném dvoře statku, a váš starý spolusluha Josef vyšel nás přijmout při světle lojové svíce. Učinil to se zdvořilostí, která mu dělala čest. Jeho prvním činem bylo pozvednout pochodeň do úrovně mé tváře, zlomyslně zamžourat, vysunout spodní ret a odvrátit se. Potom vzal oba koně a vedl je do stájí; znovu se objevil, aby zamkl vnější bránu, jako kdybychom žili ve starodávném hradě.

Heathcliff zůstal, aby s ním promluvil, a já vstoupila do kuchyně – špinavé, neuklizené díry; troufám si tvrdit, že byste ji nepoznala, tak se změnila od doby, kdy byla ve vaší péči. U ohně stálo surové dítě, silné v údech a špinavé v odění, s Catherininým výrazem v očích a kolem úst.

„Tohle je Edgarův zákonný synovec," pomyslela jsem si – „můj svým způsobem; musím mu podat ruku, a – ano – musím ho políbit. Je správné zahájit dobrou dohodu na začátku."

Přistoupila jsem a, pokoušejíc se vzít jeho baculatou pěstičku, řekla: „Jak se vede, můj drahý?"

Odpověděl v nářečí, kterému jsem nerozuměla.

„Budeš si se mnou kamarádit, Haretone?" byl můj další pokus o rozhovor.

Nadávka a hrozba, že na mě poštve Trhače, pokud se nevytratím, odměnily mou vytrvalost.

„Hej, Trhači, kamaráde!" šeptal ten malý ničema a probouzel polokrevného buldoka z jeho pelechu v koutě. „Takže, budeš se klidit?" zeptal se panovačně.

Láska k mému životu naléhala na uposlechnutí; překročila jsem práh, abych počkala, až ostatní přijdou. Pan Heathcliff nebyl nikde vidět; a Josef, kterého jsem následovala do stájí a požádala, aby mě doprovodil dovnitř, poté co na mě zíral a mumlal si pro sebe, zkroutil nos a odpověděl: „Mim! mim! mim! Slyšel kdy křesťan něco takového? Šišlání a žvatlání! Jak mám vědět, co to říkáte?"

„Říkám, že si přeji, abyste šel se mnou do domu!" zvolala jsem, pokládaje ho za hluchého, přesto však silně znechucena jeho hrubostí.

„Nikdá! Mám tady eště jinýho na práci," odpověděl, a pokračoval ve své práci; pohybuje přitom svými svislými čelistmi, a prohlížel si mé šaty a tvář (ty prvé byly příliš jemné, ale ta druhá, jsem si jistá, byla tak smutná, jak si jen mohl přát) se svrchovaným opovržením.

Obešla jsem dvůr a vrátky k dalším dveřím, u kterých jsem si dovolila zaklepat v naději, že se objeví nějaký zdvořilejší sluha. Po krátkém napětí je otevřel vysoký, hubený muž, bez šátku na krku a jinak nesmírně nedbale oblečený; jeho rysy se ztrácely v chomáčích hustých vlasů, které mu visely na ramenou; a jeho* oči také byly jako oči přízračné Catherine, s veškerou krásou vyhlazenou.*

„Co tu máte za potřebu?" zeptal se pochmurně. „Kdo jste?"

„*Mé jméno* bylo* Isabella Lintonová," odpověděla jsem. „Viděl jste mě už dřív, pane. Nedávno jsem se provdala za pana Heathcliffa, a on mě sem přivedl – domnívám se s vaším svolením."*

„Vrátil se tedy?" zeptal se poustevník, zírající jako hladový vlk.

„Ano – přijeli jsme právě teď," řekla jsem; „ale on mě opustil u kuchyňských dveří; a když jsem chtěla vejít, váš malý chlapec hrál strážného nad tím místem a vyděsil mě pomocí buldoka."

„Dobře, že ten pekelný ničema dodržel slovo!" zahuhlal můj budoucí hostitel, prohledávaje tmu za mnou v očekávání, že objeví Heathcliffa; a potom se oddal monologu kleteb a hrozeb, co by učinil, kdyby ho „ten ďábel" oklamal.

Litovala jsem, že jsem se o tenhle druhý vchod pokusila, a byla jsem skoro nakloněna vytratit se, než skončí s klením, ale než jsem svůj úmysl mohla uskutečnit, přikázal mi vejít, zavřel dveře a znovu je zajistil. Hořel velký oheň, a to bylo veškeré světlo v obrovské místnosti, jejíž podlaha získala jednotnou šedou barvu; a kdysi lesklé cínové mísy, které poutaly můj zrak, když jsem byla dívkou, dílem této temnoty způsobené sazivem a prachem, dílem také. Zeptala jsem se, zda mohu zavolat službu, aby mě dovedla do ložnice. Pan Earnshaw nedal žádnou odpověď. Chodil sem a tam, s rukama v kapsách, očividně zcela zapomínaje na mou přítomnost; a jeho abstrakce byla zřejmě tak hluboká a celý jeho vzhled tak misantropický, že jsem se zdráhala rušit ho znovu.

Nebudete, Ellen, překvapena, že jsem se cítila obzvláště sklesle, sedíc horše než v samotě u toho nehostinného krbu, a vzpomínala, že čtyři míle odtud leží můj rozkošný domov, obsahující jediné lidi, které jsem na zemi milovala; a klidně by nás mohl dělit Atlantik místo těch čtyř mil: nemohla jsem je přejít! Ptala jsem se sama sebe – kam se musím obrátit pro útěchu? a – nepovězte to Edgarovi ani Catherine – nad

veškerý jiný žal se tento tyčil nejvýš: zoufalství, že nenajdu nikoho, kdo by mohl nebo chtěl být mým spojencem proti Heathcliffovi! Vyhledala jsem útočiště na Větrné hůrce téměř radostně, protože mi toto uspořádání poskytlo bezpečí před životem jen s ním samotným; ale on znal lidi, mezi něž jsme přicházeli, a neobával se jejich zasahování.

Seděla jsem a žalostně přemýšlela: hodiny odbily osm, a devět, a můj druh stále chodil sem a tam, hlavu skloněnou k hrudi a dokonale mlčící, ledaže se mu v intervalech vydralo zasténání nebo hořký výkřik. Naslouchala jsem, zda zachytím v domě ženský hlas, a vyplňovala čas divokými lítostmi a chmurnými předtuchami, které nakonec promluvily nahlas v nezadržitelném vzdychání a pláči. Nebyla jsem si vědoma, jak otevřeně truchlím, až se Earnshaw zastavil přede mnou ve své vyměřené chůzi a zahleděl se na mě pohledem čerstvě probuzeného údivu. Využívajíc jeho obnovené pozornosti, zvolala jsem: „Jsem unavena cestou a chci do postele! Kde je služka? Zaveďte mě k ní, protože ona ke mně nepřijde!“

„Žádnou nemáme," odpověděl; „musíte si posloužit sama!“

„Kde tedy mám spát?" vzlykala jsem; byla jsem už za hranicí dbaní na sebeúctu, zatížena únavou a bídou.

„Josef vám ukáže Heathcliffovu komnatu," řekl; „otevřete tamty dveře – je tam."

Chtěla jsem poslechnout, ale náhle mě zastavil a dodal nejpodivnějším tónem: „Buďte tak hodná, že otočíte zámek a zasunete závoru – nezapomeňte na to!“

„Nu!" řekla jsem. „Ale proč, pane Earnshawe?" Nelíbila se mi představa, že se tam úmyslně zavřu s Heathcliffem.

„Pohleďte sem!" odpověděl, vytahuje z vesty podivně sestavenou pistoli, k jejíž hlavni byl připojen dvojsečný pérový nůž. „To je velké po-

kušení pro zoufalce, že? Nedokážu odolat, abych s tím každou noc nevyšel nahoru a nezkoušel jeho dveře. Pokud je někdy najdu otevřené, je po něm; dělám to vždy, i když minutu předtím jsem si vybavoval sto důvodů, které by mě měly odvrátit: je to jakýsi ďábel, který mě pobízí křížit vlastní plány tím, že ho zabiju. Bojujte proti tomu ďáblu z lásky, dokud můžete; až přijde čas, žádní andělé v nebi ho nezachrání!“

Zvědavě jsem si zbraň prohlédla. Zasáhla mě ohavná myšlenka: jak mocná bych byla, kdybych vlastnila takový nástroj! Vzala jsem ji z jeho ruky a dotkla se čepele. Vypadal udiveně nad výrazem, který moje tvář na krátkou vteřinu nabyla: nebyla to hrůza, byla to chamtivost. Pistoli mi žárlivě vyrval; zavřel nůž a vrátil jej do úkrytu.

„Je mi jedno, jestli mu to povíte,” řekl. „Varujte ho a hlídejte na něj. Vidím, že víte, v jakých jsme vztazích: jeho nebezpečí vás nezděsí.”

„Co vám Heathcliff udělal?” ptala jsem se. „V čem vám ublížil, aby si to zasluhovalo tuto strašnou nenávist? Nebylo by moudřejší přikázat mu, aby dům opustil?“

„Ne!” zahřměl Earnshaw; „pokud by chtěl mě opustit, je to mrtvý muž: přesvědčte ho, aby to zkusil, a jste vražedkyně! Mám ztratit všechno*, bez naděje na získání zpět? Má se Hareton stát žebrákem? Och, zatracení!* Dostanu* to zpět; a *jeho* zlato dostanu také; a potom jeho krev; a peklo bude mít jeho duši! Bude desetkrát černější s tímto hostem než kdy předtím!“*

Seznámila jste mě, Ellen, se zvyky vašeho starého pána. Je zjevně na pokraji šílenství: byl takový alespoň včera v noci. Chvěla jsem se blízko něj a myslela jsem si, že sluhova nevychovaná mrzutost je ve srovnání poměrně příjemná. Nyní znovu začal svou pochmurnou chůzi, a já zdvihla západku a utekla do kuchyně. Josef se skláněl nad ohněm a nahlížel do velké pánve, která se nad ním houpala; a dřevěná mísa s ovsem

stála na lavici blízko něj. Obsah pánve začínal vřít, a on se obrátil, aby ponořil ruku do mísy; usoudila jsem, že toto přípravné dílo je zřejmě pro naši večeři, a mohouc hladem, rozhodla jsem se, že musí být poživatelné; takže, vykřiknouc ostře: „Já* uvařím kaši!" odsunula jsem nádobu z jeho dosahu a začala jsem si sundávat klobouk a jezdecký kabát. „Pan Earnshaw," pokračovala jsem, „mi nařizuje, abych si posloužila sama: učiním tak. Nebudu si tu mezi vámi hrát na dámu, abych nehladověla."*

„Dobrej pán!" zabručel, sedaje si a hladě si vráscité punčochy od kolena ke kotníku. „Dyž budou novotářský rozkazy – zrovna dyž sem si zvyk na dva pány, dyž mi na palicu mají strčit paňáče*, tak je máť čas vystěhovat se. Nikdá sem nemyslel, že budu muset vopustit starý místo – ale myslím, že to je blízko!"*

Tento nářek nevzbudil moji pozornost: šla jsem svižně do práce, vzdychajíc při vzpomínce na dobu, kdy by to byla veselá zábava; ale brzy jsem byla donucena vyhnat tu vzpomínku. Trápilo mě vybavování minulého štěstí, a čím větší bylo nebezpečí, že vyvolám jeho přízrak, tím rychleji vařečka obíhala a tím rychleji padaly hrsti mouky do vody. Josef pozoroval můj styl vaření s rostoucím rozhořčením.

„Hle!" vyhrkl. „Haretone, nebudeš moct dneska večer tu kaši jíst; nebudou to nic než hrudky velký jako moje pěst. Hle, zas! Já bejt tebou, hodil bych do toho mísu i všecko! Hle, slej vodu, a pak s tím seš hotová. Buch, buch. Je to zázrak, že se vám z toho nerozlítlo celý dno!"

Byla to vskutku dost drsná směs, přiznávám, když se nalila do misek; čtyři byly připraveny, a od dojírny přinesli džbán čerstvého mléka, kterého se Hareton zmocnil a začal pít a rozlévat ho ze širokého hrdla. Vyčetla jsem mu to a žádala, aby dostal své ve hrnečku; prohlašujíc, že nemohu okusit tekutinu takto špinavě obsluhovanou. Starý cynik se rozhodl být touto vybíravostí značně uražen; opakovaně mě ujišťu-

jíc, že „to děcko je stejně dobrý" jako já, „a stejně zdravý," a divě se, jak si můžu dovolit být tak nadutá. Zatím kojenecký lotras pokračoval ve svém sání; a vzdorovitě na mě hleděl, zatímco slintal do džbánu.

„Budu mít svou večeři v jiném pokoji," řekla jsem. „Nemáte žádné místo, kterému říkáte salon?"

„Salón!" *opakoval posměšně,* „salón! *Né, nemáme žádný* salóny. *Dyž se vám nelíbí naše společnost, je tu pánova; a dyž se vám nelíbí pán, je tu naše."*

„Pak půjdu nahoru," odpověděla jsem; „ukažte mi komnatu."

Postavila jsem svou misku na tácek a šla sama pro další mléko. Za velkého brblání ten chlapík vstal a šel přede mnou při výstupu: vystoupili jsme na půdu; otvíral tu a tam dveře, aby nahlédl do pokojů, kterými jsme procházeli.

„Tady je komnata," řekl nakonec, otočiv zpět vrzající desku na pantech. „Je dost dobrá na to, aby se v ní snědlo trochu kaše. Je tu v koutě hromada obilí, poměrně čistá; dyž se bojíte, aby ste si neumazala svý nóbl hedvábný šaty, rozprostřete si přes to kapesník."

Ta „komnata" byla jakási harampádiřna, silně páchnoucí sladem a obilím; různé pytle oněch komodit byly nakupeny kolem, a uprostřed zůstával široký, prázdný prostor.

„Ale člověče," zvolala jsem, hněvivě se mu stavíc, „tohle není místo na spaní. Chci vidět svou ložnici."

„Ložnici!" *opakoval tónem posměchu.* „*Uvidíte všechny* ložnice, *co jich tu je — tamhle je moje."*

Ukazoval do druhého podkroví, lišícího se od prvého pouze tím, že bylo kolem stěn ještě holejší, a mělo na jednom konci velkou nízkou

postel bez záclon, s pokrývkou indigově modré barvy.

„Nač chci vaši?" odsekla jsem. „Předpokládám, že pan Heathcliff nebydlí na vrcholu domu, že ne?"

„Och! vy chcete pana Hískliffovu*?" vykřikl, jako kdyby učinil nový objev. „Nemohla ste to říct hned? a já bych vám byl, bez toho všeho rvaní, pověděl, že to je právě jedna, kterou vidět nemůžete – von jí má vždycky zamčenou, a nikdá si tam s ním nikdo nestrká nos."*

„Máte pěkný dům, Josefe," nemohla jsem se zdržet poznámky, „a milé obyvatele; a myslím, že soustředěná esence veškerého šílenství světa si zřídila příbytek v mém mozku v den, kdy jsem spojila svůj osud s nimi! Nicméně to teď není důležité – jsou tu další pokoje. Pro boha, buďte rychlý, a nechte mě někam se usadit!"

Na tuto výzvu neodpověděl; pouze tvrdošíjně klapal dolů dřevěnými schody a zastavil se u pokoje, který, podle toho zastavení a vyšší kvality nábytku, jsem usoudila, že je nejlepší. Byl tam koberec – dobrý, ale vzor byl zahlazen prachem; krb ověšený ozdobným papírem, který se trousil na kousky; pěkná dubová postel s hojnými karmínovými závěsy z poměrně drahého materiálu a moderního střihu; ale ty očividně prošly drsným zacházením: lemy visely ve festónech, vyrvané z kroužků, a železná tyč, která je nesla, byla na jedné straně prohnutá do oblouku, takže drapérie se vlekla po podlaze. I židle byly poškozeny, mnohé těžce; a hluboké rýhy znetvořovaly panely stěn. Snažila jsem se sebrat odhodlání, abych vešla a zabrala místo, když můj hlupák průvodce oznámil: „Tohle tady je pánova." Má večeře byla v té době studená, chuť k jídlu pryč a trpělivost vyčerpána. Trvala jsem na tom, aby mi byl okamžitě poskytnut útulek a prostředky k odpočinku.

„Kam ďábla?" začal zbožný stařík. „Pán Bůh nás ochraňuj! Pán Bůh nám odpusť! Kam v pekle* byste chtěla jít? Vy rozmazlená, protivná budiž-

kničemu! Viděla ste všecko, krom Haretonovy kóje. Není tu žádná jiná díra, kam si lehnout v tomhle domě!“*

Byla jsem tak dotčena, že jsem svůj tácek a jeho obsah mrštila na podlahu; a potom jsem si sedla na vrcholu schodiště, zabořila tvář do dlaní a plakala.

„Och! och!” zvolal Josef. „Pěkně, slečno Cathy! pěkně, slečno Cathy! Pán se přes ty rozbitý nádobí převrhne; a pak uslyšíme něco; uslyšíme, jak to bude. Budižkničemu k ničemu dobrý! Zasloužila byste si pokání od teďka do Vánoc, že házíte drahocenný dary Boží pod nohy ve svejch strašlivejch vztekách! Ale pletu se, dyž ukážete svýho ducha dlouho. Vydrží Hískliff takový pěkný způsoby, co myslíte? Jen bych si přál, aby vás v takovým vrtochu nachytal. Jen bych si přál.”

A tak dál lál cestou do svého doupěte dole, odnášeje s sebou svíčku; a já jsem zůstala ve tmě. Doba úvah následující po tomhle hloupém počinu mě přinutila uznat nutnost udusit svou pýchu a zadusit svůj hněv, a hnout se, abych odstranila jeho následky. Nečekaná pomoc se objevila v podobě Trhače, kterého jsem teď rozpoznala jako syna našeho starého Skulkera: strávil své štěněctví na Drozdově, a byl darován mým otcem panu Hindleymu. Myslím, že mě poznal: strčil mi čenich do nosu na pozdrav, a potom pospíšil pozřít tu kaši; zatímco já jsem hmatala od schodu ke schodu, sbírajíc rozbité hliněné nádobí a utírajíc stříkance mléka ze zábradlí svým kapesníkem. Naše práce byly sotva u konce, když jsem uslyšela Earnshawův krok v chodbě; můj pomocník stáhl ocas a přitiskl se ke zdi; já jsem se vkradla do nejbližšího vchodu. Pokus psa vyhnout se mu byl neúspěšný; usoudila jsem tak podle rychlého cvakotu dolů po schodech a prodlouženého, lítostivého vytí. Já měla více štěstí: prošel, vstoupil do své komnaty a zavřel dveře. Hned nato přišel Josef nahoru s Haretonem, aby ho uložil do postele. Našla jsem úkryt v Haretonově pokoji, a stařec, když

mě spatřil, řekl: „Teď je dost místa pro vás i pro vaši pejchu, myslím, v tomhle domě. Je prázdnej; můžete ho mít celej pro sebe, a Toho, co vždycky dělá třetího, v takový zlý společnosti!“

Ráda jsem toho náznaku využila; a jakmile jsem se vrhla do židle u ohně, kývla jsem hlavou a usnula. Můj spánek byl hluboký a sladký, ačkoli byl u konce příliš brzy. Pan Heathcliff mě vzbudil; právě přišel a žádal mě, svým milujícím způsobem, co tam dělám. Pověděla jsem mu příčinu, proč jsem zůstala tak dlouho vzhůru – že má klíč od našeho pokoje v kapse. Přídavné jméno našeho* ho smrtelně urazilo. Přísahal, že to není, ani nikdy nebude, můj; a že by – ale nebudu opakovat jeho jazyk, ani popisovat jeho obvyklé chování: je důmyslný a neúnavný v úsilí získat si můj odpor! Někdy ho pozoruji s takovou intenzitou, že mi otupuje strach: přesto, ujišťuji vás, tygr nebo jedovatý had by ve mně nemohli vzbudit hrůzu rovnající se té, kterou vzbuzuje on. Pověděl mi o Catherinině nemoci a obvinil mého bratra, že ji způsobil; sliboval, že budu Edgarovým zástupcem v utrpení, dokud ho nedostane do rukou.*

Opravdu ho nenávidím – jsem bídná – byla jsem bláznivá! Chraňte se vyslovit o tomhle jediný dech komukoli na Drozdově. Budu vás každý den očekávat – nezklamte mě! – ISABELLA.

Kapitola 14.

Jakmile jsem si tento list přečetla, zašla jsem k pánovi a oznámila mu, že jeho sestra dorazila na Hůrku a poslala mi dopis, v němž vyjadřuje svůj zármutek nad stavem paní Lintonové a vroucí touhu se s ním shledat; s přáním, aby jí po mně co nejdříve předal nějaký znak odpuštění.

„Odpuštění!" řekl Linton. „Nemám jí co odpouštět, Ellen. Můžeš se dnes odpoledne na Větrnou hůrku vypravit, pokud chceš, a vzkázat, že se *nehněvám*, ale *lituji*, že jsem ji ztratil; zvlášť když si nikdy nedovedu představit, že by byla šťastná. O mé návštěvě však nemůže být řeči: jsme navěky rozděleni; a pokud mi opravdu chce vyjít vstříc, ať přemluví toho ničemu, s nímž se provdala, aby opustil zemi."

„A nenapíšete jí ani krátký lístek, pane?" ptala jsem se úpěnlivě.

„Ne," odpověděl. „Není to zapotřebí. Můj styk s Heathcliffovou rodinou bude stejně skrovný, jako je jeho s mou. Nebude vůbec!"

Chlad pana Edgara mě nesmírně skličoval; a celou cestu z Drozdova jsem si lámala hlavu, jak do toho, co řekl, vložit víc srdce, až to budu opakovat; a jak zmírnit jeho odmítnutí poslat Isabelle alespoň pár řádek útěchy. Troufám si tvrdit, že mě od rána vyhlížela: viděla jsem ji nahlížet oknem s mřížovím, když jsem stoupala po zahradní pěšině, a kývla jsem na ni; ale couvla, jako by se bála, že ji někdo pozoruje. Vstoupila jsem bez klepání. Nikdy se dřív nenaskytla tak chmurná, tísnivá podívaná, jakou skýtal dříve veselý dům! Musím přiznat, že kdybych byla na místě mladé dámy, přinejmenším bych zametla krb a oprášila stoly. Ale ona už sdílela vševládnoucího ducha zanedbanos-

ti, který ji obklopoval. Její hezká tvář byla pobledlá a bez výrazu; vlasy nerozkadeřené: některé prameny jí nedbale visely dolů a jiné měla ledabyle stočeny kolem hlavy. Nejspíš se od včerejšího večera svých šatů ani nedotkla. Hindley tam nebyl. Pan Heathcliff seděl u stolu a prohlížel si v zápisníku nějaké papíry; ale když jsem se objevila, povstal, docela přátelsky se mě zeptal, jak se mi daří, a nabídl mi židli. Byl jediným, kdo tam vypadal slušně; a já si myslela, že nikdy předtím nevypadal lépe. Okolnosti změnily jejich postavení tak, že by jistě cizincovi připadal jako rozený a vychovaný gentleman; a jeho žena jako učiněná špindíra! Dychtivě vykročila, aby mě přivítala, a natáhla jednu ruku, aby přijala očekávaný dopis. Zavrtěla jsem hlavou. Nechtěla ten náznak pochopit, ale šla za mnou k příborníku, kam jsem si pokládala čepec, a šeptem na mě naléhala, abych jí hned vydala, co jsem přinesla. Heathcliff uhádl smysl jejích manévrů a řekl: „Pokud máte něco pro Isabellu – a jistě máte, Nelly –, dejte jí to. Nemusíte z toho dělat tajemství: mezi námi dvěma tajemství nejsou."

„Ale já nic nemám," odpověděla jsem a usoudila, že nejlépe je promluvit rovnou pravdu. „Pán mi uložil vzkázat sestře, že od něho zatím nesmí očekávat ani dopis, ani návštěvu. Posílá vám své pozdravy, paní, a přeje vám štěstí, i své odpuštění za zármutek, který jste způsobila; ale myslí si, že od této chvíle by si jeho dům a tenhle měly přestat vyměňovat jakékoli zprávy, protože by z toho nic dobrého nevzešlo."

Rty paní Heathcliffové se nepatrně zachvěly, a ona se vrátila na své místo u okna. Její manžel se postavil na kámen u krbu, blízko mě, a začal mi klást otázky ohledně Catherine. Řekla jsem mu z toho o její nemoci, kolik jsem pokládala za vhodné, a on ze mě křížovým výslechem vymámil skoro všechny okolnosti souvisící s jejím počátkem. Vinila jsem ji, jak si zasloužila, že si za všechno může sama; a nakonec jsem vyjádřila naději, že bude následovat příkladu pana Lintona a vyvaruje se v budoucnu zasahovat do jeho rodinných záležitostí, k dobrému i ke zlému.

„Paní Lintonová se právě zotavuje," řekla jsem; „nikdy už nebude taková, jaká bývala, ale její život je zachráněn; a pokud k ní opravdu něco cítíte, nebudete se jí dál plést do cesty: ba víc, odstěhujete se z této krajiny docela; a abyste toho nelitoval, oznamuji vám, že Catherine Linton je teď od vaší staré přítelkyně Catherine Earnshawové tak odlišná, jako je ta mladá dáma odlišná ode mě. Její vzhled se velmi změnil, povaha ještě víc; a člověk, který je silou nutnosti nucen být její společností, bude napříště živit svůj cit k ní jen vzpomínkou na to, čím kdysi byla, obyčejnou lidskostí a smyslem pro povinnost!"

„To je docela možné," poznamenal Heathcliff a nutil se tvářit klidně: „docela možné, že vašemu pánu nezbývá, než se vracet k obyčejné lidskosti a smyslu pro povinnost. Ale myslíte, že já ponechám Catherine jeho *povinnosti* a *lidskosti*? A dovedete srovnat moje city ke Catherine s těmi jeho? Než tento dům opustíte, musím od vás vyžádat slib, že mi s ní zprostředkujete setkání: ať souhlasíte, nebo odmítnete, já ji *uvidím*! Co na to říkáte?"

„Říkám, pane Heathcliffe," odpověděla jsem, „že nesmíte: skrze mé prostředky nikdy nebudete. Další setkání mezi vámi a pánem by ji dorazilo."

„S vaší pomocí lze tomu předejít," pokračoval; „a pokud by hrozilo nebezpečí takové události – pokud by on byl příčinou, že její trápení přibude jediná starost – inu, myslím, že bych byl ospravedlněn, kdybych sáhl ke krajnostem! Kéž byste byla dost upřímná, abyste mi řekla, zda by Catherine jeho ztrátou velmi trpěla: strach, že by trpěla, mě zdržuje. A v tom vidíte rozdíl mezi našimi city: kdyby on byl v mém postavení a já v jeho, i kdybych ho nenáviděl nenávistí, která mi mění život v žluč, nikdy bych na něho ruku nevztáhl. Můžete se tvářit nedůvěřivě, chcete-li! Nikdy bych ho nevyhostil z její společnosti, dokud by si ji přála. V okamžiku, kdy by přestala stát o něho, vyrval bych mu srdce z těla a vypil jeho krev! Ale do té chvíle – jestli mi nevěříte, ne-

znáte mě – do té chvíle bych raději umíral po kouscích, než abych se dotkl jediného vlasu na jeho hlavě!"

„A přesto," přerušila jsem ho, „nemáte žádných zábran úplně zničit všechny naděje na její dokonalé uzdravení tím, že se jí nyní vnutíte do paměti, když vás téměř zapomněla, a zavlečete ji do nové bouře svárů a strádání."

„Vy předpokládáte, že mě téměř zapomněla?" řekl. „Och, Nelly! víte, že nezapomněla! Víte stejně dobře jako já, že na každou myšlenku, kterou věnuje Lintonovi, mi věnuje tisíc! V nejubožejším období svého života mě takový nápad napadal: pronásledoval mě na mém návratu do kraje loňského léta; ale pouze její vlastní ujištění by mě přimělo tu strašlivou myšlenku znovu připustit. A pak by Linton nebyl ničím, ani Hindley, ani všechny sny, jež jsem kdy snil. Má budoucnost by se dala vyjádřit dvěma slovy – *smrt* a *peklo*: existence po tom, co bych ji ztratil, by byla peklem. A přece jsem byl blázen, že jsem si na chvíli představil, že si cení Edgara Lintona víc než mě. I kdyby miloval se vší silou svého slabošského bytí, nemohl by za osmdesát let milovat tolik, co já za den. A Catherine má srdce hluboké jako já: stejně snadno by se dalo moře nabrat do onoho koňského žlabu, jako by on mohl získat celou její lásku. Pch! Je jí sotva o stupeň milejší než její pes nebo kůň. Není v něm to, co by mohlo být milováno jako já: jak by v něm mohla milovat to, co nemá?"

„Catherine a Edgar se mají tak rádi, jako se mohou mít rádi dva lidé," zvolala Isabella s náhlou živostí. „Nikdo nemá právo takto mluvit, a nebudu mlčky poslouchat, jak mého bratra snižuješ!"

„Tvůj bratr má podivuhodně rád i tebe, viď?" poznamenal Heathcliff posměšně. „Odhání tě do světa s překvapivou ochotou."

„Neví, čím trpím," odpověděla. „Nepsala jsem mu to."

„Něco jsi mu tedy psala: psala jsi, ano?"

„Napsala jsem, že jsem se vdala – viděl jsi ten lístek."

„A od té doby nic?"

„Nic."

„Moje mladá dáma vypadá, že jí změna poměrů prospěla smutně," poznamenala jsem. „Čí láska jí zřejmě v jejím případě nestačí, mohu si domyslet; ale snad bych to říkat neměla."

„Hádal bych, že její vlastní," řekl Heathcliff. „Degeneruje v pouhou špindíru! Omrzelo ji nezvykle brzy snažit se mi zavděčit. Sotva byste tomu uvěřila, ale hned nazítří po naší svatbě plakala, že chce domů. Nicméně tomuhle domu bude slušet tím lépe, čím méně bude vybíravá, a já se postarám, aby mě neznevažovala tím, že by se potulovala venku."

„Nu, pane," vrátila jsem, „doufám, že vezmete v úvahu, že paní Heathcliffová je zvyklá, aby o ni bylo pečováno a aby jí bylo posloužено; a že byla vychovávána jako jediná dcera, které byl každý ochoten posloužit. Musíte jí dovolit službu, aby jí udržovala věci v pořádku kolem ní, a musíte s ní jednat laskavě. Ať je vaše mínění o panu Edgarovi jakékoli, nemůžete pochybovat, že má schopnost silných citů, jinak by neopustila elegance, pohodlí a přátele svého dřívějšího domova, aby se spokojeně usadila v takové pustině, jako je tato, s vámi."

„Opustila je v klamu," odpověděl; „představovala si ve mně hrdinu z románu a očekávala neomezené shovívání od mé rytířské oddanosti. Sotva ji mohu pokládat za rozumného tvora, tak tvrdošíjně setrvávala v tom, že si vytvářela bájnou představu o mé povaze a jednala podle falešných dojmů, které v sobě pěstovala. Ale konečně, myslím, mě začíná poznávat: nevšímám si už těch hloupých úsměvů a škleblů, které mě zpočátku dráždily; ani oné nesmyslné neschopnosti rozpoznat, že to myslím vážně, když jsem jí sdělil svůj názor na její poblouznění i na ni samotnou. Byl to podivuhodný výkon důvtipu objevit, že ji nemiluji. Jednu dobu jsem věřil, že ji tomu žádné lekce nenaučí! A i tak se to naučila bídně; neboť dnes ráno mi oznámila jako cosi hrůzostrašného, že se mi vskutku podařilo způsobit, aby mě nenáviděla! Opravdový herkulovský úkol, ujišťuji vás! Pokud se to podařilo, mám důvod vzdá-

vat díky. Mohu se spolehnout na vaše tvrzení, Isabello? Jsi si jistá, že mě nenávidíš? Když tě na půl dne nechám o samotě, nepřijdeš za mnou zase lkát a lichotit? Troufám si tvrdit, že by raději byla, abych před vámi hrál samou něžnost: uráží to její marnivost, aby byla pravda odhalena. Ale nedbám, kdo se dozví, že vášeň byla zcela jen na jedné straně: a nikdy jsem jí o tom nezalhal. Nemůže mě obvinit, že bych se byť na chvíli stavěl do klamné měkkosti. První věc, kterou mě viděla učinit po odjezdu z Drozdova, bylo pověsit toho jejího pejska; a když za něho prosila, prvními slovy, která jsem pronesl, bylo přání, abych mohl pověsit každou bytost, která k ní patří – kromě jedné: snad tuto výjimku vztáhla k sobě. Ale žádná hrubost ji neznechutila: podle mého soudu jí vrozeně obdivuje, jen když je její drahocenná osoba zabezpečena před zraněním. Nu, nebyl to vrchol absurdity – pravého idiotství, aby ta politováníhodná, otrocká, úzkoprsá couročka snila, že ji mohu milovat? Řekněte svému pánu, Nelly, že jsem se za celý svůj život nesetkal s tak bídnou věcí, jakou je ona. Dokonce zahanbuje jméno Lintonů; a já jsem se někdy ze samého nedostatku vynalézavosti slitoval při svých pokusech, co dokáže vydržet, a ona se stále hanebně plazila zpátky! Ale povězte mu také, ať nechá své bratrské a soudcovské srdce v klidu: dodržuji přísně meze zákona. Vyhýbal jsem se až dosud, abych jí dal sebemenší právo žádat odloučení; a navíc, ona by nikomu neděkovala, kdyby nás rozdělil. Kdyby chtěla jít, mohla by: potíž její přítomnosti převažuje zadostiučinění, jež poskytuje její trýznění!"

„Pane Heathcliffe," řekla jsem, „to je řeč šílence; vaše žena je nejspíš přesvědčená, že jste blázen, a z toho důvodu vás až dosud snášela: ale teď, když říkáte, že může odejít, jistě toho dovolení využije. Nejste tak očarována, paní, že byste s ním zůstala z vlastní vůle, že?"

„Dejte si pozor, Ellen!" odpověděla Isabella a oči jí hněvivě blýskaly; nebylo možno pochybovat podle jejich výrazu o úplném úspěchu snah jejího druha učinit se nenáviděným. „Nevěřte ani jedinému slovu, které říká. Je to prolhaný ďábel! Netvor, a ne lidská bytost! Už dřív mi bylo

řečeno, že ho mohu opustit; a já jsem o to pokus učinila, ale neodvažuji se ho opakovat! Jen, Ellen, slibte mi, že se ani slabikou o jeho hanebné rozmluvě nezmíníte mému bratrovi nebo Catherine. Ať předstírá cokoli, chce dohnat Edgara k zoufalství: říká, že si mě vzal schválně, aby získal nad ním moc; a tu nezíská – zemřu dřív! Jen doufám, modlím se, aby zapomněl na svou ďábelskou obezřetnost a zabil mě! Jediná rozkoš, kterou si dovedu představit, je zemřít, nebo ho vidět mrtvého!"

„Tak – pro tuhle chvíli to stačí!" řekl Heathcliff. „Pokud budete povolána před soud, zapamatujete si její jazyk, Nelly! A dobře se podívejte na tu tvář: blíží se bodu, který by se mi hodil. Ne; ty teď, Isabello, nejsi způsobilá být svou vlastní poručnicí; a já, jsa tvým zákonným ochráncem, tě musím zadržet ve své péči, jakkoli nechutná ta povinnost je. Jdi nahoru; mám něco říct Ellen Deanové mezi čtyřma očima. Tamtudy ne: nahoru, povídám! Vždyť toudle cestou se jde nahoru, dítě!"

Chytil ji a vystrkal ji z místnosti; a vrátil se mumlaje: „Nemám slitování! Nemám slitování! Čím víc se červi svíjejí, tím víc toužím vymáčknout jim vnitřnosti! Je to mravní prořezávání zubů; a já skřípu s tím větší vervou, čím se bolest stupňuje."

„Víte, co slovo slitování znamená?" zeptala jsem se a spěchala si znovu nasadit čepec. „Pocítil jste ho někdy ve svém životě?"

„Odložte to!" přerušil mě, vida můj záměr odejít. „Ještě neodcházíte. Pojďte sem, Nelly: musím vás buď přemluvit, nebo donutit, abyste mi pomohla naplnit mé rozhodnutí vidět Catherine, a to bez odkladu. Přísahám, že nezamýšlím nic zlého: nepřeji si způsobit žádný zmatek, ani rozhněvat či urazit pana Lintona; chci jen slyšet od ní samé, jak jí je, a proč onemocněla; a zeptat se, zda by jí cokoli, co bych mohl udělat, prospělo. Včera v noci jsem byl v drozdovské zahradě šest hodin, a vrátím se tam i dnes v noci; a každou noc budu to místo obcházet, a každý den, dokud nenajdu příležitost vejít dovnitř. Pokud mě Edgar

Linton potká, nebudu váhat ho srazit a dát mu dost, aby zůstal zticha, dokud tam budu. Pokud se mi služebnictvo postaví, zaženu je od sebe těmito pistolemi. Ale nebylo by lépe předejít tomu, abych se s nimi nebo s jejich pánem srazil? A vy byste to tak snadno mohla zařídit. Dám vám vědět, až přijdu, a pak byste mě pustila dovnitř nepozorovaně, jakmile bude sama, a bděla byste, dokud neodejdu, s klidným svědomím: zabraňovala byste tím neštěstí."

Protestovala jsem proti tomu, abych v domě svého zaměstnavatele hrála tak zrádnou roli: a mimoto jsem zdůrazňovala krutost a sobectví toho, že by narušil klid paní Lintonové kvůli svému uspokojení. „Nejobyčejnější událost ji bolestivě vylekává," řekla jsem. „Je samý nerv, a to překvapení by nesnesla, jsem si jistá. Nenaléhejte, pane! Jinak budu nucena uvědomit svého pána o vašich záměrech; a on učiní opatření, aby jeho dům a jeho obyvatelé byli před takovými neoprávněnými vpády zajištěni!"

„V tom případě učiním opatření, abych zajistil vás, ženská!" zvolal Heathcliff; „nesmíte Větrnou hůrku opustit až do zítřejšího rána. Je bláhové tvrdit, že by Catherine nesnesla vidět mě; a co se překvapení týká, nepřeji si ho: musíte ji připravit – zeptat se jí, zda smím přijít. Říkáte, že moje jméno nikdy nevyslovuje, a že před ní není nikdy vzpomínáno. Komu by o mně měla vyprávět, pokud jsem v domě zakázaným předmětem? Myslí si, že jste všichni špehové jejího manžela. Och, nepochybuji, že je mezi vámi v pekle! Hádám z jejího mlčení, stejně jako z čehokoli jiného, co cítí. Říkáte, že je často neklidná a tváří se úzkostně: je to důkaz vyrovnanosti? Mluvíte o tom, že má mysl je rozkolísaná. Jak by k ďasu v její děsivé osamocenosti mohla být jiná? A ta nicotná, bezcenná bytost u ní z *povinnosti* a *lidskosti*! Z *lítosti* a *milosrdenství*! Mohl by stejně dobře zasadit dub do květináče a očekávat, že bude prospívat, jako si představovat, že ji může obnovit v půdě svých mělkých starostí! Vyřešme to naráz: zůstanete tu, a já si mám probojovat cestu ke Catherine přes Lintona a jeho lokaje? Nebo mi

budete přítelkyní, jak jste byla dosud, a učiníte, co žádám? Rozhodněte se! Protože není důvod, abych tu ještě chvíli otálel, pokud setrváte ve své zarputilé zlobě!"

Nu, pane Lockwoode, hádala jsem se a stěžovala si, a padesátkrát jsem ho rozhodně odmítla; ale nakonec mě přinutil k dohodě. Zavázala jsem se, že od něho ponesu dopis své paní; a pokud by souhlasila, slíbila jsem, že mu dám vědět o nejbližší Lintonově nepřítomnosti doma, kdy by mohl přijít a vejít, jak jen bude moci: já tam nebudu, a moji spolusluzi budou stejně stranou. Bylo to správné, nebo špatné? Obávám se, že to bylo špatné, ačkoli to bylo účelné. Myslela jsem si, že svým ustoupením předcházím dalšímu výbuchu; a myslela jsem si také, že by to mohlo vyvolat příznivou krizi v Catherinině duševní chorobě: a pak jsem si vzpomněla na přísné pokárání pana Edgara za to, že nosím zprávy; a snažila jsem se uhladit veškerý neklid ohledně toho předmětu tím, že jsem si opakovaně tvrdila, že tato zrada důvěry, pokud si zasluhuje tak tvrdý název, bude poslední. Přesto má cesta domů byla smutnější než cesta tam; a mnoho výčitek svědomí jsem měla, než jsem si dokázala vynutit vložit psaní do ruky paní Lintonové.

Ale tady je Kenneth; půjdu dolů a povím mu, oč je vám lépe. Moje historie je *dree*, jak říkáme, a poslouží k ukrácení dalšího rána.

* * *

Dree, a chmurná! přemítal jsem, zatímco ta dobrá žena sestupovala, aby přijala doktora: a ne přesně toho druhu, který bych si byl zvolil k pobavení. Ale co na tom! Vytěžím prospěšné léky z hořkých bylin paní Deanové; a nejprve ať se mám na pozoru před okouzlením, které číhá v zářivých očích Catherine Heathcliffové. Dostal bych se do zvláštního postavení, kdybych odevzdal své srdce té mladé osobě a dcera by se vyklubala jako druhé vydání matky.

Kapitola 15.

Další týden za námi – a já jsem o tolik dní blíž zdraví i jaru! Nyní jsem si vyslechl celou historii svého souseda, v několika sezeních, jak si hospodyně mohla ukrojit čas z důležitějších zaměstnání. Budu v ní pokračovat jejími vlastními slovy, pouze trochu zhuštěnými. Je, celkem vzato, velmi věrná vypravěčka, a nemyslím, že bych její styl mohl vylepšit.

* * *

Večer, řekla, večer po mé návštěvě na Hůrce, jsem věděla, stejně jistě, jako kdybych ho viděla, že se pan Heathcliff pohybuje kolem domu; a vyhýbala jsem se jít ven, protože jsem stále nosila jeho dopis v kapse a nechtěla, aby mi dál hrozil a škádlil mě. Rozhodla jsem se, že mu ho nedám, dokud pán někam neodjede, protože jsem nedovedla uhodnout, jak Catherine zapůsobí, až ho obdrží. Následek byl, že se k ní dostal až po třech dnech. Čtvrtý byl neděle, a já ho přinesla do její komnaty poté, co rodina odešla do kostela. Zůstal se mnou jeden pacholek, aby hlídal dům, a my jsme obvykle měli ve zvyku zamykat dveře po dobu bohoslužby; ale při té příležitosti bylo tak teplo a příjemně, že jsem je nechala otevřené dokořán, a abych splnila svůj závazek, protože jsem věděla, kdo přijde, pověděla jsem svému společníku, že paní velmi touží po pomerančích, a že musí doběhnout do vesnice a nějaké pořídit, zaplatí se zítra. Odešel, a já šla nahoru.

Paní Lintonová seděla v lehkých bílých šatech, s lehkým šátkem přes ramena, v okenním výklenku otevřeného okna, jako obvykle. Její husté, dlouhé vlasy byly na počátku její nemoci zčásti odstraněny, a teď je nosila prostě sčesané v jejich přirozených pramenech přes spánky a šíji. Její vzhled se, jak jsem řekla Heathcliffovi, změnil; ale když byla klidná, zdálo se, že v té proměně je nadpozemská krása. Blesk v jejích očích byl vystřídán snivou a melancholickou měkkostí; už nebudily dojem, že se dívají na předměty kolem ní: zdály se vždy hledět za ně, a daleko za ně – řekli byste, že mimo tento svět. Dále bledost její tváře – její vyzáblý vzhled zmizel, když se jí vrátilo tělo – a zvláštní výraz pramenící z jejího duševního stavu, ačkoli bolestivě naznačovaly své příčiny, přidávaly k dojímavému zájmu, který probouzela; a – mě vždy, vím to, a každého, kdo ji viděl, bych řekla – vyvracely hmatatelnější důkazy uzdravení a razily ji jako někoho, kdo je odsouzen k zániku.

Před ní na okenním parapetu ležela otevřená kniha, a sotva znatelný vítr v odstupech obracel její listy. Myslím, že jí ji tam položil Linton: neboť se nikdy nesnažila rozptýlit čtením nebo nějakou činností, a on strávil nejednu hodinu snahou nalákat její pozornost k nějakému předmětu, který kdysi býval její zábavou. Byla si vědoma jeho záměru a ve svých lepších náladách snášela jeho úsilí tiše, dávala najevo pouze jeho marnost tím, že občas potlačila znavený povzdech, a nakonec ho zarazila nejsmutnějším z úsměvů a polibků. Jindy se mrzutě odvrátila a schovala tvář do dlaní, nebo ho dokonce hněvivě odstrčila; a potom se postaral, aby ji nechal o samotě, protože si byl jist, že nic dobrého nezpůsobí.

Zvony gimmertonské kaple stále zvonily; a plný, zvučný šum bystřiny v údolí doléhal k uchu konejšivě. Byla to sladká náhrada za ještě chybějící ševel letního listí, který kolem Drozdova tu hudbu přehlušoval, když měly stromy olistění. Na Větrné hůrce bylo takový zvuk slyšet vždy za tichých dnů po velké oblevě nebo po období vytrvalých dešťů.

A o Větrné hůrce Catherine myslela, zatímco naslouchala: tedy, jestli vůbec myslela nebo poslouchala; měla však ten mlhavý, vzdálený výraz, o němž jsem už dříve mluvila, a který nevyjadřoval rozpoznání hmotných věcí ani sluchem, ani zrakem.

„Je tu pro vás dopis, paní Lintonová," řekla jsem a jemně jí ho vložila do jedné ruky, která jí spočívala na koleni. „Musíte si ho přečíst okamžitě, protože chce odpověď. Mám zlomit pečeť?" „Ano," odpověděla, aniž změnila směr svých očí. Otevřela jsem ho – byl velmi krátký. „Teď," pokračovala jsem, „si ho přečtěte." Odtáhla ruku a nechala ji klesnout. Vložila jsem ho zpět do jejího klína a stála jsem a čekala, dokud se jí nezlíbí sklopit zrak; ale ten pohyb byl tak dlouho odkládán, že jsem nakonec pokračovala: „Mám ho číst já, paní? Je od pana Heathcliffa."

Nastalo trhnutí a znepokojený záblesk vzpomínky, a zápas o uspořádání myšlenek. Zdvihla dopis, a zdálo se, že si ho pročítá; a když došla k podpisu, vzdychla: a přece jsem shledala, že si jeho smysl neujasnila, neboť když jsem si vyžádala slyšet její odpověď, pouze ukázala na jméno a hleděla na mě s teskně tázavou dychtivostí.

„Nu, přeje si vás vidět," řekla jsem a odhadovala, že potřebuje tlumočníka. „V tuto chvíli je už v zahradě a netrpělivě čeká, až budu vědět, jakou odpověď přinesu."

Jak jsem mluvila, všimla jsem si, že velký pes, který ležel na slunné trávě dole, zdvihl uši, jako kdyby se chystal štěkat, a potom je přitiskl zase k hlavě a vrtěním ocasu oznámil, že se blíží někdo, koho nepovažuje za cizince. Paní Lintonová se naklonila dopředu a bez dechu naslouchala. Vzápětí přešly síní něčí kroky; otevřený dům byl pro Heathcliffa příliš lákavý, aby odolal a nevešel: nejspíš předpokládal, že jsem nakloněna svůj slib porušit, a tak se rozhodl spolehnout na vlastní smělost. S napjatou dychtivostí hleděla Catherine ke vchodu své komnaty. Netrefil hned napoprvé do správného pokoje: pokynula mi,

abych ho uvedla, ale on to objevil, než jsem stačila dojít ke dveřím, a jedním či dvěma kroky byl u ní a sevřel ji do náručí.

Nepromluvil ani neuvolnil své sevření asi pět minut, během nichž jí dal víc polibků, než kdy dal za celý svůj dosavadní život, troufám si tvrdit: ale pak moje paní políbila jeho první, a já jasně viděla, že sotva dokáže pro samá muka pohlédnout jí do tváře! Stejné přesvědčení ho zasáhlo jako mě, od okamžiku, kdy ji spatřil, že tam není žádná vyhlídka na úplné uzdravení – byla souzena, jistě měla zemřít.

„Och, Cathy! Och, můj živote! Jak to mám snést?" byla první věta, kterou pronesl, tónem, který se nesnažil zakrývat jeho zoufalství. A nyní na ni hleděl tak upřeně, že jsem si myslela, že samotná ta intenzita pohledu mu vžene slzy do očí; ale ty hořely úzkostí: neroztály.

„Co je teď?" řekla Catherine, opírajíc se dozadu a vracejíc mu pohled s náhle zakaleným čelem: její nálada byla pouhá korouhvička pro ustavičně se střídající rozmary. „Ty a Edgar jste mi zlomili srdce, Heathcliffe! A oba za mnou chodíte oplakávat ten skutek, jako kdybyste vy byli ti, koho je třeba litovat! Nebudu vás litovat, já ne. Zabili jste mě – a myslím, že jste si na tom pochutnali. Jak jsi silný! Kolik let hodláš žít, až tu nebudu?"

Heathcliff poklekl na jedno koleno, aby ji objal; pokusil se vstát, ale ona ho popadla za vlasy a držela ho dole.

„Přála bych si, abych tě mohla držet," pokračovala hořce, „dokud bychom oba nebyli mrtví! Nedbala bych, čím trpíš. Netrápí mě tvá utrpení. Proč bys netrpěl ty? Já ano! Zapomeneš na mě? Budeš šťastný, až budu v zemi? Řekneš za dvacet let: ‚To je hrob Catherine Earnshawové. Dávno jsem ji miloval a byl jsem nešťastný, že jsem ji ztratil; ale to je pryč. Miloval jsem od té doby mnohé jiné: moje děti jsou mi dražší, než byla ona; a při smrti se nebudu radovat, že jdu k ní: budu smutný, že je musím opustit!' Řekneš to tak, Heathcliffe?"

„Netýrej mě, dokud nebudu šílený jako ty," vykřikl, vymotávaje si hlavu volně a zatínaje zuby.

Ti dva činili pro chladného diváka podivný a hrůzostrašný obraz. Právem mohla Catherine soudit, že nebe pro ni bude zemí vyhnanství, pokud spolu se smrtelným tělem neodhodí i své mravní vlastnosti. Její nynější tvář měla divokou mstivost v bílé líci a bezkrevný ret a jiskřící oko; a v zatnutých prstech držela část pramenů, které svírala. Pokud jde o jejího druha, zatímco se jednou rukou zdvihal, druhou vzal její paži; a jeho zásoba něžnosti byla tak nedostatečná pro požadavky jejího stavu, že když ji pustil, viděla jsem, jak na bezbarvé kůži zůstaly čtyři zřetelné modré otisky.

„Jsi posedlá ďáblem," pokračoval zuřivě, „že se mnou takhle mluvíš, když umíráš? Uvažuješ, že všechna ta slova se mi vpálí do paměti a budou mě na věky žrát hlouběji, až mě opustíš? Víš, že lžeš, když říkáš, že jsem tě zabil: a, Catherine, víš, že bych na tebe stejně dobře mohl zapomenout jako na svou existenci! Nestačí tvému pekelnému sobectví, že zatímco ty budeš mít klid, já se budu svíjet v mukách pekelných?"

„Nebudu mít klid," zasténala Catherine, přivedena zpět k vědomí tělesné slabosti prudkým, nepravidelným bušením svého srdce, které viditelně a slyšitelně tlouklo pod touto přemírou rozrušení. Nic víc neřekla, dokud ten záchvat nepominul; pak pokračovala laskavěji:

„Nepřeji ti větší muka, než mám já, Heathcliffe. Přeji si jen, abychom nikdy nebyli rozloučeni: a pokud by tě nějaké mé slovo napříště trápilo, mysli si, že totéž trápení cítím já pod zemí, a kvůli mně mi odpusť! Pojď sem a znovu si klekni! Nikdy jsi mi v životě neublížil. Jestli budeš chovat vztek, bude to horší vzpomínat než na má tvrdá slova! Nepřijdeš sem znovu? Pojď!"

Heathcliff odešel za opěradlo její židle a naklonil se, ale ne tak daleko, aby mohla vidět jeho tvář, která byla pobledlá dojetím. Otočila se, aby na něj pohlédla; on to nedovolil: prudce se obrátil, odkráčel ke krbu, kde stál mlčky, zády k nám. Pohled paní Lintonové ho sledoval s podezřením: každý pohyb v ní budil nový pocit. Po odmlce a pro-

dlouženém zírání pokračovala; oslovujíc mě tóny rozhořčeného zklamání:

„Och, vidíš, Nelly, nepovolí ani na chvíli, aby mě udržel mimo hrob. *Tak* jsem milována! Nu, co na tom. To není *můj* Heathcliff. Toho svého budu milovat ještě; a vezmu ho s sebou: je v mé duši. A," dodala zádumčivě, „věcí, která mě trápí nejvíc, je přece jen tahle rozbitá kobka. Jsem unavena být tu uzavřená. Toužím uniknout do onoho skvostného světa a být tam vždycky: nedívat se na něj mlhavě skrz slzy a toužit po něm skrz zdi bolavého srdce: ale skutečně s ním a v něm. Nelly, myslíš si, že jsi lepší a šťastnější než já; při plném zdraví a síle: lituješ mě – velmi brzy se to změní. Já budu litovat *tebe*. Budu nesrovnatelně nad vámi všemi a za vámi. *Divím se*, že ke mně nepřijde!" pokračovala sama k sobě. „Myslela jsem, že si to přeje. Heathcliffe, drahý! Nebud teď zasmušilý. Pojď ke mně, Heathcliffe."

Ve své dychtivosti vstala a opřela se o područku židle. Při té vroucí výzvě se k ní obrátil a vypadal zcela zoufale. Jeho oči, široké a vlhké, konečně na ni divoce blýskly; prsa se mu křečovitě dmula. Chvíli stáli od sebe, a potom – jak se setkali, sotva jsem viděla, ale Catherine skočila a on ji chytil, a byli uzamčeni v objetí, z něhož jsem si myslela, že moje paní nebude nikdy vysvobozena živá: ve skutečnosti se mi zdálo, že je rovnou bez vědomí. Vrhl se do nejbližší židle, a když jsem spěšně přistoupila, abych se přesvědčila, zda neomdlela, zaskřípěl na mě zuby a pěnil jako vzteklý pes, a tiskl ji k sobě s hltavou žárlivostí. Necítila jsem, že bych byla ve společnosti tvora svého vlastního druhu: zdálo se, že nepochopí, i když promluvím; a tak jsem stála stranou a držela jazyk za zuby, ve velkém zmatku.

Catherinin pohyb mě za chvíli trochu uklidnil: zdvihla ruku, aby mu objala šíji a přitiskla svou tvář k jeho, zatímco ji držel; a on za to, zahrnuje ji zběsilými hlazeními, divoce řekl:

„Teď mě učíš, jak krutá jsi byla – krutá a nevěrná. *Proč* jsi mnou pohrdala? *Proč* jsi zradila své vlastní srdce, Cathy? Nemám jediné slovo

útěchy. Zasloužila sis tohle. Zabila jsi sama sebe. Ano, můžeš mě líbat a plakat; a vymáčknout ze mě polibky a slzy: zničí tě – zatratí tě. Milovala jsi mě – pak jaké *právo* jsi měla mě opustit? Jaké právo – odpověz mi – pro ten politováníhodný rozmar, který jsi cítila k Lintonovi? Protože bída a ponížení, a smrt, a nic, co by Bůh nebo satan dokázal uvalit, by nás nebylo rozdělilo, *ty* jsi to z vlastní vůle udělala. Já jsem ti nezlomil srdce – *ty* jsi je zlomila; a zlomením svého jsi zlomila i mé. Tím hůř pro mě, že jsem silný. Chci žít? Jaký to bude život, až ty – och, Bože! Chtěla bys ty žít se svou duší v hrobě?"

„Nech mě být. Nech mě být," vzlykala Catherine. „Jestli jsem učinila zle, umírám za to. Stačí už! Ty jsi mě také opustil: ale nebudu ti to vyčítat! Odpouštím ti. Odpusť mi!"

„Je těžké odpustit a dívat se do těchto očí a cítit tyto zchřadlé ruce," odpověděl. „Polib mě znovu; a nenech mě vidět tvé oči! Odpouštím, co jsi udělala mně. Miluji *svoji* vražednici – ale *tvého*! Jak bych mohl?"

Mlčeli – tváře skryty jedna u druhé a smáčené vzájemnými slzami. Alespoň předpokládám, že pláč byl na obou stranách; neboť se zdálo, že Heathcliff *dokáže* plakat při tak velké příležitosti jako tato.

Zatím mi začínalo být velice nepříjemně; neboť odpoledne rychle utíkalo, muž, kterého jsem vyslala, se vracel ze své pochůzky, a já jsem rozeznávala v záři západního slunce vzhůru údolím, jak houstne shluk za průchodem gimmertonské kaple.

„Bohoslužba skončila," oznámila jsem. „Pán tu bude za půl hodiny."

Heathcliff zasténal kletbu a Catherine ještě víc přitiskl: ona se ani nepohnula.

Netrvalo dlouho a já postřehla skupinku služebnictva, jak jde cestou ke kuchyňskému křídlu. Pan Linton nebyl příliš pozadu; sám otevřel bránu a pomalu kráčel, zřejmě vychutnávaje líbezné odpoledne, které dýchalo stejně měkce jako léto.

„Teď je tady," zvolala jsem. „Pro boží smilování, pospěšte dolů! Na předním schodišti nikoho nepotkáte. Buďte rychlý; a zůstaňte mezi

stromy, dokud nebude pořádně uvnitř."

„Musím jít, Cathy," řekl Heathcliff, snaže se vymanit z paží své družky. „Ale budu-li naživu, uvidím tě znovu, než usneš. Nevzdálím se od tvého okna o pět yardů."

„Nesmíš jít!" odpověděla, drže ho tak pevně, jak jí její síla dovolila. „*Nesmíš*, povídám."

„Jen na hodinu," prosil úpěnlivě.

„Ani na minutu," odpověděla.

„*Musím* – Linton tu bude okamžitě," trval na svém poplašený vetřelec.

Byl by vstal, a tím jí uvolnil prsty – ona se dusíc křečovitě držela: v její tváři bylo šílené odhodlání.

„Ne!" vykřikla. „Och, nejdi, nejdi. Je to naposledy! Edgar nám neublíží. Heathcliffe, umřu! Umřu!"

„K ďasu toho blázna! Tady ho máme," zvolal Heathcliff a klesl zpět na své místo. „Pst, miláčku! Pst, pst, Catherine! Zůstanu. Kdyby mě tak zastřelil, vydechl bych naposled s požehnáním na rtech."

A tak se zase pevně sevřeli. Slyšela jsem svého pána vystupovat po schodech – studený pot mi stékal z čela: byla jsem hrůzou bez sebe.

„Chcete poslouchat její blouznění?" řekla jsem vášnivě. „Neví, co říká. Zahubíte ji, protože nemá rozum, aby si pomohla? Vstaňte! Hned byste mohl být volný. To je nejďábelštější skutek, jaký jste kdy spáchal. Jsme všichni ztraceni – pán, paní i služka."

Lomila jsem rukama a vykřikla; a pan Linton při tom hluku zrychlil krok. Uprostřed svého rozrušení jsem byla upřímně ráda, když jsem viděla, že Catherininy paže ochable klesly, a hlava jí sklesla.

„Omdlela, nebo je mrtvá," pomyslela jsem si: „tím lépe. Daleko lépe, aby byla mrtvá, než aby se vlekla jako břemeno a zdroj bídy pro všechny kolem."

Edgar se vrhl ke svému nezvanému hostu, pobledlý úžasem a vztekem. Co měl v úmyslu udělat, nemohu říci; nicméně ten druhý zarazil

všechny projevy naráz tím, že do jeho náručí vložil tu bezživotně vypadající postavu.

„Podívejte sem!" řekl. „Pokud nejste ďábel, pomozte jí nejdřív – potom můžete mluvit se mnou!"

Vešel do salonu a usedl. Pan Linton si mě přivolal, a s velkou obtíží, a po mnoha pokusech, se nám podařilo přivést ji zpět k vědomí; ale byla úplně zmatena; vzdychala a sténala a nikoho nepoznávala. Edgar ve své úzkosti o ni zapomněl na jejího nenáviděného přítele. Já ne. Vyšla jsem při nejbližší příležitosti a prosila ho, aby odešel; ujišťujíc, že Catherine se daří lépe, a že se ode mne dozví ráno, jak strávila noc.

„Nebudu se zdráhat jít ven," odpověděl; „ale zůstanu v zahradě: a, Nelly, dejte pozor, abyste zítra dodržela slovo. Budu pod těmi modříny. Nezapomeňte! Nebo přijdu na další návštěvu, ať je Linton doma, nebo není."

Vrhl rychlý pohled pootevřenými dveřmi komnaty, a ujistiv se, že to, co jsem řekla, je zjevně pravda, zbavil dům své nešťastné přítomnosti.

Kapitola 16.

Kolem dvanácté hodiny té noci se narodila Catherine, kterou jste viděl na Větrné hůrce: drobounké, sedmiměsíční dítě; a dvě hodiny poté matka zemřela, aniž znovu nabyla dostatečného vědomí, aby jí chyběl Heathcliff nebo aby poznala Edgara. Zoufalství toho druhého nad ztrátou je příliš bolestné téma, než aby se u něj člověk zdržoval; jeho pozdější následky ukázaly, jak hluboko ten žal klesl. V mých očích to byla velká pohroma, že zůstal bez dědice. Naříkala jsem nad tím, když jsem hleděla na toho slabého sirotka; a v duchu jsem spílala starému Lintonovi za to, že (což byla jen přirozená náklonnost) zajistil své panství vlastní dceři, a ne synovi. Bylo to nevítané batole, chudinka! Mohlo si klidně propískat život a nikdo by o ně nestál ani co by za nehet vlezlo, během těch prvních hodin existence. Později jsme to zanedbávání vynahradili; ale její začátek byl stejně bez přátel, jak její konec nejspíš bude.

Druhé ráno – jasné a veselé venku – se vkradlo zjemněné dovnitř skrze záclony tiché komnaty a zalilo pohovku i to, co na ní spočívalo, mírnou, něžnou září. Edgar Linton měl hlavu položenou na polštáři a oči zavřené. Jeho mladé a sličné rysy byly skoro tak mrtvolné jako rysy té postavy vedle něj, a skoro stejně nehybné: ale u *něho* to bylo ztišení vyčerpaného utrpení, a u *ní* dokonalého klidu. Čelo hladké, víčka zavřená, rty s výrazem úsměvu; žádný anděl v nebi by nemohl být krásnější, než se zdála být ona. A já jsem sdílela ten nekonečný klid, v němž ležela: má mysl nebyla nikdy ve svatějším rozpoložení, než když jsem hleděla na onen nerušený obraz Božího odpočinutí. In-

stinktivně jsem si opakovala slova, která vyslovila před několika hodinami: „Nesrovnatelně nad námi všemi a dál než my všichni! Ať je ještě na zemi, nebo již v nebi, její duch je doma u Boha!"

Nevím, jestli je to u mě zvláštnost, ale jen zřídka cítím něco jiného než štěstí, když držím stráž ve smrtelné komnatě, pokud se mnou nesdílí tuto povinnost zběsilý nebo zoufalý truchlící. Vidím odpočinutí, které nemůže zlomit ani země, ani peklo, a cítím ujištění o nekonečném a nestínovaném záhrobí – o Věčnosti, do níž vstoupili – kde život je bezmezný trváním a láska soucitem a radost plností. Všimla jsem si při té příležitosti, kolik sobectví je dokonce i v takové lásce, jako byla ta pana Lintona, když tak litoval Catherinina blaženého vysvobození! Pravda, mohl by člověk pochybovat po onom svéhlavém a netrpělivém životě, který vedla, zda si nakonec zaslouží přístav pokoje. V hodinách chladného rozjímání se dá pochybovat; ale ne tehdy, v přítomnosti jejího těla. To hlásalo svůj vlastní klid, který se zdál být zárukou stejného klidu i pro svou někdejší obyvatelku.

Věříte, že takoví lidé *jsou* šťastní na onom světě, pane? Hodně bych dala za to, abych to věděla.

Odmítl jsem odpovědět na otázku paní Deanové, která mi připadala poněkud kacířská. Pokračovala:

Když si projdu dráhu Catherine Lintonové, obávám se, že nemáme právo myslet si, že je; ale ponecháme ji jejímu Stvořiteli.

Pán vypadal, že spí, a já jsem se krátce po východu slunce odvážila opustit komnatu a vykrást se ven do čistého, osvěžujícího vzduchu. Služebnictvo si myslelo, že si jdu setřást ospalost ze své dlouhé noční stráže; ve skutečnosti bylo mým hlavním záměrem spatřit pana Heathcliffa. Pokud zůstal celou noc mezi modříny, neslyšel nic z pohybu na Drozdově; snad jen zaslechl cval posla jedoucího do Gimmertonu. Pokud přišel blíž, pravděpodobně by si podle světel kmitajících sem a tam a podle otvírání a zavírání vnějších dveří uvědomil, že uvnitř není něco v pořádku. Přála jsem si, a přesto jsem se bála, že ho najdu.

Cítila jsem, že tu strašnou zprávu je třeba sdělit, a toužila jsem to mít za sebou; ale *jak* to udělat, jsem nevěděla. Byl tam – alespoň pár kroků hlouběji v parku; opřený o starý jasan, bez klobouku, vlasy promočené rosou, která se nahromadila na pučících větvích a padala s pleskotem kolem něho. Stál v té poloze dlouho, protože jsem viděla dva kosy, jak létají sem a tam sotva tři stopy od něho, zaneprázdněni stavbou hnízda, a jeho blízkost brali v potaz asi tak, jako kdyby to byl kus dřeva. Odletěli, když jsem se přiblížila, a on zvedl oči a promluvil: „Je mrtvá!" řekl; „nečekal jsem na vás, abych se to dozvěděl. Odložte ten kapesník – nefňukejte přede mnou. K čertu s vámi se všemi! Ona nechce *vaše* slzy!"

Plakala jsem stejně pro něj jako pro ni: někdy litujeme tvory, kteří nemají ten cit ani pro sebe, ani pro druhé. Když jsem mu poprvé pohlédla do tváře, poznala jsem, že má o té katastrofě zprávu; a napadla mě hloupá myšlenka, že jeho srdce je zkroušeno a modlí se, protože se mu pohybovaly rty a pohled měl upřený do země.

„Ano, je mrtvá!" odpověděla jsem, zadržujíc vzlyky a utírajíc si tváře. „Odešla do nebe, doufám; kam se k ní můžeme každý připojit, dáme-li si náležitý pozor a opustíme-li své zlé cesty, abychom následovali dobré!"

„A dala si *ona* náležitý pozor?" zeptal se Heathcliff a pokusil se o úšklebek. „Zemřela jako světice? Nuže, povězte mi pravdivou historii té události. Jak –?"

Snažil se vyslovit to jméno, ale nedokázal to; a stisknuv rty, vedl tichý zápas se svou vnitřní trýzní, zatímco mé soustrasti vzdoroval neoblomným, dravým pohledem. „Jak zemřela?" ujal se nakonec slova – navzdory své otužilosti rád, že se může o něco opřít; neboť po tom zápase se bez svého vědomí chvěl až do konečků prstů.

„Ubohý nešťastník!" pomyslela jsem si; „máš srdce a nervy stejné jako tví bližní! Proč se je snažíš skrývat? Tvá pýcha nemůže oslepit

Boha! Pokoušíš ho, aby je z tebe vymáčkl, dokud z tebe nevyrve výkřik pokoření."

„Tiše jako beránek!" odpověděla jsem nahlas. „Oddechla si a natáhla se, jako dítě, které se probírá a znovu klesá do spánku; a pět minut nato jsem jí ucítila jeden malý tep u srdce, a nic víc!"

„A – zmínila se někdy o mně?" zeptal se, zaváhav, jako by se obával, že odpověď na jeho otázku přinese podrobnosti, které nedokáže snést slyšet.

„Vědomí se jí nikdy nevrátilo: nikoho nepoznala od chvíle, kdy jste ji opustil," řekla jsem. „Leží se sladkým úsměvem ve tváři; a její poslední myšlenky zabloudily zpět k příjemným dnům raného dětství. Její život se uzavřel v tichém snu – kéž se stejně laskavě probudí na onom světě!"

„Kéž se probudí v mukách!" vykřikl se strašlivou prudkostí, dupl nohou a zaúpěl v náhlém záchvatu nezvladatelné vášně. „Vždyť ona je lhářka do posledního dechu! Kde je? Ne *tam* – ne v nebi – nezahynula – kde? Ach! říkala jste, že vám na mých útrapách nezáleží! A já se modlím jednu modlitbu – opakuji ji, dokud mi jazyk neztuhne – Catherine Earnshawová, kéž nemáš odpočinutí, dokud já budu živ; řekla jsi, že jsem tě zabil – strašívej mě tedy! Zavražděni *strašívají* své vrahy, tomu věřím. Vím, že duchové *bloudili* po zemi. Buď se mnou vždy – vezmi na sebe jakoukoli podobu – přiveď mě k šílenství! jen *mě* neopouštěj v této propasti, kde tě nemohu najít! Ó Bože! je to nevýslovné! *Nemohu* žít bez svého života! *Nemohu* žít bez své duše!"

Udeřil si hlavou o uzlovitý kmen; a zvednuv oči, zavyl, ne jako člověk, ale jako divoká šelma mrzačená k smrti noži a kopími. Všimla jsem si několika skvrn krve na kůře stromu a jeho ruka i čelo byly obě potřísněné; pravděpodobně byla scéna, které jsem byla svědkem, opakováním jiných, odehraných během noci. Sotva to pohnulo mým soucitem – ohromilo mě to: přesto se mi nechtělo takto ho opustit. Ale v okamžiku, kdy se vzpamatoval natolik, aby si všiml, že ho pozoruji,

hromovým hlasem mi nařídil, abych odešla, a já poslechla. Byl mimo mé umění utěšit nebo uklidnit!

Pohřeb paní Lintonové byl stanoven na pátek po jejím skonu; a do té doby rakev ležela odkrytá a posypaná květinami a vonnými listy ve velkém salonu. Linton tam trávil dny i noci jako bdělý strážce; a – okolnost skrytá před všemi kromě mne – Heathcliff trávil své noci, přinejmenším, venku, stejně neznámý odpočinku. Nestýkala jsem se s ním; přesto jsem si byla vědoma jeho záměru vstoupit, pokud by to šlo; a v úterý, krátce po setmění, když se můj pán z čiré únavy musel na pár hodin odebrat na lůžko, šla jsem a otevřela jedno z oken; dojata jeho vytrvalostí, abych mu dala příležitost věnovat vybledlé podobě svého idolu poslední sbohem. Nezanedbal té příležitosti využít, obezřetně a krátce; příliš obezřetně, než aby svou přítomnost prozradil sebemenším zvukem. Opravdu bych nebyla zjistila, že tam byl, nebýt porušení závoje kolem obličeje mrtvé, a nebýt toho, že jsem si všimla na podlaze pramene světlých vlasů, svázaného stříbrnou nitkou; o němž jsem při zkoumání zjistila, že byl vyňat z medailonku, který visel Catherine kolem krku. Heathcliff ten šperk otevřel a jeho obsah vyhodil, nahradiv jej černým pramenem svých vlastních vlasů. Oba jsem spletla a uzavřela je společně.

Pan Earnshaw byl ovšem pozván, aby doprovodil ostatky své sestry do hrobu; neposlal žádnou omluvu, ale ani nepřišel; takže kromě manžela byl smuteční průvod složen zcela z nájemců a služebnictva. Isabella pozvána nebyla.

Místo Catherinina pohřbu, k údivu vesničanů, nebylo ani v kapli pod vyřezávaným pomníkem Lintonů, ani vedle hrobek jejích vlastních příbuzných, venku. Byl vykopán na zeleném svahu v koutě hřbitova, kde je zeď tak nízká, že se přes ni z vřesoviště přehouply vřes a borůvčí; a rašelinná prsť ji téměř pohřbívá. Její manžel teď leží na témže místě; a každý z nich má nad sebou prostý náhrobek a prostý šedý kámen u nohou, aby označil hroby.

Kapitola 17.

Tím pátkem skončily na měsíc naše pěkné dny. Večer se počasí zlomilo: vítr se otočil od jihu na severovýchod a přinesl nejprve déšť, potom plískanici a sníh. Nazítří si člověk sotva uměl představit, že se tři týdny stříbřilo léto: petrklíče a krokusy byly skryty pod zimními závějemi; skřivani umlkli, mladé listy raných stromů byly ušlehány a zčernaly. A ponuře, mrazivě a bezútěšně se to ráno vplížilo! Můj pán zůstal ve svém pokoji; já jsem se zmocnila osamělého salonu, přetvořivši jej v dětský pokoj: a tam jsem byla, seděla jsem s kňučící panenkou toho dítěte položenou na kolenou; kolébala jsem to sem a tam a sledovala přitom, jak stále šlehající vločky zarůstají nezakryté okno, když se otevřely dveře a vstoupila nějaká osoba, zadýchaná a smějící se! Můj hněv byl na okamžik větší než můj údiv. Myslela jsem si, že je to jedna ze služek, a vykřikla jsem: „Dost! Jak si můžete dovolit tady předvádět svou lehkomyslnost? Co by řekl pan Linton, kdyby vás slyšel?"

„Odpusťte!" odpověděl známý hlas; „ale vím, že Edgar je v posteli, a nemohu si pomoci."

S tím ta mluvčí přistoupila k ohni, lapajíc po dechu a držíc se za bok.

„Celou cestu z Větrné hůrky jsem běžela!" pokračovala po přestávce; „krom míst, kde jsem letěla. Nemohla bych spočítat, kolikrát jsem upadla. Och, celá mě bolí! Nepolekejte se! Vysvětlení bude, jakmile je budu moci podat; jen buďte tak hodná a vyjděte ven, nařiďte zapřáhnout kočár, aby mě odvezl do Gimmertonu, a řekněte služce, ať mi vyhledá v šatníku pár kousků."

Vetřelkou byla paní Heathcliffová. Rozhodně nevypadala, že by měla k smíchu důvod: vlasy jí splývaly na ramena, odkapával z nich sníh a voda; byla oděna v dívčích šatech, které obvykle nosila, hodících se spíše jejímu věku než postavení: hluboce vystřižené šaty s krátkými rukávy, a nic na hlavě ani na krku. Šaty byly z lehkého hedvábí a mokrem k ní lnuly, a chodidla jí chránily jen tenké pantoflíčky; přidejte k tomu hlubokou tržnou ránu pod jedním uchem, které jen chlad bránil, aby nekrvácela mocným proudem, bílou tvář poškrábanou a potlučenou, a tělo, které se únavou sotva drželo zpříma; a snad si dovedete představit, že můj první úlek nepolevil, když jsem měla volno si ji prohlédnout.

„Má drahá mladá paní," zvolala jsem, „neudělám krok a nebudu nic poslouchat, dokud neodložíte každý kus oděvu a neoblečete si suché věci; a rozhodně dnes v noci do Gimmertonu nepojedete, takže je zbytečné zapřahat."

„Rozhodně pojedu," řekla; „pěšky, nebo na koni: ale nebráním se tomu, abych se slušně ustrojila. A – ach, podívejte, jak mi to teď teče po krku! Oheň to pálí."

Trvala na tom, abych splnila její pokyny dříve, než si ji nechá sáhnout; a teprve když dostal kočí instrukce, aby zapřáhl, a služka byla pověřena, aby zabalila něco nezbytného oděvu, získala jsem její svolení ovázat jí ránu a pomoci jí převléknout se.

„Teď, Ellen," řekla, když byl můj úkol dokončen a ona seděla v křesle u krbu s šálkem čaje před sebou, „posaďte se naproti mně a odneste pryč to ubohé Catherinino dítě: nerada se na ně dívám! Nesmíte si myslet, že mi na Catherine málo záleží, protože jsem se při vstupu chovala tak pošetile: také jsem plakala, hořce – ano, víc než má kdokoli jiný důvod plakat. Rozešly jsme se nesmířeny, pamatujete, a já si to nikdy neodpustím. Ale přes to všechno jsem s ním soucit mít nehodlala – s tím hrubým zvířetem! Och, podejte mi pohrabáč! Tohle je poslední jeho věc, kterou u sebe mám:" stáhla si zlatý prsten z třetího

prstu a hodila ho na podlahu. „Rozdrtím ho!" pokračovala, tlukouc do něj s dětskou zlobou, „a potom ho spálím!" a vzala tu zneuctěnou věcičku a hodila ji mezi uhlíky. „Tak! ať mi koupí jiný, jestli mě dostane zpět. Byl by schopen jít za mnou, jen aby Edgara trápil. Netroufám si tu zůstat, aby ho ta myšlenka nenapadla v jeho hříšné hlavě! A kromě toho, Edgar nebyl laskavý, viďte? A já nebudu prosit o jeho pomoc; ani ho nebudu uvádět do dalších potíží. Nutnost mě přinutila hledat tu úkryt; i když, kdybych nebyla slyšela, že není doma, byla bych se zastavila v kuchyni, umyla si tvář, ohřála se, požádala vás, abyste mi přinesla, co potřebuji, a odjela jsem zase, kamkoli mimo dosah svého zatraceného – toho vtěleného skřeta! Ach, byl v takovém vzteku! Kdyby mě chytil! Je škoda, že se mu Earnshaw silou nevyrovná: nebyla bych utekla, dokud bych neviděla, jak je skoro na kaši, kdyby to Hindley zvládl!"

„Nu, nemluvte tak rychle, slečno!" přerušila jsem ji; „pokazíte si kapesník, který jsem vám přivázala kolem tváře, a ta rána zas začne krvácet. Napijte se čaje, naberte dechu a nechte toho smíchu: smích je pod touto střechou krutě nemístný, a ve vašem stavu!"

„Nepopiratelná pravda," odpověděla. „Poslouchejte to dítě! Pořád to naříká – pošlete to z doslechu na hodinu; nezůstanu už dál."

Zazvonila jsem a svěřila to služce; a potom jsem se zeptala, co ji přimělo utéct z Větrné hůrky v tak nevhodném stavu a kam hodlá jít, když u nás odmítá zůstat.

„Měla jsem a chtěla jsem zůstat," odpověděla, „abych rozveselila Edgara a postarala se o dítě, ze dvou důvodů, a protože Drozdov je můj právoplatný domov. Ale povídám vám, že by to nedovolil! Myslíte, že by snesl vidět mě tloustnout a veselit se – snesl by si pomyslet, že žijeme v klidu, a nerozhodl se nám tu pohodu otrávit? Teď mám zadostiučinění, že jsem si jista, že mě nenávidí do takové míry, že ho vážně obtěžuje mít mě na doslech nebo na dohled: všimla jsem si, že když vstoupím do jeho přítomnosti, svaly jeho tváře se mimoděk zkřiví

v nenávistný výraz; dílem to pochází z jeho vědomí dobrých důvodů, které mám k tomu, abych vůči němu takto cítila, a dílem z původního odporu. Je silný dost na to, abych si byla pěkně jista, že by mě po Anglii nestíhal, kdybych si zařídila čistý útěk; a proto musím pryč nadobro. Vzpamatovala jsem se ze své první touhy nechat se jím zabít: ať se raději zabije sám! Mou lásku dokonale uhasil, a tak mám klidnou mysl. Vzpomínám si ještě, jak jsem ho milovala; a nejasně si dokážu představit, že bych ho stále mohla milovat, kdyby – ne, ne! I kdyby mě byl zbožňoval, ta ďábelská povaha by svou existenci nějak odhalila. Catherine měla strašlivě zvrhlý vkus, že si ho tak hluboce vážila, znajíc ho tak dobře. Netvor! kéž by mohl být vymazán ze stvoření a z mé paměti!"

„Pst, pst! Je to lidská bytost," řekla jsem. „Buďte milosrdnější: jsou ještě horší muži, než je on!"

„On není lidská bytost," odsekla; „a nemá nárok na mé milosrdenství. Dala jsem mu své srdce, a on je vzal, k smrti rozmačkal a hodil mi je zpět. Lidé cítí svým srdcem, Ellen: a protože on to mé zničil, nemám sílu cítit kvůli němu: a nechtěla bych, i kdyby sténal odteď až do dne své smrti, a plakal krvavé slzy pro Catherine! Ne, opravdu, opravdu, nechtěla!" A tu se Isabella rozplakala; ale okamžitě si setřásla vodu z řas a začala znovu. „Ptala jste se, co mě nakonec přimělo utéct? Byla jsem donucena pokusit se o to, protože se mi podařilo vybičovat jeho vztek o stupínek výš než jeho zlobu. Vytrhávat nervy rozžhavenými kleštěmi vyžaduje víc chladnokrevnosti než rána do hlavy. Byl rozdrážděn tak, že zapomněl na onu ďábelskou obezřetnost, jíž se chvástal, a přistoupil k vražednému násilí. Zakusila jsem potěšení z toho, že jsem ho byla s to tak rozvztekat: ten pocit potěšení probudil můj instinkt sebezáchovy, takže jsem se zrovna včas utrhla; a pokud mu kdy znovu padnu do rukou, může se ode mě dočkat vítané pomsty.

„Včera, víte, měl být pan Earnshaw na pohřbu. Zdržel se střízlivosti kvůli tomu – snesitelně střízlivý: nešel v šest hodin opilý do postele

a nevstal ve dvanáct opilý. V důsledku toho vstal v sebevražedně špatné náladě, hodný tak kostela jako tance; a místo toho si sedl k ohni a polykal gin nebo brandy po celých sklenicích.

„Heathcliff – mám hrůzu to jméno vyslovit! – byl v domě cizincem od minulé neděle do dneška. Zda ho krmili andělé, nebo jeho pokrevní pod zemí, to nevím; ale jídlo s námi už skoro týden nejedl. Právě přišel domů za svítání a šel nahoru do své komnaty; zamkl se tam uvnitř – jako by kdokoli snil o tom, dychtit po jeho společnosti! Tam vytrval, modlil se jako nějaký metodista: jenže božstvo, které vzýval, je neživý prach a popel; a Bůh, když byl osloven, byl podivně zaměňován s jeho vlastním černým otcem! Když dokončil tyhle vzácné modlitby – a obvykle trvaly, než zchraptěl a hlas se mu v hrdle sevřel – zase odešel; vždy přímo dolů do Drozdova! Divím se, že Edgar neposlal pro strážníka a nedal ho zajmout! Mně, i když jsem truchlila pro Catherine, nebylo možné na toto období vysvobození z ponižujícího útlaku pohlížet jinak než jako na svátek.

„Vzpamatovala jsem se natolik, abych vyslechla Josefova věčná kázání bez pláče, a abych se pohybovala po domě méně jako polekaný zloděj než dříve. Nevěřila byste, že bych brečela nad něčím, co by Josef mohl říct; ale on a Hareton jsou odporní společníci. Raději bych seděla s Hindleym a poslouchala jeho strašné řeči, než s ‚tím malým pánem' a jeho skalním zastáncem, tím ohavným starcem! Když je Heathcliff doma, často jsem nucena vyhledat kuchyni a jejich společnost, jinak hladovět mezi vlhkými neobývanými komnatami; když tam není, jak tomu bylo tenhle týden, zřídím si stůl a židli v jednom koutě u krbu v síni, a nestarám se, čím se zabývá pan Earnshaw; ani on do mých úprav nezasahuje. Je teď tišší než býval, pokud ho nikdo nepopuzuje: víc zasmušilý a sklíčený, a méně zběsilý. Josef tvrdí, že si je jist, že je to proměněný muž: že se Hospodin dotkl jeho srdce, a že je zachráněn ‚jako skrze oheň'. Mně dělá potíže zpozorovat známky toho příznivého obratu: ale to není má starost.

„Včera večer jsem seděla ve svém koutě a četla jsem nějaké staré knihy pozdě až k dvanácté. Zdálo se tak bezútěšné jít nahoru, s divokým sněhem metajícím venku, a mé myšlenky se neustále vracely ke hřbitovu a k čerstvě vykopanému hrobu! Sotva jsem si dovolila zvednout oči od stránky před sebou, tak okamžitě ta smutná scéna zaujala její místo. Hindley seděl naproti, hlavu opřenou o ruku; snad přemítal o témž předmětu. Přestal pít na bodu krátce před nepříčetností a dvě nebo tři hodiny se ani nehnul, ani nepromluvil. V celém domě nebylo slyšet nic než sténající vítr, který tu a tam zatřásl okny, tiché praskání uhlíků a cvaknutí mých kleští, když jsem v mezičase odstraňovala dlouhý knot svíce. Hareton a Josef spali asi tvrdě v postelích. Bylo to velmi, velmi smutné: a jak jsem četla, povzdechla jsem si, protože se zdálo, jako by veškerá radost zmizela ze světa, aby se nikdy nevrátila.

„Žalostné ticho bylo konečně zlomeno zvukem kuchyňské závory: Heathcliff se vrátil ze své stráže dříve než obvykle; následkem, jak se domnívám, té náhlé bouře. Ten vchod byl uzamčen, a slyšeli jsme, jak jde kolem, aby vešel druhým. Vstala jsem s nepotlačitelným výrazem toho, co jsem cítila, na rtech, což přimělo mého společníka, který zíral na dveře, aby se otočil a podíval se na mě.

„‚Zavřu ho venku na pět minut,' zvolal. ‚Nebudete mít námitky?'

„‚Ne, pro mě ho tam můžete zavřít na celou noc,' odpověděla jsem. ‚Jen do toho! Vložte klíč do zámku a zastrčte závoru.'

„Earnshaw to zařídil, dřív než jeho host dorazil k předním dveřím; potom přistoupil a přinesl si židli na druhou stranu mého stolu, naklonil se nad něj a hledal mi v očích soucit s tou plamennou nenávistí, která zářila z jeho; protože vypadal i se cítil jako vrah, nedokázal přesně to najít; ale objevil toho dost, aby ho to povzbudilo k řeči.

„‚Vy i já,' řekl, ‚každý máme s tím mužem venku vyrovnat velký dluh! Kdybychom nebyli oba zbabělci, mohli bychom se spojit a splatit ho. Jste tak měkká jako váš bratr? Jste ochotna snášet to až do konce, a ani jednou se nepokusit o odvetu?'

„‚Snášení už mám po krk,' odpověděla jsem; ‚a byla bych ráda za odvetu, která by se neobrátila proti mně samé; ale zrada a násilí jsou kopí hrocená na obou stranách; raní ty, kdo se k nim uchýlí, hůř než jejich nepřátele.'

„‚Zrada a násilí jsou spravedlivou odplatou za zradu a násilí!' zvolal Hindley. ‚Paní Heathcliffová, nebudu po vás nic chtít; jen seďte a mlčte. Řekněte mi teď, dokážete to? Jsem si jist, že byste měla stejnou radost jako já, kdybyste viděla konec existence toho ďábla; bude *vaši* smrtí, pokud ho nepřelstíte; a bude *mou* zkázou. K čertu s tím pekelným lotrem! Tluče na dveře, jako by tu už byl pánem! Slibte, že budete mlčet, a než ty hodiny odbijí – tři minuty do jedné – budete svobodnou ženou!'

„Vyňal z hrudi nástroje, které jsem vám popsala ve svém dopise, a chtěl zhasnout svíci. Já jsem ji však od něj vzala a chytila ho za paži.

„‚Nebudu mlčet!' řekla jsem; ‚nesmíte na něj sáhnout. Nechte dveře zavřené a buďte v klidu!'

„‚Ne! Rozhodl jsem se, a při Bohu to vykonám!' zvolal ten zoufalec. ‚Prokážu vám laskavost navzdory vám, a Haretonovi spravedlnost! A nemusíte si lámat hlavu, jak mě krýt; Catherine je pryč. Nikdo živý by mě nelitoval ani se za mě nestyděl, i kdybych si tenhle moment podřezal krk – a je čas tomu udělat konec!'

„Mohla jsem stejně dobře zápasit s medvědem nebo rozmlouvat s šílencem. Jediným prostředkem, který mi zbýval, bylo doběhnout k oknu a varovat jeho zamýšlenou oběť před osudem, který ji čeká.

„‚Měl byste si tu noc hledat útulek někde jinde!' zvolala jsem spíše vítězoslavným tónem. ‚Pan Earnshaw má v úmyslu vás zastřelit, budete-li se vytrvale pokoušet vstoupit.'

„‚Měla byste raději otevřít dveře, ty –' odpověděl mi, oslovivše mě jakýmsi vybraným výrazem, který opakovat nemíním.

„‚Do té věci se vměšovat nebudu,' odvětila jsem znovu. ‚Pojďte dovnitř a nechte se zastřelit, jestli chcete. Já svou povinnost splnila.'

„Nato jsem zavřela okno a vrátila se na své místo u krbu; neměla jsem dost zásob pokrytectví v pohotovosti, abych předstírala jakoukoli úzkost nad nebezpečím, které mu hrozilo. Earnshaw mi vášnivě spílal: tvrdil, že toho darebáka stále miluji; a nazýval mě všemi možnými jmény za toho nízkého ducha, kterého jsem projevila. A já jsem v tajnosti svého srdce (a svědomí mě nikdy nekáralo) uvažovala, jakým požehnáním by bylo pro *něho*, kdyby ho Heathcliff vysvobodil z utrpení; a jakým požehnáním by bylo pro *mě*, kdyby poslal Heathcliffa do jeho vlastního domova! Jak jsem seděla a přemítala tyto myšlenky, bylo okno za mnou vyraženo na podlahu ranou toho druhého jmenovaného, a jeho černá tvář se zhoubně dívala dovnitř. Prkenné sloupky stály příliš těsně, než aby jeho ramena mohla následovat, a já jsem se usmála, jásajíc nad svým domnělým bezpečím. Vlasy a šaty měl bílé od sněhu, a jeho ostré lidožroutské zuby, odhalené chladem a hněvem, se třpytily skrze tmu.

„‚Isabello, pusť mě dovnitř, nebo tě přinutím toho litovat!' ‚zavrčel' – jak tomu říká Josef.

„‚Vraždu spáchat nemohu,' odpověděla jsem. ‚Pan Hindley stojí na stráži s nožem a nabitou pistolí.'

„‚Pusť mě dovnitř kuchyňskými dveřmi,' řekl.

„‚Hindley tam bude přede mnou,' odpověděla jsem; ‚a to je ubohá tvá láska, která nesnese ani přeháňku sněhu! Nechali nás v klidu v postelích, dokud svítil letní měsíc, ale v okamžiku, kdy se vrátí poryv zimy, musíš utíkat pod střechu! Heathcliffe, kdybych byla já tebou, šla bych se natáhnout přes její hrob a zemřít jako věrný pes. Svět už přece nestojí za to v něm žít, ne? Výrazně jsi mi vtloukl do hlavy představu, že Catherine byla veškerou radostí tvého života: nedovedu si představit, jak si myslíš, že její ztrátu přežiješ.'

„‚Je tam, že?' zvolal můj společník, vrhnuv se k té prolomené mezeře. ‚Jestli dostanu ruku ven, mohu ho zasáhnout!'

„Obávám se, Ellen, že mě odsoudíte jako opravdu zlou; ale nevíte všechno, tak nesuďte. Nikdy bych nepomáhala ani nepřispěla k pokusu ani o *jeho* život za nic na světě. Přát si, aby byl mrtev, musím; a proto jsem byla strašlivě zklamaná a hrůzou nad důsledky mé posměšné řeči zbavená nervů, když se vrhl na Earnshawovu zbraň a vyrval mu ji z ruky.

„Nálož vyšla a nůž, když vyskočil zpět, se zabodl do zápěstí svému majiteli. Heathcliff ho vší silou vytáhl, při vytahování rozsekl maso a strčil ho, kapající, do kapsy. Pak vzal kámen, srazil přepážku mezi dvěma okny a skočil dovnitř. Jeho protivník padl bez sebe přemírou bolesti a tokem krve, která tryskala z tepny nebo velké žíly. Ten lotr do něj kopal a dupal po něm, hlavu mu opakovaně mlátil o dlaždice, zatímco mě držel jednou rukou, abych nemohla přivolat Josefa. Projevil nadlidské sebeovládání, že ho nedokonal docela; ale protože se zadýchal, nakonec přestal a odtáhl zdánlivě neživé tělo na lavici. Tam utrhl rukáv Earnshawovu kabátu a surovou hrubostí ovázal ránu; plival a klel přitom se stejnou energií, jakou předtím kopal. Když jsem byla volná, neztrácela jsem čas a vyhledala starého služebníka; ten, když postupně pochytil smysl mého překotného líčení, spěchal dolů, lapaje po dechu, bera schody po dvou.

„‚Co teďka dělat? co teďka dělat?'

„‚Je co dělat,' zahřměl Heathcliff, ‚tvůj pán je blázen; a jestli vydrží ještě měsíc, dám ho do blázince. A jak to, u čerta, že jsi mě zamkl venku, ty bezzubý ohaři? Nestůj tady a nemumlej. Pojď, já ho ošetřovat nebudu. Umyj to svinstvo; a dávej pozor na jiskry ze své svíčky – je to víc než polovina brandy!'

„‚A tak to je, vy ste ho zavraždil?' zvolal Josef, zvedaje ruce i oči v hrůze. ‚Jak sem živ, takovej pohled sem neviděl! Ať Pán –'

„Heathcliff do něj strčil, až padl na kolena doprostřed krve, a hodil mu ručník; ale místo aby se dal do vytírání, sepnul ruce a začal modlitbu, která mě svou podivnou dikcí přiměla ke smíchu. Byla jsem v ta-

kovém rozpoložení, že mě nic nemohlo šokovat: ba vskutku, byla jsem tak lehkomyslná, jako se jeví někteří zločinci u paty šibenice.

„‚Ach, zapomněl jsem na tebe,' řekl ten tyran. ‚To uděláš ty. Dolů s tebou. A ty se s ním proti mně domlouváš, viď, zmije? Tak, to je práce, co se k tobě hodí!'

„Zatřásl se mnou, až mi zacvakaly zuby, a odhodil mě vedle Josefa, který klidně dokončil své prosby, pak vstal a odpřisáhl, že se okamžitě vydá na Drozdov. Pan Linton je smírčí soudce, a i kdyby měl padesát mrtvých žen, do téhle věci se musí vložit. Byl ve svém rozhodnutí tak tvrdohlavý, že Heathcliff považoval za rozumné vymoci z mých úst opakování toho, co se stalo; stál nade mnou, dmul se zlobou, zatímco jsem neochotně vydávala vylíčení v odpověď na jeho otázky. Vyžadovalo to spoustu námahy přesvědčit starce, že Heathcliff nebyl útočník; zvláště s mými obtížně vymlácenými odpověďmi. Nicméně pan Earnshaw ho brzy přesvědčil, že je ještě naživu; Josef pospíchal podat dávku kořalky, a s jejich pomocí jeho pán za chvíli nabyl pohybu a vědomí. Heathcliff, vědom si toho, že jeho protivník neví o způsobu zacházení, které s ním bylo prováděno v bezvědomí, ho prohlásil za nepříčetně opilého; a řekl, že nebude dále brát jeho ohavné chování na vědomí, ale radí mu jít do postele. K mé radosti nás po tomto moudrém poučení opustil, a Hindley se natáhl na kámen před krbem. Odešla jsem do svého pokoje, divíc se, že jsem vyvázla tak snadno.

„Dnes ráno, když jsem sešla dolů, asi půl hodiny před polednem, seděl pan Earnshaw u ohně, na smrt nemocný; jeho zlý duch, skoro stejně vyzáblý a strašidelný, se opíral o komín. Ani jeden z nich nejevil chuť k obědu, a já jsem po tom, co jsem počkala, až všechno vychladlo na stole, začala jíst sama. Nic mi nebránilo v tom, abych jedla s chutí, a zakusila jsem jakýsi pocit uspokojení a nadřazenosti, když jsem po přestávkách vrhala pohledy na své mlčenlivé společníky a cítila jsem útěchu klidného svědomí v sobě. Když jsem skončila, odvážila jsem se

k nezvyklé smělosti přistoupit blíž k ohni, obešla jsem Earnshawovo sedadlo a poklekla v rohu vedle něho.

„Heathcliff se mým směrem nepodíval, a já jsem vzhlédla a hleděla jsem na jeho rysy skoro tak s jistotou, jako by byly obrácené v kámen. Jeho čelo, které jsem kdysi považovala za tak mužné a nyní považuji za tak ďábelské, bylo zastíněno těžkým mrakem; jeho bazilišťí oči byly skoro uhašeny nespavostí a pláčem snad, protože řasy měl tehdy vlhké: jeho rty byly bez svého divokého úšklebku a zapečetěné ve výrazu nevyslovitelného smutku. Kdyby to byl kdokoli jiný, byla bych si zakryla tvář v přítomnosti takového zármutku. V *jeho* případě mě to potěšilo; a ačkoli je to nízké urážet padlého nepřítele, nemohla jsem si nechat ujít tuto příležitost zabodnout šíp: jeho slabost byla jediný okamžik, kdy jsem mohla ochutnat rozkoš oplácení křivdy křivdou."

„Fuj, fuj, slečno!" přerušila jsem ji. „Člověk by si mohl myslet, že jste v životě neotevřela Bibli. Jestliže Bůh trestá vaše nepřátele, jistě vám to musí stačit. Je to zároveň sprosté a opovážlivé přidávat vaše mučení k jeho!"

„Obecně bych uznala, že by to tak bylo, Ellen," pokračovala; „ale jaké utrpení uložené na Heathcliffa by mě mohlo uspokojit, pokud na něm nemám svůj podíl? Byla bych raději, kdyby trpěl *méně*, kdybych mohla být příčinou jeho utrpení a on by *věděl*, že jsem jí já. Och, dlužím mu toho tolik. Jen pod jednou podmínkou mohu doufat, že mu odpustím. Jestliže si vezmu oko za oko a zub za zub; za každé škubnutí mukou vrátit škubnutí: snížit ho na mou úroveň. Jak byl první, kdo ublížil, přinutit ho, aby byl první, kdo prosí o odpuštění; a pak – nu pak, Ellen, bych vám mohla ukázat trochu velkomyslnosti. Ale je to naprosto nemožné, nikdy nemohu být pomstěna, a proto mu nemohu odpustit. Hindley chtěl trochu vody, a já jsem mu podala sklenici a zeptala se ho, jak se mu daří.

„‚Ne tak zle, jak bych si přál,' odpověděl. ‚Ale krom paže mě bolí každý palec, jako bych se byl rval s celou legií skřetů!'

„‚Ano, žádný div,' zněla má další poznámka. ‚Catherine se vždy chvástala, že stojí mezi vámi a tělesnou újmou: myslela tím, že jisté osoby by vám neublížily ze strachu, aby ji neurazily. Je dobře, že lidé *doopravdy* nevstávají z hrobu, nebo mohla včera v noci být svědkem odporné scény! Nejste potlučen a rozsekán na prsou i ramenou?'

„‚Nemohu říci,' odpověděl; ‚ale co tím myslíte? Odvážil se mě udeřit, když jsem ležel?'

„‚Dupal po vás a kopal do vás, a mlátil vás o zem,' zašeptala jsem. ‚A sliny se mu sbíhaly, aby vás roztrhal zuby; protože je jen zpoloviny člověk: ani ne tolik, a zbytek ďábel.'

„Pan Earnshaw vzhlédl, jako já, k tváři našeho společného nepřítele; který, pohlcen svou úzkostí, se zdál necitelný ke všemu kolem něho: čím déle stál, tím zřetelněji jeho úvahy prozrazovaly svou černotu skrze jeho rysy.

„‚Och, kdyby mi Bůh v mé poslední agonii dal sílu, abych ho uškrtil, šel bych s radostí do pekla,' zasténal ten netrpělivý muž, kroutě se, aby vstal, a klesl zpět v zoufalství, přesvědčen o své neschopnosti k zápasu.

„‚Ne, stačí, že zavraždil jednoho z vás,' poznamenala jsem nahlas. ‚Na Drozdově každý ví, že vaše sestra by teď žila, nebýt pana Heathcliffa. Konec konců, je lepší být jím nenáviděn než milován. Když si vzpomenu, jak jsme byli šťastní – jak byla Catherine šťastná, než přišel – jsem s to proklít ten den.'

„Heathcliff si pravděpodobně všiml spíše pravdivosti toho, co bylo řečeno, než ducha osoby, která to řekla. Jeho pozornost se probudila, viděla jsem, protože mu oči začaly skrápět slzami popel, a dech mu vycházel v dusivých povzdeších. Hleděla jsem na něj zpříma a opovržlivě jsem se smála. Zatažená okna pekla ke mně na okamžik zablýskla; ďábel, který jimi obvykle vyhlížel, byl však tak zakalen a utopen, že jsem se nebála zariskovat další zvuk posměchu.

„‚Vstaňte a jděte mi z očí,' řekl ten truchlící.

„Hádala jsem, že vyslovil alespoň ta slova, i když jeho hlas byl stěží srozumitelný.

„‚Promiňte,' odpověděla jsem. ‚Ale já jsem Catherine také milovala; a její bratr potřebuje péči, kterou mu kvůli ní poskytnu. Teď, když je mrtvá, vidím ji v Hindleym: Hindley má přesně její oči, kdybyste je nebyl zkoušel vyrvat a nebyl je potloukl do modra a do krve; a její –'

„‚Vstaň, mizerná idiotko, než tě ušlapu k smrti!' vykřikl, učiniv pohyb, který způsobil, že jsem udělala jiný.

„‚Ale pak,' pokračovala jsem, drže se připravena k útěku, ‚kdyby vám byla ubohá Catherine důvěřovala a byla si vzala směšný, opovrženíhodný, ponižující titul paní Heathcliffové, brzy by byla skýtala podobný obraz! *Ona* by vaše odporné chování potichu nesnášela: její odpor a zhnusení by si musely najít hlas.'

„Opěradlo lavice a Earnshawova osoba se vložily mezi mě a něho; a tak místo aby se pokusil dostat ke mně, chytil ze stolu kuchyňský nůž a hodil ho mi na hlavu. Zasáhlo mě to pod uchem a zastavilo větu, kterou jsem říkala; ale vytáhla jsem si ho a skočila jsem ke dveřím a podala další; o němž doufám, že šel o něco hlouběji než jeho střela. Poslední záblesk, který jsem z něho zachytila, byl zuřivý výpad z jeho strany, zastavený objetím jeho hostitele; a oba padli, zaklesnuti dohromady, na kámen před krbem. Při útěku kuchyní jsem řekla Josefovi, ať pospíší k svému pánovi; porazila jsem Haretona, který věšel vrh štěňat z opěradla židle ve dveřích; a požehnána jako duše uniklá z očistce, jsem skočila, letěla a vrhla se dolů po strmé cestě; pak jsem opustila její zatáčky a vystřelila přímo přes vřesoviště, kutálela jsem se po svazích a brodila se bažinami: řítíc se, vlastně, k světlu majáku Drozdova. A mnohem raději bych byla odsouzena k věčnému pobytu v pekelných oblastech, než abych i jen na jednu noc setrvala pod střechou Větrné hůrky znovu."

Isabella přestala mluvit, napila se čaje; pak vstala, a požádavši mě, abych jí nasadila čepec a velký šátek, který jsem přinesla, a odvrátila

sluch mým prosbám, aby ještě hodinu zůstala, vystoupila na židli, políbila podobizny Edgara a Catherine, mi udělila podobný polibek a sestoupila do kočáru, doprovázena Fany, která štěkala divoce radostí, že má zpět svou paní. Odvezli ji pryč, aby už nikdy nenavštívila tento kraj: ale pravidelná korespondence byla navázána mezi ní a mým pánem, když byly věci ustáleny. Myslím, že její nové obydlí bylo na jihu, blízko Londýna; tam se jí narodil syn několik měsíců po jejím útěku. Byl pokřtěn Linton, a od začátku ho ohlašovala jako chorobného, mrzutého tvora.

Pan Heathcliff, když mě jednou potkal ve vesnici, se vyptával, kde žije. Odmítla jsem to říci. Poznamenal, že na tom nijak nezáleží, jen ať se střeží jít k svému bratrovi: nemá u něho být, i kdyby si ji musel ponechat sám. Ačkoli jsem nedala žádnou informaci, dozvěděl se skrze některé z ostatních služebných jak její bydliště, tak existenci dítěte. Přesto ji neobtěžoval: za kterouž shovívavost mohla děkovat jeho odporu, předpokládám. Často se mě ptal na to batole, když mě viděl; a když slyšel jeho jméno, pochmurně se usmál a poznamenal: „Chtějí, abych ho taky nenáviděl, ano?"

„Nemyslím, že by si přáli, abyste o něm cokoli věděl," odpověděla jsem.

„Ale budu ho mít," řekl, „až ho budu chtít. S tím můžou počítat!"

Naštěstí jeho matka zemřela dříve, než ta doba přišla; asi třináct let po Catherinině smrti, když Lintonovi bylo dvanáct nebo o málo víc.

Den po Isabellině nečekané návštěvě jsem neměla příležitost mluvit se svým pánem: vyhýbal se rozhovoru a nebyl schopen o ničem diskutovat. Když jsem ho přiměla k poslouchání, viděla jsem, že ho těší, že jeho sestra opustila svého manžela; jehož nenáviděl s takovou intenzitou, kterou by mírnost jeho povahy sotva zdála umožňovat. Tak hluboký a citlivý byl jeho odpor, že se zdržoval chodit kamkoli, kde by pravděpodobně viděl Heathcliffa nebo o něm slyšel. Žal, a to spolu, ho proměnilo v úplného poustevníka: vzdal se svého úřadu smírčího

soudce, přestal dokonce chodit do kostela, při každé příležitosti se vyhýbal vesnici a vedl život úplného ústraní v mezích svého parku a pozemků; obměňovaný jen osamělými toulkami po vřesovištích a návštěvami hrobu své ženy, většinou večer nebo brzy ráno, než byli ostatní poutníci venku. Ale byl příliš dobrý, aby byl dlouho zcela nešťastný. *On* se nemodlil, aby ho duch Catherine strašil. Čas přinesl smíření a melancholii sladší než obyčejná radost. Vzpomínal na ni s vroucí, něžnou láskou, a s nadějným toužením po lepším světě; kam, o tom nepochyboval, odešla.

A měl i pozemskou útěchu a city. Pár dní, jak jsem řekla, se zdál lhostejný vůči drobnému následníku zesnulé: ta chladnost tála rychleji než sníh v dubnu, a dřív než ta droboučká bytůstka mohla zakoktat slovo nebo udělat vrávoravý krok, vládlo v jeho srdci žezlem despota. Dostala jméno Catherine; ale on ji nikdy nenazýval plným jménem, stejně jako nikdy první Catherine neoslovoval zkráceně: pravděpodobně proto, že Heathcliff měl ve zvyku činit to první. Ta malá byla vždy Cathy: tvořilo mu to rozdíl od matky, a přece spojení s ní; a jeho náklonnost pramenila z jejího vztahu k ní, mnohem víc než z toho, že byla jeho vlastní.

Dělala jsem často srovnání mezi ním a Hindleym Earnshawem a lámala jsem si hlavu, abych si uspokojivě vysvětlila, proč bylo jejich chování tak protikladné za podobných okolností. Byli oba oddaní manželé a oba lnuli ke svým dětem; a nedovedla jsem si představit, jak by nebyli měli oba jít stejnou cestou, k dobrému či zlému. Ale, myslela jsem si v duchu, Hindley, s očividně silnější hlavou, ukázal se smutně jako horší a slabší muž. Když jeho loď najela, kapitán opustil své místo; a posádka, místo aby se pokusila ji zachránit, se vrhla do zmatku a nepořádku, nenechávajíc žádnou naději pro jejich nešťastné plavidlo. Linton naopak projevil pravou odvahu věrné a oddané duše: důvěřoval Bohu; a Bůh ho utěšil. Jeden doufal, druhý zoufal: zvolili si každý svůj úděl, a byli spravedlivě odsouzeni jej snášet. Ale nebudete chtít po-

slouchat moje moralizování, pane Lockwoode; posoudíte, stejně dobře jako já, všechny tyto věci: alespoň si budete myslet, že ano, a to je totéž. Earnshawův konec byl takový, jaký se dal očekávat; následoval rychle po konci jeho sestry: dělilo je sotva šest měsíců. My na Drozdově jsme nedostali příliš souvislý účet o jeho stavu, který předcházel; všechno, co jsem se dozvěděla, bylo při příležitosti, kdy jsem šla pomoci s přípravami na pohřeb. Pan Kenneth přijel oznámit tu událost mému pánovi.

„Nu, Nelly," řekl jednoho rána, přijížděje do dvora, příliš brzy, než aby ve mně okamžitě nevzbudil tušení špatných zpráv, „vy a já máme teď na řadě smutek. Kdo nám teď vyklouzl, myslíte?"

„Kdo?" zeptala jsem se celá rozrušená.

„Jenže uhodněte!" odpověděl, sestoupiv a přehodiv uzdu přes hák u dveří. „A sevřete v hrsti cíp zástěry: jsem si jist, že ji budete potřebovat."

„Snad ne pan Heathcliff?" zvolala jsem.

„Cože! Ronila byste pro něho slzy?" řekl doktor. „Ne, Heathcliff je houževnatý mladý muž: dnes vypadá kvetoucí. Právě jsem ho viděl. Rychle nabírá na těle, od chvíle co ztratil svou lepší polovičku."

„Kdo to tedy je, pane Kennethe?" opakovala jsem netrpělivě.

„Hindley Earnshaw! Váš starý přítel Hindley," odpověděl, „a můj zlobivý kamarád: ačkoli pro mě byl v poslední době příliš divoký. Tak! Řekl jsem, že budeme ronit slzy. Ale rozveselte se! Zemřel věrný své povaze: namol opilý. Chudák mládenec! I mně je to líto. Člověk se neubrání, aby mu nescházel starý společník: ačkoli měl ty nejhorší kousky, jaké si kdy člověk vymyslel, a mnohokrát mi provedl zlomyslnou věc. Je mu teprve dvacet sedm, zdá se; to je váš věk: kdo by si pomyslel, že jste se narodili v jednom roce?"

Přiznám se, že tenhle úder byl pro mě větší než šok ze smrti paní Lintonové: dávné spojitosti mi lpěly kolem srdce; sedla jsem si na verandě a plakala jako nad pokrevní příbuznou, požádavši pana Kenne-

tha, aby získal jiného sluhu, který by ho uvedl k pánovi. Nemohla jsem si zabránit přemítat o otázce – „Měl snad spravedlivou šanci?" Ať jsem dělala co jsem dělala, ta myšlenka mě pronásledovala: byla tak únavně vytrvalá, že jsem se rozhodla požádat o dovolení jít na Větrnou hůrku a pomoci při posledních povinnostech vůči mrtvému. Pan Linton byl krajně nerad svolný, ale já jsem výmluvně prosila za ten opuštěný stav, v němž leží; a řekla jsem, že můj starý pán a mléčný bratr má na mé služby nárok stejně silný jako on sám. Mimoto jsem mu připomněla, že dítě Hareton je synovcem jeho ženy, a v nepřítomnosti bližších příbuzných by měl jednat jako jeho poručník; a měl by a musí vyšetřit, jak je majetek svěřen, a prohlédnout záležitosti svého švagra. Nebyl v tu chvíli schopen se takovým věcem věnovat, ale vybídl mě, abych promluvila s jeho právníkem; a nakonec mě pustil. Jeho právník byl také Earnshawův: zastavila jsem se ve vesnici a požádala ho, aby mě doprovodil. Potřásl hlavou a doporučil, aby byl Heathcliff ponechán sám; tvrdil, kdyby byla pravda známa, že by Hareton byl shledán jen o málo víc než žebrákem.

„Jeho otec zemřel v dluzích," řekl; „celý majetek je zastaven, a jediná šance pro přirozeného dědice je, aby mu bylo umožněno vzbudit nějaký zájem v srdci věřitele, aby byl ochoten se k němu chovat shovívavě."

Když jsem dorazila na Větrnou hůrku, vysvětlila jsem, že jsem přišla dohlédnout, aby se všechno vedlo slušně; a Josef, který jevil dostatek žalu, vyjádřil spokojenost s mou přítomností. Pan Heathcliff řekl, že nevidí, že by mě bylo zapotřebí; ale mohu zůstat a vydat pokyny pro pohřeb, pokud chci.

„Správně vzato," poznamenal, „by tělo toho blázna mělo být pohřbeno na křižovatce, bez obřadu jakéhokoli druhu. Zrovna jsem ho včera odpoledne na deset minut opustil, a za tu chvíli zavřel dva vchody domu proti mně, a strávil noc tím, že se úmyslně upil k smrti! Dneska ráno jsme vyrazili dveře, protože jsme ho slyšeli funět jako

koně; a tam byl, natažený na lavici: stažení kůže a skalpování by ho nebylo probudilo. Poslal jsem pro Kennetha, a ten přišel; ale ne dřív, než se ta šelma proměnila v mršinu: byl mrtvý, studený a ztuhlý; a tak uznáte, že bylo zbytečné kolem něj dělat další povyk!"

Starý služebník to potvrdil, ale zabručel:

„Rači měl pro doktora dojít sám! Já bych se byl o pána postaral líp než on – a nebyl mrtvej, dyž sem odcházel, nic takovýho!"

Trvala jsem na tom, aby pohřeb byl důstojný. Pan Heathcliff řekl, že v tom můžu mít po svém taky: jen mě poprosil, abych si pamatovala, že peníze na celou věc jdou z jeho kapsy. Zachovával tvrdé, lhostejné chování, které nenaznačovalo ani radost, ani žal: pokud něco, vyjadřovalo kamenné zadostiučinění z úspěšně provedeného obtížného díla. Jednou jsem skutečně zpozorovala něco jako jásot v jeho výrazu: bylo to právě tehdy, když lidé nesli rakev z domu. Měl pokrytectví představovat truchlícího: a než se vydal za ní s Haretonem, zvedl to nešťastné dítě na stůl a zamumlal, s podivnou chutí: „Teď, můj hezký chlapče, jsi *můj*! A uvidíme, jestli jeden strom nevyroste tak křivý jako druhý, se stejným větrem, aby ho zkroutil!" To nic netušící stvoření bylo tou řečí potěšeno: hrálo si s Heathcliffovými vousky a hladilo ho po tváři; ale já jsem uhodla jeho smysl a zostra jsem poznamenala: „Tenhle chlapec musí jít se mnou zpátky na Drozdov, pane. Není na světě nic méně vaše než on!"

„Říká to Linton?" zeptal se.

„Samozřejmě – nařídil mi, abych ho vzala s sebou," odpověděla jsem.

„Nu," řekl ten darebák, „nebudeme se o tom teď přít: ale mám chuť vyzkoušet si svoje schopnosti vychovávat mládě; takže vzkažte svému pánovi, že budu nucen nahradit toto místo svým vlastním, pokud by se pokusil ho odebrat. Nezavazuji se, že nechám Haretona odejít bez sporu; ale postarám se, aby druhý *určitě* přišel! Nezapomeňte mu to říci."

Tenhle náznak nám svázal ruce. Opakovala jsem jeho podstatu po svém návratu; a Edgar Linton, zpočátku málo zaujatý, už o zasahování nemluvil. Nejsem si vědoma, že by to byl mohl učinit s nějakým účinkem, i kdyby byl býval sebe ochotnější.

Host byl teď pánem Větrné hůrky: držel pevné vlastnictví a dokázal advokátovi – který to zase dokázal panu Lintonovi – že Earnshaw zastavil každý metr půdy, který vlastnil, za hotové peníze, aby zásobil svou mánii hazardu; a on, Heathcliff, byl ten zástavní věřitel. Tímto způsobem byl Hareton, který měl teď být prvním gentlemanem v sousedství, uveden do stavu úplné závislosti na zarytém nepříteli svého otce; a žije ve svém vlastním domě jako sluha, bez nároku na mzdu: zcela neschopen se napravit, protože nemá přátele a nic netuší o tom, že mu byla učiněna křivda.

Kapitola 18.

Těch dvanáct let, pokračovala paní Deanová, následujících po onom bezútěšném období, bylo nejšťastnějších v mém životě: největší starosti během nich mi způsobovaly drobné nemoci naší malé paní, které musela prodělávat společně se všemi dětmi, bohatými i chudými. Jinak, po prvních šesti měsících, rostla jako modřín, a uměla chodit i mluvit, svým vlastním způsobem, dřív než se vřes podruhé rozkvetl nad prachem paní Lintonové. Byla to nejpůvabnější bytůstka, která kdy přinesla slunce do bezútěšného domu: v tváři opravdová krasavice, s hezkýma tmavýma očima Earnshawů, ale světlou pletí a jemnými rysy Lintonů a žlutými vlnitými vlasy. Měla ohnivou duši, ačkoli ne hrubou, a byla vybavena srdcem citlivým a živým až k přemíře ve svých citech. Ta schopnost intenzivních náklonností mi připomínala její matku: a přece se jí nepodobala: protože dokázala být měkká a mírná jako holubice, a měla jemný hlas a zádumčivý výraz: její hněv nebyl nikdy zuřivý; její láska nikdy prudká: byla hluboká a něžná. Nicméně, musí se připustit, že měla chyby, které jí její dary stínily. Sklon k drzosti byl jedna z nich; a svéhlavá vůle, kterou si rozmazlené děti vždy osvojí, ať jsou dobromyslné nebo mrzuté. Kdyby ji služebná náhodou rozzlobila, zaznělo vždycky – „Řeknu to papá!" A kdyby ji on pokáral, byť jen pohledem, mysleli byste, že je to srdcedrásná záležitost: nevěřím, že na ni kdy promluvil přísným slovem. Vzal její výchovu zcela na sebe a udělal z ní zábavu. Naštěstí ji zvědavost a rychlý rozum učinily způsobilou žačkou: učila se rychle a dychtivě a dělala jeho učení čest.

Dokud nedosáhla třinácti let, nepřekročila nikdy sama hranice parku. Pan Linton ji s sebou při vzácných příležitostech bral asi na míli nebo tak za jeho hranice; ale nesvěřoval ji nikomu jinému. Gimmerton byl v jejích uších neskutečné jméno; kaple byla jedinou budovou, k níž se přiblížila nebo do níž vstoupila, krom jejího vlastního domova. Větrná hůrka a pan Heathcliff pro ni neexistovali: byla dokonalou poustevnicí; a zdánlivě dokonale spokojenou. Někdy ovšem, když pozorovala kraj ze svého okna v dětském pokoji, poznamenala –

„Ellen, jak dlouho to bude trvat, než budu moci dojít až na vrchol těch kopců? Zajímalo by mě, co leží na druhé straně – je to moře?"

„Ne, slečno Cathy," odpovídala jsem; „jsou to zase kopce, zrovna jako tyhle."

„A jaké jsou ty zlaté skály, když stojí člověk pod nimi?" zeptala se jednou.

Příkré klesání Penistonských skal upoutalo zvláště její pozornost; obzvlášť když na ně zapadající slunce svítilo i na nejvyšší výšiny, a celá další šíře krajiny ležela ve stínu. Vysvětlila jsem jí, že jsou to holé masy kamene, se sotva dost zeminou v puklinách, aby uživila zakrslý stromek.

„A proč jsou tak dlouho jasné, když je tady už večer?" pokračovala.

„Protože jsou mnohem výš než my," odpověděla jsem; „nedokázala bys na ně vylézt, jsou příliš vysoké a strmé. V zimě tam je mráz vždy dřív, než přijde k nám; a hluboko do léta jsem našla sníh pod tou černou propadlinou na severovýchodní straně!"

„Och, vy jste tam byla!" vykřikla rozjařeně. „Pak tam i já mohu, až budu dospělá. Byl tam papá, Ellen?"

„Papá by ti řekl, slečno," odpověděla jsem spěšně, „že nestojí za námahu je navštěvovat. Vřesoviště, kde se toulávaš s ním, jsou mnohem hezčí; a drozdovský park je nejkrásnějším místem na světě."

„Ale park znám, a ty neznám," zamumlala si pro sebe. „A velice bych si přála se rozhlédnout kolem sebe z vrcholu toho nejvyššího

bodu: můj poník Minny mě tam někdy odnese."

Jedna ze služek se zmínila o Pohádkové jeskyni, což jí úplně zamotalo hlavu touhou splnit si ten plán: škádlila kvůli tomu pana Lintona; a on jí slíbil, že na tu cestu dostane, až bude starší. Ale slečna Catherine měřila svůj věk měsíci, a: „Teď, jsem dost stará, abych šla na Penistonské skály?" byla neustálá otázka v jejích ústech. Cesta tam vedla těsně kolem Větrné hůrky. Edgar se nedokázal přinutit kolem ní projíždět; takže dostávala stejně stále odpověď: „Ještě ne, zlato: ještě ne."

Říkala jsem, že paní Heathcliffová žila přes tucet let poté, co opustila manžela. Její rodina měla jemnou konstituci: ona i Edgar postrádali tu červenolící zdatnost, se kterým se v těchto končinách obvykle setkáte. Jaká byla její poslední nemoc, nejsem si jista: odhaduji, že zemřeli na totéž, jakousi horečku, pomalou v začátku, ale neléčitelnou, a rychle sžírající život ke konci. Napsala, aby informovala svého bratra o pravděpodobném závěru čtyřměsíční nevolnosti, kterou trpěla, a prosila ho, aby k ní přišel, pokud možno; protože měla hodně co urovnat, a chtěla se s ním rozloučit a předat Lintona bezpečně do jeho rukou. Její nadějí bylo, že by Linton mohl být ponechán u něho, jak byl u ní: jeho otec, snažila se sama sebe přesvědčit, neměl touhu vzít na sebe břemeno jeho obživy nebo výchovy. Můj pán neváhal ani okamžik vyhovět její žádosti: ač nerad opouštěl domov při běžných výzvách, letěl odpovědět na tuto; svěřil Catherine mé zvláštní bdělosti ve své nepřítomnosti, s opakovanými pokyny, že se nesmí toulat ven z parku, ani v mém doprovodu: nepočítal s tím, že by šla bez doprovodu.

Byl pryč tři týdny. První den nebo dva sedávala má svěřenkyně v rohu knihovny, příliš smutná ani ke čtení, ani ke hře: v tom tichém stavu mi způsobovala málo potíží; ale následovalo období netrpělivé, mrzuté únavy; a protože jsem byla příliš zaneprázdněná, a tehdy i příliš stará, než abych s ní pobíhala nahoru a dolů a bavila ji, přišla jsem na metodu, jíž se mohla bavit sama. Posílala jsem ji na její cesty po pozemku – teď pěšky, teď na poníku; dopřávajíc jí trpělivého po-

sluchače všech jejích skutečných i smyšlených dobrodružství, když se vrátila.

Léto zářilo v plné kráse; a ona si tak oblíbila to osamělé toulání, že se jí často podařilo zůstat venku od snídaně do čaje; a potom se večery trávily vyprávěním jejích fantazijních příběhů. Nebála jsem se, že by překročila hranice; protože brány byly obvykle uzamčeny, a myslela jsem, že by se sotva odvážila ven sama, kdyby stály dokořán. Bohužel, má důvěra se ukázala nemístnou. Catherine ke mně přišla jednoho rána v osm hodin a řekla, že toho dne je arabský kupec, který překračuje poušť se svou karavanou; a já že jí musím dát hodně proviantu pro ni samu a pro její zvířata: koně a tři velbloudy, představované velkým ohařem a párem pointerů. Shromáždila jsem dobrou zásobu laskomin, zavěsila je do koše na jedné straně sedla; a ona vyskočila do sedla veselá jako víla, chráněná širokým kloboukem s krempou a gázovým závojem před červencovým sluncem, a odklusala s veselým smíchem, posmívajíc se mým opatrným napomenutím, aby necválala a vrátila se brzy. Ta zlobivá se u čaje vůbec neobjevila. Jeden cestující, ten ohař, protože byl starý pes a měl rád své pohodlí, se vrátil; ale ani Cathy, ani poník, ani oba pointeři nebyli nikde v dohledu: vyslala jsem posly touhle cestou i tamhletou, a nakonec jsem šla sama hledat ji. U plotu kolem plantáže, na okraji pozemku, pracoval nádeník. Zeptala jsem se ho, zda viděl naši mladou paní.

„Viděl jsem ji ráno," odpověděl: „chtěla po mně, abych jí uřízl lískový prut, a potom skočila na své galloweyské kobylce přes živý plot támhle, kde je nejnižší, a odcválala z dohledu."

Dovedete si představit, jak jsem se cítila při té zprávě. Hned mě napadlo, že musela vyrazit na Penistonské skály. „Co s ní bude?" vykřikla jsem, prodírajíc se škvírou, kterou ten muž spravoval, a vyrazila jsem přímo na hlavní cestu. Šla jsem jako o sázku, míli za mílí, až mě zatáčka přivedla do dohledu Větrné hůrky; ale žádnou Catherine jsem nedovedla rozpoznat, daleko ani blízko. Skály leží asi půl druhé míle za

sídlem pana Heathcliffa, a to je čtyři míle od Drozdova, takže jsem se začala obávat, že padne noc, než se k nim dostanu. „A co kdyby uklouzla při lezení mezi nimi," uvažovala jsem, „a byla zabita nebo si zlámala některou kost?" Mé napětí bylo opravdu bolestné; a ve chvíli, kdy jsem spěchala kolem statku, mi poskytlo radostnou úlevu, když jsem si všimla Charlieho, nejzuřivějšího z pointerů, jak leží pod oknem s oteklou hlavou a krvácejícím uchem. Otevřela jsem branku a běžela ke dveřím, prudce bouchajíc, abych byla vpuštěna. Odpověděla žena, kterou jsem znala a která dříve žila v Gimmertonu: sloužila tu od smrti pana Earnshawa.

„Ach," řekla, „to jste přišla hledat svou malou paní! Nelekejte se. Je tady, v bezpečí: ale jsem ráda, že to není pán."

„Není tedy doma?" vydechla jsem, docela bez dechu rychlou chůzí i poplachem.

„Ne, ne," odpověděla: „on i Josef jsou pryč, a myslím, že se nevrátí dřív než za hodinu nebo víc. Vstupte a trochu si odpočiňte."

Vstoupila jsem a spatřila jsem svou zbloudilou ovečku, jak sedí u krbu, kolébajíc se v malé židličce, která bývala její matky, když byla dítětem. Klobouk měla pověšený na stěně, a zdála se úplně jako doma, se smíchem a žvatláním, v tak nejlepší náladě, jakou si lze představit, obracejíc se na Haretona – nyní velkého, silného osmnáctiletého mladíka – který na ni hleděl se značnou zvědavostí a údivem: chápajíc pramálo z toho plynulého sledu poznámek a otázek, který její jazyk neustále chrlil.

„Krásná práce, slečno!" zvolala jsem, skrývajíc svou radost pod hněvivou tváří. „Tohle je tvoje poslední vyjížďka, než se papá vrátí. Nebudu ti víc věřit přes práh, ty zlobivá, zlobivá holčičko!"

„Aha, Ellen!" vykřikla vesele, vyskočila a běžela mi po bok. „Budu mít pěkný příběh k dnešnímu večeru; a tak jste mě vypátrala. Byla jsi tu někdy v životě?"

„Nasaď si ten klobouk, a hned domů," řekla jsem. „Jsem na tebe strašně rozzlobená, slečno Cathy: provedla jsi velkou nepravost! Nemá cenu se mračit a plakat: to nenahradí tu námahu, kterou jsem měla, hledajíc tě po celém kraji. Pomysli, jak mi pan Linton nařídil, abych tě držela doma; a ty se takhle vykradeš! Ukazuje to, že jsi chytrá malá liška, a nikdo ti víc neuvěří."

„Co jsem udělala?" vzlykla, hned ztišena. „Papá mi nic nenařídil: on mě nehubuje, Ellen – nikdy není nevrlý jako ty!"

„No tak, no tak!" opakovala jsem. „Já ti stuhu zavážu. A teď žádné trucování. Ach, styď se! Třináct let, a jako malé dítě!"

Tenhle výkřik byl vyvolán tím, že si strhla klobouk z hlavy a utekla ke krbu, mimo můj dosah.

„Ale ne," řekla ta služebná, „nebuďte na tu krásnou holčinku přísná, paní Deanová. My jsme ji zastavili: ona by byla ráda jela dál, bála se, abyste nebyla neklidná. Hareton nabídl, že s ní půjde, a já myslela, že by měl: je to divoká cesta přes kopce."

Hareton během té rozpravy stál s rukama v kapsách, příliš nemotorný, aby promluvil; ačkoli vypadal, jako by můj zásah nelibě přijímal.

„Jak dlouho mám čekat?" pokračovala jsem, nedbajíc ženina zásahu. „Za deset minut bude tma. Kde je ten poník, slečno Cathy? A kde je Phoenix? Nechám tě tady, pokud si nepospíšíš; tak si vyber."

„Poník je na dvoře," odpověděla, „a Phoenix je zavřený tam. Je pokousaný – a Charlie také. Chtěla jsem vám o tom všem říct; ale máte špatnou náladu a nezasloužíte si to slyšet."

Zvedla jsem jí klobouk a přistoupila, abych ho zase nasadila; ale když viděla, že lidé v domě drží jí stranu, začala poskakovat po místnosti; a když jsem se za ní pustila, pobíhala jako myška přes a pod a za nábytkem, čímž bylo směšné, abych ji honila. Hareton a ta žena se smáli, ona se k nim přidala a byla ještě drzejší; až jsem zvolala s velkou podrážděností: „Nu, slečno Cathy, kdybyste věděla, čí je tohle dům, byla byste dost ráda, že z něj vyjdete."

„Je to dům *tvého* otce, ne?" řekla, obracejíc se k Haretonovi.

„Ne," odpověděl, hledě dolů a plaše se červenaje.

Nesnesl pevný pohled jejích očí, ačkoli to byly přesně jeho vlastní.

„Čí tedy – tvého pána?" zeptala se.

Zrudl ještě víc, z jiné příčiny, zamumlal nadávku a odvrátil se.

„Kdo je jeho pán?" pokračovala ta otravná dívka, dovolávajíc se mě. „Mluvil o ‚našem domě' a ‚našich lidech'. Myslela jsem, že je synem vlastníka. A nikdy neřekl slečno: měl by, ne, kdyby byl sluha?"

Hareton zčernal jako bouřkový mrak nad tou dětinskou řečí. Mlčky jsem svou tazatelkou zatřásla, a konečně se mi podařilo ji připravit k odchodu.

„Teď přiveď mi mého koně," řekla, obracejíc se na svého neznámého příbuzného tak, jak by oslovila kteréhokoliv ze štolbů na Drozdově. „A můžeš jít se mnou. Chci vidět, kde se v močálu zvedá bažinný lovec, a slyšet o těch *fairishech*, jak jim říkáte: ale pospěš si! Co se děje? Přiveď mi mého koně, povídám."

„Čert tě vem, než budu *tvůj* sluha!" zavrčel chlapec.

„Co že si *mě* vem?" zeptala se Catherine překvapeně.

„Čert – ty drzá čarodějnice!" odpověděl.

„Tak, slečno Cathy! vidíte, do jaké pěkné společnosti jste se dostala," vložila jsem se. „Hezká slova, jaká se mají použít na mladou dámu! Prosím vás, nezačínejte se s ním hádat. Pojďte, pojďme samy hledat Minny, a jděme."

„Ale, Ellen," vykřikla, zírajíc nehybně v údivu, „jak si dovoluje tak se mnou mluvit? Nemusí snad dělat, co po něm chci? Ty zlý tvore, řeknu papá, co jsi říkal. – A teď!"

Hareton na tu výhrůžku nijak nereagoval; takže jí vyhrkly slzy do očí rozhořčením. „Přiveď toho poníka," zvolala, obracejíc se k té ženě, „a pusť mi mého psa hned!"

„Pomalu, slečno," odpověděla oslovená. „Zdvořilostí nic neztratíte. Ačkoli pan Hareton tady není pánův syn, je to váš bratranec: a já jsem

nikdy nebyla najata, abych vám sloužila."

„*On* můj bratranec!" vykřikla Cathy s pohrdavým smíchem.

„Ano, opravdu," odpověděla ta napomínající.

„Och, Ellen! nenechte je takové věci říkat," pokračovala ve velkém zděšení. „Papá šel pro mého bratrance do Londýna: můj bratranec je syn gentlemana. Ten můj –" zastavila se a plakala doopravdy; rozrušena pouhou myšlenkou na příbuznost s takovým balíkem.

„Pst, pst!" zašeptala jsem; „lidé mohou mít mnoho bratranců všeho druhu, slečno Cathy, aniž by jim to v nejmenším uškodilo; jen nemusí držet jejich společnost, pokud jsou nepříjemní a špatní."

„Není – není můj bratranec, Ellen!" pokračovala, čerpajíc čerstvý zármutek z úvahy, a vrhajíc se do mé náruče pro útočiště před tou myšlenkou.

Byla jsem na ni i na tu služebnou velmi rozzlobena za jejich vzájemná odhalení; nepochybujíc, že chystaný příjezd Lintona, oznámený od ní, bude referován panu Heathcliffovi; a jsouc stejně přesvědčená, že první Catherininou myšlenkou po otcově návratu bude hledat vysvětlení pro to druhé tvrzení o jejích hrubě vychovaných příbuzných. Hareton, zotavuje se ze svého zhnusení, že byl pokládán za sluhu, zdál se dojat jejím zoufalstvím; a když přivedl poníka ke dveřím, vzal, aby ji usmířil, pěkné křivonohé teriéří štěně z boudy, a vložil jí ho do ruky, s tím, ať si psst! že nic nemyslel. Zarazila se ve svých nářcích, podívala se na něj pohledem úcty a hrůzy, a pak znovu vybuchla.

Sotva jsem se dokázala ubránit úsměvu nad tou antipatií k chudákovi; který byl dobře stavěným, atletickým mládencem, pohledného obličeje, zdravým a silným, ale oděn v oděvu, který se hodil k jeho každodenním zaměstnáním prací na statku a potulováním po vřesovištích za králíky a zvěří. Přesto jsem si myslela, že dokážu v jeho fyziognomii rozeznat ducha majícího lepší vlastnosti, než jaké kdy měl jeho otec. Dobré věci ztracené v divočině plevele, zajisté, jehož bujnost daleko přerůstala jejich zanedbaný růst; a přesto, nicméně, doklad bo-

haté půdy, která by mohla vydat vydatné úrody za jiných a příznivých okolností. Pan Heathcliff s ním, věřím, nejednal fyzicky špatně; díky jeho nebojácné povaze, která nenabídla pokušení k tomu způsobu útlaku: neměl žádnou tu bázlivou citlivost, která by, dle Heathcliffova úsudku, dala špatnému zacházení pikantnost. Zdá se, že obrátil svou zlobu k tomu, aby z něho udělal hrubé hovado: nikdy se ho neučili číst ani psát; nikdy ho nekáral za žádný špatný zvyk, který by neobtěžoval jeho strážce; nikdy ho nevedl ke ctnosti, ani nestřežil jediným naučením proti neřesti. A z toho, co jsem slyšela, Josef přispěl mnoho k jeho zkáze svou úzkoprsou předpojatostí, která ho pobízela, aby mu lichotil a hýčkal ho jako chlapce, protože byl hlava starého rodu. A jak měl ve zvyku vinit Catherine Earnshawovou a Heathcliffa, když byli děti, že pána ženou za hranici trpělivosti a nutí ho hledat útěchu v pití tím, co nazýval jejich „ohavnejma pletichama", tak nyní uvaloval celé břemeno Haretonových chyb na ramena uchvatitele jeho majetku. Jestli chlapec klel, nenapravoval ho: ani sebevíc provinile se nechoval. Zdálo se, že Josefovi přináší uspokojení pozorovat ho jít tou nejhorší cestou: připouštěl, že chlapec je zkažen: že jeho duše je vydána zatracení; ale potom uvažoval, že Heathcliff bude muset za to platit. Krev Haretonova bude vyžadována z jeho rukou; a v té myšlence spočívala nesmírná útěcha. Josef mu vštípil pýchu na jméno a jeho rodokmen; byl by, kdyby se odvážil, pěstoval mezi ním a nynějším majitelem Hůrky nenávist: ale jeho strach z toho majitele dosahoval pověrčivosti; a své city vůči němu omezoval na zamumlané narážky a soukromá spílání. Netvrdím, že bych byla důvěrně seznámena se způsobem života obvyklým v těch dobách na Větrné hůrce: mluvím jen z doslechu; protože jsem málo viděla. Vesničané tvrdili, že je pan Heathcliff *lakotný* a krutý, tvrdý pán ke svým nájemcům; ale dům, uvnitř, získal svůj starobylý vzhled pohodlí pod ženskou správou, a scény zběsilosti, obvyklé v časech Hindleyho, se nyní v jeho zdech neodehrávaly. Pán byl příliš

chmurný, aby vyhledával společnost s kýmkoli, dobrými ani špatnými; a dosud takový je.

Ale tím ve svém příběhu nepostupuji. Slečna Cathy odmítla mírovou nabídku teriéra a požadovala své vlastní psy, Charlieho a Phoenixa. Přišli kulhavě a sklopenými hlavami; a vydali jsme se k domovu, všichni smutně rozladěni, každý z nás. Nedokázala jsem ze své malé paní vymámit, jak den strávila; krom toho, že, jak jsem předpokládala, cílem její pouti byly Penistonské skály; a dorazila bez dobrodružství k bráně statku, když Hareton zrovna vyšel, doprovázen několika psími druhy, kteří zaútočili na její průvod. Měli pěknou bitvu, než je jejich majitelé mohli oddělit: to vytvořilo seznámení. Catherine Haretonovi řekla, kdo je a kam jde; a požádala ho, aby jí ukázal cestu: nakonec ho navedla, aby ji doprovodil. Odhalil jí tajemství Pohádkové jeskyně a dvaceti dalších podivných míst. Ale protože jsem byla v nemilosti, nebyla jsem obdarována popisem těch zajímavých předmětů, které spatřila. Pochytila jsem však, že její průvodce byl oblíbený, dokud mu neporanila city tím, že ho oslovila jako sluhu; a Heathcliffova hospodyně jí tím, že ho nazvala jejím bratrancem. Potom jí v srdci pálila řeč, kterou k ní pronesl: ona, která byla vždy „zlato" a „miláček" a „královna" a „anděl" pro každého na Drozdově, aby byla takto strašlivě urážena od cizího! Nerozuměla tomu; a dalo mi hodně práce získat slib, že si na tu křivdu nebude stěžovat otci. Vysvětlila jsem jí, jak se mu příčí celá domácnost na Větrné hůrce, a jak by ho velmi mrzelo zjistit, že tam byla; ale trvala jsem především na tom, že kdyby odhalila mou nedbalost jeho rozkazů, byl by snad tak rozzloben, že bych musela odejít; a to Cathy nemohla snést: dala své slovo a dodržela je kvůli mně. Konec konců, byla to sladká malá dívenka.

Kapitola 19.

Dopis obroubený černě ohlásil den návratu mého pána. Isabella byla mrtvá; a napsal, abych připravila smutek pro jeho dceru a uspořádala pokoj a jiné pohodlí pro jeho mladičkého synovce. Catherine šílela radostí z představy, že uvítá otce zpět; a oddávala se nejvzletnějším představám o nespočetných přednostech svého „opravdového" bratrance. Večer jejich očekávaného příjezdu nastal. Od časného rána se zabývala pořádáním svých vlastních drobných záležitostí; a nyní, oděna v nových černých šatech – chuděra! smrt její tety v ní nevzbudila žádný určitý smutek – přinutila mě, neustálým obtěžováním, abych s ní šla přes pozemek až k nim naproti.

„Linton je o pouhých šest měsíců mladší než já," žvatlala, jak jsme pomalu procházely přes mechové vlny a prohlubně, pod stínem stromů. „Jak rozkošné to bude, mít ho za druha ve hrách! Teta Isabella poslala papá krásný pramen jeho vlasů; byly světlejší než ty mé – víc lněné barvy a stejně jemné. Mám je pečlivě uchovány v malé skleněné krabičce; a často jsem si pomyslela, jaké potěšení by bylo spatřit jejich majitele. Och! Jsem šťastná – a papá, drahý, drahý papá! Pojď, Ellen, poběhněme! pojď, běž!"

Běžela, vracela se a běžela znovu, mnohokrát, než mé rozvážné kroky dosáhly brány, a pak se posadila na travnatý svah vedle cesty a snažila se trpělivě čekat; ale to nebylo možné: nedokázala být minutu klidná.

„Jak dlouho jim to trvá!" zvolala. „Ach, vidím na cestě trochu prachu – jedou! Ne! Kdy tu budou? Nemůžeme jít kousek vpřed – půl

míle, Ellen, jen půl míle? Řekni ano, k té skupince břízek na zatáčce!"

Vytrvale jsem odmítla. Konečně bylo její napětí u konce: cestovní kočár se vkutálel do dohledu. Slečna Cathy vykřikla a vztáhla paže, jakmile zahlédla otcovu tvář hledící z okna. Sestoupil, skoro stejně dychtivý jako ona; a uplynula značná chvíle, než měli pomyšlení věnovat někomu jinému než sobě navzájem. Zatímco se objímali, nahlédla jsem dovnitř, abych viděla, jak je na tom Linton. Spal v rohu, zabalen do teplého, kožešinou podšitého pláště, jako by byla zima. Bledý, choulostivý, zženštilý chlapec, jehož by člověk mohl pokládat za mladšího bratra mého pána, tak silná byla podoba: ale byla v jeho vzhledu chorobná mrzutost, kterou Edgar Linton nikdy neměl. Pán si všiml, že na něj hledím; a potřásl mi rukou, poradil mi zavřít dveře a nechat ho na pokoji; neboť ho cesta unavila. Cathy by na něj byla ráda jen jednou pohlédla, ale její otec jí řekl, aby šla s ním, a kráčeli spolu nahoru po parku, zatímco já jsem spěchala napřed, abych připravila služebnictvo.

„Teď, drahoušku," řekl pan Linton, obraceje se k dceři, když zastavili dole u předního schodiště, „tvůj bratranec není tak silný ani tak veselý jako ty, a ztratil matku, pamatuj, teprve velmi nedávno; proto neočekávej, že by si s tebou hned hrál a běhal. A moc ho neobtěžuj mluvením: nech ho dnes večer alespoň být v klidu, dobře?"

„Ano, ano, papá," odpověděla Catherine: „ale moc ho chci vidět; a on ani jednou nevyhlédl."

Kočár zastavil; a toho spáče, probudíce ho, strýc snesl na zem.

„Tohle je tvoje sestřenice Cathy, Lintone," řekl, vloživ jejich malé ruce do sebe. „Už tě má ráda; a dej pozor, abys ji nezarmoutil pláčem této noci. Snaž se být teď veselý; cestování je u konce, a nemáš nic jiného na práci než odpočívat a bavit se, jak chceš."

„Nech mě jít do postele, prosím," odpověděl chlapec, uhýbaje před Catherininým polibkem; a dal si prsty na oči, aby odstranil počínající slzy.

„No tak, no tak, hodné dítě," zašeptala jsem, vedouc ho dovnitř. „Rozpláčeš i ji – pohleď, jak je jí tě líto!"

Nevím, zda to byl smutek pro něj, ale jeho sestřenice si nasadila stejně smutnou tvář jako on sám, a vrátila se k otci. Všichni tři vešli dovnitř a vystoupili do knihovny, kde byl prostřený čaj. Pokračovala jsem v tom, abych Lintonovi odebrala čepec a plášť, a posadila ho na židli u stolu; ale sotva byl usazen, začal znovu plakat. Pán se zeptal, co se děje.

„Nemůžu sedět na židli," vzlykl chlapec.

„Jdi tedy na pohovku, a Ellen ti přinese čaj," odpověděl strýc trpělivě.

Byla jsem přesvědčená, že si pán cestou pořádně vytrpěl se svým rozmrzelým, neduživým svěřencem. Linton se pomalu dovlekl pryč a lehl si. Cathy přinesla stoličku a svůj šálek k jeho boku. Nejprve seděla tiše; ale to nemohlo trvat: rozhodla se udělat si ze svého malého bratrance mazlíčka, jak si ho přála mít; a začala hladit jeho kadeře, líbat ho na tvář a nabízet mu čaj ze svého podšálku, jako nemluvněti. To ho potěšilo, protože nebyl o mnoho lepší: osušil si oči a rozzářil se do slabého úsměvu.

„Och, bude v pořádku," řekl pán ke mně, když je minutu pozoroval. „Velmi v pořádku, pokud si ho můžeme udržet, Ellen. Společnost dítěte jeho vlastního věku do něho brzy vlije nového ducha, a tím, že si bude přát sílu, ji získá."

„Ano, pokud si ho můžeme udržet!" uvažovala jsem si pro sebe; a doléhaly na mě bolestné pochybnosti, že je tu málo naděje na to. A potom, pomyslela jsem si, jak si vůbec takový slaboch bude žít na Větrné hůrce? Mezi otcem a Haretonem, jací to budou druzi ke hrám a učitelé. Naše pochybnosti se brzy rozhodly – dokonce dříve, než jsem čekala. Právě jsem odvedla děti nahoru, když byl čaj dopit, a viděla Lintona usnutého – nedovolil mi odejít, dokud se tak nestalo – sestoupila jsem a stála u stolu v předsíni, zapalujíc svíci pro pana Ed-

gara, když ze dveří kuchyně vystoupila služka a oznámila mi, že Josef, sluha pana Heathcliffa, je u dveří a přeje si mluvit s pánem.

„Nejprve se ho zeptám, co chce," řekla jsem s nemalou úzkostí. „Velmi nevhodná hodina obtěžovat lidi, a ve chvíli, kdy se vrátili z dlouhé cesty. Nemyslím, že ho pán může přijmout."

Josef prošel kuchyní, zatímco jsem tato slova pronášela, a nyní se objevil v předsíni. Byl oděn v nedělním šatě, se svou nejsvatouškovštější a nejkyselejší tváří, drže klobouk v jedné ruce a hůl ve druhé, pokračoval v čištění bot o rohož.

„Dobrý večer, Josefe," řekla jsem chladně. „Jaká záležitost vás sem dnes v noci přivádí?"

„Dyť s panem Lintonem mám mluvit," odpověděl, mávnuv mi pohrdavě stranou.

„Pan Linton jde do postele; pokud nemáte něco zvláštního k vyřízení, jsem si jista, že vás teď nebude moci vyslechnout," pokračovala jsem. „Měl byste si tamhle sednout a svěřit mi svůj vzkaz."

„Kerá je to komnata?" pokračoval chlapík, přehlížeje řadu zavřených dveří.

Pochopila jsem, že je rozhodnut odmítnout mé zprostředkování, takže velmi neochotně jsem šla nahoru do knihovny a ohlásila nevítaného hosta, radíc, aby byl odbyt na druhý den. Pan Linton neměl čas mě k tomu zmocnit, protože Josef mi stoupal těsně v patách, a vtlačiv se do místnosti, zasadil se na vzdálený konec stolu, s oběma pěstmi stisknutými na hlavici své hole, a začal povýšeným tónem, jako by očekával odpor –

„Hísklіff mě posílá pro svýho chlapce, a bez něho sem nazpátek nesmim."

Edgar Linton minutu mlčel; výraz nesmírného smutku zahalil jeho rysy: byl by to dítě politoval kvůli němu samému; ale vzpomínaje na Isabelliny naděje a obavy, a úzkostlivá přání týkající se jejího syna, a její doporučování jeho péči, hořce truchlil nad vyhlídkou, že se ho

musí vzdát, a hledal v srdci, jak by se tomu dalo vyhnout. Žádný plán se nenabídl: samotné projevení jakékoli touhy ho zadržet by učinilo nárokovatele ještě tvrdším: nezbývalo než ho vydat. Nicméně, nechtěl ho probouzet ze spánku.

„Řekněte panu Heathcliffovi," odpověděl klidně, „že jeho syn přijde na Větrnou hůrku zítra. Je v posteli a příliš unaven, aby teď šel takovou vzdálenost. Můžete mu také říci, že matka Lintonova si přála, aby zůstal pod mým poručnictvím; a v tuto chvíli je jeho zdraví velmi nejisté."

„Né!" řekl Josef, uhodiv svou holí o podlahu a nasadiv si velitelský výraz. „Né! to neznamená nic. Hískliff neuznává ani matku, ani vás; ale on bude mít svýho chlapce; a já ho musim vzít – tak teď to víte!"

„Dnes v noci nikoli!" odpověděl Linton rozhodně. „Jděte okamžitě dolů, a opakujte svému pánovi, co jsem řekl. Ellen, ukažte mu, kudy dolů. Jděte –"

A s pomocí ruky, kterou pozdvihl rozhořčený stařík, zbavil místnost jeho přítomnosti a zavřel dveře.

„Dobrá! dobrá!" vykřikl Josef, jak pomalu odcházel. „Zejtra přide sám, a vyhoďte *jeho*, jestli si troufáte!"

Kapitola 20.

Aby zabránil nebezpečí, že by se ta hrozba naplnila, pověřil pan Linton mě, abych chlapce brzy odvezla domů, na Catherinině poníku; a řekl – „Protože na jeho osud, dobrý ani zlý, nebudeme mít žádný vliv, nesmíš mé dceři říci nic o tom, kam odešel: ona se s ním nemůže dále stýkat, a je lepší, aby zůstala v nevědomosti o jeho blízkosti; aby nebyla neklidná a dychtivá navštívit Hůrku. Prostě jí řekni, že si pro něj otec náhle poslal, a byl nucen nás opustit."

Lintona bylo těžké vzbudit z postele v pět hodin, a byl ohromen, když mu bylo oznámeno, že se musí připravit na další cestování; ale změkčila jsem tu věc tím, že jsem řekla, že má strávit nějaký čas se svým otcem, panem Heathcliffem, který ho chce tak moc vidět, že nerad odkládá to potěšení, dokud by se nezotavil ze své nedávné cesty.

„Můj otec!" vykřikl v podivném zmatku. „Mamá mi nikdy neřekla, že mám otce. Kde žije? Raději bych zůstal se strýcem."

„Žije kousek od Drozdova," odpověděla jsem; „zrovna za těmi kopci: ne tak daleko, abys sem nemohl dojít pěšky, až budeš mít sílu. A měl bys být rád, že jedeš domů, a že ho uvidíš. Musíš se ho pokusit mít rád, jako jsi měl rád svou matku, a pak tě bude mít on rád."

„Ale proč jsem o něm dříve neslyšel?" ptal se Linton. „Proč mamá a on nežili spolu, jako jiní lidé?"

„Měl obchody, které ho držely na severu," odpověděla jsem, „a zdraví tvé matky vyžadovalo, aby bydlela na jihu."

„A proč mamá o něm se mnou nemluvila?" pokračoval chlapec. „Často mluvila o strýci, a já jsem se dávno naučil mít ho rád. Jak mám

milovat papá? Já ho neznám."

„Och, všechny děti milují své rodiče," řekla jsem. „Tvoje matka si snad myslela, že bys s ním chtěl být, kdyby ti ho často připomínala. Pospěšme si. Časná vyjížďka takovým krásným ránem je mnohem lepší než hodinu dalšího spánku."

„Jede *ona* s námi?" zeptal se, „ta malá holčička, kterou jsem včera viděl?"

„Teď ne," odpověděla jsem.

„A strýc?" pokračoval.

„Ne, já tam budu tvou společnicí," řekla jsem.

Linton klesl zpět na polštář a upadl do zasmušilého přemítání.

„Nepojedu bez strýce," vykřikl nakonec: „nedovedu říct, kam mě chcete vzít."

Snažila jsem se ho přesvědčit o nepěknosti projevit nechuť se setkat s otcem; přesto tvrdošíjně odporoval jakémukoli pokroku k oblékání, a musela jsem zavolat na pomoc svého pána, aby ho vylákal z postele. To ubohé stvoření bylo nakonec vypraveno, s několika klamnými ujištěními, že jeho nepřítomnost bude krátká: že ho pan Edgar a Cathy navštíví, a jinými sliby, stejně málo podloženými, které jsem si vymýšlela a opakovala v průběhu cesty. Čistý vzduch provoněný vřesem, jasný sluneční svit a mírný klusot Minny po chvíli zmírnily jeho sklíčenost. Začal klást otázky týkající se svého nového domova a jeho obyvatel, s větším zájmem a živostí.

„Je Větrná hůrka tak příjemné místo jako Drozdov?" ptal se, otáčeje se k poslednímu pohledu do údolí, odkud stoupala lehká mlha a tvořila vlněný oblak na okrajích modra.

„Není tak pohřbená mezi stromy," odpověděla jsem, „a není tak docela tak velká, ale uvidíš krásně kraj kolem; a vzduch je pro tebe zdravější – čerstvější a sušší. Snad ti bude dům na první pohled připadat starý a tmavý; ačkoli je to úctyhodné sídlo: druhé nejlepší v sousedství. A budeš mít tak hezké procházky po vřesovištích. Hareton Earns-

haw – to je další bratranec slečny Cathy, a tedy svým způsobem i tvůj – ti ukáže všechna ta nejkrásnější místa; a za pěkného počasí si můžeš vzít knihu, a udělat ze zeleného údolí svou pracovnu; a tu a tam se k tobě tvůj strýc připojí na procházce: chodívá, často, ven po kopcích."

„A jaký je můj otec?" ptal se. „Je stejně mladý a hezký jako strýc?"

„Stejně mladý," řekla jsem; „ale má černé vlasy a oči, a vypadá přísněji; a je vyšší a celkově větší. Snad ti nebude zpočátku připadat tak jemný a laskavý, protože to není jeho způsob: ale všimni si, buď s ním otevřený a srdečný; a přirozeně tě bude mít raději než kdokoli strýc, protože jsi jeho vlastní."

„Černé vlasy a oči!" uvažoval Linton. „Nedokážu si ho představit. Pak já na něho nejsem podobný, že?"

„Moc ne," odpověděla jsem: ani kouskem, pomyslela jsem si, pohlížejíc s lítostí na bílou pleť a štíhlou postavu svého společníka, a jeho velké chabé oči – matčiny oči, s tím rozdílem, že, pokud se v nich na okamžik neroznítila chorobná uraženost, neměly ani stopu po její jiskrné duši.

„Jak podivné, že nikdy nepřišel navštívit mamá a mě!" zamumlal. „Viděl mě vůbec někdy? Jestli ano, musela jsem to být malá. Nepamatuji si o něm vůbec nic!"

„Nu, pane Lintone," řekla jsem, „tři sta mil je velká vzdálenost; a deset let se dospělému zdá velmi jiné délky než tobě. Je pravděpodobné, že pan Heathcliff zamýšlel přijet z léta na léto, ale nikdy nenašel vhodnou příležitost; a teď je příliš pozdě. Netrápejte ho otázkami na to téma: rozruší ho to, bez prospěchu."

Chlapec byl plně zabrán vlastním přemítáním po zbytek jízdy, až jsme zastavili před zahradní branou statku. Pozorovala jsem, abych zachytila jeho dojmy v tváři. Prohlédl si vyřezávané průčelí a nízko klenutá okénka, zarostlé keře angreštu a křivé jedle, s vážnou pozorností, a potom potřásl hlavou: jeho skrytý cit zcela neschvaloval zevnějšek jeho nového obydlí. Ale měl rozum odložit stěžování: snad

bude vynaložena odměna uvnitř. Než sesedl, šla jsem a otevřela dveře. Bylo půl sedmé; rodina právě dokončila snídani: čeleď uklízela a utírala stůl. Josef stál u pánovy židle, vypravuje nějakou povídačku o chromém koni; a Hareton se připravoval na seno.

„Hola, Nelly!" řekl pan Heathcliff, když mě spatřil. „Bál jsem se, že budu muset jít dolů a vyzvednout si svůj majetek sám. Přivezla jste ho, že? Podíváme se, co z něho uděláme."

Vstal a dlouhými kroky došel ke dveřím: Hareton a Josef následovali v otevřené zvědavosti. Ubohý Linton přelétl vystrašeným okem tváře všech tří.

„Jistě-jistě," řekl Josef po vážné prohlídce, „sou si s váma vyměnili, pane, a támhle je jeho holka!"

Heathcliff svého syna probodl pohledem až do třasu zmatku a vydal pohrdavý smích.

„Bože! co za krasavce! co za roztomilé, půvabné stvoření!" zvolal. „Nevychovali ho na hlemýždích a kyselém mléce, Nelly? Och, zatracení! ale to je horší, než jsem čekal – a sám ďábel ví, že jsem nebyl plný nadějí!"

Řekla jsem tomu třesoucímu se a zmatenému dítěti, aby sesedlo a vstoupilo. Nerozuměl plně smyslu otcovy řeči, ani zda byla míněna pro něho: ba vskutku, nebyl si ještě jist, že ten pochmurný, uštěpačný cizinec je jeho otec. Ale přilnul ke mně se vzrůstajícím chvěním; a když si pan Heathcliff sedl a vybídl ho „pojď sem" skryl tvář na mém rameni a plakal.

„Pch, pch!" řekl Heathcliff, natáhl ruku a hrubě ho přitáhl mezi svá kolena, a pak mu zvedl hlavu za bradu. „Dost těch hloupostí! Nic ti neuděláme, Lintone – není to tvé jméno? Jsi matčino dítě, úplně! Kde je *moje* část na tobě, kňučící kuřátko?"

Sejmul chlapci čepici a odhrnul mu husté lněné kadeře, osahal mu štíhlé paže a drobné prsty; a během toho zkoumání Linton přestal plakat a zvedl své velké modré oči, aby prohlédl zpytovatele.

„Znáš mě?" zeptal se Heathcliff, když se ujistil, že údy jsou všechny stejně křehké a slabé.

„Ne," řekl Linton s pohledem prázdného strachu.

„Slyšel jsi o mně, předpokládám?"

„Ne," odpověděl znovu.

„Ne! Hanba tvé matce, že nikdy neprobudila tvou synovskou úctu ke mně! Jsi můj syn, abys to věděl; a tvoje matka byla ničemná coura, že tě nechala v nevědomosti, jakého druhu otce máš. A teď, nekrč se a nečervenej! I když to *je* něco vidět, že nemáš bílou krev. Buď hodný chlapec; a já se o tebe postarám. Nelly, jste-li unavena, můžete se posadit; pokud ne, jděte zase domů. Hádám, že budete referovat, co uslyšíte a uvidíte, té nule na Drozdově; a tahle věc se nevyřeší, dokud se tady budete zdržovat."

„Nu," odpověděla jsem, „doufám, že budete k tomu chlapci laskavý, pane Heathcliffe, nebo si ho dlouho neudržíte; a je to jediný pokrevní příbuzný, kterého v širém světě máte a kdy poznáte – pamatujte."

„Budu k němu *velmi* laskavý, nemusíte se bát," řekl se smíchem. „Jen k němu nesmí být nikdo jiný laskavý: jsem žárlivý na výsadu si přivlastnit jeho náklonnost. A abych svou laskavost zahájil: Josefe, přines chlapci snídani. Haretone, ty pekelné hovado, pryč do práce. Ano, Nelly," dodal, když odešli, „můj syn je budoucím vlastníkem vašeho sídla, a já bych nechtěl, aby zemřel, než budu jist, že budu jeho dědicem. Mimoto, je *můj*, a chci triumf vidět *mého* potomka řádně pánem jejich panství; mé dítě najímat jejich děti, aby za mzdu orali půdu svých otců. To je jediný ohled, který mi umožňuje toho spratka snášet: pohrdám jím pro něj samého a nenávidím ho za vzpomínky, které oživuje! Ale ten ohled je dostatečný: je u mě tak v bezpečí, a bude opatrován stejně pečlivě, jak váš pán opatruje svou vlastní. Mám nahoře pokoj, zařízený pro něj v hezkém slohu; najal jsem také učitele, aby přicházel třikrát týdně, z dvacetimílové vzdálenosti, a učil ho čemukoli, čemu si zamane. Nařídil jsem Haretonovi, aby ho poslouchal: a vskut-

ku jsem vše uspořádal s ohledem na to, aby se v něm zachoval výše postavený a gentleman, nad jeho společníky. Lituji však, že si tak málo zaslouží tu námahu: pokud jsem si přál v tomhle světě nějaké požehnání, bylo to najít v něm hodný předmět pýchy; a jsem hořce zklamán tím syrovátkovým, kňučícím ubožákem!"

Zatímco mluvil, Josef se vrátil, nesa misku mléčné kaše, a položil ji před Lintona: ten zamíchal domáckou míchanici s pohledem odporu a prohlásil, že to nemůže jíst. Viděla jsem, že starý sluha sdílí ve velké míře pánovo pohrdání dítětem; ačkoli byl nucen ten cit podržet v srdci, protože Heathcliff očividně mínil, aby jeho podřízení chlapce ctili.

„Nemůžeš to jíst?" opakoval, nahlížeje Lintonovi do tváře a tlumě hlas do šepotu, ze strachu, aby ho neslyšeli. „Dyť mladý pan Hareton nejedl nic jinýho, dyž byl malej; a co bylo dost dobrý pro něho, to je dost dobrý i pro tebe, bych tak myslel!"

„Já to *nebudu* jíst!" odpověděl Linton podrážděně. „Odneste to."

Josef popadl jídlo rozhořčeně a přinesl ho k nám.

„Je snad něco s těma jídly v nepořádku?" zeptal se, strkaje tác Heathcliffovi pod nos.

„Co by s nimi mělo být?" řekl.

„Hle!" odpověděl Josef, „ten mazlíček povídá, že to jíst nemůže. Ale soudim, že je to v pořádku! Jeho máma byla zrovna tak – byli sme jí málem moc špinavý na to, abysme zaseli obilí na její chleba."

„Nezmiňujte se o jeho matce," řekl pán vztekle. „Dejte mu něco, co může sníst, to je vše. Co je jeho obvyklé jídlo, Nelly?"

Navrhla jsem vařené mléko nebo čaj; a hospodyně dostala pokyny, aby trochu připravila. Nu, uvažovala jsem, otcovo sobectví může přispět k jeho pohodě. Vnímá jeho jemnou konstituci a potřebu zacházet s ním přijatelně. Potěším pana Edgara, když ho obeznámím s obratem, který vzala Heathcliffova nálada. Nemajíc záminku se déle zdržovat, vyklouzla jsem ven, zatímco Linton byl zaneprázdněn plachým odmítáním pokusů přátelského ovčáckého psa. Ale byl příliš ostražitý,

než aby se dal oklamat: jak jsem zavírala dveře, slyšela jsem výkřik a šílené opakování slov –

„Neopouštějte mě! Nezůstanu tady! Nezůstanu tady!"

Potom se závora zvedla a spadla: nedovolili mu vyjít. Vysedla jsem na Minny a pobídla ji do klusu; a tak skončila má krátká opatrovnická péče.

Kapitola 21.

Měly jsme s malou Cathy toho dne smutnou práci: vstala v povznesené náladě, dychtivá přidat se ke svému bratranci, a tak vášnivé slzy a nářky následovaly po zprávě o jeho odjezdu, že ji musel sám Edgar chlácholit tím, že ji ujišťoval, že se brzy vrátí: ovšem dodal: „pokud se mi ho podaří získat"; a k tomu nebyly žádné naděje. Ten slib ji chabě uklidnil; ale čas byl mocnější; a ačkoli se v odstupech ještě ptala otce, kdy se Linton vrátí, dřív než ho znovu uviděla, jeho rysy jí v paměti natolik vybledly, že ho nepoznala.

Když jsem při svých obchodních návštěvách v Gimmertonu náhodou potkala hospodyni z Větrné hůrky, zvykla jsem se jí vyptávat, jak se mladému pánovi daří; neboť žil skoro stejně odloučeně jako sama Catherine a nikdy nebyl k spatření. Vyrozuměla jsem z jejích slov, že setrvává ve slabém zdraví a je obtížným domácím druhem. Říkala, že se zdá, jako by ho pan Heathcliff den ze dne víc a hůř zanevíral, ačkoli si dával jistou práci s tím, aby to zakrýval: měl odpor ke zvuku jeho hlasu a nijak nesnášel, aby s ním seděl v jedné místnosti déle než pár minut. Řeči mezi nimi padalo zřídka: Linton se učil lekce a trávil večery v malém pokojíku, kterému říkali salonek; nebo ležel celý den v posteli: neboť neustále chytal kašel, nachlazení a trápení a bolesti různého druhu.

„A nikdy jsem nepoznala tak choulostivého tvora," dodala ta žena; „ani nikoho, kdo by o sebe tolik dbal. On *bude* nemocný, nechám-li okno trochu večer déle otevřené. Ach! vždyť ho zabije závan nočního vzduchu! A musí mít oheň i uprostřed léta; a Josefova fajfka s tabákem

je prý jed; a musí mít vždycky bonbony a lahůdky, a vždycky mléko, pořád jen mléko – a nedbá, jak jsme ostatní v zimě odstrkováni; a tam bude sedět, zabalený do své kožešinové pláštěnky, v křesle u ohně, s nějakou topinkou ve vodě nebo jinou patlanicí na krbové plotně, aby ji usrkával; a když ho Hareton ze soucitu přijde pobavit – Hareton není zlé povahy, i když je drsný – vždycky se rozejdou tak, že jeden nadává a druhý pláče. Věřím, že by si pán liboval, kdyby ho Earnshaw zmlátil na kaši, kdyby to nebyl jeho syn; a jsem si jistá, že by ho vyhodil ze dveří, kdyby věděl o polovině té opečovávky, kterou si sám dopřává. Ale pak se nevydává do nebezpečí pokušení: do salonku nikdy nevkročí, a kdyby Linton začal takhle vyvádět v jizbě, kde je on, pošle ho hned nahoru."

Z té zprávy jsem vytušila, že úplný nedostatek soucitu udělal z mladého Heathcliffa sobeckého a nepříjemného tvora, pokud takovým nebyl od začátku; a můj zájem o něho tedy upadl: ačkoli mě ještě pohnul pocit smutku nad jeho údělem a přání, aby byl zůstal u nás. Pan Edgar mě povzbuzoval, abych získávala zprávy: hodně na něho myslel, mám dojem, a byl by podstoupil jisté riziko, aby ho viděl; a jednou mi řekl, abych se té hospodyně zeptala, zda někdy přijde do vesnice? Řekla, že byl pouze dvakrát, na koni, v doprovodu svého otce; a oba razy předstíral, že je nadobro na dně po tři nebo čtyři dny potom. Ta hospodyně odešla, pamatuji-li se správně, dva roky poté, co přišel; a jiná, kterou jsem neznala, byla její nástupkyní; žije tam dodnes.

Čas na Drozdově plynul svým dřívějším příjemným způsobem, dokud slečna Cathy nedosáhla šestnácti let. V den výročí jejího narození jsme nikdy neprojevovali žádné známky radosti, protože to bylo zároveň výroční den úmrtí mé zesnulé paní. Její otec vždy trávil ten den sám v knihovně; a za soumraku chodíval až na gimmertonský hřbitov, kde často protahoval svůj pobyt za půlnoc. Catherine tedy byla odkázána na své vlastní zdroje zábavy. Tento dvacátý březen byl krásný jarní den, a když se její otec odebral, mladá paní sešla dolů oblečená na

vycházku a prosila mě, abych s ní šla na procházku na okraj vřesoviště: pan Linton jí dal svolení, jen půjdeme-li nedaleko a budeme-li zpátky do hodiny.

„Tak si pospěš, Ellen!" zvolala. „Vím, kam chci jít; kde se usídlila kolonie tetřívků: chci vidět, zda už udělali hnízda."

„To musí být pořádný kus cesty nahoru," odpověděla jsem; „nehnízdí na okraji vřesoviště."

„Ne, není," řekla. „Byla jsem s papá dost blízko."

Vzala jsem si čepec a vyrazila ven, nemyslíc o tom dál. Poskakovala přede mnou a vracela se mi po bok a zase byla pryč jako mladý chrt; a zprvu mi dělalo dost zábavy poslouchat skřivany pějící v blízku i dáli, užívat si sladký, teplý sluneční svit a pozorovat ji, svého miláčka a svou radost, jak jí za zády létají rozpuštěné zlaté kadeře, s jasnou tváří, jemnou a čistou v rozkvětu jako divoká růže, a s očima zářícíma bezoblačnou radostí. Byla v oněch dnech šťastným stvořením a andělem. Je to škoda, že nedovedla být spokojená.

„Nu," řekla jsem, „kde máš své tetřívky, slečno Cathy? Měly bychom u nich už být: ohrada drozdovského parku je teď na hony daleko."

„Ach, kousek dál – jen trošičku dál, Ellen," zněla neustále její odpověď. „Vylez na ten pahorek, přejdi ten břeh, a než dojdeš na druhou stranu, já už zvednu ty ptáky."

Ale bylo tam tolik pahorků a břehů k přelézání a přecházení, až jsem se nakonec začala unavovat a řekla jí, že se musíme zastavit a vrátit. Zavolala jsem na ni, protože mě daleko předběhla; buď neslyšela, nebo si toho nevšímala, protože stále skákala kupředu a já ji musela následovat. Konečně se ponořila do jedné kotliny; a než jsem ji znovu uviděla, byla o dvě míle blíž Větrné hůrce než svému domovu; a spatřila jsem dvě postavy, jak ji zastavily, z nichž jedna, byla jsem si jistá, byl sám pan Heathcliff.

Cathy byla přistižena při plenění, nebo přinejmenším při vyhledávání hnízd tetřívků. Hůrka byla Heathcliffův pozemek a on toho pytlá-

ka káral.

„Nic jsem nevzala a nic jsem nenašla," řekla, zatímco jsem se k nim prodírala, a rozpřáhla ruce na potvrzení svých slov. „Nechtěla jsem si je vzít; ale papá mi říkal, že jich tu nahoře je spousta, a já jsem si přála vidět vajíčka."

Heathcliff na mě pohlédl se zlovolným úsměvem, který vyjadřoval, že tu společnost zná, a tudíž i jeho nepřízeň vůči ní, a dožadoval se vědět, kdo je „papá"?

„Pan Linton z Drozdova," odpověděla. „Myslela jsem si, že mě neznáte, jinak byste tak nemluvil."

„Vy se tedy domníváte, že se papá těší velké vážnosti a úctě?" řekl sarkasticky.

„A kdo jste vy?" zeptala se Catherine a zvědavě na mluvčího pohlédla. „Toho muže jsem už viděla. Je to váš syn?"

Ukázala na Haretona, toho druhého, který si za přibývající dva roky věku ničím jiným nepřilepšil než zvětšeným tělem a silou: zdál se stejně neohrabaný a drsný jako dřív.

„Slečno Cathy," přerušila jsem ji, „bude to brzy tři hodiny místo jedné, co jsme venku. Opravdu se musíme vrátit."

„Ne, ten muž není můj syn," odpověděl Heathcliff a odstrčil mě stranou. „Ale jednoho mám, a toho jste také už viděla; a ačkoli vaše chůva pospíchá, myslím, že by i vám i jí prospělo trochu odpočinku. Nechcete jen obejít tenhle hrbol vřesu a vejít do mého domu? Dřív se tak dostanete domů; a dočkáte se vlídného přijetí."

Zašeptala jsem Catherine, že nesmí za žádných okolností k tomu návrhu svolit: že je to naprosto vyloučeno.

„Proč?" zeptala se nahlas. „Jsem unavená z toho běhání a země je zarosená: tady si sednout nemůžu. Pojďme, Ellen. Mimochodem, on říká, že jsem viděla jeho syna. Mýlí se, myslím; ale hádám, kde bydlí: v tom statku, který jsem navštívila, když jsem šla z Penistonských skal. Ne?"

„Tak jest. Pojď, Nelly, drž jazyk za zuby – pro ni to bude pamlsek, zajít k nám. Haretone, běž napřed s tou slečnou. Vy půjdete se mnou, Nelly."

„Ne, ona nikam takhle nejde," vykřikla jsem a snažila se uvolnit svou paži, kterou mě chytil: ale ona už byla téměř u prahu dveří a plným cvalem obíhala svah. Její určený průvodce se nepokusil ji doprovodit: uhnul k okraji cesty a zmizel.

„Pane Heathcliffe, je to velice nesprávné," pokračovala jsem: „vy víte, že nic dobrého nezamýšlíte. A tam uvidí Lintona, a všechno bude vyzvoněno, jakmile se vrátíme; a já z toho ponesu vinu."

„Chci, aby viděla Lintona," odpověděl; „posledních pár dní vypadá líp; nebývá k vidění moc často. A brzy ji přesvědčíme, aby tu návštěvu udržela v tajnosti: kde je v tom nějaká škoda?"

„Škoda je v tom, že by mě její otec nenáviděl, kdyby zjistil, že jsem jí dovolila vstoupit do vašeho domu; a jsem přesvědčena, že máte zlý úmysl, když ji k tomu povzbuzujete," odpověděla jsem.

„Můj úmysl je tak poctivý, jak jen může být. Prozradím vám jeho celý rozsah," řekl. „Totiž, aby se ti dva bratranci do sebe zamilovali a vzali se. Chovám se k vašemu pánovi velkoryse: jeho mladičká slečinka nemá žádné vyhlídky, a kdyby přitakala mým přáním, bude okamžitě zaopatřena jako spoludědička s Lintonem."

„Kdyby Linton zemřel," odpověděla jsem, „a jeho život je naprosto nejistý, byla by Catherine dědičkou."

„Nebyla by," řekl. „V závěti není žádná klauzule, která by to zajistila: jeho majetek by připadl mně; ale abych předešel sporům, žádám jejich sňatek a jsem rozhodnut jej uskutečnit."

„A já jsem rozhodnuta, aby se už nikdy se mnou vašemu domu nepřiblížila," opáčila jsem, jak jsme došli k bráně, kde slečna Cathy čekala na náš příchod.

Heathcliff mě napomenul, abych mlčela; a předcházeje nás po pěšině, pospíšil otevřít dveře. Má mladá paní na něho vrhla několik pohle-

dů, jako by se nemohla přesně rozhodnout, co si o něm má myslet; ale on se teď usmál, když zachytil její pohled, a změkčil hlas, když ji oslovoval; a já byla tak pošetilá, že jsem si představovala, že by ho vzpomínka na její matku mohla odzbrojit a přimět, aby jí nechtěl ublížit. Linton stál u krbu. Byl venku na procházce po polích, protože měl na hlavě čepici a volal na Josefa, aby mu přinesl suché boty. Byl na svůj věk urostlý, do šestnácti mu scházelo jen několik měsíců. Jeho rysy byly ještě hezké a oči i pleť jasnější, než jsem je pamatovala, byť s pouze pomíjivým leskem vypůjčeným od zdravého vzduchu a vlídného slunce.

„Nuže, kdo je to?" zeptal se pan Heathcliff a obrátil se na Cathy. „Dokážete to říct?"

„Váš syn?" řekla, pochybovačně si prohlédnuvši nejprve jednoho, pak druhého.

„Ano, ano," odpověděl: „ale je to poprvé, co jste ho viděla? Vzpomeňte si! Ach! máte krátkou paměť. Lintone, nepamatuješ si svou sestřenici, kterou jsi nás tak otravoval přáním ji vidět?"

„Cože, Linton!" vykřikla Cathy a rozzářená radostným překvapením nad tím jménem. „Tohle je ten malý Linton? Je vyšší než já! Jsi ty Linton?"

Mládenec vykročil kupředu a přisvědčil: ona ho vroucně políbila a oba zírali s úžasem na změnu, jakou v jejich zevnějšku způsobil čas. Catherine dorostla do své plné výšky; postavu měla jak plnou, tak štíhlou, pružnou jako ocel, a celý její vzhled zářil zdravím a svěžestí. Lintonův pohled i pohyby byly velmi malátné a postava krajně útlá; ale v jeho způsobech byla jistá půvabnost, která tyto vady zmírňovala a činila ho ne nepříjemným. Vyměnivši si s ním četné projevy náklonnosti, jeho sestřenice zamířila k panu Heathcliffovi, který se zdržoval u dveří a dělil svou pozornost mezi předměty uvnitř a to, co leželo venku: čili předstíral, že pozoruje druhé, a ve skutečnosti pozoroval pouze ty první.

„A tak vy jste můj strýc!" zvolala, dosahujíc k němu, aby ho pozdravila. „Myslela jsem si, že vás mám ráda, ačkoli jste byl zprvu nabručený. Proč se nepřijdete k nám na Drozdov s Lintonem podívat? Žít tolik let jako takoví blízcí sousedé a nikdy se s námi nevidět, to je zvláštní: proč jste tak činil?"

„Zavítal jsem tam jednou nebo dvakrát přespříliš, než jste se narodila," odpověděl. „Tady – u ďasa! Máte-li nějaké polibky navíc, dejte je Lintonovi: na mně jsou mrháním."

„Zlobivá Ellen!" zvolala Catherine, letíc nyní zaútočit na mě svými štědrými pohlazeními. „Zlá Ellen! chtít mi zabránit, abych vešla. Ale budu si tuhle procházku dělat každé ráno v budoucnu: smím, strýčku? a někdy přivedu i papá. Nebudete rád, když nás uvidíte?"

„Ovšem," odpověděl strýc se stěží potlačovanou grimasou, pramenící z jeho hluboké averze vůči oběma navrhovaným návštěvníkům. „Ale počkejte," pokračoval, obracející se k mladé paní. „Když o tom teď přemýšlím, raději vám to řeknu. Pan Linton má proti mně předsudek: v jedné době našich životů jsme se pohádali s nekřesťanskou zuřivostí; a zmíníte-li se mu, že sem chodíte, úplně vaše návštěvy zakáže. Proto se o tom nesmíte zmínit, pokud nedbáte na to, že svého bratrance pak už neuvidíte: můžete chodit, chcete-li, ale nesmíte se o tom zmínit."

„Proč jste se pohádali?" zeptala se Catherine, znatelně sklesle.

„Myslel si, že jsem příliš chudý na to, abych si vzal jeho sestru," odpověděl Heathcliff, „a trápilo ho, že jsem ji dostal: jeho pýcha utrpěla, a nikdy mu to neodpustí."

„To je špatné!" řekla mladá paní: „jednou mu to povím. Ale Linton a já nemáme žádný podíl na vaší hádce. Nebudu sem tedy chodit; on bude chodit na Drozdov."

„Pro mě by to bylo příliš daleko," zamumlal její bratranec: „jít čtyři míle, to by mě zabilo. Ne, pojďte sem, slečno Catherine, občas: ne každé ráno, ale jednou nebo dvakrát týdně."

Otec na syna vrhl pohled plný hořkého opovržení.

„Obávám se, Nelly, že budu plýtvat prací," zamručel ke mně. „Slečna Catherine, jak jí ten blbeček říká, odhalí jeho cenu a pošle ho k ďasu. Nu, kdyby to tak byl Hareton! – Víte, že si Haretona dvacetkrát za den přeju mít tam místo něho, se vší jeho poníženou bídou? Měl bych toho chlapce rád, kdyby byl někdo jiný. Ale myslím, že před *její* láskou je v bezpečí. Postavím ho proti té ubohé kreatuře, pokud se brzy nevzmuží. Odhadujeme, že to sotva vydrží do osmnácti. Ach, k čertu s tou mdlou věcí! Je zabraný do sušení si nohou a nikdy se po ní nepodívá. – Lintone!"

„Ano, otče," odpověděl chlapec.

„Nemáš co ukázat své sestřenici někde v okolí, ani králíka nebo lasičí hnízdo? Vezmi ji do zahrady, než si převlečeš boty; a do stáje, aby viděla tvého koně."

„Nechtěla byste raději posedět tady?" zeptal se Linton Cathy tónem, který vyjadřoval neochotu znovu se pohnout.

„Já nevím," odpověděla a vrhla toužebný pohled ke dveřím, zjevně dychtivá něco dělat.

Zůstal sedět a schoval se blíž k ohni. Heathcliff vstal a odešel do kuchyně, a odtud na dvůr, hlasitě volaje Haretona. Hareton odpověděl a za chvíli oba znovu vešli dovnitř. Mládenec se umyl, jak bylo vidět ze záře na jeho tvářích a smočených vlasů.

„Och, zeptám se *vás*, strýčku," zvolala slečna Cathy, vzpomínajíc na tvrzení hospodyně. „Tohle není můj bratranec, že ne?"

„Je," odpověděl, „synovec tvé matky. Nemáš ho ráda?"

Catherine se zatvářila podivně.

„Není to hezký mládenec?" pokračoval.

Ta nezdvořilá maličká se postavila na špičky a zašeptala Heathcliffovi větu do ucha. Rozesmál se; Hareton se zachmuřil: viděla jsem, že byl velmi citlivý na podezření z pohrdání, a očividně měl mlhavé tuše-

ní o své nižší postavě. Ale jeho pán nebo poručník zahnal to zamračení výkřikem –

„Budeš mezi námi nejoblíbenější, Haretone! Říká, že jsi – jak to bylo? Nu, něco velmi lichotivého. Tady! půjdeš s ní po statku. A chovej se jako gentleman, pamatuj! Nepoužívej hrubá slova; a nezírej, když se po tobě mladá slečna nedívá, a buď připraven schovat tvář, když se dívá; a když mluvíš, říkej slova pomalu a nedávej si ruce do kapes. Tak padej a pobav ji co nejlíp umíš."

Pozoroval ten pár, jak jde kolem okna. Earnshaw měl tvář zcela odvrácenou od své společnice. Zdálo se, že studuje důvěrně známou krajinu se zájmem cizince a umělce. Catherine na něho uštědřila kradmý pohled vyjadřující pramalý obdiv. Potom obrátila svou pozornost k vyhledávání předmětů zábavy pro sebe a vesele si vykračovala dál, pobrukujíc si melodii, aby nahradila nedostatek konverzace.

„Svázal jsem mu jazyk," poznamenal Heathcliff. „Celou dobu se neodváží ani jediné slabiky! Nelly, pamatujete si mě v jeho věku – ne, o několik let mladšího. Vypadal jsem někdy tak hloupě: tak ‚natvrdlej', jak tomu říká Josef?"

„Hůř," odpověděla jsem, „protože zamračeněji."

„Mám z něho potěšení," pokračoval, přemítaje nahlas. „Splnil moje očekávání. Kdyby byl rozený hlupák, neužíval bych si to zdaleka tak. Ale on není hlupák; a dovedu soucítit se všemi jeho pocity, protože jsem je sám prožíval. Vím například přesně, čím teď trpí: a je to teprve začátek toho, čím ještě trpět bude. A nikdy nebude schopen vynořit se ze své propasti hrubosti a nevědomosti. Mám ho pevněji, než mě měl ten lotras jeho otec, a níž; neboť on je na své zvířeckosti hrdý. Naučil jsem ho pohrdat vším nad-zvířecím jako hloupým a slabým. Nemyslíte, že by na svého syna byl Hindley pyšný, kdyby ho mohl vidět? skoro stejně pyšný, jako jsem já na toho svého. Ale je v tom tenhle rozdíl; jeden je zlato použité jako dlažební kámen, a druhý je cín vyleštěný, aby napodoboval stříbrné nádobí. *Můj* nemá na sobě nic cenného; a přes-

to budu mít tu zásluhu, že jsem s ním došel tak daleko, jak jen tak ubohý materiál dojít může. *Jeho* měl prvotřídní vlastnosti, a ty jsou ztraceny: učiněny horšími než neužitečnými. *Já* nemám čeho litovat; *on* by litoval víc než kdokoli, kromě mě, dovede chápat. A nejlepší na tom je, že Hareton mě má zatraceně rád! Uznáte, že jsem v tomhle Hindleyho předčil. Kdyby ten mrtvý padouch mohl vstát z hrobu, aby mi nadával za křivdy spáchané na jeho potomkovi, měl bych tu zábavu, že bych viděl, jak zmíněný potomek se za mě bije, pobouřený, že se opovažuje spílat jedinému příteli, kterého na světě má!"

Heathcliff se tomu nápadu ďábelsky zasmál. Neodpověděla jsem, protože jsem viděla, že žádnou odpověď nečeká. Mezitím náš mladý společník, který seděl dost daleko od nás, aby slyšel, co se povídá, začal projevovat známky neklidu, zřejmě litoval, že si odepřel potěšení z Catherinina doprovodu kvůli obavám z nepatrné únavy. Jeho otec si všiml těch neklidných pohledů poletujících k oknu i ruky nerozhodně natažené po čepici.

„Vstávej, ty lenivý chlapče!" zvolal s předstíranou srdečností. „Za nimi! Jsou právě na rohu, u řady úlů."

Linton sebral síly a opustil krb. Mřížované okno bylo otevřené, a jak vycházel ven, slyšela jsem, jak se Cathy ptá svého nespolečenského průvodce, co znamená ten nápis nade dveřmi. Hareton se zahleděl vzhůru a poškrábal se na hlavě jako pravý hlupák.

„Nějaká zatracená písmena," odpověděl. „Neumím to přečíst."

„Neumíš to přečíst?" zvolala Catherine. „Já to přečíst umím: je to anglicky. Ale chci vědět, proč to tam je."

Linton se uchechtl: první projev veselí, který kdy předvedl.

„Neumí ani písmena," řekl své sestřenici. „Dokázala bys věřit, že existuje tak kolosální tupec?"

„Je úplně v pořádku?" zeptala se slečna Cathy vážně. „Nebo je prostoduchý: není v hlavě tak, jak by měl? Už dvakrát jsem se ho na něco

zeptala a oba razy se tvářil tak hloupě, že si myslím, že mi nerozumí. A já, pravda, taky *jemu* skoro nerozumím!"

Linton svůj smích zopakoval a posměšně na Haretona pohlédl; ten věru v té chvíli nevypadal, že by rozuměl zcela jasně.

„Není v tom nic jiného než lenost; viď, Earnshawe?" řekl. „Má sestřenice si myslí, že jsi idiot. Tady zakoušíš následek svého pohrdání ‚knižním vzděláním', jak bys to řekl ty. Všimla sis, Catherine, jeho hrůzostrašné yorkshirské výslovnosti?"

„No a nač by to, u ďasa, bylo k užitku?" zavrčel Hareton, pohotovější v odpovědi svému každodennímu společníkovi. Chystal se v tom pokračovat déle, ale oba mladí propukli v hlasitý záchvat veselí: mé lehkovážné slečně se ohromně líbilo zjištění, že jeho podivnou mluvu může obracet v předmět zábavy.

„K čemu je v té větě ďas?" uchichtl se Linton. „Papá ti říkal, abys nepoužíval sprostá slova, a ty neumíš otevřít pusu, aby jedno nevypadlo. Jen se zkus chovat jako gentleman, no tak!"

„Kdybys nebyl spíš holka než kluk, srazil bych tě k zemi na místě, to by jo; ty ubohá vyzáblá laťko!" odsekl rozzlobený hrubián, ustupuje, zatímco mu tvář plála smíšeným vztekem a pokořením; neboť si uvědomoval, že je urážen, a nevěděl, jak se tomu bránit.

Pan Heathcliff, který ten rozhovor zaslechl stejně jako já, se usmál, když ho viděl odcházet; ale hned nato vrhl pohled podivné nechuti na tu drzou dvojici, která nadále švitořila ve dveřích: chlapec nacházel dost živosti, dokud probíral Haretonovy chyby a nedostatky a vyprávěl anekdoty o jeho počínání; a dívka si libovala v jeho prostořekých a jízlivých průpovídkách, nevnímajíc tu zlobu, kterou prozrazovaly. Začínala jsem mít k Lintonovi spíš nechuť než soucit a do jisté míry jsem začínala jeho otci jeho malou úctu k synovi odpouštět.

Zůstaly jsme tam až do odpoledne: slečnu Cathy jsem nemohla odtrhnout dřív; ale naštěstí můj pán neopustil svůj pokoj a o naší prodloužené nepřítomnosti nic nevěděl. Když jsme šly domů, byla bych

svou svěřenku ráda poučila o povahách lidí, které jsme opustily: ale vzala si do hlavy, že proti nim jsem zaujatá.

„Aha!" zvolala. „Ty držíš s papá, Ellen; vím, že nejsi nestranná; jinak bys mě tolik let neklamala v tom, že Linton bydlí daleko odsud. Jsem opravdu nesmírně rozzlobená; jen jsem tak potěšená, že to nemohu dát najevo! Ale musíš mlčet o mém strýčkovi; je to *můj* strýc, nezapomeň; a vyhubuji papá, že se s ním pohádal."

A tak pokračovala, až jsem se vzdala pokusů přesvědčit ji o jejím omylu. Toho večera o návštěvě nemluvila, protože pana Lintona neviděla. Nazítří to všechno vyšlo najevo, k mé smutné nelibosti; a přece mi to zase nebylo tak docela líto: pomyslela jsem si, že břemeno vedení a varování ponese účinněji on než já. Jenže byl příliš bojácný, aby jí uváděl uspokojivé důvody pro své přání, aby se vyhýbala styku s domácností z hůrky, a Catherine milovala dobré důvody pro každé omezení, které obtěžovalo její rozmazlenou vůli.

„Papá!" zvolala po ranním pozdravu, „hádej, koho jsem včera potkala, při své procházce po vřesovišti. Ach, papá, trhl ses! Nejednal jsi správně, že ne, teď? Já viděla – ale poslechni si a uslyšíš, jak jsem tě odhalila; a Ellen, která je s tebou ve spolku a přitom předstírala takový soucit se mnou, když jsem pořád doufala a Lintonův návrat mě pořád zklamával!"

Podala věrné vylíčení své výpravy i jejích následků; a můj pán, ačkoli na mne vrhl více než jeden vyčítavý pohled, neřekl nic, dokud neskončila. Pak si ji přitáhl k sobě a zeptal se, zda ví, proč před ní tajil Lintonovo blízké sousedství. Myslela si snad, že to bylo proto, aby jí odepřel potěšení, které si mohla neškodně dopřát?

„Bylo to proto, že jsi neměl pana Heathcliffa rád," odpověděla.

„Takže věříš, Cathy, že mi záleží víc na mých vlastních citech než na tvých?" řekl. „Ne, nebylo to proto, že bych neměl rád pana Heathcliffa, ale proto, že pan Heathcliff nemá rád mne; a je to nanejvýš ďábelský muž, který si libuje v ubližování a ničení těch, které nenávidí, dají-li

mu k tomu sebemenší příležitost. Věděl jsem, že nemůžeš udržovat známost se svým bratrancem, aniž bys přišla do styku i s ním; a věděl jsem, že by tě pro mě nenáviděl; takže pro tvé vlastní dobro, a pro nic jiného, jsem učinil opatření, abys Lintona už neviděla. Chtěl jsem ti to časem vysvětlit, až budeš větší, a je mi líto, že jsem to odkládal."

„Ale pan Heathcliff byl docela srdečný, papá," poznamenala Catherine, naprosto nepřesvědčená. „A *on* nic nenamítal proti tomu, abychom se vídali: řekl, že můžu k nim do domu, kdykoli budu chtít; jen jsem to před tebou neměla vyzradit, protože ses s ním pohádal a neodpustíš mu, že si vzal tetu Isabellu. A ty neodpustíš. Jsi ten, kdo je na vině: on je přinejmenším ochoten nechat *nás* být přáteli; Lintona a mne; a ty ne."

Můj pán, vida, že od něho slovo o zlém smýšlení jejího strýce po tetě nevezme, podal spěšný náčrt svého jednání s Isabellou a toho, jakým způsobem se Větrná hůrka stala Heathcliffovým vlastnictvím. Nemohl snést dlouho o tom hovořit; neboť ačkoli o tom mluvil málo, cítil pořád tutéž hrůzu a odpor ke svému dávnému nepříteli, jaké naplňovaly jeho srdce od samé smrti paní Lintonové. „Mohla být ještě naživu, kdyby nebylo jeho!" bývalo jeho stálým trpkým uvažováním; a v jeho očích se Heathcliff jevil jako vrah. Slečna Cathy – obeznámená s žádnými zlými skutky kromě svých vlastních drobných činů neposlušnosti, nespravedlnosti a vášně, pramenících z prudké povahy a nerozmýšlivosti a litovaných hned v den, kdy je spáchala – byla ohromena temnotou ducha, který dokázal po léta hloubat a kout pomstu a plánovitě pronásledovat své záměry bez stínu výčitek svědomí. Zdála se tak hluboce dojatá a otřesená tímto novým pohledem na lidskou povahu – doposud vyloučeným ze všech jejích studií a všech jejích představ –, že pan Edgar uznal za zbytečné v tématu pokračovat. Dodal jen: „V budoucnu, miláčku, pochopíš, proč si přeji, aby ses jeho domu i rodině vyhýbala; teď se vrať k svým starým zaměstnáním a zábavám a víc na ně nemysli."

Catherine otce políbila a podle zvyku se tiše posadila ke svým lekcím na pár hodin; pak ho doprovodila do zahrad, a celý den uplynul jako obvykle; ale večer, když se odebrala do svého pokoje a já jí šla pomoci se svléknout, našla jsem ji plačící, na kolenou u lože.

„Ale fuj, pošetilé dítě!" zvolala jsem. „Kdybys měla nějaké opravdové strasti, styděla by ses promarnit slzu nad touhle maličkou protivou. Nikdy jsi neměla ani stín skutečného zármutku, slečno Catherine. Představ si, na minutu, že by můj pán a já byli mrtví a ty bys zůstala ve světě sama: jak by sis to pak připadala? Srovnej tenhle případ s takovým neštěstím, a buď vděčná za přátele, které máš, místo abys toužila po dalších."

„Nepláču pro sebe, Ellen," odpověděla, „pláču pro něho. Čekal, že mě zítra zase uvidí, a bude tam tak zklamán: a bude na mě čekat, a já nepřijdu!"

„Nesmysl!" řekla jsem já. „Myslíš si, že na tebe myslel tolik, co ty na něho? Nemá snad Haretona za společníka? Ani jeden ze sta by neronil slzy nad ztrátou příbuzného, kterého právě dvakrát viděl, na dvě odpoledne. Linton si domyslí, jak to je, a nebude se tím dál trápit."

„Ale nesmím mu napsat lístek, abych mu řekla, proč nemohu přijít?" zeptala se vstávajíc na nohy. „A jen poslat ty knihy, co jsem mu slíbila půjčit? Jeho knihy nejsou tak hezké jako moje, a hrozně moc je chtěl mít, když jsem mu říkala, jak jsou zajímavé. Opravdu nesmím, Ellen?"

„Opravdu ne! opravdu ne!" odpověděla jsem rozhodně. „Pak by on psal tobě, a nikdy by to neskončilo. Ne, slečno Catherine, s tou známostí se musí nadobro skoncovat: tak si to papá přeje, a já dohlédnu, aby se tak stalo."

„Ale jak může jeden malinký lístek —?" začala znovu, nasazujíc úpěnlivý výraz.

„Mlč!" přerušila jsem ji. „S tvými malinkými lístky nezačneme. Lehni si."

Vrhla na mě velmi zlobný pohled, tak zlobný, že jsem jí z počátku nedala polibek na dobrou noc; přikryla jsem ji a zavřela dveře s velikou nelibostí; ale v polovině cesty jsem toho zalitovala, tiše se vrátila, a hle! slečna stála u stolu, před ní čistý list papíru a v ruce tužka, kterou při mém vstupu provinile schovala z očí.

„Nenajdeš nikoho, kdo by to vzal, Catherine," řekla jsem, „jestli to napíšeš; a prozatím ti sfouknu svíčku."

Položila jsem zhasínadlo na plamen a dostala za to plácnutí po ruce a mrzuté „zlá ty!" Pak jsem ji znovu opustila a ona zastrčila závoru, v jedné ze svých nejhorších, nejmrzutějších nálad. Dopis byl dokončen a doručen k cíli po chlapci, který k nám z vesnice chodil pro mléko; to jsem se však dozvěděla až o nějakou dobu později. Týdny ubíhaly a Cathy se v náladě spravila; ačkoli si báječně oblíbila kradmo se vytrácet do koutů; a často, když jsem se k ní zprudka přiblížila při čtení, trhla sebou a sklonila se nad knihou, zjevně dychtivá ji skrýt; a já zahlédla okraje volných papírů trčící z listů. Také si navykla scházet brzy ráno a potulovat se kolem kuchyně, jako by čekala na příchod něčeho; a měla v knihovně v jedné skříňce malou zásuvku, kterou si prohlížela celé hodiny a jejíž klíček si zvláště pečlivě odnášela, když ji opouštěla.

Jednoho dne, když tu zásuvku zkoumala, všimla jsem si, že hračky a cetky, které v poslední době tvořily její obsah, se proměnily v kousky složeného papíru. Má zvědavost a podezření se probudily; umínila jsem si, že se podívám na její tajemné poklady; a tak v noci, jakmile byli oba, ona i můj pán, v bezpečí nahoře, jsem hledala a mezi svými klíči od domu snadno našla jeden, který by do toho zámku padl. Když jsem otevřela, vysypala jsem celý obsah do zástěry a odnesla si ho k prohlížení ve svém pokoji. Ačkoli jsem to tušila, přesto mě překvapilo, když jsem zjistila, že je to množství korespondence – skoro denní, soudě podle vzhledu – od Lintona Heathcliffa: odpovědi na dopisy, které mu posílala ona. Dříve datované byly rozpačité a krátké; postupně se však rozrostly do rozsáhlých milostných dopisů, pošetilých, jak

věk pisatele přirozeně způsobil, ale s místy, která si, jak jsem si myslila, vypůjčil ze zkušenějšího pramene. Některé mi připadaly jako podivně zvláštní směs vášně a plochosti; začínaly v silném citu a končily v afektovaném, upovídaném slohu, jakým by nějaký školák mohl psát vymyšlené, netělesné milé. Zda uspokojovaly Cathy, nevím; ale mně připadaly jako zcela bezcenný brak. Když jsem jich prolistovala, kolik jsem uznala za vhodné, uvázala jsem je do kapesníku a odložila stranou, a prázdnou zásuvku znovu zamkla.

Podle svého zvyku má mladá slečna sešla brzy dolů a zavítala do kuchyně: pozorovala jsem ji, jak jde ke dveřím, když přišel ten chlapec pro mléko; a zatímco děvečka naplňovala jeho konvičku, strčila mu něco do kapsy u kabátku a cosi z ní vytáhla. Obešla jsem to zahradou a číhala jsem na posla; ten statečně bojoval, aby ubránil, co mu bylo svěřeno, a mléko jsme spolu rozlili; ale podařilo se mi tu list uzmout; a pohrozivši vážnými následky, nepůjde-li svižně domů, zůstala jsem pod zdí a prostudovala si milostný výtvor slečny Cathy. Byl prostší a výmluvnější než dopis jejího bratrance: velmi hezký a velmi hloupý. Zavrtěla jsem hlavou a šla do domu v hlubokém zamyšlení. Den byl deštivý, a tak se nemohla pobavit toulkami po parku; po skončení ranních studií se tedy uchýlila k útěše své zásuvky. Její otec seděl u stolu a četl; a já, úmyslně, si vyhledala práci na pár uvolněných okrajech záclony v okně, oko stále pevně upřené na její počínání. Nikdy žádný pták letící zpět k vydrancovanému hnízdu, které opustil přeplněné švitořícím mláďaty, nevyjádřil úplnější zoufalství svými žalostnými výkřiky a třepetáním, než ona svým jediným „Ach!" a tou změnou, jež proměnila její nedávno šťastnou tvář. Pan Linton vzhlédl.

„Co se děje, miláčku? Ublížila ses?" řekl.

Jeho tón i pohled ji ujistily, že *on* nebyl objevitelem toho pokladu.

„Ne, papá!" zalapala po dechu. „Ellen! Ellen! pojď nahoru – je mi špatně!"

Uposlechla jsem jejího zavolání a doprovodila ji ven.

„Ach, Ellen! ty je máš," začala okamžitě, poklesnuvši na kolena, když jsme byly samy mezi stěnami. „Ach, dej mi je, a já už to nikdy, nikdy neudělám! Neříkej to papá. Neřekla jsi to papá, Ellen? řekni, že ne! Byla jsem nesmírně zlobivá, ale už to neudělám!"

S vážnou přísností v chování jsem jí poručila, aby vstala.

„Tak," zvolala jsem, „slečno Catherine, je to u vás, jak se zdá, pěkně daleko: máte se za ně stydět! Pěknou hromadu braku si pročítáte ve chvílích volna, to jistě: inu, to by se dalo klidně vytisknout! A co si asi myslíte, že si pán řekne, až mu to předložím? Zatím jsem to neukázala, ale nemyslete si, že si vaše směšná tajemství nechám. Styďte se! A musela jste s tím psaním takových nesmyslů začít vy: jeho by to, jsem si jistá, nenapadlo."

„Nezačala jsem! Nezačala!" vzlykala Cathy, až jí mohlo puknout srdce. „Ani jednou mě nenapadlo ho milovat, dokud —"

„*Milovat*!" zvolala jsem já, s největším opovržením, s jakým jsem to slovo mohla vyslovit. „*Milovat*! Kdo kdy něco podobného slyšel! To bych taky mohla mluvit o milování mlynáře, co k nám jednou za rok přijíždí nakupovat obilí. Pěkné milování, věru! a dohromady jste viděli Lintona ve svém životě sotva čtyři hodiny! A tady je ten dětinský brak. Jdu s ním do knihovny; a uvidíme, co tvůj otec na takové *milování* řekne."

Vrhla se po svých drahocenných epištolách, ale já je zdvihla nad hlavu; a pak vychrlila další zběsilé prosby, abych je spálila – cokoli, jen je neukazovat. A protože se mi opravdu právě tolik chtělo smát jako kárat – neboť jsem to vše pokládala jen za dívčí ješitnost – nakonec jsem částečně povolila a zeptala se: „Jestli budu souhlasit, že je spálím, slíbíš mi na své svědomí, že už nikdy nepošleš ani nepřijmeš žádný dopis, ani knihu (neboť jak vidím, posílala jsi mu knihy), ani prameny vlasů, ani prsteny, ani cetky?"

„Cetky neposíláme," vykřikla Catherine, u níž pýcha přemohla stud.

„Tak tedy vůbec nic, má paní?" řekla jsem já. „Jestli ne, tak jdu."

„Slibuji, Ellen!" vykřikla, chytajíc mě za šaty. „Ach, hoď je do ohně, hoď, hoď!"

Ale když jsem se chystala pohrabáčem otevřít místo, byla ta oběť příliš bolestná, aby ji snesla. Vážně prosila, abych jí jeden nebo dva ušetřila.

„Jeden nebo dva, Ellen, abych si je nechala pro Lintona!"

Rozvázala jsem kapesník a začala jsem je po jednom shazovat z rohu uzlíku a plameny olizovaly komín.

„Jeden si vezmu, ty krutá bídnice!" vykřikla, vrhajíc ruku do ohně, a vytáhla pár napůl spálených útržků za cenu svých prstů.

„Dobrá – a já si nějaké vezmu, abych je ukázala papá!" odpověděla jsem, setřásajíc zbytek zpět do uzlíčku, a znovu jsem se obrátila ke dveřím.

Vysypala své očazené kousky do plamenů a kývla na mě, abych tu oběť dokončila. Stalo se; prohrábla jsem popel a pohřbila ho pod lopatou uhlí; a ona se, mlčky a s pocitem hluboké křivdy, uchýlila do svého soukromého pokoje. Sestoupila jsem dolů, abych panovi oznámila, že mladou slečnu ta nevolnost už téměř přešla, ale pokládala jsem za nejlepší, aby si na chvíli lehla. Nechtěla obědvat; ale znovu se objevila u čaje, bledá, oči zarudlé, a navenek pozoruhodně zkrocená. Nazítří ráno jsem na dopis odpověděla lístkem papíru, na němž bylo napsáno: „Mladý pan Heathcliff se žádá, aby slečně Lintonové již žádné lístky neposílal, neboť nebudou přijímány." A od té chvíle přicházel ten chlapec s prázdnými kapsami.

Kapitola 22.

Léto se chýlilo ke konci, i raný podzim: svátek svatého Michala už minul, ale toho roku se žně protáhly a několik našich polí ještě nebylo sklizeno. Pan Linton a jeho dcera se často vydávali mezi ženci; při svážení posledních snopů zůstali až do soumraku, a protože byl ten večer chladný a vlhký, chytil můj pán silnou rýmu, která se mu umíněně usadila na plicích a držela ho uvnitř domu po celou zimu, téměř bez přestávky.

Chudinka Cathy, odrazená od svého drobného románku, byla od toho, co ho opustila, značně smutnější a tišší; a její otec na ní trval, aby méně četla a víc se pohybovala venku. Jeho společnost už neměla; za povinnost jsem si pokládala, abych její nedostatek nahrazovala, jak jen to půjde, svou vlastní: neúčinná náhrada, protože jsem jí ze svých četných denních povinností mohla věnovat jen dvě nebo tři hodiny, abych kráčela v jejích stopách, a má společnost pak byla samozřejmě méně žádoucí než jeho.

Jednoho odpoledne v říjnu, nebo začátkem listopadu – svěží, vlhké odpoledne, kdy drn a cestičky šelestily mokrým uschlým listím a studené modré nebe bylo napůl skryto mraky – temně šedými praporci, které rychle vystupovaly ze západu a věstily hojný déšť – jsem svou mladou paní žádala, aby od své vycházky upustila, protože jsem si byla jistá přeháňkami. Odmítla; a já neochotně nasadila plášť a vzala si deštník, abych ji doprovodila na procházku na konec parku: na obřadný výlet, který obvykle volila ve stísněné náladě – a tu měla pokaždé, když se panu Edgarovi vedlo hůř než jindy, což ovšem nikdy nepřiznal,

ale ona i já jsme to tušily z jeho většího mlčení a z chmurnosti jeho tváře. Šla smutně vpřed: žádné pobíhání ani skákání teď, ačkoli ji chladný vítr mohl právem lákat, aby se rozběhla. A často jsem ze strany oka postřehla, jak zvedá ruku a stírá si cosi z tváře. Rozhlížela jsem se po něčem, čím bych odvedla její myšlenky. Na jedné straně cesty se zvedal vysoký, drsný břeh, kde lísky a zakrslé duby, s kořeny napůl obnaženými, držely nejistou půdu; půda pro ně byla příliš sypká; a silné větry některé srazily skoro naležato. V létě si slečna Catherine s potěšením lezla po těch kmenech a sedávala v jejich větvích, houpajíc se dvacet stop nad zemí; a já, potěšena její mrštností a lehkým dětským srdcem, jsem přesto považovala za vhodné pokaždé jí vyhubovat, když jsem ji v takové výšce zastihla, ale tak, aby věděla, že slézat dolů nemusí. Od oběda do svačiny tam ležela ve své větrem kolébané kolébce, nedělala nic, kromě toho, že si pro sebe zpívala staré písně – říkanky, jaké jsem jí zpívávala za chůvu – nebo pozorovala ptáky, spolunájemníky, jak krmí a lákají svá mláďata k letu; nebo se tam stočila se zavřenýma očima, napůl v myšlenkách, napůl ve snění, šťastnější, než slova dovedou vyjádřit.

„Pohleď, slečno!" zvolala jsem, ukazujíc do zákoutí pod kořeny jednoho pokrouceného stromu. „Zima tu ještě není. Tam nahoře je kvítek, poslední poupě z toho množství zvonků, které v červenci přikrývaly ty travnaté stupně lilákovou mlhou. Vylezeš tam a utrhneš ho, aby ses ukázala papá?"

Cathy se dlouho dívala na ten osamělý květ chvějící se v hliněném přístřeší a nakonec odpověděla: „Ne, nedotknu se ho: ale vypadá melancholicky, viď, Ellen?"

„Ano," pozorovala jsem, „zhruba tak vyhladověle a bezbarvě jako ty: tváře máš bez krve; chytněme se za ruce a běžme. Jsi tak sklíčená, soudím, že ti stačím."

„Ne," opakovala a nadále se loudavě procházela, zastavujíc se tu a tam, aby dumala nad kouskem mechu, nebo chomáčem vybělené

trávy, nebo houbou roztahující své jasně oranžové tělo mezi hromádkami hnědého listí; a chvíli co chvíli zvedala ruku ke své odvrácené tváři.

„Catherine, proč pláčeš, miláčku?" zeptala jsem se, přistupujíc a kladouc jí paži kolem ramene. „Nesmíš plakat kvůli tomu, že má papá rýmu; buď vděčná, že to není nic horšího."

Teď už svým slzám nekladla žádnou další přehradu; dech jí dusily vzlyky.

„Ach, ono *bude* něco horšího," řekla. „A co si počnu, až mě papá a ty opustíte a já zůstanu sama? Nemohu zapomenout na tvá slova, Ellen; stále mi znějí v uších. Jak se život promění, jak smutný bude svět, až papá a ty budete mrtví."

„Nikdo neumí říct, zda neumřeš ty sama dřív než my," odpověděla jsem. „Není dobře předjímat zlé věci. Doufejme, že nás čekají ještě léta a léta, než někdo z nás odejde: pán je mladý a já jsem silná a sotva pětačtyřicetiletá. Má matka se dožila osmdesáti, čilá panímáma až do své poslední hodinky. A což kdyby byl pan Linton ušetřen, aby se dožil šedesátky, to by bylo víc let, než jsi jich ty na světě napočítala, slečno. A nebylo by pošetilé truchlit nad neštěstím o více než dvacet let dopředu?"

„Ale teta Isabella byla mladší než papá," poznamenala, vzhlížejíc s plachou nadějí a hledajíc další útěchu.

„Teta Isabella neměla tebe a mě, kdo by ji ošetřoval," odpověděla jsem. „Nebyla tak šťastná jako pán: neměla pro co žít. Vše, co musíš dělat, je dobře hledět svého otce a potěšit ho tím, aby viděl, že jsi veselá; a vyhýbej se tomu, abys mu dávala úzkost ohledně čehokoli: pamatuj na to, Cathy! Nebudu to zakrývat: mohla bys ho zabít, kdyby ses chovala divoce a bezhlavě a živila pošetilou, bájeslovnou náklonnost k synovi člověka, který by rád viděl *jeho* v hrobě, a kdybys mu dovolila zjistit, že se trápíš nad tím odloučením, které on uznal za vhodné zavést."

„O nic na zemi se netrápím, kromě papáovy nemoci," odpověděla má společnice. „Nic mi na ničem nezáleží ve srovnání s papá. A nikdy – nikdy – ach, nikdy, dokud budu při smyslech, neudělám jediný skutek a neřeknu jediné slovo, které by ho rozmrzelo. Mám ho ráda víc než sebe, Ellen; a vím to podle tohoto: každou noc se modlím, abych žila déle než on; protože bych byla raději nešťastná, než aby byl on: to dokazuje, že ho mám ráda víc než sebe."

„Pěkná slova," odpověděla jsem. „Ale i činy to musí dokázat; a až se uzdraví, nezapomeň na předsevzetí vzatá v hodinu strachu."

Jak jsme hovořily, blížily jsme se ke dveřím, které vedly na silnici; a má mladá paní, znovu rozzářená do slunečního svitu, vylezla a usedla si na vrchol zdi a natahovala se, aby natrhala pár šípků, které rudě visely na horních větvích divokých růží stínících kraj silnice: nižší plody už zmizely, a horních se mohli dotknout jen ptáci, až na to, že z Cathyina nynějšího stanoviště to šlo. Jak se natahovala, aby je utrhla, klobouček jí spadl; a protože byly dveře zamčené, navrhla, že sleze a klobouček si zase vezme. Nabádala jsem ji, aby byla opatrná, nespadla, a ona hbitě zmizela. Ale návrat nazpět nebyl tak snadná záležitost: kameny byly hladké a pevně spojené maltou, a růžové keře ani ostružiny nemohly posloužit ke šplhání zpátky. Já, pošetilá, jsem si to neuvědomila, dokud jsem neslyšela, jak se směje a volá: „Ellen! budeš muset dojít pro klíč, nebo musím oběhnout k domku vrátného. Z téhle strany ty hradby nezdolám!"

„Zůstaň, kde jsi," odpověděla jsem; „mám v kapse svůj svazek klíčů: snad se mi podaří otevřít; jestli ne, dojdu."

Catherine se bavila tanečkem sem a tam před dveřmi, zatímco jsem po řadě zkoušela všechny velké klíče. Vyzkoušela jsem i poslední a zjistila, že žádný nejde; a tak, zopakujíc své přání, aby zůstala kde je, chystala jsem se co nejrychleji spěchat domů, když mě zarazil blížící se zvuk. Byl to klus koně; Cathyin taneček se také zastavil.

„Kdo to je?" zašeptala jsem.

„Ellen, kéž bys mohla otevřít ty dveře," zašeptala má společnice úzkostlivě.

„Hola, slečno Lintonová!" zvolal hluboký hlas (jezdcův), „jsem rád, že vás potkávám. Nespěchejte dovnitř, protože mám k vám prosbu o vysvětlení."

„Nebudu s vámi mluvit, pane Heathcliffe," odpověděla Catherine. „Papá říká, že jste zlý člověk, a nenávidíte jeho i mě; a Ellen říká to samé."

„To s věcí nijak nesouvisí," řekl Heathcliff. (Byl to on.) „Svého syna snad nenávidím, nebo ano? A o něho jde, žádám vaši pozornost. Ano; máte proč se červenat. Před dvěma nebo třemi měsíci jste snad neměla ve zvyku psát Lintonovi? Hrát si na lásku, co? Zasloužili byste si za to oba vyplácení! Vy obzvláště, starší; a jak se ukazuje, méně citlivá. Mám vaše dopisy, a jestli budete prostořeká, pošlu je vašemu otci. Předpokládám, že vás ta zábava omrzela a nechala jste toho, že? Nu, s tím jste Lintona strčila do Bažiny zoufalství. On to myslel vážně: byl vážně zamilovaný. Jak jsem živ, umírá kvůli vám; láme si srdce nad vaší vrtkavostí: ne obrazně, ale doopravdy. Ačkoli si z něj Hareton šest týdnů tropí stálé šprýmy a já použil přísnějších prostředků a pokusil se mu tu bláhovost strachem vyhnat, zhoršuje se den ze dne; a bude pod hlínou dřív než léto, nevrátíte-li mu život!"

„Jak můžete tak očividně lhát tomu ubohému dítěti?" zavolala jsem zevnitř. „Prosím, jeďte svou cestou dál! Jak si můžete úmyslně vymýšlet takové ubohé lži? Slečno Cathy, srazím ten zámek kamenem: nebudete věřit těm špinavým nesmyslům. Sama na sobě cítíte, že je nemožné, aby člověk umíral z lásky k cizí osobě."

„Nevěděl jsem, že nás tu někdo poslouchá," zabručel odhalený zloduch. „Ctěná paní Deanová, mám vás rád, ale nemám rád vaše obojetné jednání," dodal nahlas. „Jak jste *vy* mohla tak očividně lhát a tvrdit, že nenávidím to ‚ubohé dítě'? A vymýšlet si strašidelné historky, abyste ji od mých prahů odstrašovala? Catherine Linton (to jméno samo

mě zahřívá), má krasavice, budu celý týden mimo domov; jeďte a podívejte se, zda jsem mluvil pravdu: udělejte to, miláčku! Jen si představte svého otce v mé situaci a Lintona ve vaší; pak si pomyslete, jak byste si cenila svého lhostejného milého, kdyby se nehnul ani o krok, aby vás potěšil, byť by ho o to prosil váš vlastní otec; a nespadněte, jen z pouhé hlouposti, do téže chyby. Přísahám na své spasení, že se ubírá do hrobu, a nikdo jiný než vy ho zachránit nemůže!"

Zámek povolil a já vyšla ven.

„Přísahám, že Linton umírá," opakoval Heathcliff a tvrdě na mě pohlédl. „A smutek a zklamání jeho smrt urychlují. Nelly, jestli ji nepustíte, můžete jít sama. Ale nevrátím se dřív než za týden touhle dobou; a myslím, že by váš pán sám sotva měl co proti tomu, aby navštívila svého bratrance."

„Pojď dovnitř," řekla jsem, berouc Cathy za paži a napůl ji nutíc znovu vejít; neboť otálela a znepokojenýma očima si prohlížela rysy mluvčího, které byly příliš strohé, než aby prozrazovaly jeho vnitřní podvod.

Přitlačil koně blíž a nachýlil se, aby poznamenal:

„Slečno Catherine, přiznám se vám, že mám s Lintonem málo trpělivosti; a Hareton a Josef ještě méně. Přiznám, že má kolem sebe tvrdou chásku. Prahne po laskavosti, stejně jako po lásce; a jedno laskavé slovo od vás by bylo nejlepší medicínou. Nevšímejte si krutých varování paní Deanové; buďte velkomyslná a zařiďte to, abyste ho uviděla. Sní o vás ve dne v noci, a nedá se mu vymluvit, že ho nenávidíte, když mu ani nepíšete, ani ho nenavštěvujete."

Zavřela jsem dveře, přivalila kámen, aby uvolněnému zámku pomohl je udržet zavřené; a rozevřela deštník a vtáhla svou svěřenku pod něj: neboť se spustil déšť skrz úpějící větve stromů a varoval nás, abychom se nezdržovaly. Ten spěch zabránil, abychom cestou domů to setkání s Heathcliffem probíraly; ale instinktivně jsem vytušila, že Catherinino srdce teď halí dvojnásobná temnota. Rysy měla tak smut-

né, že nevypadaly jako její: zjevně brala to, co slyšela, slovo od slova za pravdu.

Pán odešel na lože, než jsme přišly dovnitř. Cathy se vkradla do jeho pokoje, aby se zeptala, jak se mu daří; on už usnul. Vrátila se a požádala mě, abych s ní poseděla v knihovně. Vypily jsme spolu čaj; a potom si lehla na předložku a řekla mi, abych nemluvila, neboť je unavená. Vzala jsem si knihu a předstírala jsem, že čtu. Jakmile si pomyslela, že jsem zaujatá svou četbou, znovu se dala do tichého pláče: zdálo se, prozatím, že je to její oblíbená zábava. Nechala jsem ji si to užít chvíli; pak jsem domlouvala: zesměšňujíc a vysmívajíc se všemu, co pan Heathcliff tvrdil o svém synovi, jako bych si byla jistá, že se mnou bude souhlasit. Běda! neměla jsem umění, abych vymazala účinek, který jeho vylíčení vyvolalo: bylo to právě to, co zamýšlel.

„Můžeš mít pravdu, Ellen," odpověděla; „ale nikdy nebudu klidná, dokud se to nedozvím. A musím Lintonovi říct, že není mojí vinou, že nepíšu, a přesvědčit ho, že se nezměním."

Co pomohl vztek a protesty proti její pošetilé důvěřivosti? Rozešly jsme se té noci – nepřátelsky; ale příští den mě viděl cestou k Větrné hůrce, po boku poníka mé umíněné mladé paní. Nesnesla jsem pohled na její žal: vidět tu bledou, sklíčenou tvář a těžké oči; a tak jsem povolila, s chabou nadějí, že by Linton sám svým přijetím mohl dokázat, jak málo z té povídačky zakládá na skutečnosti.

Kapitola 23.

Deštivá noc uvedla v mlhavé jitro – napůl mrazík, napůl mžení – a dočasné potůčky křižovaly naši cestu – bublajíce z výšin. Nohy jsem měla do nitky promočené; byla jsem rozmrzelá a stísněná; přesně v náladě vhodné k tomu, abych si z těchto nepříjemných věcí vybrala to nejhorší. Vešly jsme na statek dveřmi od kuchyně, abychom se přesvědčily, zda je pan Heathcliff opravdu pryč: neboť jsem jeho vlastním ujištěním příliš nevěřila.

Josef vypadal, jako by seděl v jakémsi ráji sám, u burácejícího ohně; na stole poblíž něho kvart piva, ježící se velkými kousky opečené ovesné placky; a jeho černá, krátká dýmka v ústech. Catherine běžela ke krbu, aby se zahřála. Zeptala jsem se, zda je pán doma. Má otázka zůstala tak dlouho bez odpovědi, že jsem si myslela, že stařec ohluchl, a opakovala jsem ji hlasitěji.

„Né—é!" zavrčel, nebo spíš zavříškal nosem. „Né—é! musíte se vrátit tam, odkuds ste přišly."

„Josefe!" vykřikl mrzutý hlas, zároveň se mnou, z vnitřní komnaty. „Jak často mám na tebe volat? Zbývá už jen pár rudých uhlíků. Josefe! pojď tuhle minutu."

Rázná potažení z dýmky a odhodlaný pohled do krbu daly najevo, že na toto volání nemá sluchu. Hospodyně a Hareton nebyli nikde vidět; jedna šla něco vyřídit, druhý byl pravděpodobně u své práce. Poznaly jsme Lintonův hlas a vešly dovnitř.

„Ach, kéž bys umřel na půdě, k smrti vyhladovělý!" řekl chlapec, pleta si náš příchod s příchodem svého nedbalého sluhy.

Zastavil se, když si uvědomil omyl: jeho sestřenice k němu letěla.

„To jste vy, slečno Lintonová?" řekl, zvednuv hlavu z opěradla velkého křesla, v němž ležel. „Ne – nelíbej mě: bere mi to dech. Hleďme! Papá mi říkal, že přijdeš," pokračoval, zotaviv se trochu z Catherinina objetí; zatímco ona stála vedle a tvářila se velmi zkroušeně. „Zavřela bys dveře, prosím? Nechala jsi je otevřené; a ti – ti *odporní* tvorové mi nenosí uhlí do ohně. Je taková zima!"

Prohrábla jsem oharky a sama jsem došla pro plnou lopatku. Churavec si stěžoval, že je zasypán popelem; ale měl únavný kašel a vypadal horečnatý a nemocný, tak jsem jeho náladu nekárala.

„No, Lintone," zabrumlala Catherine, když se jeho zvrásněné čelo uvolnilo, „jsi rád, že mě vidíš? Mohu pro tebe něco udělat?"

„Proč jsi nepřišla dřív?" ptal se. „Měla jsi přijít, místo abys psala. Ohromně mě to psaní těch dlouhých dopisů unavovalo. Byl bych s tebou daleko raději mluvil. Teď nemohu snést ani mluvení, ani nic jiného. Kdepak je ta Zilla! Nezašla byste" (podíval se na mě) „do kuchyně a nepodívala se?"

Nedostala jsem za svou jinou službu žádný dík; a protože jsem neměla chuť pobíhat sem a tam na jeho pokyn, odpověděla jsem:

„Nikdo tam není, jen Josef."

„Chce se mi pít," zvolal mrzutě, odvraceje se. „Zilla pořád chodí do Gimmertonu, co papá odjel: je to bídné! A já jsem nucen chodit sem dolů – rozhodli, že nahoru mě nebudou slyšet nikdy."

„Je k vám váš otec pozorný, mladý pane Heathcliffe?" zeptala jsem se, vidouc, že Catherine je zastavena ve svých přátelských projevech.

„Pozorný? Přinejmenším k nim ty *ostatní* dělá o něco pozornější," vykřikl. „Ta pakáž! Víte, slečno Lintonová, že se mi ten surovec Hareton směje! Nenávidím ho! věru, nenávidím je všechny: jsou odporné bytosti."

Cathy začala shánět nějakou vodu; v příborníku padla na džbán, naplnila sklenici a přinesla ji. On jí přikázal, aby přidala lžíci vína

z láhve na stole; a když polkl malou porci, zdál se klidnější a řekl, že je velmi laskavá.

„A jsi rád, že mě vidíš?" zeptala se, opakujíc svou dřívější otázku, a potěšila se, když postřehla slabý úsvit úsměvu.

„Ano, jsem. Je to něco nového slyšet hlas jako je ten tvůj!" odpověděl. „Ale mrzelo mě to, protože jsi nechtěla přijít. A papá přísahal, že je to mou vinou: nazval mě ubohým, podlízavým, bezcenným stvořením; a řekl, že mnou pohrdáš; a že kdyby byl na mém místě, byl by do této chvíle pánem Drozdova víc než tvůj otec. Ale ty mnou nepohrdáš, že ne, slečno —?"

„Chtěla bych, abys říkal Catherine, nebo Cathy," přerušila ho má mladá paní. „Pohrdat tebou? Ne! Hned po papá a Ellen mám tebe raději než kohokoli na světě. Pana Heathcliffa ovšem ráda nemám; a netroufám si přijít, až se vrátí: zůstane dlouho pryč?"

„Ne dlouho," odpověděl Linton; „ale od chvíle, co začala doba lovu, chodí často na vřesoviště, a v jeho nepřítomnosti bys se mnou mohla strávit hodinu nebo dvě. Řekni, že ano. Myslím, že bych s tebou nebyl mrzutý: ty bys mě nedráždila a vždy bys byla ochotná mi pomoci, viď?"

„Ano," řekla Catherine, hladíc jeho dlouhé jemné vlasy, „kdybych jen dostala papáovo svolení, strávila bych s tebou polovinu času. Hezký Lintone! Přála bych si, abys byl mým bratrem."

„A pak bys mě měla ráda stejně jako svého otce?" podotkl veseleji. „Ale papá říká, že bys mě měla ráda víc než jeho a víc než celý svět, kdybys byla mou ženou; takže bych radši, abys byla tím."

„Ne, nikdy nebudu mít nikoho raději než papá," odpověděla vážně. „A někdy lidé své manželky nenávidí; ale své sestry a bratry ne: a kdybys byl to druhé, žil bys s námi a papá by tě měl stejně rád jako mě."

Linton popřel, že by lidé někdy nenáviděli své manželky; ale Cathy trvala na tom, že ano, a ve své moudrosti uvedla za příklad odpor jeho vlastního otce k její tetě. Pokoušela jsem se zastavit její nerozmyslný

jazyk. Nepodařilo se mi to, dokud nevyšlo najevo vše, co věděla. Mladý pan Heathcliff, velmi podrážděn, tvrdil, že její vyprávění je falešné.

„Papá mi to řekl; a papá nemluví nepravdu," odpověděla prostořece.

„*Můj* papá tím vaším pohrdá!" vykřikl Linton. „Nazývá ho podlízavým hlupákem."

„Ten tvůj je zlý člověk," odsekla Catherine; „a ty jsi velmi zlobivý, že se opovažuješ opakovat, co říká. Musí být zlý, když přiměl tetu Isabellu, aby ho opustila, tak jak udělala."

„Ona ho neopustila," řekl chlapec; „nebudeš mi odporovat."

„Opustila," vykřikla má mladá paní.

„Nu, povím vám něco!" řekl Linton. „Tvoje matka nenáviděla tvého otce: tak."

„Ach!" zvolala Catherine, příliš rozzlobená, aby pokračovala.

„A milovala toho mého," dodal.

„Ty malý lháři! Teď tě nenávidím!" vydechla a tvář jí zrudla vášní.

„Milovala! milovala!" zpíval Linton, propadaje do koutu svého křesla a opíraje hlavu dozadu, aby si užil rozrušení té druhé v hádce, která stála vzadu.

„Mlč, mladý pane Heathcliffe!" řekla jsem; „to je asi taky povídačka vašeho otce."

„Není: ty drž jazyk za zuby!" odpověděl. „Milovala, milovala, Catherine! milovala, milovala!"

Cathy bez sebe prudce do křesla strčila a Linton upadl na jedno opěradlo. Okamžitě ho popadl dusivý kašel, který brzy jeho triumf ukončil. Trvalo to tak dlouho, že to vyděsilo i mě. Pokud jde o jeho sestřenici, plakala ze všech sil, zděšena tím zlem, které natropila: ačkoli neřekla nic. Držela jsem ho, dokud se záchvat sám nevyčerpal. Pak mě odstrčil a tiše sklonil hlavu. Catherine utlumila i své nářky, usedla naproti a vážně hleděla do ohně.

„Jak se teď cítíte, mladý pane Heathcliffe?" zeptala jsem se, po deseti minutách čekání.

„Přál bych si, aby *ona* se cítila jako já," odpověděl: „ty škodolibá, krutá věci! Hareton se mě nikdy nedotkne: nikdy mě v životě neudeřil. A dnes mi bylo lépe: a tady —" jeho hlas odumřel do kňučení.

„*Já* jsem tě neudeřila!" zabrumlala Cathy, kousajíc si rty, aby zabránila dalšímu výbuchu citu.

Vzdychal a sténal jako někdo pod velkým utrpením a držel to po čtvrt hodiny; zjevně úmyslně, aby svou sestřenici trápil, neboť kdykoli zachytil její potlačovaný vzlyk, vložil do intonací svého hlasu obnovenou bolest a patos.

„Je mi líto, že jsem ti ublížila, Lintone," řekla konečně, trýzněná nad snesení. „Ale *já* bych tím malým strčením zraněna nebyla, a vůbec jsem netušila, že bys ty mohl taky: nejsi na tom bídně, viď, Lintone? Nenech mě odejít domů s pocitem, že jsem ti ublížila. Odpověz! mluv se mnou."

„Nemohu s tebou mluvit," zamumlal; „zranila jsi mě tak, že budu celou noc ležet beze spánku a dusit se tímhle kašlem. Kdybys ho měla ty, věděla bys, co to je; ale *ty* budeš pohodlně spát, zatímco já budu v agónii, a nikdo u mne. Rád bych věděl, jak by se *tobě* líbilo takové strašlivé noci prožívat!" A začal nahlas naříkat, z čiré lítosti nad sebou.

„Protože máte ve zvyku strašné noci prožívat," řekla jsem, „nebude to slečna, kdo vaše pohodlí pokazil: byl byste na tom stejně, i kdyby nikdy nepřišla. Nicméně, už vás nebude rušit; a snad budete klidnější, až vás opustíme."

„Musím odejít?" zeptala se Catherine žalostně, sklánějíc se k němu. „Chceš, abych odešla, Lintone?"

„Nemůžeš změnit, cos udělala," odpověděl mrzutě, uhýbaje před ní, „leda, že bys to změnila k horšímu tím, že bys mě svým trápením dohnala do horečky."

„Nu, tak musím odejít?" opakovala.

„Nech mě aspoň být," řekl; „nesnesu tvé mluvení."

Otálela a odolávala mým přemlouváním k odchodu nudně dlouho; ale protože ani nevzhlédl, ani nemluvil, konečně se pohnula ke dveřím, a já ji následovala. Byly jsme zpět přivolány výkřikem. Linton sklouzl ze svého sedadla na podlahu před krbem a svíjel se v pouhé zvrhlosti rozmazleného spratka, odhodlaného být tak útrpný a obtěžující, jak to jen jde. Důkladně jsem jeho povahu podle jeho chování prohlédla a hned jsem viděla, že by bylo pošetilé pokoušet se mu v jeho rozmarech nadbíhat. Má společnice ne: utíkala v hrůze zpět, poklekla a plakala a konejšila a prosila, dokud se neztišil z nedostatku dechu: nikterak ne z lítosti nad tím, že ji trápí.

„Zvednu ho na lavici," řekla jsem, „a může se tam zmítat, jak si přeje: nemůžeme tu zůstat, abychom ho hlídaly. Doufám, že jste přesvědčená, slečno Cathy, že *vy* nejste ta, která by mu prospěla; a že jeho zdravotní stav není způsoben láskou k vám. Tak, tady je! Pojďte: jakmile zjistí, že nikdo není po ruce, aby se o jeho hlouposti staral, bude rád ležet potichu."

Podložila mu polštář pod hlavu a nabídla mu vodu; odmítl tu druhou a neklidně se zavrtěl na tom prvním, jako by to byl kámen nebo špalek dřeva. Pokusila se ho upravit pohodlněji.

„S tím si nemohu poradit," řekl; „není dost vysoký."

Catherine přinesla další, aby ho položila navrch.

„To je *moc* vysoké," zamumlal ten popuzující tvor.

„Jak to tedy mám uspořádat?" zeptala se zoufale.

Zavinul se k ní, jak napůl klečela u lavice, a proměnil její rameno v oporu.

„Ne, to nejde," řekla jsem. „Spokojíte se s polštářem, mladý pane Heathcliffe. Slečna na vás promarnila už dost času: nemůžeme zůstat ani o pět minut déle."

„Ale ano, ano, můžeme!" odpověděla Cathy. „Teď je hodný a trpělivý. Začíná si myslet, že já dnes v noci budu mít daleko větší trápení

než on, budu-li věřit, že se po mé návštěvě má hůř: a pak si netroufám přijít znovu. Řekni pravdu, Lintone; nesmím přijít, pokud jsem ti ublížila."

„Musíš přijít, abys mě uzdravila," odpověděl. „Měla bys přijít, protože jsi mi ublížila: víš, že nesmírně! Nebyl jsem tak nemocný, když jsi přišla, jak jsem teď – nebyl?"

„Ale sám sis to způsobil pláčem a tím vztekem. – Nebyla jsem to vše já," řekla jeho sestřenice. „Nicméně teď budeme přátelé. A ty mě chceš: opravdu by sis mě přál občas vidět?"

„Řekl jsem ti, že ano," odpověděl netrpělivě. „Posaď se na lavici a nech mě opřít se o tvé koleno. Tak to dělávala mamá, celá odpoledne. Seď úplně klidně a nemluv: ale můžeš zazpívat písničku, umíš-li zpívat; nebo můžeš odříkat nějakou hezkou dlouhou zajímavou baladu – jednu z těch, co jsi mi slíbila naučit; nebo pohádku. Baladu bych ale radši: začni."

Catherine odříkala tu nejdelší, kterou si pamatovala. To zaměstnání mocně těšilo oba. Linton chtěl další, a po té zase další, nehledě na mé rázné námitky; a tak pokračovali, dokud hodiny neodbily dvanáctou a my neslyšely Haretona na dvoře, jak se vrací k obědu.

„A zítra, Catherine, přijdeš zítra?" ptal se mladý Heathcliff, drže se jejích šatů, jak nerada vstávala.

„Ne," odpověděla jsem, „ani pozítří ne." Ona však dala zjevně jinou odpověď, neboť se mu rozjasnilo čelo, když se k němu sklonila a zašeptala mu něco do ucha.

„Zítra nepůjdeš, pamatujte, slečno!" začala jsem, když jsme byly z domu venku. „Nic takového ti snad ani ve snu nenapadne, že ne?"

Usmála se.

„Och, dohlédnu na to," pokračovala jsem; „ten zámek dám spravit, a jinou cestou utéct nemůžete."

„Můžu přelézt zeď," odpověděla smějíc se. „Drozdov není vězení, Ellen, a ty nejsi můj žalářník. A kromě toho mi je skoro sedmnáct:

jsem žena. A jsem si jistá, že by se Linton rychle uzdravil, kdyby mě měl kolem sebe, aby o něj pečovala. Jsem starší než on, víš, a moudřejší: méně dětinská, nejsem? A brzy by dělal, co bych mu řekla, s trochou laskavého přemlouvání. Je to hezký malý miláček, když je hodný. Udělala bych si z něj takového mazlíka, kdyby byl můj. Nikdy bychom se nehádali, viď, jakmile bychom si na sebe zvykli? Nemáš ho ráda, Ellen?"

„Já že ho mám ráda!" zvolala jsem. „Nejhorší povahy mrzký nemocný zakrslíček, který se kdy dovlekl do náctých let. Naštěstí, jak pan Heathcliff odhadl, se nedočká dvaceti. Pochybuji dokonce, že se dočká jara. A pramalá ztráta pro jeho rodinu, kdykoli odejde. A je naše štěstí, že si ho jeho otec vzal: čím laskavěji s ním bylo nakládáno, tím únavnější a sobečtější by byl. Jsem ráda, že nemáte žádnou vyhlídku mít ho za manžela, slečno Catherine."

Má společnice při tomto proslovu zvážněla. Mluvit o jeho smrti tak bezstarostně zraňovalo její city.

„Je mladší než já," odpověděla po protáhlé pauze v rozjímání, „a měl by žít nejdéle: bude – musí žít tak dlouho jako já. Je teď stejně silný, jako když poprvé přišel na sever; jsem si tím jistá. Je to jen nachlazení, co mu je, zrovna jako má papá. Říkáš, že se papá uzdraví; a proč by se neuzdravil i on?"

„Nu, nu," zvolala jsem, „nakonec si s tím nemusíme lámat hlavu; neboť poslyš, slečno – a dej na má slova, dodržím je –, jestli se pokusíte znovu jít na Větrnou hůrku, se mnou nebo beze mne, zpravím pana Lintona, a nebude-li svolovat, nesmí být tato důvěrnost s vaším bratrancem obnovována."

„Byla obnovována," zamumlala Cathy mrzutě.

„Nesmí být tedy pokračována," řekla jsem.

„Uvidíme," odpověděla a vyrazila cvalem, nechávajíc mě dřít se vzadu.

Dorazily jsme obě domů před obědem; můj pán předpokládal, že jsme se procházely parkem, a tak nežádal vysvětlení naší nepřítomnosti. Jakmile jsem vešla, pospíchala jsem si převléci promočené boty a punčochy; ale to tak dlouhé sezení na hůrce už odvedlo své. Příští ráno jsem byla upoutána na lože a po tři týdny jsem zůstala neschopná vykonávat své povinnosti: pohroma, nezažitá před tím obdobím a, jak s vděčností říkám, ani od té doby.

Má malá paní se chovala jako anděl, když mě přišla ošetřovat a rozveselovat mou samotu; to zavření do pokoje mě strašně skličovalo. Je to únavné pro činorodé tělo: ale málokdo má menší důvod ke stížnostem, než jsem měla já. Jakmile Catherine opustila pokoj pana Lintona, objevila se u mé postele. Její den byl rozdělen mezi nás; žádná zábava si neuzurpovala ani minutu: zanedbávala svá jídla, své studium i své hry; a byla tou nejoddanější ošetřovatelkou, která kdy bděla u nemocného. Musela mít vřelé srdce, když milovala svého otce tak, aby mohla dát tolik mně. Řekla jsem, že její dny byly rozděleny mezi nás; ale pán uléhal brzy, a já jsem po šesté obvykle nic nepotřebovala, takže večer byl její. Chudinka! nikdy mě nenapadlo, co dělá sama se sebou po svačině. A ačkoli jsem často, když se zastavovala, aby mi popřála dobrou noc, všimla si svěží barvy na jejích tvářích a růžovosti na jejích útlých prstech, místo abych odhadovala, že ten odstín si půjčila ze studené projížďky přes vřesoviště, přičítala jsem jej horkému ohni v knihovně.

Kapitola 24.

Na konci třetího týdne jsem už mohla opustit svůj pokoj a pohybovat se po domě. A při první příležitosti, kdy jsem večer seděla vzhůru, jsem požádala Catherine, aby mi předčítala, protože jsem měla slabé oči. Byly jsme v knihovně, pán už odešel na lože; svolila, poněkud neochotně, zdálo se mi, a protože jsem si pomyslela, že můj druh knih jí nevyhovuje, řekla jsem jí, ať si vybere ke čtení, co se jí zalíbí. Vybrala si jednu ze svých oblíbených a plynule pokračovala asi hodinu; pak začaly časté dotazy.

„Ellen, nejsi už unavená? Nechtěla bys radši ulehnout? Takhle dlouho vzhůru ti bude špatně, Ellen."

„Ne, ne, drahoušku, nejsem unavená," opakovala jsem stále dokola.

Když viděla, že jsem neoblomná, zkusila jiný způsob, jak dát najevo nechuť ke své činnosti. Zívání vystřídalo protahování a –

„Ellen, jsem unavená."

„Tak nech čtení a povídej," odpověděla jsem.

To bylo ještě horší: vzdychala a trápila se, dívala se na hodinky, dokud nebylo osm, a nakonec odešla do svého pokoje, úplně schvácená spánkem, soudě podle jejího rozmrzelého, těžkého výrazu a podle toho, jak si neustále mnula oči. Následující noc se mi zdála ještě netrpělivější; a třetího dne, co jsem jí znovu dělala společnost, si stěžovala na bolest hlavy a opustila mě. Chování se mi zdálo zvláštní; a když jsem zůstala dlouho sama, rozhodla jsem se jít se zeptat, zda je jí líp, a vyzvat ji, aby přišla a lehla si na pohovku, místo aby byla potmě nahoře. Žádnou Catherine jsem nikde nahoře nenašla, ani nikde dole.

Služebnictvo tvrdilo, že ji nevidělo. Naslouchala jsem u dveří pana Edgara; všude ticho. Vrátila jsem se do jejího pokoje, zhasla svíčku a usadila se v okně.

Měsíc jasně svítil; zem pokrývala jemná pokrývka sněhu, a mě napadlo, že by si možná vzala do hlavy procházet se zahradou, aby se osvěžila. Zahlédla jsem postavu plížící se podél vnitřní ohrady parku; ale nebyla to má mladá paní: když vystoupila do světla, poznala jsem jednoho z pacholků od koní. Stál dlouho a prohlížel si vozovou cestu vedoucí panstvím; pak vyrazil svižným krokem, jako by něco zahlédl, a za chvíli se objevil znovu, veda slečnineho poníka; a byla tam, právě sesedlá, a kráčela po jeho boku. Muž odvedl svého svěřence tajně po trávě ke stáji. Cathy vstoupila sklopným oknem salonu a tiše vklouzla nahoru, kde jsem na ni čekala. Zavřela zlehka dveře, zula si zasněžené boty, rozvázala si klobouček a chystala se, nevědouc o mém slídění, odložit plášť, když jsem náhle vstala a odhalila se. Překvapení ji na okamžik zkamenělo: vyrazila nesrozumitelný výkřik a stála jako přibitá.

„Má drahá slečno Catherine," začala jsem, příliš živě dojatá její nedávnou laskavostí, než abych spustila kázání, „kde jste byla v tuhle hodinu venku na koni? A proč jste se mě snažila podvést a vyprávět historku? Kde jste byla? Mluvte!"

„Na konec parku," vykoktala. „Nevyprávěla jsem historku."

„A nikam jinam?" dožadovala jsem se.

„Ne," zněla zamumlaná odpověď.

„Ach, Catherine!" vykřikla jsem lítostivě. „Vy víte, že jste udělala něco nepatřičného, jinak byste nebyla dohnána ke lži vůči mně. To mě zarmucuje. Raději bych byla tři měsíce nemocná, než abych vás slyšela splétat úmyslnou lež."

Vrhla se vpřed a s pláčem mě objala kolem krku.

„Nu, Ellen, mám tolik strach, že se budeš zlobit," řekla. „Slib, že se nebudeš zlobit, a dozvíš se tu úplnou pravdu: strašně nerada ji

skrývám."

Usadily jsme se do okenního výklenku; ujistila jsem ji, že ji nebudu kárat, ať je její tajemství jakékoli, a tušila jsem ho ovšem; tak začala –

„Byla jsem na Větrné hůrce, Ellen, a nevynechala jsem ani den od tvého onemocnění; kromě třikrát předtím a dvakrát poté, co jsi opustila svůj pokoj. Michalovi jsem dávala knihy a obrázky, aby mi každý večer připravil Minny a dával ji zpátky do stáje: nesmíš kárat ani *jeho*, pamatuj. Byla jsem na Hůrce v půl sedmé a obvykle jsem zůstávala do půl deváté, a pak se tryskem vracela domů. Nejezdila jsem si pro zábavu: často jsem byla celou dobu nešťastná. Jen občas jsem byla šťastná: asi tak jednou za týden. Nejprve jsem čekala, že bude smutná práce přemluvit tě, abys mě nechala dostát slibu, který jsem dala Lintonovi: zavázala jsem se, že ho další den znovu navštívím, když jsme od něj odcházely; ale protože jsi ten den zůstala nahoře, té potíže jsem byla ušetřena. Zatímco Michal odpoledne znovu upevňoval zámek na vrátkách do parku, zmocnila jsem se klíče a vysvětlila mu, jak si bratranec přeje, abych ho navštívila, protože je nemocný a nemůže sám přijít na Drozdov; a jak by papá proti té cestě měl námitky: pak jsem s ním vyjednala věc s poníkem. Rád čte a myslí na to, že brzy odejde, aby se oženil; nabídl tedy, že udělá, co si přeji, když mu budu půjčovat knihy z knihovny: ale raději jsem mu dávala vlastní, a to ho uspokojilo víc.

Při mé druhé návštěvě se Linton zdál být ve veselé náladě; a Zilla (to je jejich hospodyně) nám připravila čistou místnost a pěkně rozdělala oheň a řekla nám, že si můžeme dělat, co chceme, protože Josef je venku na modlitebním shromáždění a Hareton Earnshaw je pryč se svými psy – jak jsem se potom dozvěděla, pytlačili bažanty v našich lesích. Přinesla mi trochu teplého vína a perníku a tvářila se nesmírně vlídně; a Linton seděl v lenošce a já v malém houpacím křesle u krbu, smály jsme se a povídaly tak vesele a našly si tolik k rozprávění: plá-

novaly jsme, kam půjdeme a co budeme dělat v létě. Nemusím to opakovat, protože bys to nazvala pošetilostí.

Jednou jsme se však málem pohádali. Řekl, že nejpříjemnější způsob, jak strávit horký červencový den, je ležet od rána do večera na břehu vřesu uprostřed vřesovišť, se včelami ospale bzučícími v květu a skřivany pějícími vysoko nad hlavou, a s modrým nebem a jasným sluncem svítícími stále a bez obláčku. To byla jeho nejdokonalejší představa nebeské blaženosti: moje byla houpat se v šelestícím zeleném stromě, kde fouká západní vítr a jasná bílá oblaka se rychle míhají nahoře; a nejen skřivani, ale drozdi i kosi, konopky i kukačky vylévají ze všech stran hudbu, a vřesoviště je viděno v dálce, rozlámané do chladných šerých údolíček; ale těsně vedle veliké vlny dlouhé trávy vlnící se jak příboj ve vánku; a lesy a znějící voda, a celý svět probuzený a divoký radostí. On chtěl, aby všechno leželo v extázi klidu; já chtěla, aby všechno jiskřilo a tančilo ve slavném jásotu. Řekla jsem, že jeho nebe by bylo jen z poloviny živé; a on řekl, že moje by bylo opilé: já řekla, že bych v jeho usnula; a on řekl, že by v mém nemohl dýchat, a začal být velice nevrlý. Nakonec jsme se dohodli, že vyzkoušíme obojí, jakmile přijde správné počasí; a potom jsme se políbili a byli jsme smířeni.

Jak jsme hodinu seděli, podívala jsem se na tu velkou místnost s hladkou nekobercovou podlahou a napadlo mě, jak hezké by bylo si v ní hrát, kdybychom odsunuli stůl; a požádala jsem Lintona, aby zavolal Zillu, ať nám pomůže, a mohli bychom si zahrát na slepou bábu; měla by se nás snažit chytit: víš, dělávala jsi to, Ellen. On nechtěl: nebyla v tom pro něj žádná radost, prý; ale souhlasil, že si se mnou zahraje s míčem. Našli jsme dva ve skříňce, mezi hromadou starých hraček, káč, obručí a pálek s košíčky. Jeden byl označen „C." a druhý „H."; chtěla jsem to „C.", protože znamenalo Catherine, a to „H." mohlo být pro Heathcliffa, jeho jméno; ale z „H." vylézaly otruby, a Lintonovi se to nelíbilo. Pořád jsem ho porážela; znovu se naštval a rozkašlal a vrá-

til se do křesla. Toho večera ale lehce znovu nabyl dobré nálady: byl okouzlen dvěma nebo třemi hezkými písněmi – *tvými* písněmi, Ellen; a když jsem musela odejít, prosil a žadonil, abych přišla následující večer; a já jsem to slíbila. S Minny jsme letěly domů lehké jako vzduch; a snila jsem o Větrné hůrce a svém sladkém, milovaném bratranci, až do rána.

Příští den jsem byla smutná; částečně proto, že jsi stonala, a částečně proto, že jsem si přála, aby o mých výpravách otec věděl a schvaloval je: ale po svačině bylo nádherně měsíčně; a jak jsem jela, pochmurnost se rozplynula. Čeká mě další šťastný večer, pomyslela jsem si; a co mě ještě víc těší, i můj hezoučký Linton bude šťastný. Vklusala jsem jejich zahradou a chystala jsem se obejít dozadu, když mě potkal ten mládenec Earnshaw, uchopil mi uzdu a vyzval mě, ať jdu dovnitř hlavním vchodem. Poplácal Minny po krku a řekl, že je to krásné zvíře, a tvářil se, jako by chtěl, abych na něj promluvila. Řekla jsem mu jen, aby nechal mého koně na pokoji, nebo mu uštědří kopanec. Odpověděl svou vulgární výslovností: ‚Mnoho zlýho by to neudělalo, dyby jo,' a s úsměvem si prohlédl koňské nohy. Měla jsem napůl chuť nechat ho to zkusit; nicméně odstoupil, aby otevřel dveře, a jak zvedl kliku, podíval se nahoru na nápis nad nimi a řekl s hloupou směsicí rozpaků a radosti: ‚Slečno Catherine! Dovedu to teď přečíst.'

‚Výborně,' zvolala jsem. ‚Rádi vás slyšíme – vy *jste* se vypracoval!'

Hláskoval a protahoval slabiky toho jména – ‚Hareton Earnshaw.'

‚A ty číslice?' vykřikla jsem povzbudivě, když jsem viděla, že se zarazil.

‚Ty ještě nedovedu,' odpověděl.

‚Ach, vy tupoune!' řekla jsem a srdečně se zasmála jeho nezdaru.

Hlupák zíral s úšklebkem pohrávajícím na rtech a mračnem rostoucím nad očima, jako by nebyl jist, zda se nemá přidat k mému veselí: zda to není přátelská důvěrnost, nebo co to vlastně je – pohrdání. Rozhodla jsem jeho pochybnosti tím, že jsem náhle znovu nabyla váž-

nosti a vyzvala ho, ať jde pryč, protože jsem přišla za Lintonem, ne za ním. Zrudl – viděla jsem to v měsíčním světle – spustil ruku z kliky a odkradl se, obraz uražené marnivosti. Myslel si, že je stejně vzdělaný jako Linton, soudím, protože dokáže hláskovat vlastní jméno; a byl neuvěřitelně zdrcen tím, že si to nemyslím i já."

„Zadrž, drahá slečno Catherine!" přerušila jsem ji. „Nebudu kárat, ale tohle vaše chování se mi nelíbí. Kdybyste si vzpomněla, že Hareton je váš bratranec stejně tak jako mladý pán Heathcliff, byla byste cítila, jak nepatřičné bylo chovat se tímto způsobem. Přinejmenším to byla chvályhodná ctižádost, chtít být tak vzdělaný jako Linton; a pravděpodobně se neučil pouze proto, aby se předvedl: nepochybuji, že jste ho už dříve zahanbila jeho nevědomostí; a chtěl to napravit a udělat vám radost. Posmívat se jeho nedokonalému pokusu bylo velmi špatné vychování. Kdybyste *vy* vyrůstala v jeho poměrech, byla byste snad méně hrubá? Byl stejně bystré a inteligentní dítě, jaké jste byla vy; a mrzí mě, že by jím mělo být opovrhováno teď, protože ten hanebný Heathcliff s ním zacházel tak nespravedlivě."

„Ale Ellen, nebudeš kvůli tomu plakat, viď?" zvolala, překvapená mou vážností. „Ale počkej, a uslyšíš, jestli se učil abecedu, aby se mi zalíbil; a jestli stálo za to být na toho hrubce zdvořilá. Vešla jsem; Linton ležel na lavici a napůl se zvedl, aby mě přivítal.

‚Jsem dnes nemocný, Catherine, lásko,' řekl; ‚a ty musíš mluvit za oba, a nech mě poslouchat. Pojď a sedni si vedle mě. Byl jsem si jistý, že neporušíš slovo, a než půjdeš, nutím tě slíbit mi to znovu.'

Věděla jsem teď, že ho nesmím škádlit, protože je nemocný; a mluvila jsem tiše a nekladla žádné otázky a vyhýbala se tomu, abych ho jakkoli dráždila. Přinesla jsem mu několik svých nejlepších knih: požádal mě, abych mu z jedné kousek přečetla, a chystala jsem se vyhovět, když Earnshaw rozrazil dveře: v samotě si přemítáním načerpal jed. Postupoval přímo k nám, chytil Lintona za paži a smýkl jím z lavice.

‚Pryč do svýho pokoje!' řekl hlasem skoro nesrozumitelným vztekem; a tvář měl naběhlou a zuřivou. ‚A vezmi ji s sebou, jestli za tebou chodí: *mě* z tohohle vyhodit nebudeš. Pryč oba!'

Zaklínal nás a nedal Lintonovi čas odpovědět, málem ho hodil do kuchyně; a sevřel pěst, když jsem je následovala, zjevně toužil mě srazit k zemi. Na okamžik jsem se lekla a jeden svazek upustila; kopl ho za mnou a zavřel nám. Slyšela jsem u ohně zlovolný, skřehotavý smích, a když jsem se otočila, spatřila jsem toho odporného Josefa, jak stojí, mne své kostnaté ruce a chvěje se.

‚Já věděl, že ti dá! Chlapík! Má v sobě tu *pravou* kuráž! *On* ví – jo, ví to, zrovna tak jako já, kdo tu má bejt pánem – Hehe, hehe, hehe! Pořádně vás vyhnal! Hehe, hehe, hehe!'

‚Kam máme jít?' zeptala jsem se bratrance, nedbajíc posměchu toho starého ničemy.

Linton byl bílý a třásl se. Nebyl pak hezký, Ellen: ach ne! vypadal strašlivě; neboť jeho tenká tvář a velké oči zkřivil výraz šíleného, bezmocného vzteku. Chytil kliku dveří a zalomcoval jí: byla zevnitř zajištěna.

‚Jestli mě nepustíš dovnitř, zabiju tě! – Jestli mě nepustíš dovnitř, zabiju tě!' spíš ječel než mluvil. ‚Čerte! čerte! – zabiju tě – zabiju tě!'

Josef znovu vydal svůj skřehotavý smích.

‚Hleďme, to má po otci!' zvolal. ‚Celej otec! Máme vždycky něco z obou stran v sobě. Jen se neboj, Haretone, chlapče, – nelekej se – nedostane se k tobě!'

Vzala jsem Lintona za ruce a snažila se ho odtrhnout; ale ječel tak hrozně, že jsem se neodvážila pokračovat. Konečně jeho křik udusil strašlivý záchvat kašle; z úst mu vyhrkla krev a padl na zem. Vyběhla jsem na dvůr, celá rozklepaná hrůzou; a volala jsem Zillu, jak jsem jen mohla nejhlasitěji. Brzy mě uslyšela: dojila krávy v kůlně za stodolou, a spěchajíc od své práce, se ptala, co se děje. Neměla jsem dech, abych to vysvětlila; táhnouc ji dovnitř, jsem se rozhlížela po Lintonovi. Earn-

shaw vyšel ven prohlédnout si škodu, kterou způsobil, a právě odnášel to ubohé stvoření nahoru. Zilla a já jsme šly za ním; ale on mě zastavil na vrcholu schodů a řekl, že nesmím dovnitř: musím jít domů. Vykřikla jsem, že zabil Lintona, a já *vejdu* dovnitř. Josef zamkl dveře a prohlásil, že nebudu dělat ‚takový věci', a ptal se mě, jestli ‚se mám zbláznit' jako on. Stála jsem a plakala, dokud se hospodyně znovu neobjevila. Tvrdila, že mu bude za chvíli lépe, ale že nemůže snášet to ječení a lomoz; a vzala mě a málem mě odnesla do domu.

Ellen, byla jsem připravena si rvát vlasy z hlavy! Vzlykala jsem a plakala, až jsem byla skoro slepá; a ten darebák, s kterým tak hluboce soucítíš, stál proti mně: tu a tam si dovolil mě okřikovat ‚ticho!' a popíral, že by to byla jeho vina; a nakonec, polekán mým tvrzením, že to povím papá, a že bude zavřen do vězení a oběšen, začal sám fňukat a spěchal ven schovat své zbabělé rozrušení. Přesto jsem se ho ještě nezbavila: když mě konečně přinutili odejít a já se dostala asi na sto yardů od stavení, náhle vystoupil ze stínu u cesty, zastavil Minny a chytil mě.

‚Slečno Catherine, moc mě to mrzí,' začal, ‚ale je to tuze zlý —'

Dala jsem mu ránu bičíkem, protože jsem si myslela, že mě možná zavraždí. Pustil mě a zahřměl jednou ze svých strašných kleteb, a já cválala domů víc než napůl bez rozumu.

Toho večera jsem ti nedala dobrou noc, a dalšího dne jsem na Větrnou hůrku nejela: velmi jsem si to přála; ale byla jsem podivně rozrušena a hrozila jsem se chvílemi slyšet, že Linton zemřel; a chvílemi jsem se otřásla při pomyšlení, že potkám Haretona. Třetí den jsem sebrala odvahu: alespoň jsem už nemohla snášet déle to napětí, a znovu jsem se vykradla ven. Vyjela jsem v pět a šla pěšky; v představě, že se mi snad podaří vplížit se do domu a nahoru do Lintonova pokoje nepozorovaně. Avšak psi oznámili můj příchod. Zilla mě přijala, a řkouc, že ‚se mladému pánovi dělá líp', mě uvedla do malého, uklizeného, kobercem pokrytého pokoje, kde jsem k své nevýslovné radosti spatřila

Lintona ležícího na malém kanapi a čtoucího jednu z mých knih. Ale celou hodinu, Ellen, se mnou nechtěl promluvit, ani se na mě podívat: má tak nešťastnou povahu. A co mě úplně zmátlo – když konečně otevřel ústa, bylo to k pronesení té lži, že já jsem způsobila ten povyk a Hareton nenese vinu! Neschopna odpovědět jinak než vášnivě, vstala jsem a vyšla z místnosti. Poslal za mnou slabé ‚Catherine!' Nečekal, že mu takhle odpovím: ale já jsem se neotočila; a následující den byl druhým, kdy jsem zůstala doma, skoro odhodlána ho už nenavštěvovat. Ale bylo tak bídné jít spát a vstávat a neslyšet o něm nic, že se mé rozhodnutí rozpustilo ve vzduchu dřív, než se pořádně zformovalo. Předtím se mi *zdálo* nesprávné vykonat tu cestu jednou; teď se mi zdálo nesprávné zdržet se jí. Přišel Michal zeptat se, zda má osedlat Minny; řekla jsem ‚ano' a považovala jsem se za plnící svou povinnost, zatímco mě nesla přes kopce. Musela jsem projet kolem předních oken, abych se dostala na dvůr: nemělo smysl pokoušet se zatajit svou přítomnost.

‚Mladý pán je uvnitř,' řekla Zilla, když mě viděla mířit do salonku. Vešla jsem; Earnshaw tam také byl, ale okamžitě místnost opustil. Linton seděl ve velké lenošce napůl spící; došla jsem k ohni a začala vážným tónem, částečně to tak myslíc —

‚Jelikož mě nemáš rád, Lintone, a jelikož si myslíš, že schválně přijíždím, abych ti ublížila, a předstírám, že to tak dělám pokaždé, tohle je naše poslední setkání: rozlučme se; a řekni panu Heathcliffovi, že si mě nepřeješ vidět, a že nesmí vymýšlet další lži na toto téma.'

‚Sedni si a odhoď klobouček, Catherine,' odpověděl. ‚Jsi mnohem šťastnější než já, měla bys být lepší. Papá dost mluví o mých vadách a dost mnou pohrdá, než abych o sobě přirozeně nepochyboval. Pochybuji často, zda nejsem úplně tak bezcenný, jak mě nazývá; a pak jsem tak nabručený a zahořklý, že nenávidím každého! Jsem bezcenný, mám špatnou povahu a špatnou duši, skoro vždycky; a jestli chceš, *můžeš* říct sbohem: zbavíš se jedné obtíže. Jen mi, Catherine, přiznej

tuhle spravedlnost: věř, že kdybych mohl být tak laskavý a tak hodný a tak dobrý jako ty, byl bych; stejně rád, a víc, než být tak šťastný a zdravý. A věř, že tvá laskavost mě přiměla milovat tě hlouběji, než kdybych si tvou lásku zasloužil: a i když jsem si nemohl, a nemůžu pomoci, abych ti ukazoval svou povahu, lituji toho a kaji se; a budu toho litovat a kát se do své smrti!'

Cítila jsem, že mluvil pravdu; a cítila jsem, že mu musím odpustit: a i když bychom se měli další okamžik hádat, musela bych mu znovu odpouštět. Smířili jsme se; ale plakali jsme, oba, celou dobu, co jsem tam byla: ne zcela zármutkem; a přece *mě* bylo líto, že Linton má tak pokřivenou povahu. Nikdy nenechá své přátele v klidu, a nikdy nebude v klidu sám! Od oné noci jsem vždy chodila do jeho malého salonku; protože se tam následujícího dne vrátil jeho otec.

Asi třikrát, myslím, jsme byli veselí a plní naděje, jak jsme byli první večer; zbytek mých návštěv byl bezútěšný a trápivý: někdy pro jeho sobeckost a zášť, někdy pro jeho utrpení: ale naučila jsem se snášet to první se skoro stejně malou nelibostí jako to druhé. Pan Heathcliff se mi záměrně vyhýbá: skoro vůbec jsem ho neviděla. Minulou neděli, abych pravdu řekla, když jsem přišla dříve než obvykle, slyšela jsem, jak krutě spílá chudáku Lintonovi za jeho předchozí noční chování. Nemohu říct, jak o tom věděl, ledaže naslouchal. Linton se jistě choval provokativně: ale byla to věc nikoho jiného než má, a já jsem přerušila kázání pana Heathcliffa tím, že jsem vešla a řekla mu to. Rozřehtal se a odešel se slovy, že je rád, že na věc nahlížím takto. Od té doby jsem Lintonovi řekla, že musí své zahořklé věci šeptat. Teď, Ellen, jsi slyšela všechno. Nelze mi zabránit chodit na Větrnou hůrku, leda tím, že se dvěma lidem způsobí trápení; zatímco kdybys jen neřekla papá, moje jízda by nemusela narušit klid žádné duše. Neřekneš mu to, viď? Bylo by to velmi bezcitné, kdybys."

„Rozhodnu se v té věci do zítřka, slečno Catherine," odpověděla jsem. „Vyžaduje to trochu rozmýšlení; a tak vás nechám odpočinout

a jdu si to promyslet."

Promyslela jsem si to nahlas, v přítomnosti svého pána; šla jsem rovnou z jejího pokoje do jeho a vyprávěla mu celý příběh: s výjimkou jejích rozhovorů s bratrancem a jakékoli zmínky o Haretonovi. Pan Linton byl zděšen a znepokojen víc, než mi chtěl přiznat. Ráno se Catherine dozvěděla o mé zradě její důvěry, a dozvěděla se také, že její tajné návštěvy mají skončit. Marně plakala a svíjela se proti tomu zákazu a prosila otce, aby se slitoval nad Lintonem: vše, co dostala jako útěchu, byl slib, že mu napíše a dovolí mu přijít na Drozdov, kdykoli bude chtít; ale s vysvětlením, že už nesmí očekávat, že uvidí Catherine na Větrné hůrce. Snad, kdyby si byl býval vědom povahy svého synovce a jeho zdravotního stavu, byl by uznal za vhodné odepřít jí i tu nepatrnou útěchu.

Kapitola 25.

„Tyhle věci se staly minulou zimu, pane," řekla paní Deanová; „sotva déle než před rokem. Minulou zimu bych si nebyla pomyslela, že na konci dalších dvanácti měsíců budu bavit cizince rodiny jejich vyprávěním! Kdo však ví, jak dlouho budete cizincem? Jste příliš mladý na to, abyste byl stále spokojen žít sám; a já mám jaksi dojem, že nikdo nemůže uvidět Catherine Lintonovou a nezamilovat se do ní. Vy se usmíváte; ale proč se tváříte tak oživeně a zaujatě, když o ní mluvím? a proč jste mě požádal, abych pověsila její portrét nad váš krb? a proč – ?"

„Zadržte, má dobrá přítelkyně!" zvolal jsem. „Je docela možné, že bych se *do ní* zamiloval; ale milovala by ona mě? Pochybuji o tom příliš, než abych riskoval svůj klid tím, že se vrhnu do pokušení: a pak, můj domov není tu. Jsem z rušného světa, a do jeho náruče se musím vrátit. Pokračujte. Byla Catherine poslušná otcových pokynů?"

„Byla," pokračovala hospodyně. „Její náklonnost k němu byla stále hlavním citem jejího srdce; a on hovořil bez hněvu: hovořil v hluboké něžnosti člověka, jenž je blízek tomu opustit svůj poklad uprostřed nebezpečí a nepřátel, kde by jeho vzpomínaná slova měla být jedinou pomocí, kterou jí může odkázat jako vodítko. Řekl mi o několik dní později: ‚Přál bych si, aby mi můj synovec napsal, Ellen, nebo přišel na návštěvu. Řekni mi upřímně, co si o něm myslíš: změnil se k lepšímu, anebo je naděje na zlepšení, až dospěje v muže?'

‚Je velice choulostivý, pane,' odpověděla jsem; ‚a stěží je pravděpodobné, že dospěje v muže: ale tolik mohu říct, že se nepodobá svému

otci; a kdyby měla slečna Catherine to neštěstí si ho vzít, nebyl by mimo její vliv: ledaže by byla neuvěřitelně a pošetile shovívavá. Avšak, pane, budete mít spoustu času seznámit se s ním a uvidět, zda by se k ní hodil: do jeho zletilosti chybí čtyři roky a víc.'"

Edgar vzdychl; a kráčeje k oknu, vyhlédl směrem k Gimmertonskému kostelu. Bylo mlhavé odpoledne, ale únorové slunce slabě svítilo, a stěží jsme rozeznávaly dvě jedle na hřbitově a skrovně rozseté hroby.

„Modlil jsem se často," napůl pro sebe pokračoval, „za přiblížení toho, co přichází; a teď začínám couvat a bát se toho. Myslíval jsem, že vzpomínka na hodinu, kdy jsem sešel tím údolím jako ženich, bude méně sladká než předtucha toho, že budu brzy, za několik měsíců nebo možná týdnů, odnesen nahoru a položen do jeho osamělého lůna! Ellen, byl jsem s mou malou Cathy velmi šťastný: skrz zimní noci a letní dny byla po mém boku živou nadějí. Ale byl jsem stejně šťastný, když jsem rozjímal sám mezi těmi kameny, pod tím starým kostelem: ležel jsem skrz dlouhé červnové večery na zeleném pahorku hrobu její matky, a přál si – toužil po době, kdy budu moci ulehnout pod něj. Co mohu udělat pro Cathy? Jak ji mám opustit? Nestaral bych se ani okamžik o to, že je Linton Heathcliffovým synem; ani o to, že by mi ji vzal, kdyby ji dokázal utěšit v mé ztrátě. Nestaral bych se o to, že Heathcliff dosáhne svých cílů a bude triumfovat nad tím, že mě oloupil o mé poslední požehnání! Ale kdyby byl Linton nehodný – pouhý slabý nástroj svého otce –, nemohu ji jemu přenechat! A ačkoli je to kruté, zdeptat jejího vzdušného ducha, musím vytrvat v tom, aby byla smutná, dokud žiju, a ponechat ji osamělou, až umřu. Miláčku! Raději bych ji svěřil Bohu a položil ji do země přede mnou."

„Svěřte ji Bohu i tak, pane," odpověděla jsem, „a kdybychom vás měli ztratit – čehož Pán Bůh uchraniž –, pod Jeho prozřetelností jí budu přítelem a rádkyní do posledka. Slečna Catherine je dobré děvče: neobávám se, že by svévolně sešla z cesty; a lidé, kteří konají svou povinnost, bývají nakonec vždy odměněni."

Jaro postupovalo; ale můj pán nenabýval skutečné síly, i když obnovil procházky po pozemcích se svou dcerou. Pro její nezkušené představy to samo bylo známkou uzdravování; a navíc tvář měl často zrudlou a oči jasné; byla si jista jeho zotavením. V den jejích sedmnáctých narozenin se nevydal na hřbitov: pršelo, a já poznamenala —

„Jistě dnes večer ven nepůjdete, pane?"

Odpověděl: „Ne, letos to odložím o něco déle."

Napsal Lintonovi znovu, vyjadřuje svou velkou touhu ho vidět; a kdyby ten chorý mládenec byl ve stavu, v němž by se dal ukázat, nepochybuji, že by mu otec dovolil přijít. Takto, poučen, poslal odpověď, naznačující, že pan Heathcliff má námitky proti jeho návštěvě na Drozdově; ale laskavá vzpomínka strýce ho potěšila a doufal, že se s ním někdy setká na svých procházkách a osobně požádá, aby on a jeho sestřenice nezůstali tak zcela odloučeni.

Ta část jeho dopisu byla prostá a pravděpodobně jeho vlastní. Heathcliff věděl, že pak dokáže výmluvně prosit o Catherininu společnost.

„Nežádám," řekl, „aby mě sem navštěvovala; ale neuvidím ji snad nikdy, protože mi otec zakazuje jít k ní domů, a vy zakazujete jí přijít do mého? Projeďte se s ní, občas, směrem k Hůrce; a dovolte, ať si vyměníme pár slov ve vaší přítomnosti! Neudělali jsme nic, abychom si tohle odloučení zasloužili; a vy se na mě nehněváte: nemáte důvod mě nemít rád, sám připouštíte. Drahý strýčku! Pošlete mi zítra laskavý vzkaz a dovolení přijít za vámi kamkoli bude libo, kromě Drozdova. Věřím, že vás setkání přesvědčí, že charakter mého otce není můj: tvrdí, že jsem víc váš synovec než jeho syn; a i když mám chyby, pro které jsem Catherine nehoden, ona mi je prominula, a kvůli ní byste mi je měl prominout i vy. Ptáte se na mé zdraví – je lepší; ale pokud zůstanu odříznut od vší naděje a odsouzen k samotě, nebo ke společnosti těch, kteří mě nikdy neměli a nikdy mít nebudou rádi, jak mohu být veselý a mít se dobře?"

Edgar, i když s tím chlapcem soucítil, nemohl souhlasit s vyhověním jeho žádosti; protože Catherine nemohl doprovázet. Řekl, že snad v létě se mohou setkat; mezitím si přál, aby pokračoval v občasném psaní, a zavázal se, že mu bude dávat tolik rad a útěchy písemně, kolik dokáže; dobře si vědom jeho těžkého postavení v rodině. Linton vyhověl; a kdyby byl neomezován, pravděpodobně by vše zkazil tím, že by své epištoly plnil stížnostmi a nářky: ale otec nad ním bedlivě dohlížel; a samozřejmě trval na tom, aby mu bylo ukazováno každé slovo, které můj pán posílá; takže namísto psaní o svých vlastních zvláštních osobních útrapách a strastech, tématech neustále nejvíc nahoře v jeho myšlenkách, omílal tu krutou nutnost být držen stranou od svého přítele a své lásky; a jemně naznačoval, že pan Linton mu musí brzy dovolit schůzku, jinak se bude obávat, že ho záměrně klame prázdnými sliby.

Cathy byla doma mocným spojencem; a mezi sebou nakonec přemluvili mého pána, aby přistoupil na to, že si asi jednou týdně společně vyjedou nebo půjdou na procházku pod mou ochranou a po vřesovištích nejbližších Drozdovu: neboť červen ho zastihl stále chřadnoucího. Ačkoli každoročně odkládal část svého příjmu jako věno mé mladé paní, měl přirozenou touhu, aby si uchovala – nebo se alespoň zakrátko vrátila do – domu svých předků; a považoval její jedinou vyhlídku, jak to dokázat, za sňatek s jeho dědicem; neměl ponětí, že ten chřadne skoro stejně rychle jako on sám; ani neměl, věřím, nikdo: žádný lékař Hůrku nenavštěvoval a nikdo neviděl mladého pana Heathcliffa, aby o jeho stavu u nás podal zprávu. Já sama jsem začínala myslet, že mé předtuchy jsou mylné a že se musí vskutku zotavovat, když se zmiňoval o jízdě a chůzi po vřesovištích a zdál se tak dychtivě sledovat svůj cíl. Nedovedla jsem si představit otce zacházejícího s umírajícím dítětem tak tyransky a zlovolně, jak jsem se později dozvěděla, že s ním Heathcliff zacházel, aby vynutil tuto zdánlivou dych-

tivost: jeho úsilí rostlo tím víc, čím bezprostředněji hrozilo, že jeho hamižné a bezcitné plány smrt zmaří.

Kapitola 26.

Léto bylo již za vrcholem, když Edgar neochotně svolil k jejich prosbám, a Catherine se mnou vyjela poprvé za bratrancem. Byl to dusný, parný den: bez slunečního svitu, ale s nebem příliš skvrnitým a mlžným, aby hrozilo deštěm: a naše místo setkání bylo stanoveno u ukazatele cesty, u křižovatky. Když jsme tam však dorazily, malý pasáček, poslaný jako posel, nám řekl: ‚Mládej pán Linton je tam na týhletej straně od Hůrky; a byl by moc povděčnej, dybyste zajeli ještě kousek dál.'

„Pak mladý pán Linton zapomněl na první příkaz svého strýce," poznamenala jsem: „velel nám zůstat na drozdovských pozemcích, a tady jsme hned pryč."

„Nu, otočíme koně, až k němu dojedeme," odpověděla moje společnice; „pojedeme směrem k domovu."

Ale když jsme k němu dojely, a to bylo sotva čtvrt míle od jeho dveří, zjistily jsme, že nemá koně; a byly jsme nuceny sesednout a nechat své koně pást. Ležel na vřesu, čekaje na náš příchod, a nevstal, dokud jsme nebyly jen na pár yardů od něj. Potom šel tak chabě a vypadal tak bledě, že jsem okamžitě zvolala: „No tohle, mladý pane Heathcliffe, nejste dnes ráno způsobilý si tu procházku užít. Jak špatně vypadáte!"

Catherine si ho prohlížela se smutkem a úžasem: změnila výraz radosti na rtech ve výraz poplachu; a blahopřání k jejich dlouho odkládanému setkání v úzkostnou otázku, zda je snad hůře než obvykle?

„Ne – lépe – lépe!" zalapal po dechu, chvěje se, a držel jí ruku, jako by potřeboval její oporu, zatímco jeho velké modré oči plaše bloudily

po ní; vpadlé okolí očí proměňovalo v zbědovanou divokost dřívější malátný výraz, který měly.

„Ale bylo vám hůř," naléhala sestřenice; „hůř než když jsem vás viděla naposledy; jste hubenější, a —"

„Jsem unavený," přerušil ji spěšně. „Je příliš horko na chůzi, odpočiňme si tady. A ráno mi často bývá špatně – papá říká, že tak rychle rostu."

Cathy se neuspokojená posadila a on se opřel vedle ní.

„Tohle je něco jako tvůj ráj," řekla, snažíc se o veselost. „Pamatuješ si na ty dva dny, na kterých jsme se dohodli, že je strávíme na místě a způsobem, jaký každý z nás pokládá za nejpříjemnější? Tohle je skoro ten tvůj, jen jsou tu mraky; ale jsou tak jemné a vláčné: je to hezčí než sluneční svit. Příští týden, jestli budeš moci, vyjedeme do drozdovského parku a vyzkoušíme ten můj."

Linton si zřejmě nepamatoval, o čem mluví; a zjevně měl velkou obtíž udržet jakýkoli druh konverzace. Nedostatek jeho zájmu o témata, která nadhodila, i stejná neschopnost přispět k její zábavě byly tak zjevné, že nemohla skrýt své zklamání. Celou jeho osobnost a chování proměnila jakási neuchopitelná změna. Rozmrzelost, kterou bylo možno pohlazením přivést k něžnosti, ustoupila lhostejné apatii; měl méně té trucovité povahy dítěte, které si trápí a dráždí, aby ho někdo utěšil, a víc té sobecké mrzutosti chronicky nemocného, odmítajícího útěchu, hotového považovat dobromyslnou veselost ostatních za urážku. Catherine vnímala stejně jako já, že považuje za trest, a nikoli potěšení, snášet naši společnost; a bez okolků vzápětí navrhla, abychom odešly. Ten návrh, neočekávaně, vytrhl Lintona z jeho letargie a uvrhl ho do podivného stavu rozrušení. Ustrašeně vzhlédl směrem k Hůrce a prosil, aby zůstala ještě aspoň půl hodiny.

„Ale myslím," řekla Cathy, „že by ti bylo lépe doma než sedět tady; a vidím, že tě dnes nedokážu bavit svými příběhy a písněmi a brebentěním: za těch šest měsíců jsi zmoudřel; já ne; teď máš pro moje roz-

ptýlení málo chuti: jinak kdybych tě dokázala pobavit, ráda bych zůstala."

„Zůstaň si odpočinout," odpověděl. „A Catherine, nemysli si a neříkej, že jsem *velmi* nemocný: to tíživé počasí a horko ze mě dělají tupce; a procházel jsem se, než jsi přišla, hodně, na mě dost. Řekni strýčkovi, že jsem v snesitelném zdraví, viď?"

„Řeknu mu, že *vy* to říkáte, Lintone. Já bych nemohla potvrzovat, že jste," poznamenala má mladá paní, podivujíc se jeho zarputilému tvrzení toho, co bylo zjevnou nepravdou.

„A příští čtvrtek buď tu zas," pokračoval, vyhýbaje se jejímu zmatenému pohledu. „A dej mu můj dík za dovolení, abys přišla – nejsrdečnější dík, Catherine. A – a kdybys *přece* potkala mého otce a on se tě na mě ptal, nenaznač mu, že jsem byl krajně mlčenlivý a hloupý: netvař se smutně a sklesle, jak teď *děláš* – rozzlobil by se."

„O jeho hněv nestojím," zvolala Cathy, představujíc si, že by jeho terčem byla ona.

„Ale já ano," řekl její bratranec, chvěje se. „*Nepopuzuj* ho proti mně, Catherine, protože je velmi tvrdý."

„Je k vám přísný, mladý pane Heathcliffe?" otázala jsem se. „Omrzela ho shovívavost a přešel od pasivní nenávisti k činné?"

Linton se na mě podíval, ale neodpověděl; a když si vedle něj posedělа dalších deset minut, během nichž mu hlava ospale klesla na prsa a nevydal ani hlásku kromě potlačovaných vzdechů z vyčerpání nebo bolesti, Cathy začala hledat útěchu ve sbírání borůvek a dělila se se mnou o plody svého hledání: jemu je nenabídla, protože viděla, že by ho další pozornost jen unavovala a dráždila.

„Je už půlhodina pryč, Ellen?" zašeptala mi konečně do ucha. „Nevím, proč bychom tu měly zůstávat. Spí, a papá nás bude chtít zpátky."

„Nu, nemůžeme ho opustit, když spí," odpověděla jsem; „počkej, dokud se neprobudí, a buď trpělivá. Chtělas tak náramně vyjet, ale tvá touha vidět chudáka Lintona se brzy vypařila!"

„Proč *on* chtěl vidět mě?" vrátila mi Catherine. „Ve svých nejprotivnějších náladách, dříve, se mi líbil víc než v této podivné náladě teď. Je to, jako by to byl úkol, který je nucen vykonat – tahle schůzka – ze strachu, aby ho otec nekáral. Ale nejsem tu, abych dělala panu Heathcliffovi radost; ať má jakýkoli důvod přikazovat Lintonovi, aby snášel tohle pokání. A i když jsem ráda, že je mu zdravotně lépe, je mi líto, že je o tolik méně příjemný a o tolik méně náklonný ke mně."

„Vy *myslíte*, že je mu zdravotně lépe, tedy?" řekla jsem.

„Ano," odpověděla; „protože vždycky dělal takový povyk kolem svých útrap, víš. Není v snesitelném zdraví, jak mi řekl, ať to vzkážu papá; ale je mu lépe, velmi pravděpodobně."

„V tom se s vámi rozcházím, slečno Cathy," poznamenala jsem; „soudila bych, že je mu mnohem hůř."

Linton se v tu chvíli trhnutím probral z dřímoty do zmateného děsu a ptal se, jestli ho někdo nejmenoval.

„Ne," řekla Catherine; „leda ve snech. Nedovedu si představit, jak dokážeš dřímat venku dopoledne."

„Myslel jsem, že slyším svého otce," zalapal po dechu a vzhlédl k mohutnému skalnímu výběžku nad námi. „Jsi si jistá, že nikdo nemluvil?"

„Zcela jistá," odpověděla sestřenice. „Jen jsme se s Ellen přely o tvém zdraví. Jsi opravdu silnější, Lintone, než když jsme se v zimě rozloučili? Jsi-li, jsem si jista, že jedna věc silnější není – tvá náklonnost ke mně: mluv – jsi?"

Lintonovi vyhrkly slzy z očí, když odpověděl: „Ano, ano, jsem!" A stále pod kouzlem toho smyšleného hlasu bloudil pohledem nahoru i dolů, aby odhalil jeho majitele.

Cathy vstala. „Pro dnešek se musíme rozejít," řekla. „A nebudu zatajovat, že jsem naším setkáním smutně zklamaná; ačkoli se o tom nezmíním nikomu kromě tebe: ne že bych před panem Heathcliffem měla nějakou úctu."

„Pst," zamumlal Linton; „proboha, pst! Jde sem." A držel se Catherineiny paže, snaže se ji zdržet; ale při tom oznámení se spěšně vyprostila a hvízdla na Minny, která ji poslechla jako pes.

„Budu tu příští čtvrtek," vykřikla, vyskočivši do sedla. „Sbohem. Rychle, Ellen!"

A tak jsme ho opustily, sotva si vědomého našeho odjezdu, tak byl pohlcen očekáváním otcova příchodu.

Dřív než jsme dojely domů, Catherinina nelibost změkla v matoucí pocit lítosti a soucitu, značně smíšený s mlhavými, nepříjemnými pochybami o Lintonových skutečných poměrech, tělesných i společenských: s nimiž jsem souznila, i když jsem jí radila, aby mnoho neříkala; neboť druhá cesta z nás učiní lepší soudkyně. Můj pán si vyžádal zprávu o našem jednání. Synovcovy díky byly řádně odevzdány a slečna Cathy se zběžně dotkla ostatního: já také jen málo osvětlila jeho otázky, neboť jsem sotva věděla, co skrýt a co odhalit.

Kapitola 27.

Sedm dnů uplynulo a každý z nich značil svůj průběh napříště rychlou proměnou stavu Edgara Lintona. Pustošení, které předtím napáchaly měsíce, teď napodobovaly nájezdy hodin. Catherine jsme ještě rády klamaly; ale její vlastní bystrý duch se klamat odmítl: v tichu to vytušil a hloubal nad tou strašnou pravděpodobností, jež postupně zrála v jistotu. Když přišel čtvrtek, neměla srdce zmínit svou vyjížďku; zmínila jsem ji za ni a získala svolení poslat ji ven: neboť knihovna, kde se její otec denně krátce zastavoval – ta krátká doba, kdy byl ještě s to sedět vzhůru – a jeho komnata se staly jejím celým světem. Záviděla každý okamžik, kdy nebyla skloněná nad jeho polštářem nebo sedící po jeho boku. Tvář jí zbledla bděním a žalem, a můj pán ji rád vypravil k tomu, co si rád namlouval, že bude šťastnou změnou prostředí a společnosti; čerpaje útěchu z naděje, že nebude nyní ponechána zcela osamělá po jeho smrti.

Měl pevnou představu, soudila jsem podle několika jeho utrousených poznámek, že protože se mu synovec podobá vzhledem, bude se mu podobat i myslí; neboť Lintonovy dopisy nesly málo nebo žádné známky vad jeho povahy. A já jsem se, odpustitelnou slabostí, zdržela napravení toho omylu; ptajíc se sama sebe, co by bylo dobrého narušit jeho poslední chvíle informací, kterou neměl ani moc, ani příležitost prakticky využít.

Odložili jsme svou výpravu až na odpoledne; zlaté odpoledne srpna: každý dech z kopců byl tak plný života, že se zdálo, jako by každý, kdo jej dýchá, i když umírá, mohl ožít. Catherinina tvář byla jako ta

krajina – stíny a sluneční svit se po ní rychle střídaly; ale stíny setrvávaly déle a sluneční svit byl prchavější; a její ubohé srdíčko si vyčítalo i to okamžité zapomnění na své starosti.

Spatřily jsme Lintona vyhlížejícího na stejném místě, jaké si vybral předtím. Má mladá paní sesedla a řekla mi, že protože je rozhodnutá zůstat jen velmi krátce, bude lepší, abych přidržela poníka a zůstala v sedle; ale já jsem s tím nesouhlasila: nechtěla jsem riskovat ani minutu ztratit z očí tu, jež mi byla svěřena; tak jsme vystoupaly po svahu vřesu spolu. Mladý pán Heathcliff nás přijal s větší živostí tentokrát: ne však s živostí z povznesené nálady, ani z radosti; vypadalo to spíš jako strach.

„Je pozdě!" řekl, mluvě úsečně a s obtížemi. „Je snad váš otec velmi nemocen? Myslel jsem, že nepřijdete."

„*Proč* nedokážeš být upřímný?" zvolala Catherine, polknuvši pozdrav. „Proč nemůžeš jednou provždy říct, že mě nechceš? Je to divné, Lintone, že jsi mě podruhé přivedl sem záměrně, zjevně proto, abys nás oba trápil, a bez dalšího důvodu!"

Linton se zachvěl a pohlédl na ni, napůl prosebně, napůl zahanbeně; ale sestřenčina trpělivost nestačila snášet to záhadné chování.

„Můj otec *je* velmi nemocen," řekla; „a proč jsem vyvolávána od jeho lože? Proč jsi neposlal uvolnit mě z toho slibu, když sis přál, abych ho nedržela? Nuže! Žádám vysvětlení: hry a hračky jsou pro mě úplně odbyté; nemám teď čas tancovat podle tvých vrtochů!"

„Mé vrtochy!" zamumlal; „co to je? Proboha, Catherine, nedívej se tak hněvivě! Opovrhuj mnou, jak chceš; jsem bezcenný, zbabělý ničema: nedá se mnou dost pohrdat; ale jsem pro tvůj hněv příliš podlý. Nenáviď mého otce, a mě ponech pohrdání."

„Nesmysl!" vykřikla Catherine ve vášni. „Pošetilý, hloupý chlapče! A hle! chvěje se, jako bych se ho opravdu chystala dotknout! Nemusíš *předem* žebrat o pohrdání, Lintone: každý ti ho uštědří sám od sebe. Vstaň! Vrátím se domů: je bláhovost tahat tě od krbu a předstírat – co

předstíráme? Nech mé šaty! Kdybych tě měla litovat kvůli tvému pláči a kvůli tomu, jak vyděšeně vypadáš, odvrhl bys takovou lítost. Ellen, řekni mu, jak hanebné je tohle chování. Vstaň a neponižuj se v ubohého plaza – *nedělej* to!"

Linton se smáčenou tváří a výrazem úzkosti vrhl své ochablé tělo na zem: zdálo se, že ho stravuje hrůza do morku kostí.

„Och!" vzlykal, „nesnesu to! Catherine, Catherine, jsem také zrádce, a neodvažuji se ti to říct! Ale opusť mě, a budu zabit! *Drahá* Catherine, můj život je ve tvých rukou: a řeklas, žes mě milovala, a kdybys mě milovala, tobě by to neublížilo. Nepůjdeš tedy? laskavá, sladká, dobrá Catherine! A snad *svolíš* – a on mi dovolí umřít s tebou!"

Má mladá paní, byvši svědkem jeho prudké úzkosti, se sklonila, aby ho zvedla. Starý cit shovívavé něžnosti přemohl její rozmrzelost, a byla naprosto dojata a znepokojena.

„Svolit k čemu?" zeptala se. „Zůstat? Řekni mi smysl téhle divné řeči, a svolím. Protiřečíš sám svým slovům a mateš mě! Buď klidný a upřímný a přiznej hned všechno, co ti tíží srdce. Neublížil bys mi, Lintone, viď? Nenechal bys žádného nepřítele mi ublížit, kdybys tomu mohl zabránit? Uvěřím, že jsi zbabělec, sám za sebe, ale ne zbabělý zrádce svého nejlepšího přítele."

„Ale můj otec mi vyhrožoval," zalapal po dechu chlapec, sepnuvši své vyzáblé prsty, „a já se ho děsím – děsím se ho! *Nemohu* ti to říct!"

„Dobrá tedy!" řekla Catherine s pohrdavým soucitem, „nech si své tajemství: *já* zbabělec nejsem. Zachraňuj se: nebojím se!"

Její velkomyslnost vyvolala jeho slzy: plakal divoce, líbaje jí ruce, které ho podpíraly, a přece nedokázal sebrat odvahu promluvit. Přemítala jsem, co to tajemství může být, a byla rozhodnuta, že Catherine nebude nikdy trpět, aby prospěla jemu nebo komukoli jinému, mou dobrou vůlí; když tu, zaslechnuvši šelest ve vřesu, jsem vzhlédla a spatřila pana Heathcliffa skoro těsně nad námi, scházejícího z Hůrky. Na mé společníky ani nepohlédl, i když byli dost blízko, aby bylo slyšet

Lintonovy vzlyky; ale pozdravil mě skoro oním srdečným tónem, který neprojevoval nikomu jinému a jehož upřímnosti jsem se nemohla ubránit pochybovat; a řekl —

„To je něco, Nelly, vidět tě tak blízko mého domu. Jak se máte na Drozdově? Dej slyšet. Zpráva jde," dodal nižším tónem, „že Edgar Linton je na smrtelném loži: snad přehánějí jeho nemoc?"

„Ne; můj pán umírá," odpověděla jsem: „je to pravda. Smutná věc to bude pro nás pro všechny, ale pro něj požehnání!"

„Jak dlouho ještě vydrží, co myslíš?" zeptal se.

„Nevím," řekla jsem.

„Protože," pokračoval a pohlédl na ty dva mladé lidi, kteří byli jako přibodnuti pod jeho pohledem – Linton vypadal, jako by se neodvážil ani pohnout, ani zvednout hlavu, a Catherine se kvůli němu nemohla pohnout –, „protože ten chlapec tam vypadá odhodlaný mě předběhnout; a byl bych jeho strýci vděčný, kdyby si pospíšil a šel před ním! Haló! Takhle to to štěně hraje už dlouho? *Dal* jsem mu pár lekcí ohledně fňukání. Je obecně se slečnou Lintonovou tak živý?"

„Živý? Ne – projevil největší zoufalství," odpověděla jsem. „Pohledět na něj, řekla bych, že místo toulání se po kopcích se svou milou by měl být v posteli pod rukama lékaře."

„Bude, za den nebo dva," zabručel Heathcliff. „Ale nejdřív – vstaň, Lintone! Vstaň!" vykřikl. „Nekrčte se tam na zemi: na nohy, ten okamžik!"

Linton se znovu zhroutil k zemi v dalším záchvatu bezmocného děsu, způsobeném otcovým pohledem na něho, hádala jsem: nic jiného nemohlo takové pokoření vyvolat. Několikrát se pokusil uposlechnout, ale jeho skrovné síly byly pro tu chvíli zničeny, a padl zpátky se vzdechem. Pan Heathcliff přistoupil a zvedl ho, aby se opíral o hřeben trávníku.

„Nuže," řekl s potlačovanou zuřivostí, „začínám se zlobit – a jestli nedokážeš ovládnout toho svého mizerného ducha – *proklet* buď!

Vstaň okamžitě!"

„Vstanu, otče," zalapal po dechu. „Jen mě nech, nebo omdlím. Udělal jsem, co sis přál, jsem si jistý. Catherine ti řekne, že já – že já – jsem byl veselý. Ach! zůstaň u mě, Catherine; dej mi ruku."

„Vezmi moji," řekl jeho otec; „postav se na nohy. Tak teď – půjčí ti rameno: správně, podívej se na *ni*. Myslela byste si, slečno Lintonová, že jsem sám ďábel, abych budil takovou hrůzu. Buďte tak laskavá a doveďte ho domů, prosím. Chvěje se, když se ho dotknu."

„Lintone, drahý!" zašeptala Catherine, „nemohu jít na Větrnou hůrku: papá mi to zakázal. Neublíží ti; proč se ho tak bojíš?"

„Nemohu se nikdy znovu do toho domu vrátit," odpověděl. „*Nemám* se do něj vracet bez tebe!"

„Zadrž!" vykřikl jeho otec. „Budeme respektovat Catherinin dětský ohled k otci. Nelly, zaveď ho dovnitř, a já se budu řídit tvou radou ohledně lékaře, bez odkladu."

„Dobře uděláte," odpověděla jsem. „Ale musím zůstat u své mladé paní: starat se o vašeho syna není mé řemeslo."

„Jsi velmi tvrdošíjná," řekl Heathcliff, „to vím: ale přinutíš mě štípnout to nemluvně a dát mu zařvat, než se tvé milosrdenství pohne. Pojď, tedy, můj hrdino. Jsi ochoten vrátit se v mém doprovodu?"

Znovu přistoupil a dělal, že chce tu křehkou bytost popadnout; ale couvaje, Linton se přitiskl ke své sestřenici a prosil ji, aby ho doprovodila, s šílenou naléhavostí, která nepřipouštěla odmítnutí. Jakkoli jsem to neschvalovala, nemohla jsem jí v tom bránit: ostatně, jak by ho mohla sama odmítnout? Co ho plnilo úděsem, jsme neměly jak odhalit; ale tam byl, bezmocný pod tím stiskem, a jakýkoli další tlak by ho zřejmě dokázal šokem uvrhnout do pomatenosti. Došli jsme k prahu; Catherine vešla dovnitř, a já jsem stála a čekala, až dovede nemocného do křesla, v očekávání, že vzápětí vyjde ven; když tu pan Heathcliff, strkaje mě vpřed, zvolal: „Můj dům není postižen morem, Nelly; a mám chuť být dnes pohostinný: sedni si, a dovol mi zavřít dveře."

Zavřel je a také zamkl. Trhla jsem sebou.

„Dáte si čaj, než půjdete domů," dodal. „Jsem sám. Hareton je s nějakým dobytkem na pastvinách, a Zilla a Josef jsou pryč na výletě pro potěšení; a i když jsem zvyklý být sám, raději bych měl zajímavou společnost, mohu-li ji mít. Slečno Lintonová, sedněte si vedle *něho*. Dávám vám, co mám: dar sotva stojí za přijetí; ale nemám nic jiného, co bych nabídl. Lintona míním. Jak zírá! Je zvláštní, jaký divoký pocit mám k čemukoli, co se mě zdá bát! Kdybych se byl narodil tam, kde jsou zákony méně přísné a chutě méně vybíravé, dopřál bych si pomalou vivisekci těch dvou jako večerní zábavu."

Vtáhl dech, udeřil do stolu a zaklel si: „U pekla! nenávidím je."

„Nebojím se vás!" zvolala Catherine, která neslyšela poslední část jeho řeči. Přistoupila blíž; její černé oči jiskřily vášní a odhodláním. „Dejte mi ten klíč: *budu* ho mít!" řekla. „Nejedla bych ani nepila bych tady, i kdybych hladověla."

Heathcliff měl klíč v ruce, která zůstala na stole. Vzhlédl, zachvácen jakýmsi překvapením nad její smělostí; nebo možná jí hlas a pohled připomněly osobu, od níž to zdědila. Chňapla po tom nástroji a napůl se jí podařilo dostat ho z jeho uvolněných prstů: ale její čin ho vrátil do přítomnosti; získal ho rychle zpátky.

„Nuže, Catherine Linton," řekl, „ustupte, nebo vás srazím k zemi; a to paní Deanovou rozzuří."

Nedbajíc toho varování, znovu zajala jeho zavřenou ruku i s obsahem. „*Půjdeme*!" opakovala, vynakládajíc všechny své síly, aby se ty železné svaly uvolnily; a shledávajíc, že její nehty na něho nemají žádný účinek, použila dost pořádně zuby. Heathcliff na mě vrhl pohled, který mě na okamžik zdržel od zasažení. Catherine byla příliš soustředěná na jeho prsty, aby si všimla jeho tváře. Náhle je rozevřel a předmět sporu jí předal; ale než si ho pořádně zajistila, popadl ji uvolněnou rukou, a strhnuv ji na své koleno, uštědřil jí druhou sprchu děsivých

plácnutí po obou stranách hlavy, z nichž každé samo by stačilo naplnit jeho hrozbu, kdyby byla s to upadnout.

Při tom ďábelském násilí jsem se na něho zuřivě vrhla. „Darebáku!" začala jsem křičet, „darebáku!" Dotek na hrudi mě umlčel: jsem silná a brzy mi dojde dech; a mezi tím a vztekem jsem se závratně zapotácela dozadu a cítila se připravena udusit se nebo si přetrhnout cévu. Scéna skončila ve dvou minutách; Catherine, uvolněná, si přitiskla ruce ke spánkům a vypadala úplně, jako by si nebyla jistá, zda uši ještě má, nebo ne. Chvěla se jako třtina, chudinka, a opírala se o stůl zcela zmatená.

„Vím, jak kárat děti, vidíš," řekl ten ničema zachmuřeně, když se shýbl, aby se opět zmocnil klíče, který mu spadl na podlahu. „Jdi ted k Lintonovi, jak jsem ti řekl; a plač si do libosti! Budu tvůj otec, zítra – jediný otec, kterého budeš mít za pár dní – a budeš mít toho hojnost. Hojně vydržíš; nejsi slaboch: budeš mít denní dávku, chytím-li ještě jednou tak ďábelskou povahu v tvých očích!"

Cathy běžela k mně místo k Lintonovi, poklekla a položila si hořící tvář na mé lůno, hlasitě plačíc. Její bratranec se stáhl do rohu lavice, tichý jako myš, blahopřeje si, troufám si tvrdit, že trest dopadl na někoho jiného než na něj. Pan Heathcliff, vida nás všechny v rozpacích, vstal a svižně si sám připravil čaj. Šálky i podšálky byly nachystané. Nalil a podal mi šálek.

„Smyj si zlobu," řekl. „A obslouž svou vlastní zlobivou milovanou i tu mou. Není otráven, i když jsem ho připravil já. Jdu ven hledat vaše koně."

Naše první myšlenka při jeho odchodu byla násilím se někde ven dostat. Zkusily jsme kuchyňské dveře, ale ty byly zajištěny zvenčí: podívaly jsme se na okna – byla příliš úzká i pro malou postavu Cathy.

„Mladý pane Lintone," vykřikla jsem, vidouc, že jsme uvězněny podle všech pravidel, „víte, co váš ďábelský otec zamýšlí, a řeknete nám to, nebo vám natáhnu uši, jak to udělal vaší sestřenici."

„Ano, Lintone, musíš to říct," řekla Catherine. „Kvůli tobě jsem přišla; a bude to zločinně nevděčné, když odmítneš."

„Dej mi čaj, mám žízeň, a pak vám to řeknu," odpověděl. „Paní Deanová, odejděte. Nelíbí se mi, že nade mnou stojíte. Nuže, Catherine, kapou ti slzy do šálku. To nebudu pít. Dej mi jiný."

Catherine mu přistrčila další a utřela si tvář. Měla jsem odpor k vyrovnanosti toho malého ničemy, protože už neměl strach o sebe sama. Úzkost, kterou dával najevo na vřesovišti, utichla v okamžiku, kdy vstoupil na Větrnou hůrku; a tak jsem hádala, že mu bylo vyhrožováno strašlivou návštěvou hněvu, kdyby selhal v tom, aby nás tam vlákal; a protože to zařídil, neměl už žádné další okamžité obavy.

„Papá chce, abychom se vzali," pokračoval, napiv se trochu toho čaje. „A ví, že by to tvůj papá teď nedovolil; a bojí se mé smrti, kdybychom čekali; takže se máme vzít ráno, a ty máš tu celou noc zůstat; a budeš-li dělat, jak si přeje, vrátíš se další den domů a vezmeš mě s sebou."

„Vzít tebe s sebou, ty žalostný podvrženče!" zvolala jsem. „*Ty* se oženit? Vždyť je ten muž šílený! nebo si o nás myslí, že jsme všichni blázni. A představuješ si, že si ta krásná mladá dáma, to zdravé, zdatné děvče, přiváže k sobě malou chřadnoucí opičku jako jsi ty? Živíš snad představu, že by si *kohokoli*, natož slečnu Catherine Lintonovou, nechal za manžela? Zasloužíš bič za to, že jsi nás vůbec sem přivedl, se svými zbabělými fňukavými triky: a – netvař se teď tak hloupě! Mám velikou chuť s tebou pořádně zacloumat za tvou opovrženíhodnou zradu a tvou tupou domýšlivost."

Dala jsem mu lehké zatřesení; ale přivodilo mu kašel, a on se uchýlil ke své obvyklé zbrani – sténání a pláči, a Catherine mě pokárala.

„Zůstat celou noc? Ne," řekla, pomalu se rozhlížejíc. „Ellen, spálím ty dveře, ale dostanu se ven."

A byla by svou hrozbu začala rovnou plnit, ale Linton se znovu zděsil o svůj vzácný život. Objal ji svými dvěma slabými pažemi a vzlykal:

„Nevezmeš si mě a nezachráníš mě? nenecháš mě přijít na Drozdov? Ach, drahá Catherine! Nesmíš odejít a opustit mě, nakonec. *Musíš* uposlechnout mého otce – *musíš*!"

„Musím uposlechnout svého," odpověděla, „a zbavit ho téhle kruté nejistoty. Celou noc! Co by si myslel? Už tak bude trápen. Buď prolomím, nebo spálím cestu z toho domu. Buď tichý! Nejsi v nebezpečí; ale budeš-li mi bránit – Lintone, miluji papá víc než tebe!"

Smrtelný děs, který cítil z hněvu pana Heathcliffa, vrátil chlapci jeho zbabělou výmluvnost. Catherine byla téměř zoufalá: přesto trvala na tom, že musí domů, a zkusila zase prosbu, aby ho přesvědčila, aby zkrotil svou sobeckou úzkost. Zatímco byli takto zaneprázdněni, vrátil se náš žalářník.

„Vaše zvířata odběhla," řekl, „a – teď Lintone! zase fňukáš? Co ti udělala? Pojď, pojď – skonči, a pojď do postele. Za měsíc nebo dva, můj chlapče, budeš s to splatit jí její nynější tyranie pevnou rukou. Hyneš pro čistou lásku, že ano? po ničem jiném na světě: a ona *bude* mít tebe! Hle, do postele! Zilla tu dnes v noci nebude; musíš se svléknout sám. Tiše! drž ten jazyk za zuby! Jakmile budeš ve svém pokoji, nepřijdu k tobě: nemusíš se bát. Náhodou jsi to zvládl snesitelně. Ostatní obstarám já."

Pronesl ta slova, drže dveře otevřené, aby jeho syn prošel, a ten odešel přesně tak, jak by odcházel kokršpaněl, který má podezření, že ho jeho průvodce chce zlomyslně stisknout. Zámek byl znovu zajištěn. Heathcliff přistoupil k ohni, kde jsme s mou mladou paní stály tiše. Catherine vzhlédla a instinktivně si zvedla ruku k tváři: jeho blízkost oživila bolestivý pocit. Kdokoli jiný by nebyl schopen pohledět na ten dětský čin přísně, ale on se na ni zamračil a zamumlal: „Och! Nebojíte se mě? Vaše odvaha je dobře zamaskovaná: *vypadáte* zatraceně vystrašeně!"

„Teď *se* bojím," odpověděla, „protože zůstanu-li, papá bude bídný: a jak mohu snášet, že ho činím bídným – když – když – pane Heathc-

liffe, *nechte* mě jít domů! Slibuji, že si Lintona vezmu: papá by si to přál: a já ho mám ráda. Proč byste mě měl nutit dělat to, co ochotně udělám sama od sebe?"

„Ať se ji odváží nutit," vykřikla jsem. „Jsou v zemi zákony, díky Bohu! Jsou; i když jsme na místě odlehlém. Udala bych, kdyby byl můj vlastní syn: a je to zločin, za nějž je šibenice bez milosti!"

„Ticho!" řekl ten ničema. „K ďasu s tvým povykem! Nechci, abys mluvila *ty*. Slečno Lintonová, budu se báječně bavit myšlenkou, že váš otec bude bídný: nebudu spát pro uspokojení. Nemohla jste narazit na jistější způsob, abyste si zařídila pobyt pod mou střechou na příštích čtyřiadvacet hodin, než když mi oznámíte, že taková věc bude následovat. Co se týká vašeho slibu, že si vezmete Lintona, postarám se, abyste ho dodržela; neboť neopustíte toto místo, dokud nebude splněn."

„Pošlete tedy Ellen, aby dala papá vědět, že jsem v bezpečí!" vykřikla Catherine, hořce plačíc. „Nebo mě hned ožeňte. Chudák papá! Ellen, bude si myslet, že jsme ztraceny. Co uděláme?"

„Nebude! Bude si myslet, že vás omrzelo o něho pečovat, a utekla jste si trochu pobavit," odpověděl Heathcliff. „Nemůžete popřít, že jste vstoupila do mého domu z vlastní vůle, navzdory jeho opačným příkazům. A je docela přirozené, že si přejete zábavu ve svém věku; a že vás omrzí ošetřovat nemocného muže, a to pouze vašeho otce. Catherine, jeho nejšťastnější dny skončily, když vaše dny začaly. Proklel vás, troufám si tvrdit, za to, že jste přišla na svět (já jsem to aspoň udělal); a bylo by jen spravedlivé, kdyby vás proklel, až bude ze světa odcházet. Já se přidám. Nemiluji vás! Jak bych mohl? Jen plačte. Pokud vidím, bude to napříště vaše hlavní rozptýlení; ledaže Linton nahradí jiné ztráty: a váš prozíravý rodič se zdá domnívat, že by mohl. Jeho dopisy rad a útěch mě nesmírně bavily. V posledním doporučoval mému klenotu, aby byl pečlivý ke svému, a laskavý k ní, až ji získá. Pečlivý a laskavý – to je otcovské. Ale Linton potřebuje celou svou zásobu péče

a laskavosti pro sebe. Linton umí dobře hrát malého tyrana. Zaváže se mučit libovolný počet koček, mají-li vytržené zuby a zastřižené drápky. Budete moci říct jeho strýci krásné historky o jeho *laskavosti*, až přijdete znovu domů, to vás ujišťuji."

„Máte v tom pravdu!" řekla jsem; „vysvětlete charakter svého syna. Ukažte jeho podobnost s vámi: a pak, doufám, slečna Cathy si rozmyslí dvakrát, než vezme toho jedovatého plaza!"

„Nevadí mi teď moc mluvit o jeho ušlechtilých vlastnostech," odpověděl; „protože ho musí buď přijmout, nebo zůstat vězněm, a ty s ní, dokud váš pán neumře. Mohu vás obě tady zadržet zcela utajené. Pochybujete-li, povzbuďte ji, aby odvolala své slovo, a budete mít příležitost posoudit!"

„Neodvolám své slovo," řekla Catherine. „Vezmu si ho během hodiny, smím-li potom jít na Drozdov. Pane Heathcliffe, jste krutý muž, ale nejste ďábel; a nezničíte, z *pouhé* zloby, nenávratně všechno mé štěstí. Kdyby papá myslel, že jsem ho opustila schválně, a kdyby zemřel dřív, než se vrátím, mohla bych žít? Přestala jsem plakat: ale pokleknu tady, u vašich kolen; a nevstanu, a neodtrhnu oči od vaší tváře, dokud se na mě nepodíváte zpátky! Ne, neotáčejte se! *Podívejte* se! neuvidíte nic, co by vás popudilo. Nemám vás v nenávisti. Nejsem rozzlobena, že jste mě uhodil. Nemiloval jste snad *nikdy nikoho* v celém svém životě, strýčku? *Nikdy*? Ach! musíte se jen jednou podívat. Jsem tak bídná, nemůžete si pomoct a nemít nade mnou lítost a soucit."

„Dej ty mločí prsty ode mne; a hni se, nebo tě kopnu!" vykřikl Heathcliff, surově ji odstrkuje. „Raději bych byl objímán hadem. Jak u ďasa můžeš snít o tom, že se ke mně budeš podlézavě lísat? *Nenávidím tě*!"

Pokrčil rameny: zatřásl se vskutku, jako by se mu po mase ježilo odporem; a odstrčil své křeslo zpět; zatímco já jsem vstala a otevřela ústa, abych započala čistou záplavu nadávek. Ale byla jsem umlčena uprostřed první věty hrozbou, že budu uvedena do pokoje sama okamžitě, jakmile vyslovím další slabiku. Stmívalo se – slyšely jsme

zvuk hlasů u zahradních vrat. Náš hostitel okamžitě vyběhl ven: *on* měl rozum v hrsti; *my* ne. Hovor trval dvě nebo tři minuty, a vrátil se sám.

„Myslela jsem, že to byl váš bratranec Hareton," poznamenala jsem Catherine. „Kéž by přišel! Kdo ví, snad by se postavil na naši stranu?"

„Byli to tři služebníci poslaní vás hledat z Drozdova," řekl Heathcliff, uslyšev mě. „Měla jsi otevřít okno a zavolat ven: ale přísahal bych, že to děvče je rádo, žes to neudělala. Je ráda, že musí zůstat, jsem si jistý."

Když jsme se dozvěděly o šanci, kterou jsme promeškaly, obě jsme bez zábran daly průchod svému žalu; a on nás nechal naříkat až do deváté. Pak nám přikázal jít nahoru, přes kuchyni, do Zillina pokoje; a já jsem své společnici šeptla, aby poslechla: snad bychom mohly projít oknem tam, nebo do podkroví, a ven vikýřem. Okno však bylo úzké, jako ta dole, a dvířka na půdu byla bezpečná před našimi pokusy; neboť jsme byly zavřeny jako předtím. Ani jedna z nás si nelehla: Catherine zaujala místo u okna a úzkostlivě vyhlížela ráno; hluboký povzdech byl jedinou odpovědí, kterou jsem získala na své časté prosby, aby zkusila odpočívat. Já jsem se usadila do křesla a houpala jsem se tam i zpět, pronášejíc tvrdé soudy nad svými mnohými zanedbáními povinnosti; z nichž, napadlo mi tehdy, pramení všechna neštěstí mých zaměstnavatelů. Nebyl to ve skutečnosti ten případ, jsem si vědoma; ale byl, v mé představivosti, té chmurné noci; a myslela jsem si, že samotný Heathcliff je méně vinen než já.

V sedm přišel a ptal se, zda slečna Lintonová vstala. Běžela ke dveřím okamžitě a odpověděla: „Ano." „Pojďte tedy," řekl, otevíraje je, a vytáhl ji ven. Vstala jsem, abych šla za nimi, ale on klíč v zámku znovu otočil. Dožadovala jsem se svého propuštění.

„Buď trpělivá," odpověděl; „za chvíli ti pošlu nahoru snídani."

Tloukla jsem do výplní a vztekle rachotila klikou; a Catherine se ptala, proč jsem stále zamčena? Odpověděl, že to musím vydržet ještě

hodinu, a odešli. Vydržela jsem to dvě nebo tři hodiny; nakonec jsem zaslechla kroky: ne Heathcliffovy.

„Přinesl jsem ti něco k jídlu," řekl hlas; „votevři ty dveře!"

Spěšně jsem vyhověla a spatřila Haretona, obtíženého jídlem, které by mi vystačilo na celý den.

„Vem si to," dodal, strkaje tác do mé ruky.

„Zůstaň chvíli," začala jsem.

„Ne," vykřikl, a odešel, nedbaje žádných proseb, které jsem mohla vysypat, abych ho zdržela.

A tam jsem zůstala zavřená celý den a celou následující noc; a další, a další. Pět nocí a čtyři dny jsem tam zůstala celkem, nevidouc nikoho než Haretona jednou každé ráno; a on byl vzorem žalářníka: nabručený, němý a hluchý ke každému pokusu pohnout jeho smyslem pro spravedlnost či soucit.

Kapitola 28.

Pátého rána, či spíše odpoledne, přistoupily jiné kroky – lehčí a kratší; a tentokrát ta osoba vstoupila do pokoje. Byla to Zilla, oděná ve svém šarlatovém šátku, s černým hedvábným čepcem na hlavě a vrbovým košíkem zavěšeným na paži.

„Och, drahá! Paní Deanová!" zvolala. „No! po Gimmertonu se o vás vedou řeči. Myslela jsem si, že jste utonula v Černokoňské bažině i se slečinkou, dokud mi pán neřekl, že jste se našla a že vás tu ubytoval! Jakže! vy jste se musela zachránit na nějakém ostrůvku, že? A jak dlouho jste byla v té díře? Zachránil vás pán, paní Deanová? Vy ale nejste tak zhubnutá – neměla jste se tak zle, že?"

„Váš pán je čistý padouch!" odvětila jsem. „Ale bude se za to zodpovídat. Nemusel takovou povídačku šířit: všechno vyjde najevo!"

„Jak to myslíte?" zeptala se Zilla. „To není jeho povídačka: vykládají si to ve vsi – že jste se ztratila v bažině; a já povídám Earnshawovi, když jsem přišla domů: ‚Ale pane Haretone, jaké divné věci se tu udály od mého odchodu. To je smutná škoda té sličné mladé slečny i čiperné Nelly Deanové.' On vytřeštil oči. Myslela jsem si, že nic neslyšel, tak jsem mu tu klevetu vyložila. Pán poslouchal a jen se pro sebe usmál a řekl: ‚Jestli byly v bažině, Zillo, jsou teď venku. Nelly Deanová leží v tuto chvíli ve vašem pokoji. Můžete jí říct, až půjdete nahoru, ať se odebere; tady je klíč. Dostala se jí voda z močálu do hlavy a chtěla utéct domů jako zpitomělá, ale podržel jsem si ji, dokud nepřišla k rozumu. Můžete jí vzkázat, aby šla hned na Drozdov, pokud bude s to,

a aby ode mne vyřídila zprávu, že mladá paní dorazí za ní, aby se zúčastnila zemanova pohřbu.'"

„Pan Edgar není mrtev?" vyhrkla jsem. „Och! Zillo, Zillo!"

„Ne, ne; posaďte se, dobrá paní," odvětila; „jste ještě notně slabá. Není mrtev; doktor Kenneth soudí, že možná vydrží ještě jeden den. Potkala jsem ho na cestě a ptala se."

Místo abych se posadila, popadla jsem své svrchní věci a spěchala dolů, neboť cesta byla volná. Když jsem vstoupila do síně, rozhlížela jsem se, zda najdu někoho, kdo by mi dal zprávu o Catherine. Místnost byla plná slunečního svitu a dveře stály dokořán; ale nikdo nebyl po ruce. Když jsem váhala, mám-li hned vyrazit, nebo se vrátit a hledat svou mladou paní, upoutalo mou pozornost tiché zakašlání od krbu. Linton ležel na lavici, jediný obyvatel místnosti, cucal cukrkandlovou tyčinku a sledoval mé pohyby apatickýma očima.

„Kde je slečna Catherine?" dožadovala jsem se přísně, domnívajíc se, že ho mohu zastrašit a získat zprávy tím, že ho tu takhle přistihnu samotného. On cucal dál jako nevinný.

„Odešla?" zeptala jsem se.

„Ne," odvětil; „je nahoře: nesmí odejít; nedovolíme jí to."

„Vy jí nedovolíte, vy malý hlupáčku!" vzkřikla jsem. „Okamžitě mě doveďte do jejího pokoje, nebo vás přinutím pořádně zavřeštět."

„Papá by vás přinutil zavřeštět, kdybyste se tam pokusila jít," odpověděl. „Říká, že nemám být na Catherine měkký: je to moje žena a je ostuda, aby ode mne chtěla odejít. Říká, že mě nenávidí a chce, abych umřel, aby mohla mít mé peníze; ale ty mít nebude: a nepůjde domů! Nikdy nesmí! – ať si pláče a je nemocná, jak chce!"

Vrátil se k svému dřívějšímu zaměstnání a zavřel víčka, jako by hodlal usnout.

„Mladý pane Heathcliffe," pokračovala jsem, „zapomněl jste na všechnu Catherininu laskavost loni v zimě, když jste tvrdil, že ji milujete, a když vám nosila knihy a zpívala písně a kolikrát přišla za vámi

větrem i sněhem? Plakala, když měla zmeškat jediný večer, protože byste byl zklamán; a vy jste tenkrát cítil, že je stokrát příliš dobrá pro vás: a teď věříte lžím, které vám vypráví otec, ačkoli víte, že vás oba nenávidí. A dáte se s ním dohromady proti ní. To je pěkná vděčnost, že?"

Linton svěsil koutek úst a vyndal cukrkandlovou tyčinku ze rtů.

„Přišla snad na Větrnou hůrku proto, že vás nenáviděla?" pokračovala jsem. „Rozmyslete si to! Co se vašich peněz týče, ani neví, že nějaké budete mít. A říkáte, že je nemocná; a přesto ji necháváte nahoře v cizím domě samotnou! *Vy*, který jste zakusil, co je to být takto opuštěn! Nad vlastním utrpením jste litoval sebe; a ona ho také litovala; ale vy její utrpení nelitujete! Já roním slzy, mladý pane Heathcliffe, vidíte – postarší žena a jen pouhá služebná – a vy, po tom, co jste předstíral takovou náklonnost a měl byste důvod ji téměř zbožňovat, si každou slzu šetříte sám pro sebe a ležíte si tu zcela pohodlně. Ach! vy jste bezcitný, sobecký chlapec!"

„Nemůžu s ní zůstat," odpověděl mrzutě. „Nezůstanu sám. Pláče tak, že to nesnesu. A nepřestane, i když řeknu, že zavolám otce. Jednou jsem ho zavolal a on jí pohrozil, že ji uškrtí, nebude-li zticha; ale ona začala znovu v tu chvíli, co odešel z pokoje, naříkala a bědovala celou noc, přestože jsem řval zoufalstvím, že nemohu spát."

„Pan Heathcliff je venku?" zeptala jsem se, poněvadž jsem vycítila, že ten ubohý tvor nemá schopnost soucítit s duševními mukami své sestřenice.

„Je na dvoře," odpověděl, „mluví s doktorem Kennethem; ten říká, že strýc opravdu konečně umírá. Jsem rád, protože po něm budu pánem Drozdova. Catherine o něm vždycky mluvila jako o *svém* domě. Není její! Je můj: papá říká, že všechno, co má, je moje. Všechny její pěkné knihy jsou moje; nabízela mi, že mi je dá, i své krásné ptáčky i svého poníka Minny, kdybych přinesl klíč od našeho pokoje a pustil ji ven; ale já jsem jí řekl, že nemá co dát, že všechno, všechno je moje.

A pak plakala a sňala si z krku malý obrázek a řekla, že si ho mám vzít; dva portréty v zlatém pouzdru, na jedné straně její matka a na druhé strýc, když byli mladí. To bylo včera – já jsem řekl, že *ty* jsou taky moje; a zkoušel jsem jí je sebrat. Ta zlá věc mi je nechtěla dát: odstrčila mě a ublížila mi. Já jsem zařval – to ji poleká – uslyšela, že jde papá, a rozlomila panty a rozdělila pouzdro a dala mi matčinu podobiznu; tu druhou se pokusila schovat: ale papá se zeptal, co se děje, a já jsem to vysvětlil. Vzal mi tu, kterou jsem měl, pryč a nařídil jí, aby mi odevzdala svou; odmítla, a on – on ji srazil k zemi a strhl jí ji z řetízku a rozdrtil ji nohou."

„A to vám bylo milé vidět, jak ji srazil?" zeptala jsem se; měla jsem své záměry s tím, že jsem ho pobízela k mluvení.

„Mrkl jsem," odpověděl: „mrkám, když vidím otce udeřit psa nebo koně, tak tvrdě to dělá. Přesto jsem byl zprvu rád – zasloužila si potrestání za to, že mě odstrčila: ale když papá odešel, přinutila mě přijít k oknu a ukázala mi tvář rozříznutou uvnitř o zuby a ústa se jí plnila krví; a pak posbírala úlomky obrázku a šla si sednout tváří ke zdi a od té chvíle se mnou nepromluvila: a já si někdy myslím, že nemůže mluvit od bolesti. Nerad si to myslím; ale je to zlobivé stvoření, pořád jen pláče; a vypadá tak pobledle a divoce, že se jí bojím."

„A dokážete sehnat klíč, když budete chtít?" zeptala jsem se.

„Ano, když jsem nahoře," odpověděl; „ale teď nahoru dojít nemůžu."

„V kterém pokoji je?" zeptala jsem se.

„Och," zvolal, „*vám* neřeknu, kde je. To je naše tajemství. Nikdo, ani Hareton, ani Zilla, se to nemá dovědět. Tak! unavila jste mě – jděte pryč, jděte pryč!" A zabořil tvář do paže a znovu zavřel oči.

Rozhodla jsem se, že bude nejlépe odejít, aniž bych se setkala s panem Heathcliffem, a přivést z Drozdova pomoc své mladé paní. Když jsem tam došla, překvapení ostatních sloužících, že mě vidí, a také jejich radost byly nesmírné; a když uslyšeli, že jejich malá paní je v bez-

pečí, dva nebo tři chtěli hned vyběhnout nahoru a oznámit tu zprávu u dveří pana Edgara: ale já jsem si vymínila, že ji oznámím sama. Jak jsem ho našla změněného, i za těch pár dní! Ležel jako obraz smutku a odevzdanosti, čekaje na svou smrt. Vypadal velmi mladý: ačkoli mu bylo ve skutečnosti devětatřicet, hádal by mu člověk přinejmenším o deset let méně. Myslel na Catherine; neboť zamumlal její jméno. Dotkla jsem se jeho ruky a promluvila.

„Catherine přichází, drahý pane!" zašeptala jsem; „je živa a zdráva; a bude tu, doufám, ještě dnes v noci."

Zachvěla jsem se při prvních účincích té zprávy: pozvedl se na posteli, dychtivě se rozhlédl po pokoji a pak klesl nazpátek v mdlobách. Jakmile se vzpamatoval, vylíčila jsem naši vynucenou návštěvu a zadržení na Hůrce. Řekla jsem, že Heathcliff mě přinutil vejít: což nebylo tak docela pravda. Pronesla jsem co nejméně proti Lintonovi; a nepopsala jsem ani všechno surové jednání jeho otce – mým záměrem bylo nepřidat další hořkosti, pokud bych tomu mohla zabránit, do jeho už tak přetékajícího poháru.

Vytušil, že jedním ze záměrů jeho nepřítele je zajistit osobní majetek, stejně jako panství, synovi: či spíše sobě; ale proč nepočká do jeho skonu, bylo pro mého pána hádankou, protože nevěděl, jak brzy on i jeho synovec opustí tento svět společně. Nicméně cítil, že by jeho závěť bylo lépe pozměnit: místo aby nechal Catherinin majetek k jejímu volnému nakládání, rozhodl se vložit ho do rukou poručníků k jejímu užívání za života a pro její děti, bude-li jaké mít, po ní. Tímto způsobem by nemohl připadnout panu Heathcliffovi, kdyby Linton zemřel.

Když jsem obdržela jeho pokyny, vyslala jsem muže, aby přivezl advokáta, a další čtyři, opatřené dobrými zbraněmi, aby žádali mou mladou paní zpět od jejího žalářníka. Obě skupiny se zdržely velmi dlouho. Osamělý sluha se vrátil první. Řekl, že pan Green, advokát, byl pryč, když dorazil k jeho domu, a musel čekat dvě hodiny na jeho návrat; a pak mu pan Green řekl, že má ve vsi malou záležitost, kterou

musí vyřídit; ale že bude v Drozdově před ránem. Čtyři muži se také vrátili bez doprovodu. Přinesli zprávu, že Catherine je nemocná: příliš nemocná, aby mohla opustit svůj pokoj; a Heathcliff nedovolil, aby ji viděli. Pořádně jsem ty hloupé chlapy vyplísnila za to, že na tu povídačku dali, a tu zprávu jsem svému pánovi nepřinesla; rozhodnuta vzít za úsvitu celý houf na Hůrku a doslova ji ztečí dobýt, nebude-li nám vězeňkyně v tichosti vydána. Její otec ji *uvidí*, přísahala jsem a přísahala znovu, i kdyby měl být ten ďábel zabit na vlastním prahu, zatímco by se tomu snažil zabránit!

Naštěstí jsem byla té cesty a námahy ušetřena. Sešla jsem ve tři hodiny dolů pro džbán vody; a procházela jsem síní s ním v ruce, když mě ostré zaklepání na vchodové dveře přimělo nadskočit. „Och! to je Green," řekla jsem si, když jsem se vzpamatovala – „jen Green," a šla jsem dál s úmyslem poslat někoho jiného, aby otevřel; ale klepání se opakovalo: ne hlasité, a přece naléhavé. Postavila jsem džbán na zábradlí a pospíšila sama otevřít. Žňový úplněk venku jasně svítil. Nebyl to advokát. Má vlastní sladká malá paní mi skočila kolem krku a vzlykala: „Ellen, Ellen! Žije papá?"

„Ano," zvolala jsem; „ano, můj andílku, žije, Bohu buď dík, jste zase s námi v bezpečí!"

Chtěla, celá udýchaná jak byla, vyběhnout nahoru k pokoji pana Lintona; ale přinutila jsem ji posadit se do židle, dala jí napít a umyla jí bledou tvář, otírajíc jí ji zástěrou do mdlého ruměnce. Pak jsem řekla, že musím jít první a oznámit její příchod; a prosila jsem ji, aby řekla, že bude šťastná s mladým Heathcliffem. Vytřeštila oči, ale brzy pochopila, proč jsem jí radila pronést tu lež, a ujistila mě, že si nebude stěžovat.

Nemohla jsem snést být přítomna při jejich setkání. Stála jsem čtvrt hodiny před dveřmi komnaty a sotva jsem se pak odvážila přiblížit k loži. Všechno však bylo klidné: Catherinino zoufalství bylo tak tiché

jako otcova radost. Zdánlivě ho klidně podpírala; a on upřel na její rysy své zvednuté oči, které jako by se rozšiřovaly nadšením.

Zemřel blaženě, pane Lockwoode: zemřel tak. Políbil jí tvář a zamumlal: „Odcházím k ní; a ty, drahé dítě, přijdeš k nám!" a nikdy se už nepohnul ani nepromluvil; ale pokračoval v onom uchvatném, zářivém pohledu, dokud mu pulz nepostřehnutelně neustal a jeho duše neodešla. Nikdo nemohl zpozorovat přesnou chvíli jeho smrti, byla tak zcela bez zápasu.

Zda Catherine vyčerpala slzy, nebo zda byl žal příliš těžký, aby mohly plynout, seděla tam suchýma očima, dokud nevyšlo slunce: seděla do poledne a seděla by tam ještě, truchlíc nad tím smrtelným ložem, ale já jsem trvala na tom, aby odešla a trochu si odpočinula. Bylo dobře, že se mi podařilo ji odvést, neboť v době oběda se objevil advokát, který se cestou stavil na Větrné hůrce, aby se dozvěděl, jak se má chovat. Zaprodal se panu Heathcliffovi: to byla příčina jeho zpoždění v uposlechnutí mého pánova vzkazu. Naštěstí žádná myšlenka na světské záležitosti neprošla myslí mého pána po příchodu jeho dcery, aby ho znepokojila.

Pan Green si vzal za úkol poroučet všemu a všem na panství. Dal všem sloužícím kromě mne výpověď. Byl by svou pověřenou pravomoc dovedl až k tomu, aby trval na tom, že Edgar Linton nebude pohřben vedle své ženy, ale v kapli, se svou rodinou. Byla tu však závěť, aby tomu zabránila, a mé hlasité protesty proti jakémukoli porušení jejích pokynů. Pohřeb byl spěšně odbyt; Catherine, nyní paní Linton Heathcliffová, bylo dovoleno zůstat na Drozdově, dokud mrtvé tělo jejího otce nebude odneseno.

Řekla mi, že její úzkost nakonec přiměla Lintona podstoupit riziko a osvobodit ji. Slyšela muže, které jsem poslala, jak se dohadují u dveří, a zachytila smysl Heathcliffovy odpovědi. Dohnalo ji to k zoufalství. Linton, který byl brzy po mém odchodu dopraven nahoru do malého salonku, byl zastrašen, aby přinesl klíč dřív, než jeho otec vyjde znovu

nahoru. Měl prohnanost dveře odemknout a znovu zamknout, aniž je zavřel; a když měl jít spát, prosil, aby mohl spát s Haretonem, a jeho prosbě bylo pro jednou vyhověno. Catherine se vykradla před rozedněním. Neodvážila se zkusit dveře, aby psi nespustili poplach; prohlédla prázdné komnaty a prozkoumala jejich okna; a šťastně narazila na okno své matky, snadno z něho vyklouzla a dostala se na zem po jedli nablízku. Její spoluviník se za svůj podíl na úniku zodpovídal, nehledě na své bázlivé úskoky.

Kapitola 29.

Večer po pohřbu jsme s mou mladou paní seděly v knihovně; chvílemi jsme smutně rozjímaly – jedna z nás zoufale – nad svou ztrátou, chvílemi jsme se odvažovaly dohadů o chmurné budoucnosti.

Právě jsme se shodly, že nejlepším osudem, který by mohl Catherine čekat, by bylo svolení zůstat dál na Drozdově; alespoň během Lintonova života: aby mu bylo dovoleno se tam k ní připojit a já abych zůstala jako hospodyně. Zdálo se, že je to příliš příznivé uspořádání, než aby se v ně dalo doufat; a přece jsem doufala a začínala se radovat nad vyhlídkou, že si udržím svůj domov a své zaměstnání, a nade vše svou milovanou mladou paní; když tu jeden ze sloužících – jeden z propuštěných, který ještě neodešel – vrazil chvatně dovnitř a řekl, že „ten ďábel Heathcliff" přichází po dvoře: má zavřít dveře přede ním?

I kdybychom byly tak bláhové, abychom nařídily takový postup, nebyly bychom na to měly čas. Nedělal žádné cavyky s klepáním ani ohlašováním svého jména: byl pánem a užil pánova výsadního práva, aby vešel přímo dovnitř, aniž by řekl slovo. Zvuk hlasu našeho zpravodaje ho navedl do knihovny; vstoupil, pokynul mu, aby odešel, a zavřel dveře.

Byla to táž místnost, do níž byl uveden jako host před osmnácti lety: týž měsíc svítil oknem; a týž podzimní kraj se rozkládal venku. Ještě jsme nezapálily svíčku, ale celý pokoj byl viditelný, až po obrazy na zdi: skvostnou hlavu paní Lintonové a půvabnou hlavu jejího manžela. Heathcliff přistoupil ke krbu. Čas také málo pozměnil jeho osobu. Byl to tentýž muž: jeho temná tvář spíše pobledlejší a klidnější, jeho tělo

snad o kámen nebo dva těžší, a žádný jiný rozdíl. Catherine povstala s impulsem vrhnout se ven, když ho spatřila.

„Stůj!" řekl a zadržel ji za paži. „Žádné další útěky! Kam byste chtěla jít? Přišel jsem si pro vás, abych vás odvedl domů; a doufám, že budete poslušná dcera a nebudete povzbuzovat mého syna k další neposlušnosti. Byl jsem v rozpacích, jak ho potrestat, když jsem odhalil jeho podíl na té věci: je to taková pavučina, že by ho štípnutí zničilo; ale uvidíte z jeho pohledu, že dostal, co mu patří! Předevčírem jsem ho jednou večer snesl dolů a prostě ho posadil do židle a od té chvíle jsem se ho nedotkl. Poslal jsem Haretona pryč a pokoj jsme měli pro sebe. Ve dvou hodinách jsem Josefa zavolal, aby ho zase odnesl nahoru; a od té doby je má přítomnost na jeho nervy mocná jak duch; a myslím, že mě často vidí, i když mu nejsem nablízku. Hareton říká, že se budí a ječí v noci celé hodiny a volá vás, abyste ho před mnou chránila; a ať se vám váš drahocenný druh líbí, nebo nelíbí, musíte jít: je teď vaší starostí; všechen svůj zájem na něm vám odstupuji."

„Proč by Catherine nemohla zůstat zde," prosila jsem, „a vy pošlete mladého pana Lintona k ní? Jelikož je oba nenávidíte, nebudou vám scházet: *mohou* být vašemu nelidskému srdci jen denní trápou."

„Hledám nájemce na Drozdov," odpověděl; „a chci mít své děti u sebe, to jistě. Krom toho mi ta dívka dluží své služby za chléb. Nebudu ji chovat v přepychu a zahálce, až tu Linton nebude. Pospěšte si ted a připravte se; a nenuťte mě, abych vás musel nutit."

„Udělám to," řekla Catherine. „Linton je vše, co na světě mohu milovat, a i když jste udělal, co jste mohl, aby mi byl odporný a já jemu, *nemůžete* způsobit, abychom se nenáviděli. A vzpírám se vám, abyste mu ublížil, dokud jsem u něho, a vzpírám se vám, abyste mě zastrašil!"

„Jste vychloubačná bojovnice," odpověděl Heathcliff; „ale nemám vás natolik rád, abych mu ubližoval: dostanete plný prospěch z toho mučení, dokud bude trvat. Ne já ho učiním vám odporným – jeho

vlastní sladký duch to udělá. Je hořký jako žluč nad vaším opuštěním a jeho následky: nečekejte díky za tuto vznešenou oddanost. Slyšel jsem, jak maloval Zille příjemný obraz toho, co by udělal, kdyby byl silný jako já: sklon je tu, a právě jeho slabost mu vynaleze náhradu za sílu."

„Vím, že má zlou povahu," řekla Catherine: „je to váš syn. Ale jsem ráda, že mám lepší, abych mu to odpustila; a vím, že mě miluje, a z toho důvodu ho miluji. Pane Heathcliffe, *vy* nemáte *nikoho*, kdo by vás miloval; a ať nás uděláte sebenešťastnějšími, budeme stále mít tu pomstu v myšlence, že vaše krutost pramení z vaší větší bídy. Vy *jste* bídný, nejste? Osamělý jako ďábel a závistivý jako on? *Nikdo* vás nemiluje – *nikdo* za vámi nebude plakat, až umřete! Nechtěla bych být vámi!"

Catherine mluvila s jakýmsi chmurným triumfem: zdálo se, že si umínila vžít se do ducha své budoucí rodiny a čerpat potěšení ze zármutků svých nepřátel.

„Budete brzy litovat, že jste sama sebou," řekl její tchán, „jestli tam budete stát ještě minutu. Táhni, čarodějnice, a seber si své věci!"

Pohrdavě odstoupila. V její nepřítomnosti jsem začala prosit o Zillino místo na Hůrce a nabízela jsem jí za ně své; ale on to v žádném případě nestrpěl. Nakázal mi mlčet; a pak si poprvé dovolil pohled kolem pokoje a pohled na obrazy. Když si prostudoval obraz paní Lintonové, řekl: „Tohle si odvezu domů. Ne proto, že bych to potřeboval, ale –" Prudce se otočil k ohni a pokračoval s tím, co pro nedostatek lepšího slova musím nazvat úsměvem: „Povím vám, co jsem včera udělal! Přiměl jsem hrobníka, který kopal Lintonův hrob, aby odhrnul hlínu z víka její rakve, a otevřel jsem ji. Myslel jsem si, že jednou tam zůstanu: když jsem znovu uviděl její tvář – je stále její! – měl co dělat, aby mnou pohnul; ale řekl, že se změní, až na ni dolehne vzduch, a tak jsem jednu stranu rakve vylomil a zahrabal ji: ne Lintonovu stranu, zatracen buď! Přál bych si, aby byl zapečetěn do olova. A podplatil

jsem hrobníka, aby ji vytáhl, až budu uložen já tam, a aby i tu moji vysunul; dám si ji tak upravit: a než se k nám Linton dostane, nebude vědět, která je která!"

„To bylo velmi zlé, pane Heathcliffe!" zvolala jsem; „nestyděl jste se rušit mrtvé?"

„Nikoho jsem nerušil, Nelly," odpověděl; „a sám sobě jsem ulevil. Budu teď mnohem spokojenější; a vy budete mít lepší vyhlídku, že mě udržíte pod zemí, až se tam dostanu. Rušit *ji*? Ne! ona rušila *mne*, dnem i nocí, osmnáct let – bez ustání – nelítostně – až do včerejší noci; a včera v noci jsem byl klidný. Zdálo se mi, že spím posledním spánkem u té spící, se zastaveným srdcem a tváří přimrzlou na její."

„A kdyby se byla rozpustila v zemi, nebo hůře, o čem byste pak snil?" řekla jsem.

„O tom, že se rozpustím s ní, a byl bych ještě šťastnější!" odpověděl. „Myslíte, že se bojím nějaké takové změny? Takovou proměnu jsem čekal při zvednutí víka, ale raději jsem, že nezačne, dokud se k ní nepřipojím. Krom toho, kdybych nebyl dostal zřetelný dojem jejích bezvášnivých rysů, ten divný pocit by jen stěží byl odňat. Začalo to podivně. Víte, že jsem byl po její smrti jako divý; a navěky, od úsvitu do úsvitu, prosil, aby mi vrátila ducha svého! Mám silnou víru v duchy: mám přesvědčení, že mohou, a opravdu, mezi námi existovat! Tenkrát, co ji pohřbili, padal sníh. Večer jsem šel na hřbitov. Vál ponurý vítr jako v zimě – kolkolem byla samota. Nebál jsem se, že by ten její pošetilý manžel vystoupal roklí tak pozdě; a nikdo jiný neměl důvod, který by ho tam přivedl. Byl jsem sám, a vědom si toho, že dva lokte volné hlíny jsou jedinou překážkou mezi námi, řekl jsem si: ‚Budu ji mít zase v náručí! Bude-li chladná, pomyslím si, že je to tento severák, co mrazí *mne*; a bude-li nehybná, je to spánek.' Vzal jsem si rýč z kůlny s nářadím a začal rýt vší silou – odřelo to rakev; pustil jsem se do práce rukama; dřevo začalo praskat kolem šroubů; byl jsem na pokraji dosažení svého cíle, když se zdálo, že slyším povzdech od kohosi na-

hoře, blízko okraje hrobu, kdo se nakláněl. ‚Jen kdybych tohle sundal,' zamumlal jsem, ‚ať klidně shrnou zemi na nás oba!' a trhl jsem jím ještě zoufaleji. Ozval se další povzdech, přímo u mého ucha. Zdálo se mi, že cítím jeho teplý dech, jak odhání ten vítr nabitý plískanicí. Věděl jsem, že žádná živá bytost z masa a krve tu není; ale, tak jistě jak vnímáte přiblížení k nějakému hmotnému tělu v temnotě, i když ho nelze rozeznat, tak jistě jsem cítil, že Cathy je tu: ne pode mnou, ale nad zemí. Náhlý pocit úlevy mi proudil ze srdce každou končetinou. Zanechal jsem své mučivé práce a obrátil se, hned utěšen: nevýslovně utěšen. Její přítomnost byla se mnou: zůstávala, dokud jsem znovu zasypával hrob, a doprovodila mě domů. Smějte se, chcete-li; ale byl jsem si jist, že ji tam uvidím. Byl jsem si jist, že je se mnou, a nemohl jsem si pomoci a mluvil k ní. Když jsem došel na Hůrku, přispěchal jsem dychtivě ke dveřím. Byly zavřené; a, pamatuji si, ten prokletý Earnshaw a má žena se stavěli proti mému vstupu. Pamatuji si, že jsem se zastavil, abych z něho vykopal dech, a pak spěchal nahoru do svého a jejího pokoje. Rozhlížel jsem se netrpělivě – cítil jsem ji vedle sebe – *téměř* jsem ji viděl, a přesto *nemohl*! Měl jsem tehdy potit krev z úzkosti své touhy – ze zápalu svých proseb o jediný záblesk! Žádný jsem nedostal. Ukázala se, jak byla často v životě, ďáblem ke mně! A od té doby, někdy víc a někdy méně, jsem byl hříčkou toho nesnesitelného mučení! Pekelného! držícího mé nervy v takovém napětí, že kdyby nebyly jak houslová struna, byly by už dávno povolily do slabosti Lintonových. Když jsem seděl v jizbě s Haretonem, zdálo se mi, že při vyjití ven ji potkám; když jsem šel po vřesovišti, že ji potkám přicházet. Když jsem odešel z domova, spěchal jsem se vrátit; *musí* být někde na Hůrce, byl jsem si jist! A když jsem spal v její komnatě – z té jsem byl vyhnán. Nemohl jsem tam ležet; neboť ve chvíli, kdy jsem zavřel oči, byla buď venku za oknem, nebo odsouvala panely, nebo vstupovala do pokoje, nebo dokonce opírala svou milou hlavu o týž polštář, jak to dělávala jako dítě; a já musel otevřít víčka, abych se podíval. A tak

jsem je otevíral a zavíral stokrát za noc – a vždy jsem byl zklamán! Trýznilo mě to! Často jsem nahlas sténal, až ten starý padouch Josef bezpochyby věřil, že mé svědomí ve mně hraje ďábla. Teď, protože jsem ji viděl, jsem uklidněn – trochu. Byl to zvláštní způsob zabíjení: ne po palcích, ale po zlomcích vlasové šířky, aby mě zrádně vábil přízrakem naděje po osmnáct let!"

Pan Heathcliff se odmlčel a otřel si čelo; vlasy mu k němu lnuly, mokré potem; oči měl upřené na rudé uhlíky ohně, obočí nebylo stažené, ale pozvednuté u spánků; což zmírňovalo zachmuřený vzhled jeho tváře, ale propůjčovalo mu zvláštní výraz utrápení a bolestný zjev duševního napětí k jednomu pohlcujícímu předmětu. Promluvil ke mně jen zpola a já zachovala mlčení. Nelíbilo se mi slyšet, jak mluví! Po krátké chvíli se vrátil ke svému rozjímání nad obrazem, sundal jej a opřel o pohovku, aby ho kontemploval ve větší pohodě; a zatímco byl tak zaměstnán, vstoupila Catherine a oznámila, že je připravena, až bude její poník osedlán.

„Pošlete toho poníka zítra," řekl Heathcliff ke mně; pak se obrátil k ní a dodal: „Můžete se bez poníka obejít: je krásný večer a žádných poníků na Větrné hůrce nebudete potřebovat; pro cesty, které budete podnikat, vám vlastní nohy postačí. Pojďte."

„Sbohem, Ellen!" zašeptala má drahá malá paní. Když mě líbala, rty měla studené jako led. „Přijď mě navštívit, Ellen; nezapomeň."

„Dejte si pozor, abyste nic takového neudělala, paní Deanová!" řekl její nový otec. „Když si s vámi budu přát mluvit, přijdu sem. Nechci žádné vaše slídění u mne doma!"

Pokynul jí, aby šla před ním; a vrhnuvši zpět pohled, který mi protínal srdce, uposlechla. Pozorovala jsem je z okna, jak jdou dolů zahradou. Heathcliff vzal Catherininu paži pod svou: ačkoli to zpočátku zjevně odmítala; a rychlými kroky ji odháněl do aleje, jejíž stromy je ukryly.

Kapitola 30.

Vykonala jsem návštěvu na Hůrce, ale od té doby, co odjela, jsem ji neviděla: Josef držel dveře v ruce, když jsem zaklepala, abych se po ní poptala, a nenechal mě projít. Řekl, že paní Lintonová je „zaneprázdněna" a pán není doma. Zilla mi něco pověděla o tom, jak si tam vedou, jinak bych sotva věděla, kdo je mrtev a kdo živ. Myslí si, že Catherine je povýšená, a nemá ji ráda, hádám podle jejích řečí. Má mladá paní se jí při svém příchodu dovolávala jakési pomoci; ale pan Heathcliff jí řekl, aby si hleděla svého, a nechala svou snachu, ať se o sebe stará sama; a Zilla to ochotně přijala, neboť je to omezená, sobecká žena. Catherine projevila dětskou mrzutost nad touto nevšímavostí; odplatila jí pohrdáním, a tak si moji zpravodajku zajistila mezi svými nepřáteli stejně bezpečně, jako kdyby jí byla ublížila nějakou velkou křivdou. Měla jsem se Zillou dlouhý rozhovor asi před šesti týdny, krátce před vaším příchodem, jednoho dne, kdy jsme se setkaly na vřesovišti; a toto mi pověděla.

„První věc, kterou paní Lintonová udělala," řekla, „když dorazila na Hůrku, bylo, že vyběhla nahoru, aniž mi nebo Josefovi dala dobrý večer; zavřela se v Lintonově pokoji a zůstala tam až do rána. Pak, zatímco pán s Earnshawem snídali, vstoupila do síně a zeptala se celá rozechvěle, jestli se smí poslat pro doktora? její bratránek je prý velmi nemocný.

‚To víme!' odpověděl Heathcliff; ‚ale jeho život nestojí ani za halíř, a já na něho halíř utratit nehodlám.'

‚Ale já nevím, jak si počínat,' řekla; ‚a jestli mi nikdo nepomůže, umře!'

‚Vyjděte z pokoje,' zvolal pán, ‚a ať už od vás o něm neuslyším ani slovo! Nikomu zde nezáleží na tom, co s ním bude; vám-li ano, dělejte mu ošetřovatelku; vám-li ne, zamkněte ho a nechte ho.'

Pak začala obtěžovat mne, a já jsem jí řekla, že toho rozmazleného tvora mám dost; každá z nás má své úkoly, a její je obstarávat Lintona: pan Heathcliff mi nařídil, abych tu práci přenechala jí.

Jak se spolu měli, nedovedu říct. Hádám, že se moc trápil, a sténal si ve dne v noci; a ona měla jen pramálo odpočinku: dalo se to uhádnout podle její bílé tváře a těžkých očí. Někdy vcházela do kuchyně celá vyvedená z míry a vypadala, jako by chtěla snadno poprosit o pomoc; ale já jsem neměla v úmyslu neposlechnout pána: nikdy se neodvažuji ho neposlechnout, paní Deanová; a ačkoli jsem si myslela, že je nesprávné, aby se neposlalo pro Kennetha, nebylo mým úkolem radit ani si stěžovat, a odmítla jsem se do toho vždy plést. Jednou nebo dvakrát, když jsme už byli uloženi, se stalo, že jsem znovu otevřela dveře a viděla ji sedět a plakat na vrcholku schodiště; a pak jsem se rychle zavřela zpět, ze strachu, abych se nenechala pohnout k zasahování. Litovala jsem jí tehdy, to jistě: ale nechtěla jsem přijít o místo, víte."

Konečně, jedné noci přišla směle do mé komnaty a vyděsila mě z duše, když řekla: ‚Řekněte panu Heathcliffovi, že jeho syn umírá – jsem si tím jista, tentokrát. Vstaňte okamžitě a řekněte mu to.'

Když tuto řeč pronesla, zase zmizela. Ležela jsem čtvrt hodiny, naslouchajíc a chvějíc se. Nic se nehnulo – dům byl tichý.

Mýlí se, řekla jsem si. Překonal to. Nemusím je rušit; a začala jsem usínat. Ale můj spánek byl podruhé přerušen ostrým zazvoněním zvonku – jediného zvonku, který máme, zavěšeného schválně pro Lintona; a pán na mne zavolal, abych se podívala, co se děje, a ohlásila jim, že nestrpí, aby se ten hluk opakoval.

Doručila jsem Catherinin vzkaz. Zaklel si pro sebe a za pár minut vyšel se zapálenou svící a vydal se do jejich pokoje. Já jsem ho následovala. Paní Heathcliffová seděla u lože, s rukama složenýma na kolenou. Její tchán šel k němu, přidržel svíci k Lintonově tváři, podíval se na něj a dotkl se ho; potom se obrátil k ní.

‚Nuže – Catherine,' řekl, ‚jak se cítíte?'

Byla němá.

‚Jak se cítíte, Catherine?' opakoval.

‚On je v bezpečí a já jsem volná,' odpověděla: ‚měla bych se cítit dobře – ale,' pokračovala s hořkostí, kterou nedokázala skrýt, ‚nechal jste mě tak dlouho zápasit se smrtí samotnou, že cítím a vidím jen smrt! Cítím se jako smrt!'

A tak i vypadala! Dala jsem jí trochu vína. Hareton a Josef, kteří byli probuzeni zvoněním a zvukem kroků a slyšeli naše mluvení zvenčí, teď vstoupili. Josef byl rád, myslím, že se chlapce zbavili; Hareton vypadal trochu znepokojeně: ačkoli byl spíš zabrán zíráním na Catherine než přemýšlením o Lintonovi. Ale pán mu nařídil, aby šel zpátky do postele: jeho pomoc jsme nepotřebovali. Potom přiměl Josefa, aby přenesl tělo do své komnaty, a mě poslal, abych se vrátila do své, a paní Heathcliffová zůstala sama."

Cathy zůstala nahoře čtrnáct dní, podle Zilly; která ji navštívila dvakrát denně a byla by k ní bývala přívětivější, ale její pokusy o zvýšenou laskavost byly hrdě a prudce odrazovány.

Heathcliff k ní šel nahoru jednou, aby jí ukázal Lintonovu závěť. Odkázal celý svůj a kdysi i její movitý majetek svému otci: ten ubohý tvor byl buď zastrašen, nebo přemluven k tomuto činu během jejího týdenního nepřítomnosti, kdy její strýc zemřel. Na pozemky, jsa nezletilý, nemohl sahat. Pan Heathcliff si je však nárokoval a drží je právem své ženy i svým: domnívám se, že legálně; v každém případě Catherine, bez peněz a přátel, nemůže jeho držbu rozrušit.

„Ráno mě poslal, abych jí řekla, že musí sejít dolů ke snídani: svlékla se a zdálo se, že chce usnout, a řekla, že je nemocná; čemuž jsem se stěží divila. Pověděla jsem to panu Heathcliffovi, a on odpověděl: ‚Nu, nechte ji až po pohřbu; a jděte nahoru jen tu a tam, abyste jí donesla, co potřebuje; a jakmile se bude zdát lepší, povězte mi to.'"

„Nikdo," řekla Zilla, „se k jejím dveřím nikdy nepřiblížil, kromě toho jednou, jen já; a nikdo se po ní neptal. Poprvé sešla dolů do síně v neděli odpoledne. Vykřikla, když jsem jí nesla oběd nahoru, že už déle nesnese být v tom chladu; a já jsem jí řekla, že pán jde na Drozdov a že já ani Earnshaw jí nebudeme bránit, aby sešla dolů; takže jakmile zaslechla Heathcliffova koně odklusat, objevila se, oděna v černém, se svými žlutými kadeřemi sčesanými dozadu za uši prostě jako kvakerka: nedokázala je rozčesat.

Josef a já obvykle chodíváme v neděli do modlitebny:" (kostel, víte, nemá nyní žádného kněze, vysvětlovala paní Deanová; a říkají tam v Gimmertonu modlitebně buď metodistická nebo baptistická, nevím přesně, která to je). „Josef byl pryč," pokračovala, „ale já jsem usoudila za vhodné zůstat doma. Mladí lidé jsou vždycky lepší, dohlíží-li na ně starší; a Hareton se vší svou stydlivostí není příkladem pěkného chování. Dala jsem mu vědět, že jeho sestřenice si k nám pravděpodobně přisedne, a že byla vždycky zvyklá, aby se neděle ctila; takže by raději nechal své pušky a kousky domácí práce stranou, dokud zůstane. Při té zprávě zrudl a vrhl pohled na své ruce a šaty. Rybí tuk a střelný prach byly v minutce odstrčeny z dohledu. Viděla jsem, že chce být v její společnosti; a hádala jsem podle jeho způsobu, že chce být k předvedení; takže jsem se zasmála, jak jsem se neodvažovala smát, když je pán nablízku, a nabídla mu, že mu pomohu, bude-li chtít, a žertovala jsem s jeho zmatkem. Zachmuřil se a začal klít.

Nu, paní Deanová," pokračovala Zilla, vidouc, že nejsem s jejím chováním spokojená, „snad si myslíte, že je vaše mladá paní pro pana Haretona příliš jemná; a snad máte pravdu: ale přiznávám, že bych

srdečně ráda srazila její pýchu o kolíček. A co jí teď bude platno všechno její vzdělání a vybranost? Je stejně chudá jako vy nebo já: chudší, troufám si tvrdit: vy šetříte, a já se o totéž na své malé cestě pokouším."

Hareton dovolil Zille, aby mu pomohla; a ta ho polichotila do dobré nálady; takže když Catherine vešla, polozapomínaje své dřívější urážky, pokusil se být příjemný, podle hospodynina líčení.

„Mladá paní vešla," řekla, „studená jako rampouch a vysoká jako princezna. Vstala jsem a nabídla jí své sedadlo v křesle. Ne, ohrnula nos nad mou zdvořilostí. Earnshaw se také zvedl a vyzval ji, aby přišla k lavici a posadila se blízko ohně: byl si jist, že je promrzlá.

‚*Mrznu* už přes měsíc,' odpověděla, s důrazem na tom slově tak pohrdavým, jak jen uměla.

A sama si vzala židli a postavila ji dál od obou nás. Když tam poseděla, až se zahřála, začala se rozhlížet a objevila množství knih na příborníku; v tu chvíli už byla zase na nohou, vztahujíc se po nich: ale byly příliš vysoko. Její bratránek, když ji chvíli pozoroval, konečně sebral odvahu, aby jí pomohl; ona nastavila sukni a on jí ji naplnil těmi, co mu první přišly do ruky.

To byl pro toho mládence velký pokrok. Nepoděkovala mu; přesto cítil zadostiučinění, že jeho pomoc přijala, a odvážil se stát za ní, zatímco si je prohlížela, a dokonce se sklánět a ukazovat na to, co ho zaujalo v jistých starých obrazech, které obsahovaly; a neodradil ho ani ten drzý způsob, jakým vytrhávala stránku z jeho prstu: spokojil se s tím, že poodstoupil o kousek dál dozadu a díval se raději na ni než na knihu. Ona pokračovala ve čtení nebo v hledání něčeho ke čtení. Jeho pozornost se postupně úplně soustředila na studium jejích hustých hedvábných kadeří: její tvář nemohl vidět a ona nemohla vidět jeho. A snad si ani plně neuvědomoval, co dělá, ale přitahován jako dítě ke svíci, nakonec přešel od zírání k doteku; natáhl ruku a pohladil

jednu kadeř, tak jemně, jako by to byl ptáček. Mohl jí stejně dobře vrazit nůž do krku – tak sebou prudce trhla a otočila se.

‚Jděte okamžitě pryč! Jak se opovažujete se mě dotknout? Proč se tam zastavujete?' zvolala tónem odporu. ‚Nesnáším vás! Půjdu zase nahoru, přiblížíte-li se ke mně.'

Pan Hareton couvl, vypadaje tak hloupě, jak jen mohl: posadil se na lavici velmi tiše, a ona pokračovala ještě půl hodiny v obracení svých svazků; nakonec Earnshaw přešel a zašeptal mi.

‚Zeptala byste se jí, zda by nám početla, Zillo? Jsem už hotov z té zahálky; a mám rád – rád bych ji slyšel! Neříkejte, že jsem si to přál, ale ptejte se za sebe.'

‚Pan Hareton si přeje, abyste nám početla, paní,' řekla jsem okamžitě. ‚Měl by to za velkou laskavost – byl by moc povděčný.'

Zachmuřila se; a pohlédnuvši vzhůru, odpověděla –

‚Pane Haretone, a všichni ostatní z vašeho spolku, buďte tak laskavi a porozumějte, že odmítám jakékoli předstírání laskavosti, které máte pokrytectví mi nabízet! Pohrdám vámi a nemám co říct nikomu z vás! Když bych byla dala svůj život za jediné laskavé slovo, dokonce i jen abych viděla jeden z vašich obličejů, všichni jste se drželi stranou. Ale nebudu si vám stěžovat! Jsem sem dolů hnána chladem; ne abych vás bavila nebo si užívala vaši společnost.'

‚Co jsem mohl udělat?' začal Earnshaw. ‚Jaká je moje vina?'

‚Och! vy jste výjimka,' odpověděla paní Heathcliffová. ‚Nikdy mi taková vzácnost, jako jste vy, nescházela.'

‚Ale já jsem víc než jednou nabídl a žádal,' řekl, vzplanuv při její drzosti, ‚žádal jsem pana Heathcliffa, aby mi dovolil bdít za vás –'

‚Mlčte! Půjdu ven, nebo kamkoli, raději než abych měla váš nepříjemný hlas v uchu!' řekla má paní.

Hareton zamumlal, že si od něho může zajít třebas do pekla! a sňav pušku, dál se už od svých nedělních zaměstnání neomezoval. Mluvil teď dost volně; a ona brzy uznala za vhodné stáhnout se do své samo-

ty: ale začaly mrazy, a navzdory své pýše byla nucena snížit se k naší společnosti víc a víc. Nicméně jsem se postarala, aby už nedošlo k dalšímu zesměšňování mé dobromyslnosti: od té doby jsem byla stejně strnulá jako ona; a nemá u nás žádného milovníka ani přítele: a ani si ho nezaslouží; neboť ať na ni řeknou sebemenší slovo, hned se stáhne zpět bez ohledu na kohokoli. Odsekne i samotnému pánovi, a téměř ho vyzývá, aby jí nabil; a čím větší bolest dostane, tím jedovatější se stává."

Zprvu, když jsem slyšela toto Zillino vyprávění, rozhodla jsem se opustit své místo, vzít si chaloupku a přimět Catherine, aby přišla žít se mnou: ale pan Heathcliff by to dovolil tak málo, jako by zřídil Haretonovi vlastní samostatný dům; a nevidím prozatím žádný lék, pokud by se Catherine nemohla znovu provdat; a to zajišťování není mým úkolem.

* * *

Tak skončil příběh paní Deanové. Navzdory doktorovu proroctví rychle nabývám sil; a ačkoli je teprve druhý týden v lednu, hodlám se za den nebo dva dostat na koně a jet na Větrnou hůrku, abych oznámil svému domácímu, že strávím příštích šest měsíců v Londýně; a bude-li si přát, může si hledat jiného nájemce, který by se usadil zde po říjnu. Ještě jednu zimu zde bych pro mnoho nestrávil.

Kapitola 31.

Včerejšek byl jasný, tichý a mrazivý. Vypravil jsem se na Větrnou hůrku, jak jsem si předsevzal: moje hospodyně mě úpěnlivě prosila, abych odnesl její mladé paní krátký lístek, a já jsem neodmítl, neboť ta dobrá žena si na své žádosti nic podivného neuvědomovala. Hlavní dveře stály otevřené, zato nedůvěřivá vrátka byla zajištěná jako při mé poslední návštěvě; zaklepal jsem a zavolal Earnshawa od zahradních záhonů; sňal řetěz a já vešel. Ten chlapík je tak hezký venkovan, jak se jen vidí. Prohlédl jsem si ho tentokrát pozorněji; patrně však ze sebe dělá co nejmíň, aby své přednosti nedal zazářit.

Zeptal jsem se, zda je pan Heathcliff doma. Odpověděl, že není, ale v době oběda by měl přijít. Bylo jedenáct hodin a já ohlásil úmysl jít dovnitř a počkat na něj; nato ihned pohodil nářadí a doprovodil mě, v úřadě hlídacího psa, ne jako zástupce hostitele.

Vešli jsme spolu; Catherine tam byla a snažila se být užitečná při přípravě nějaké zeleniny k nadcházejícímu obědu; vypadala zasmušilejší a méně živě než když jsem ji viděl poprvé. Sotva zdvihla oči, aby mě vzala na vědomí, a pokračovala ve své práci se stejným nedbáním k běžným projevům zdvořilosti jako dřív; na mou úklonu a pozdrav neodpověděla ani sebemenším přisvědčením.

„Nezdá se tak laskavá," pomyslel jsem si, „jak by mě paní Deanová ráda přesvědčila. Je to krasavice, pravda; ale ne anděl."

Earnshaw jí mrzutě přikázal, ať si své věci přenese do kuchyně. „Přeneste si je sám," odvětila a odstrčila je od sebe, jakmile byla hotová; a odebrala se ke stoličce u okna, kde začala z vyřazených řepných

slupek, jež měla v klíně, vyřezávat figurky ptáků a zvířat. Přistoupil jsem k ní a předstíral, že si přeji podívat se na zahradu; a jak jsem si myslel, obratně jsem jí upustil lístek od paní Deanové na kolena, nepozorován Haretonem – jenže ona se nahlas zeptala: „Co je to?" A smetla ho dolů.

„Dopis od vaší staré známé, hospodyně z Drozdova," odpověděl jsem; dotčen tím, že odhalila můj dobrý skutek, a se strachem, aby to nebylo pokládáno za psaní ode mne. Při téhle zprávě by ho byla ráda zdvihla, ale Hareton ji předběhl; popadl ho a strčil si ho do vesty, s tím, že se na něj má nejprve podívat pan Heathcliff. Nato Catherine mlčky od nás odvrátila tvář a velmi tajně vytáhla kapesník a přitiskla si ho k očím; a její bratranec, poté co chvíli zápasil, aby potlačil své měkčí city, dopis vytáhl a hodil ho vedle ní na podlahu, tak nevlídně, jak jen dokázal. Catherine ho zdvihla a dychtivě přečetla; pak mi položila několik otázek ohledně rozumných i nerozumných obyvatel svého dřívějšího domova; a hledíc k pahorkům, zabrumlala si sama pro sebe:

„Chtěla bych tam dole jezdit na Minny! Chtěla bych tam nahoru šplhat! Ach, jsem unavená – *otupěná*, Haretone!" A opřela svou hezkou hlavu zpátky o parapet, s napůl zívnutím a napůl povzdechem, a upadla do podoby roztržitého smutku: nedbajíc ani nevědouc, zda jsme si jí všimli.

„Paní Heathcliffová," řekl jsem, poté co jsem chvíli seděl mlčky, „nevíte, že jsme spolu známí? tak důvěrně, že mi připadá divné, že nepřijdete a nepromluvíte se mnou. Má hospodyně nikdy neustává mluvit o vás a chválit vás; a bude velice zklamaná, vrátím-li se bez zpráv o vás nebo od vás, kromě toho, že jste přijala její dopis a nic jste neřekla!"

Zdálo se, že nad touto řečí žasne, a zeptala se:

„Ellen vás má ráda?"

„Ano, velmi," odpověděl jsem váhavě.

„Musíte jí říct," pokračovala, „že bych na její dopis odpověděla, ale nemám k psaní nic: ani knihu, z níž bych mohla vytrhnout list."

„Žádné knihy!" zvolal jsem. „Jak jen se vám tu bez nich daří žít? smím-li se tak opovážit zeptat. Já, ačkoli mám velkou knihovnu, na Drozdově se často nudím; vezměte mi knihy, a byl bych zoufalý!"

„Pořád jsem četla, dokud jsem je měla," řekla Catherine; „a pan Heathcliff nikdy nečte; a tak si vzal do hlavy, že mi knihy zničí. Celé týdny jsem žádnou neviděla. Jen jednou jsem prohledala Josefův teologický sklad, k jeho velké nevoli; a jednou jsem u tebe v pokoji, Haretone, narazila na tajnou zásobu – něco latiny a řečtiny, nějaké povídky a verše: samí staří přátelé. Tyhle poslední jsem si přinesla sem – a tys je sebral, jako straka sbírá stříbrné lžíce, pro čirou lásku ke kradení! Nejsou ti k ničemu; anebo jsi je ukryl v tom zlém duchu, že když si je neumíš užít ty, nemá je mít nikdo. Snad *tvoje* závist vnukla panu Heathcliffovi, aby mě o moje poklady oloupil? Ale většinu z nich mám vepsanou v mozku a vytištěnou v srdci, a o ty mě nikdo nepřipraví!"

Earnshaw zrudl jako rak, když jeho sestřenice tak vyzradila jeho tajné literární zásoby, a koktavě její obvinění pobouřeně popřel.

„Pan Hareton si přeje rozšířit své vědomosti," řekl jsem, přicházeje mu na pomoc. „Není *závistivý*, ale *soutěží* s vaším vzděláním. Za pár let bude bystrým žákem."

„A chce, abych se zatím propadla do hlouposti," odpověděla Catherine. „Ano, slýchám ho, jak si zkouší hláskovat a číst, a to jsou mi chyby! Chtěla bych, abys přednesl Chevy Chase jako včera: bylo to nesmírně legrační. Slyšela jsem tě; a slyšela jsem tě, jak otáčíš slovník, abys našel ta těžká slova, a pak klneš, protože neumíš přečíst jejich výklad!"

Mládenec zjevně usoudil, že je příliš zlé, aby se mu smáli pro jeho nevědomost a pak se mu smáli za to, že se ji snaží odstranit. Měl jsem podobný dojem; a vzpomínaje si na vyprávění paní Deanové o jeho prvním pokusu rozsvítit tmu, v níž byl vychován, poznamenal jsem:

„Ale, paní Heathcliffová, každý z nás měl nějaký začátek a každý klopýtal a vrávoral na prahu; kdyby se nám byli naši učitelé posmívali místo aby nám pomohli, klopýtali bychom a vrávorali dodnes."

„Ach!" odpověděla, „nechci omezovat jeho pokroky: přesto nemá právo přivlastňovat si to, co je moje, a znevažovat mi to svými hanebnými chybami a špatnou výslovností! Ty knihy, próza i verše, jsou mi posvěceny jinými pouty; a je mi odporné, když je slyším v jeho ústech znehodnocené a znesvěcené! Nadto si ze všech vybral právě moje nejmilejší kusy, které nejraději přednáším, jako by to byla úmyslná zlomyslnost!"

Haretonovi se chvíli němě dmula hruď: zápasil s tíživým pocitem ponížení a hněvu, který nebylo lehké potlačit. Vstal jsem, a z gentlemanské snahy ulevit jeho rozpakům, zaujal jsem místo ve dveřích a díval se zevnitř ven. Následoval mého příkladu a opustil místnost; vzápětí se však vrátil, nesa v rukou půl tuctu svazků, které vhodil Catherine do klína a zvolal: „Vezměte si je! Nikdy už o nich nechci slyšet, číst v nich ani na ně myslet!"

„Teď je nechci," odpověděla. „Budu si je spojovat s tebou a nenávidět je."

Otevřela jednu, jež byla zjevně často přelistována, a vleklým tónem začátečníka přečetla kousek; pak se zasmála a odhodila ji od sebe. „A teď poslouchej," pokračovala, vyzývavě, a stejným způsobem začala s veršem staré balady.

Jenže jeho sebeláska už další trýzeň nesnesla: slyšel jsem, nikoli tak docela nesouhlasně, že její drzý jazyk dostal rukou svou odpověď. Ta malá uličnice vynaložila vše, aby svému bratrancovi, citlivému, ač nevzdělanému, ublížila, a tělesná odveta byla jediným způsobem, jak mohl vyrovnat účet a vrátit jí dopad její vlastní rány. Potom knihy posbíral a mrštil je do ohně. Vyčetl jsem z jeho tváře, jak trpké mu bylo tuto oběť přinést své zuřivosti. Zdálo se mi, že jak hořely, vzpomínal na potěšení, které už mu daly, a na triumf a stále rostoucí radost, kte-

rou od nich očekával; a zdálo se mi, že tuším také popud k jeho tajnému studiu. Byl spokojen s denní dřinou a hrubými živočišnými radostmi, dokud mu Catherine nezkřížila cestu. Stud nad jejím pohrdáním a naděje v její pochvalu byly jeho prvními podněty k vyšším cílům; a místo aby ho ta jeho snaha pozdvihnout se před jedním ochránila a získala pro to druhé, přinesla výsledek přesně opačný.

„Tak, to je všechno dobro, které z nich takový hrubec jako ty může získat!" vykřikla Catherine, cucajíc si pořezaný ret a sledujíc ten požár pobouřenýma očima.

„*Radši* zavřete pusu," odpověděl zuřivě.

A jeho rozrušení mu zabránilo mluvit dál; vykročil chvatně ke dveřím, kde jsem mu uhnul, aby prošel. Ale než překročil kameny u prahu, srazil se s panem Heathcliffem, který přicházel po pěšině; ten ho chytil za rameno a zeptal se: „Copak se zas děje, chlapče?"

„Nic, nic," řekl a odtrhl se, aby svůj zármutek a hněv užil v osamění.

Heathcliff se za ním zahleděl a povzdechl si.

„To bude divné, zmařím-li sám sebe," zabrumlal, aniž by si uvědomil, že jsem za ním. „Ale když u něho hledám tvář jeho otce, nacházím ji s každým dnem víc *její*! Jak u všech čertů může být tak podobný? Sotva snesu se na něj dívat."

Sklopil oči k zemi a mrzutě vešel dovnitř. V jeho tváři byl neklidný, úzkostlivý výraz, jaký jsem u něho dřív nespatřil; a vypadal hubenější. Jeho snacha, jakmile ho zahlédla oknem, hned uprchla do kuchyně, takže jsem zůstal sám.

„Jsem rád, že vás zase vidím venku, pane Lockwoode," řekl v odpověď na mé pozdravení; „zčásti ze sobeckých důvodů: nemyslím, že bych snadno nahradil ztrátu, kterou by to pro mě v téhle poušti znamenalo. Nejednou jsem se podivil, co vás sem přivedlo."

„Marný rozmar, obávám se, pane," zněla má odpověď; „nebo mě odtud nějaký marný rozmar jako duch odnese. Příští týden vyrážím do Londýna; a musím vás upozornit, že necítím žádnou chuť ponechat si

Drozdov déle než dvanáct měsíců, které jsem si na jeho pronájem smluvil. Myslím, že tam už nebudu bydlet."

„Ach, opravdu; tak už vás omrzelo být vyhoštěn ze světa, co?" řekl. „Ale přicházíte-li se vymlouvat, abyste nemusel platit za místo, které neobsadíte, cestujete nadarmo: nikdy neslevuji ze svého práva na komkoli."

„Nepřicházím se z ničeho vymlouvat," zvolal jsem, značně rozmrzen. „Chcete-li, vyrovnám se s vámi hned," a vytáhl jsem si z kapsy zápisník.

„Ne, ne," odpověděl chladně; „pokud se nevrátíte, zůstane po vás dost na pokrytí vašich dluhů: nemám tak naspěch. Posaďte se a poobědvejte s námi; host, u něhož nehrozí zopakování návštěvy, je obvykle vítán. Catherine! přineste věci: kde jste?"

Catherine se znovu objevila, nesouc podnos s noži a vidličkami.

„Můžete poobědvat s Josefem," zamumlal Heathcliff stranou, „a zůstat v kuchyni, dokud neodejde."

Poslechla jeho pokyn velmi přesně: snad neměla žádné pokušení ho porušit. Žijíc mezi křupany a lidomily nejspíš nedokáže ocenit lepší třídu lidí, když se s nimi setká.

S panem Heathcliffem, zasmušilým a mrzutým, po jedné straně, a Haretonem, nadobro němým, po druhé, jsem si dal poněkud chmurný oběd a brzo se poroučel. Byl bych rád odešel zadními dveřmi, abych naposled zahlédl Catherine a popíchl starého Josefa; ale Hareton dostal pokyn přivést mi koně a sám hostitel mě doprovodil ke dveřím, takže jsem své přání nemohl splnit.

„Jak smutný je život v tom domě!" uvažoval jsem, sjížděje po cestě dolů. „Jaká by to byla pro paní Lintonovou Heathcliffovou skutečnost čehosi romantičtějšího než pohádka, kdyby mezi ní a mnou vzniklo pouto, po němž její dobrá chůva toužila, a kdybychom se byli společně přestěhovali do rušné atmosféry města!"

Kapitola 32.

Rok 1802. – Toho září jsem byl pozván loveckému příteli na severu, abych mu pustošil vřesoviště, a cestou k jeho příbytku jsem se nečekaně ocitl patnáct mil od Gimmertonu. Podkoní u silniční hospody držel mým koním vědro s vodou k osvěžení, když kolem projel vůz s velmi zeleným ovsem, čerstvě sžatým, a on poznamenal: „Tendle je z Gimmertonu, pane! Oni sou vždycky tři tejdny za vostatníma s žněma."

„Gimmerton?" opakoval jsem – můj pobyt v onom místě se mi už rozmazal do podoby snu. „Ach, vím. Jak je to odsud daleko?"

„Snad čtrnáct mil přes kopce; a drsná cesta," odpověděl.

Náhlý popud mě pobídl, abych navštívil Drozdov. Bylo sotva poledne, a napadlo mě, že bych rovnou mohl přespat pod vlastní střechou místo v hostinci. Mimoto jsem mohl snadno uvolnit den na urovnání záležitostí se svým domácím pánem, a tak si ušetřit potíž zase se do té končiny vrátit. Odpočinul jsem si chvíli, pak jsem přikázal sluhovi, aby se vyptal na cestu do vesnice, a s velkou únavou našich zvířat jsme tu vzdálenost zdolali v nějakých třech hodinách.

Nechal jsem ho tam a sám pokračoval údolím dolů. Šedivý kostel se zdál ještě šedivější a opuštěný hřbitov ještě opuštěnější. Rozeznal jsem na hrobech vřesovištní ovci, jak oškubává nízkou trávu. Bylo sladké, teplé počasí – příliš teplé na cestování; ale vedro mi nebránilo těšit se z nádherných výhledů nahoře i dole: kdybych to byl viděl blíž srpnu, jsem si jist, že by mě to lákalo promrhat v té samotě měsíc.

V zimě není nic chmurnějšího, v létě nic božštějšího než ty rokle sevřené kopci a ty příkré, troufalé svahy porostlé vřesem.

K Drozdovu jsem dorazil před západem slunce a zaklepal, aby mi otevřeli; usoudil jsem však podle jediného tenkého modravého proužku kouře, který se kroutil z kuchyňského komína, že se celá rodina stáhla do zadních místností a neslyší. Vjel jsem do dvora. Pod přístřeškem seděla devíti nebo desetiletá dívenka a pletla a stará žena se opírala na schodech u domu a kouřila zamyšleně dýmku.

„Je paní Deanová doma?" zeptal jsem se té stařeny.

„Milostpaní Deanová? Néni!" odpověděla, „ta tady nebydlí: je u sebe nahoře na Hůrce."

„Vy jste tedy hospodyně?" pokračoval jsem.

„Jo, já tu dum vedu," odvětila.

„Nu, já jsem pan Lockwood, váš pán. Jsou tu nějaké pokoje, kde bych se mohl ubytovat? Chtěl bych tu dnes přenocovat."

„Pán!" vykřikla v úžasu. „Kerak pak kdo moh vědět, že ráčíte přijet? Měl jste poslat zprávu. Tady néni nic suchýho ani slušnýho; nic tu néni!"

Odhodila dýmku a hrnula se dovnitř, dívenka za ní, a já taky vstoupil; brzy jsem poznal, že její zpráva byla pravdivá, a navíc jsem svým nevítaným zjevem téměř zbavil tu ženu rozumu, a tak jsem jí řekl, aby se uklidnila. Půjdu si na procházku; a mezitím ať se pokusí mi připravit kout nějakého obývacího pokoje, kde bych povečeřel, a ložnici na spaní. Není třeba zametat a utírat prach, jen dobrý oheň a suché prostěradlo. Zdálo se, že udělá, co bude v jejích silách; ačkoli strčila metličku na krb do roštu místo pohrabáče a zpronevěřila účelu několik dalších řemeslných potřeb: ale já ustoupil s důvěrou v její pracovitost, že mi do návratu najde místo k odpočinku. Větrná hůrka byla cílem mé navrhované vycházky. Dodatečný nápad mě přivedl zpět, sotva jsem opustil dvůr.

„Všechno v pořádku na Hůrce?" zeptal jsem se té ženy.

„Jo, co já vim!" odpověděla a chvátala pryč s pánví horkých uhlíků.

Byl bych se zeptal, proč paní Deanová opustila Drozdov, ale za tak kritické situace nebylo možné ji zdržovat, a tak jsem se otočil a vyšel ven, kráčeje volným krokem, se září zapadajícího slunce v zádech a mírnou slávou vycházejícího měsíce vpředu – jedno hasnoucí a druhé se rozjasňující –, jak jsem opouštěl park a stoupal po kamenité postranní cestě, která odbočovala k příbytku pana Heathcliffa. Než jsem se k němu dostal na dohled, zbylo ze dne jen bezpaprskové jantarové světlo podél západu; ale při nádherném měsíci jsem viděl každý oblázek na cestě a každé stéblo trávy. Nemusel jsem ani přelézat vrátka, ani klepat – povolila pod rukou. To je zlepšení, pomyslel jsem si. A s pomocí svého nosu jsem si všiml dalšího: vůně fiol a lak kvítí se nesla vzduchem mezi domácími ovocnými stromy.

Dveře i okenice byly otevřené; a přesto, jak je obvyklé v uhelném kraji, ozařoval komín pěkný rudý oheň: pohoda, kterou z něj má oko, činí to nadbytečné teplo snesitelným. Jenže dům na Větrné hůrce je tak velký, že obyvatelé mají dost prostoru ustoupit stranou mimo jeho dosah; a tedy co bylo doma obyvatel, usadili se nedaleko jednoho z oken. Ještě než jsem vešel, mohl jsem je vidět i slyšet, jak hovoří; a tak jsem se díval a naslouchal, hnán smíšeným pocitem zvědavosti a závisti, který s mým váháním rostl.

„*Proti*vník!" řekl hlas sladký jako stříbrný zvoneček. „Potřetí, ty hlupáku! Už to nebudu říkat. Zapamatuj si to, nebo tě zatahám za vlasy!"

„Protivník, tedy," odpověděl druhý, hlubokými, ale změkčenými tóny. „A teď mě polib za to, že si to tak dobře pamatuju."

„Ne, nejdřív si to přečti znovu správně, bez jediné chyby."

Muž začal číst: byl to mladík, úhledně oblečený, usazený u stolu, s knihou před sebou. Jeho hezké rysy zářily potěšením a jeho oči těkaly netrpělivě mezi stránkou a malou bílou rukou nad jeho ramenem, která ho při každém takovém projevu nepozornosti okřikovala čiperným plácnutím po tváři. Ta ruka patřila té, co stála za ním; její světlé,

lesklé kadeře se chvílemi mísily s jeho hnědými vlasy, jak se nakláněla, aby jeho učení dohlédla; a její tvář – naštěstí pro něho ji neviděl, jinak by nikdy nebyl tak soustředěný. Já ji viděl; a kousl jsem se do rtu zlostí, že jsem zahodil příležitost, kterou jsem mohl mít, dělat něco jiného, než jen zírat na její strhující krásu.

Úkol byl splněn, ne tak docela bez dalších přehmatů; ale žák si vyžádal odměnu a dostalo se mu nejméně pěti polibků; které však štědře vracel. Pak došli ke dveřím, a z jejich rozhovoru jsem soudil, že se chystají vyjít ven a projít se po vřesovišti. Předpokládal jsem, že bych byl Haretonem Earnshawem – ne-li jeho ústy, tedy srdcem – odsouzen do nejnižší jámy pekelných oblastí, kdybych tehdy ukázal svou nešťastnou osobu v jeho sousedství; a cítě se velmi nízce a zlomyslně, vplížil jsem se oklikou do úkrytu v kuchyni. I z té strany byl volný vstup; a u dveří seděla moje stará známá Nelly Deanová, šila a zpívala si píseň; kterou často přerušovala zevnitř drsná slova pohrdání a nesnášenlivosti pronášená daleko ne hudebním tónem.

„To bych radši kolikrát slyšel klení v uších od rána do noci, než vás takhle poslouchal!" říkal nájemník kuchyně v odpověď na nějakou neslyšnou Nellyinu řeč. „To je palčivá hanba, že nemůžu votevřít tu požehnanou Bibli, abyste tady nespustila ty slávy satanovy a všecky ty hrůzostrašný bezbožnosti, co kdy přišly na svět! Ach! vy ste prachsprostý nic; a vona taky; a to ubohý chlapče ve vás obouch zhyne. Ubohý chlapče!" dodal se zasténáním; „je očarovanej: na to vemte jed. Ach, Pane, suď je, protože mezi našima vládci néni ani zákon, ani spravedlnost!"

„Ne! jinak bychom seděli v plápolajících otýpkách, že?" odsekla zpěvačka. „Ale tiše, starý, čtěte si svou Bibli jako křesťan, a nestarejte se o mě. Tohle je *Svatba Víly Anny* – pěkná melodie – jde k tanci."

Paní Deanová se už chystala pokračovat, když jsem přistoupil blíž; a hned mě poznala, vyskočila na nohy a volala: „Nu, pán vám žehnej,

pane Lockwoode! Jak jste mohl pomyslet na to, že se takhle vrátíte? Na Drozdově je všechno zavřené. Měl jste nám dát vědět!"

„Zařídil jsem si, abych se tam ubytoval, dokud zůstanu," odpověděl jsem. „Odjíždím zase zítra. A jak jste se vy přesadila sem, paní Deanová? Povězte mi to."

„Zilla odešla, a pan Heathcliff si přál, abych přišla já, brzy poté, co jste odjel do Londýna, a zůstala, než se vrátíte. Ale pojďte dál, prosím! Šel jste z Gimmertonu dnes večer?"

„Z Drozdova," odpověděl jsem; „a než mi tam přichystají pokoj, chtěl bych s vaším pánem skončit obchod; protože nemyslím, že budu tak brzy mít jinou příležitost."

„Jaký obchod, pane?" řekla Nelly a vedla mě dovnitř. „Teď je venku a brzy se nevrátí."

„Ohledně nájmu," odpověděl jsem.

„Ach! pak to musíte vyřídit s paní Heathcliffovou," poznamenala; „nebo spíš se mnou. Své věci se ještě nenaučila spravovat, a já jednám za ni: nikdo jiný tu není."

Zatvářil jsem se překvapeně.

„Á! vy jste ještě neslyšel o Heathcliffově smrti, jak vidím," pokračovala.

„Heathcliff mrtev!" zvolal jsem užasle. „Jak dávno?"

„Tři měsíce zpátky: ale posaďte se a dovolte mi vzít vám klobouk, a všechno vám o tom povím. Počkat, ještě jste nic nejedl, viďte?"

„Nic nechci: večeři jsem si objednal doma. Posaďte se taky. Ani ve snu by mě nenapadlo, že by zemřel! Dejte mi slyšet, jak se to seběhlo. Říkáte, že se po nějakou dobu neočekávají zpátky – ti mladí?"

„Ne – každý večer je musím kárat za jejich pozdní toulky: ale oni si ze mne nic nedělají. Dejte si aspoň doušek našeho starého piva; udělá vám dobře: vypadáte unavený."

Pospíšila ho přinést, než jsem mohl odmítnout, a slyšel jsem Josefa, jak se ptá, zda „to néni do nebe volající skandál, že by měla milovníky

v jejím věku? A ještě k tomu, aby jim nosila ta pitiva z pánova sklepa! Hanbou by se moh propadnout, kdyby to měl mlčky trpět."

Nezůstala, aby mu odsekla, ale za chvíli se vrátila s pěnícím stříbrným pivním žejdlíkem, jehož obsah jsem s patřičnou vážností pochválil. A pak mě obdařila pokračováním Heathcliffovy historie. Měl „divný" konec, jak to vyjádřila.

* * *

Byla jsem povolána na Větrnou hůrku do čtrnácti dní od vašeho odchodu, pokračovala; a poslechla jsem s radostí, kvůli Catherine. První setkání s ní mě zarmoutilo a šokovalo: od našeho rozchodu se tak změnila. Pan Heathcliff mi nevysvětlil důvody, proč změnil názor a chce, abych přišla sem; řekl mi jen, že mě chce, a že je unavený pohledem na Catherine: musím si udělat ze salonku svůj obývací pokoj a nechat ji u sebe. Stačí, že ji musí vidět jednou nebo dvakrát denně. Zdálo se, že z toho uspořádání má radost; a já postupně propašovala velké množství knih a dalších věcí, které byly její zábavou na Drozdově; a lichotila si, že vyjdeme v snesitelném pohodlí. Ta iluze netrvala dlouho. Catherine, zprvu spokojená, krátce zneklidněla a znervózněla. Jednak jí bylo zakázáno vycházet ze zahrady a trápilo ji smutně, že musí být omezena na její úzké hranice, když se blížilo jaro; dále, protože jsem musela po domě, byla jsem nucena ji často opouštět, a ona si stěžovala na samotu: raději se hádala s Josefem v kuchyni, než by seděla v klidu ve své samotě. Jejich šarvátkami jsem se netrápila: ale Hareton byl také často nucen vyhledat kuchyň, když si pán přál mít síň sám pro sebe; a ačkoliv zprvu buď odešla, jak se blížil, nebo se tiše přidala k mým činnostem a vyhýbala se tomu, aby si ho všimla nebo oslovovala – a ačkoli on byl vždy tak zasmušilý a tichý, jak jen mohl –, po čase se chování změnilo a nebyla schopna nechat ho na pokoji: mluvila na něj; komentovala jeho hloupost a lenost; vyjadřovala úžas,

jak může snášet život, který žije – jak může celý večer sedět a civět do ohně a dřímat.

„Je úplně jako pes, že, Ellen?" podotkla jednou, „nebo jako tažný kůň? Udělá svou práci, sní své jídlo a spí navěky! Jakou prázdnou, nudnou mysl musí mít! Zdá se ti někdy něco, Haretone? A jestli ano, o čem? Ale ty se mnou neumíš mluvit!"

Potom se na něho podívala; ale on neotevřel ústa, ani se znovu nepodíval.

„Snad právě teď sní," pokračovala. „Trhl ramenem, jako to trhá Juno. Zeptej se ho, Ellen."

„Pan Hareton požádá pána, aby tě poslal nahoru, pokud se nebudeš chovat slušně!" řekla jsem. Nejenže trhl ramenem, ale sevřel pěst, jako by byl v pokušení ji použít.

„Vím, proč Hareton nikdy nemluví, když jsem v kuchyni," zvolala při jiné příležitosti. „Bojí se, že se mu budu smát. Ellen, co myslíš? Kdysi se začal sám učit číst; a protože jsem se smála, spálil své knihy a nechal toho: nebyl hlupák?"

„Nebyla jsi zlobivá?" řekla jsem; „odpověz mi na to."

„Snad jsem byla," pokračovala; „ale nečekala jsem, že bude tak hloupý. Haretone, kdybych ti dala teď knihu, vzal bys ji? Zkusím to!"

Položila mu na ruku jednu, kterou právě prohlížela; shodil ji a zamručel, že jestli nepřestane, zláme jí vaz.

„No, položím ji sem," řekla, „do zásuvky stolu; a jdu spát."

Pak mi zašeptala, abych pozorovala, jestli se jí dotkne, a odešla. Ale on se k ní nepřiblížil; a tak jsem ji ráno zpravila, k jejímu velkému zklamání. Viděla jsem, že jí bylo líto jeho vytrvalé zamračenosti a lenosti: svědomí jí vyčítalo, že ho zastrašila od vzdělávání: a to velmi účinně. Ale její vynalézavost se dala do práce, aby ten úder napravila: zatímco jsem žehlila, nebo konala jiné takové stálé činnosti, které jsem v salonku nemohla dobře dělat, nosila sem nějaký příjemný svazek a předčítala mi ho nahlas. Když byl Hareton v místnosti, obvykle

se zastavila v nějakém zajímavém místě a knihu nechala ležet poblíž: tohle udělala opakovaně; ale on byl paličatý jako mula, a místo aby jí sedl na vějičku, dal se v mokrých dnech do kouření s Josefem; a seděli jako automaty, každý po jedné straně ohně, starší naštěstí příliš hluchý, aby pochopil její zlotřilé nesmysly, jak by jim byl říkal, mladší se snažil dělat, že si jich nevšímá. Za pěkných večerů tenhle druhý následoval své střelecké výpravy, a Catherine zívala a vzdychala a nutila mě, abych s ní mluvila, a vybíhala do dvora nebo zahrady, sotva jsem začala; a jako poslední útočiště plakala a říkala, že je unavená životem: její život je neužitečný.

Pan Heathcliff, který byl společnosti stále neochotnější, téměř vyhostil Earnshawa ze svých místností. Kvůli nehodě začátkem března se Hareton na pár dní stal stálým obyvatelem kuchyně. Jeho puška mu praskla, když byl sám venku na kopcích; úlomek mu rozřízl paži a hodně krve ztratil, než se dostal domů. Důsledkem bylo, že byl, chtě nechtě, odsouzen ke krbu a klidu, dokud se zase nedal dohromady. Catherine se hodilo, aby ho tam měla: v každém případě ji to přimělo nenávidět svůj pokoj nahoře ještě víc než dřív: a nutila mě, abych si našla práci dole, aby mě mohla doprovázet.

Velikonoční pondělí Josef vyšel na gimmertonskou pouť s nějakým dobytkem; a odpoledne jsem byla v kuchyni zaměstnána žehlením prádla. Earnshaw seděl, mrzutý jako obvykle, v koutě u komína, a moje malá paní krátila nudnou hodinu kreslením obrázků na okenní tabulky, obměňovala si zábavu potlačenými výbuchy písniček, šeptanými výkřiky a rychlými pohledy nelibosti a netrpělivosti směrem k svému bratranci, který vytrvale kouřil a díval se do roštu. Na mé upozornění, že už jí dál nemohu dovolit zastírat mi světlo, se přemístila ke kameni krbu. Jejímu počínání jsem věnovala málo pozornosti, ale za chvíli jsem slyšela, jak začíná: „Zjistila jsem, Haretone, že chci – že jsem ráda – že bych chtěla, abys mi teď byl bratrancem, kdybys na mne nebyl tak zlý a hrubý."

Hareton neodpověděl.

„Haretone, Haretone, Haretone! slyšíš mě?" pokračovala.

„Táhni ode mě!" zavrčel s nekompromisní drsností.

„Dej mi tu dýmku," řekla, opatrně vysunula ruku a vytáhla mu ji z úst.

Dřív než se ji mohl pokusit získat zpět, byla rozlomená a za ohněm. Zaklel na ni a vzal si jinou.

„Počkej," zvolala, „musíš mě nejdřív vyslechnout; a já nemohu mluvit, když se mi ty mraky vznášejí v obličeji."

„Jdi k ďasu!" vykřikl zuřivě, „a dej mi pokoj!"

„Ne," trvala na svém, „nedám: nevím, co dělat, abys se mnou mluvil; a ty jsi rozhodnutý nerozumět. Když ti říkám, že jsi hloupý, nic tím nemyslím: nemyslím, že tebou pohrdám. Pojď, musíš si mě všimnout, Haretone: jsi můj bratranec, a musíš mě přijmout za svou."

„Nebudu mít nic do činění s tebou a s tvou špinavou pýchou a tvými zatracenými posměšnými triky!" odpověděl. „Půjdu do pekla, tělem i duší, než se po tobě ještě jednou podívám úkosem. Teď koukej odtud, hned!"

Catherine se zamračila a stáhla se do kouta u okna, kousala si ret a snažila se bzučením výstřední melodie zakrýt rostoucí sklon k pláči.

„Měl byste se se svou sestřenicí smířit, pane Haretone," vložila jsem se do toho, „když ji její drzost mrzí. Prospělo by vám to velmi: byl byste jiný člověk, kdybyste ji měl za družku."

„Družku!" vykřikl, „když mnou pohrdá a myslí si, že nejsem hoden utírat jí střevíce! Ne, i kdyby ze mě to udělalo krále, už se nenechám pohrdat za to, že bych usiloval o její přízeň."

„To ne já tebe nenávidím, to ty mě nenávidíš!" plakala Cathy, už neskrývajíc své trápení. „Nenávidíš mě stejně jako pan Heathcliff, a víc."

„Jsi zatracená lhářka," začal Earnshaw. „Proč jsem ho tedy stokrát rozhněval tím, že jsem se tě zastával? A to, když ses mi pošklebovala

a pohrdala mnou, a – Jen pokračuj a trap mě, a já vejdu támhle a řeknu, žes mě vyštvala z kuchyně!"

„Nevěděla jsem, že ses mě zastával," odpověděla, otírajíc si oči; „a byla jsem nešťastná a zahořklá na všechny; ale teď ti děkuju a prosím tě, odpusť mi: co víc můžu udělat?"

Vrátila se ke krbu a upřímně mu podala ruku. On zčernal a mračil se jako bouřkový mrak, pěsti měl rozhodně zaťaté a pohled upřený k zemi. Catherine, instinktivně, musela uhodnout, že je to zarputilá tvrdohlavost, a ne nelibost, co ten umíněný postoj diktuje; neboť po chvíli nerozhodnosti se sklonila a vtiskla mu jemný polibek na tvář. Ta malá uličnice si myslela, že jsem to neviděla, a ustupujíc, zaujala své dřívější místo u okna, docela cudně. Vyčítavě jsem potřásla hlavou, a pak zrudla a zašeptala: „Nu! co jsem měla dělat, Ellen? Nechtěl mi podat ruku a nechtěl se podívat: musela jsem mu nějak ukázat, že ho mám ráda – že chci být přáteli."

Jestli ten polibek Haretona přesvědčil, to nemohu říct: několik minut si velmi dával pozor, aby mu nebylo vidět do tváře, a když ji zvedl, byl smutně na rozpacích, kam obrátit oči.

Catherine se zaměstnala tím, že úhledně zabalila do bílého papíru hezkou knihu, převázala ji kouskem stuhy a nadepsala ji „Panu Haretonu Earnshawovi", a požádala mě, abych byla jejím vyslancem a dárek dopravila jeho určenému příjemci.

„A řekni mu, že pokud ji přijme, přijdu a naučím ho ji správně číst," řekla; „a pokud ji odmítne, půjdu nahoru a už ho nikdy nebudu dráždit."

Odnesla jsem to a vzkaz zopakovala; úzkostlivě sledovaná svou chlebodárkyní. Hareton nerozevřel prsty, a tak jsem knihu položila na jeho koleno. Neshodil ji ani dolů. Vrátila jsem se ke své práci. Catherine se opírala o stůl hlavou i pažemi, dokud nezaslechla jemné zašustění strhávaného obalu; pak se vykradla a tiše se posadila vedle svého bratrance. On se chvěl a tvář mu zářila: všechna jeho hrubost a všech-

na jeho mrzutá tvrdost ho opustily: nejprve nemohl sebrat odvahu, aby pronesl jedinou slabiku v odpověď na její tázavý pohled a šeptanou prosbu.

„Řekni, že mi odpouštíš, Haretone, no tak. Můžeš mě tak potěšit, když řekneš to jediné slovíčko."

Zabrumlal něco neslyšného.

„A budeš mým přítelem?" dodala Catherine tázavě.

„Ne, budeš se za mě stydět každý den svého života," odpověděl; „a čím víc mě budeš znát, tím víc se budeš stydět; a to já nesnesu."

„Takže nebudeš mým přítelem?" řekla s úsměvem sladkým jako med, a připlížila se blíž.

Dál jsem už žádnou rozeznatelnou řeč neslyšela, ale když jsem se znovu rozhlédla, viděla jsem dvě tak zářící tváře skloněné nad stránkou přijaté knihy, že jsem nepochybovala, že úmluva byla stvrzena z obou stran; a nepřátelé byli od té chvíle přísežnými spojenci.

Dílo, které studovali, bylo plné nákladných obrázků; a ty i jejich poloha měly dost půvabu, aby je udržely nehnuté, dokud Josef nepřišel domů. On, chudák, byl zcela zděšen pohledem na Catherine sedící na stejné lavici s Haretonem Earnshawem, s rukou opřenou o jeho rameno; a zmaten tím, že jeho oblíbenec snáší její blízkost: zasáhlo ho to příliš hluboko, než aby mohl toho večera učinit nějakou poznámku na to téma. Své dojetí projevil jen obrovitými vzdechy, které vydával, zatímco slavnostně rozprostřel na stole svou velkou Bibli a přikryl ji špinavými bankovkami ze své peněženky, výtěžkem denních obchodů. Nakonec Haretona vyvolal z místa.

„Odnes toto k pánovi, chlapče," řekl, „a zůstaň tam. Já jdu nahoru do své komůrky. Tahle díra pro nás néni ani slušná, ani počestná: musíme se poklidit stranou a hledat si jinou."

„Pojď, Catherine," řekla jsem, „my se musíme ‚poklidit stranou' taky: já jsem s žehlením hotová. Jsi připravena jít?"

„Není ještě osm hodin!" odpověděla a nerada se zvedla. „Haretone, nechám tu knihu na krbové římse a zítra přinesu další."

„Jaký knihy tady necháte, dám do síně," řekl Josef, „a eště sté bude moc, aste je někdy našla; tak si poslužte, jak chcete!"

Cathy mu pohrozila, že jeho knihovna zaplatí za tu její; a usmívajíc se, jak procházela kolem Haretona, odešla nahoru s písní na rtech: lehčí na srdci, troufám si říct, než kdy byla pod tou střechou předtím; snad kromě svých nejranějších návštěv u Lintona.

Důvěrnost, takto započatá, rostla rychle; třebaže narážela na dočasná přerušení. Earnshaw se nedal zcivilizovat pouhým přáním a má mladá paní nebyla filozofka ani vzor trpělivosti; ale protože obě jejich mysli směřovaly ke stejnému bodu – jedna milující a toužící vážit si, druhá milující a toužící, aby si jí vážili – nakonec se jim ho podařilo dosáhnout.

Vidíte, pane Lockwoode, bylo dost snadné získat srdce paní Heathcliffové. Ale teď jsem ráda, že jste to nezkusil. Korunou všech mých přání bude svazek těch dvou. Nebudu nikomu v den jejich svatby záviděť: nebude v celé Anglii šťastnější ženy nade mne!

Kapitola 33.

Hned ráno po onom pondělí, kdy Earnshaw stále ještě nemohl zvládat své obvyklé zaměstnání a zdržoval se tedy po domě, jsem brzy zjistila, že nebude možné držet si svou svěřenkyni u sebe, jako dosud. Dostala se dolů dřív než já a ven do zahrady, kde viděla svého bratrance při nějaké lehké práci; a když jsem šla zavolat je ke snídani, viděla jsem, že ho už přemluvila, aby vyklidil velký kus pozemku od rybízových a angreštových keřů, a oba byli zabraní do plánování dovozu rostlin z Drozdova.

Zděsila jsem se té spouště, která byla za pouhou půlhodinku napáchána; černoribízové keře byly zřítelnicí Josefova oka, a ona si v jejich středu právě vybrala místo pro svůj záhon květin.

„No! Všechno to bude pánovi ukázáno," zvolala jsem, „jak jen se to zjistí. A jakou výmluvu máte na to, že si takhle dovolujete v zahradě? Dostaneme z toho pěknou spršku na hlavu: uvidíte! Pane Haretone, divím se, že vám chybí tolik rozumu, že jste jí šel na její příkaz tenhle svinčík udělat!"

„Zapomněl jsem, že jsou to Josefovy," odpověděl Earnshaw dost zmaten; „ale povím mu, že jsem to udělal já."

Jedávali jsme vždycky s panem Heathcliffem. Zastávala jsem místo paní u čaje a krájení masa; takže jsem byla u stolu nepostradatelná. Catherine obvykle sedávala vedle mě, ale dnes se nenápadně přisunula blíž Haretonovi; a hned jsem viděla, že ve svém přátelství nebude mít o nic víc rozvahy než ve své nepřátelství.

„Teď, dávej pozor, abys se se svým bratrancem nebavila a nevšímala si ho příliš," byly moje šeptem pronesené pokyny, když jsme vcházely do místnosti. „To určitě pana Heathcliffa rozzlobí, a bude mít na vás oba zlost."

„Nebudu," odpověděla.

Hned v další chvíli se k němu bokem přisunula a strkala mu petrklíče do talíře s kaší.

Netroufal si na ni tam promluvit: netroufal si sotva se na ni podívat; a přesto ho ona dál škádlila, až byl dvakrát na pokraji toho, aby ho vyprovokovala k smíchu. Zamračila jsem se, a pak pohlédla k pánovi: jehož mysl byla zaneprázdněna jinými věcmi než jeho společností, jak ukazoval výraz tváře; a na okamžik zvážněla, prohlížejíc si ho s hlubokou vážností. Potom se obrátila a pokračovala ve svých nesmyslech; nakonec Hareton vydal tlumený smích. Pan Heathcliff sebou trhl; jeho oko rychle přejelo naše tváře. Catherine se mu postavila svým obvyklým pohledem nervozity a přitom vzdoru, který on nenáviděl.

„Dobře, že jsi mimo můj dosah," zvolal. „Jaký ďábel tě posedl, abys mi takhle neustále zírala do očí svýma pekelnýma očima? Dolů s nimi! a už mi nepřipomínej svou existenci. Myslel jsem, že jsem tě ze smíchu vyléčil."

„To já," zamručel Hareton.

„Co říkáš?" dožadoval se pán.

Hareton se podíval do svého talíře a přiznání neopakoval. Pan Heathcliff se na něho chvíli díval, a pak se mlčky vrátil ke své snídani a k přerušenému přemítání. Byli jsme skoro hotovi a dva mladí lidé se rozumně posunuli dál od sebe, takže jsem už během toho sezení žádné další vyrušení neočekávala: tu se u dveří objevil Josef a jeho chvějící se rty a zuřivé oči prozrazovaly, že útok na jeho drahocenné keře byl odhalen. Musel vidět Cathy a jejího bratrance u toho místa, než ho prohlédl, neboť zatímco jeho čelisti pracovaly jako čelisti krávy přežvykující potravu, čímž ztěžovaly porozumění jeho řeči, začal:

„Chcu svou mzdu, a chcu pryč! *Chtěl* jsem umřít tam, kde sem šedesát let sloužil; a myslel sem, že si odnesu knihy nahoru na půdu, a všechny ty mý krámky, a oni ať si maj kuchyň pro sebe; pro ten klid. Bylo těžký vzdát se vlastního krbu, ale myslel jsem, že to *můžu* udělat! Ale teď mně vzala moji zahradu, a při mým srdci, pane, to už nestrpím! Vy se tomu jhu podrobte, chcete-li – já na to zvyklý nejsem, a starej člověk si na nová břemena rychle nezvyká. Radši budu dřít na sousto chleba a hrnek piva s kladivem na silnici!"

„Teď, teď, hlupáku!" přerušil ho Heathcliff. „Zkraťto! Jakou máš křivdu? Do žádných hádek mezi vámi a Nelly se vměšovat nebudu. Pro mě za mě tě může strčit do uhelné jámy."

„Néni to Nelly!" odpověděl Josef. „Pro Nelly bych se nehnul – mrzkej neřád, co je. Chvála Bohu! *vona* nemůže nikomu ukrást duši! Nikdy nebyla tak pěkná, aby se po ní člověk otočil. Je to ta hrůzostrašná, bezbožná coura, co očarovala našeho mládence, těma svýma smělýma očima a tou drzou chůzí – až – Ne! přímo mi puká srdce! Zapomněl na všechno, co jsem pro něho udělal, a co z něho udělal, a šel a vyrval celou řadu nejkrásnějších rybízových keřů ze zahrady!" a tu se nahlas rozplakal; zbaven mužnosti pocitem svých hořkých křivd a Earnshawovy nevděčnosti a nebezpečného stavu.

„Je ten blázen opilý?" zeptal se pan Heathcliff. „Haretone, to ty jsi, na koho si stěžuje?"

„Vytrhal jsem dva nebo tři keře," odpověděl mladý muž; „ale zasadím je zase zpátky."

„A proč jsi je vytrhl?" řekl pán.

Catherine moudře vložila své slovo.

„Chtěli jsme tam zasadit nějaké květiny," zvolala. „Jediný, kdo za to může, jsem já, protože jsem si přála, aby to udělal."

„A kdo u čerta dal *tobě* dovolení dotknout se tady klacku?" zeptal se její tchán, velmi překvapen. „A kdo tobě přikázal, abys ji poslechl?" dodal, obraceje se k Haretonovi.

Ten druhý neměl slov; jeho sestřenice odpověděla: „Neměl byste mi odpírat pár yardů země na okrasu, když jste si vzal všechnu moji zemi!"

„Tvoji zemi, drzá couro! Žádnou jsi nikdy neměla," řekl Heathcliff.

„A moje peníze," pokračovala; a oplácela jeho hněvivý pohled a mezitím hryzala kousek kůrky, zbytek své snídaně.

„Mlč!" zvolal. „Dojez a jdi!"

„A Haretonovu zemi, a jeho peníze," pokračovalo to lehkovážné stvoření. „Hareton a já jsme teď přátelé; a já mu o vás všechno povím!"

Pán se chvíli zdál zmaten: zbledl a vstal, pozoruje ji po celou dobu, s výrazem smrtelné nenávisti.

„Jestli mě udeříte, udeří Hareton vás," řekla; „tak si můžete rovnou sednout."

„Jestli tě Hareton nevyvede z místnosti, srazím ho k ďasu," zahřměl Heathcliff. „Zatracená čarodějnice! Troufáš si ho proti mně bouřit? Pryč s ní! Slyšíš? Hoď ji do kuchyně! Zabiju ji, Ellen Deanová, jestli ji ještě jednou pustíš do mé přítomnosti!"

Hareton se jí šeptem snažil domluvit, ať jde.

„Odtáhni ji pryč!" vzkřikl zuřivě. „Ty tu stojíš a mluvíš?" A přistoupil blíž, aby svůj příkaz vykonal sám.

„On vás neposlechne, zlý člověče, už nikdy," řekla Catherine; „a brzo vás bude nenávidět stejně jako já."

„Pst! pst!" zabrumlal mladý muž vyčítavě; „nemůžu poslouchat, jak s ním takhle mluvíš. Nech toho."

„Ale ty mu nedovolíš, aby mě udeřil?" vykřikla.

„Pojď tedy," zašeptal naléhavě.

Bylo pozdě: Heathcliff ji už chytil.

„Teď *ty* jdi!" řekl Earnshawovi. „Zlořečená čarodějnice! Tentokrát mě vyprovokovala, když jsem to nemohl snést; a já ji donutím, aby toho navěky litovala!"

Měl ruku v jejích vlasech; Hareton se pokoušel její kadeře uvolnit a prosil ho, aby jí tentokrát neublížil. Heathcliffovy černé oči zablýskly; zdálo se, že je připraven roztrhat Catherine na kusy, a já jsem se právě odhodlávala riskovat a jít na záchranu, když se najednou jeho prsty uvolnily; přesunul úchop z její hlavy na její paži a upřeně se jí zadíval do tváře. Pak si přejel rukou přes oči, chvíli stál, aby se, jak se zdálo, vzpamatoval, a znovu se obraceje k Catherine, řekl s předstíraným klidem: „Musíte se naučit nedohánět mě k zuřivosti, nebo vás jednou opravdu zavraždím! Jděte s paní Deanovou a zůstaňte u ní; a svou drzost si šetřete pro její uši. Co se Haretona Earnshawa týče, uvidím-li, že vás poslouchá, pošlu ho hledat si chleba, kde ho sežene! Vaše láska z něho udělá vyvrhele a žebráka. Nelly, odveďte ji; a nechte mě, všichni! Nechte mě!"

Vyvedla jsem svou mladou paní ven: byla příliš ráda za svůj útěk, aby se bránila; ten druhý následoval, a pan Heathcliff měl místnost sám pro sebe až do oběda. Radila jsem Catherine, aby obědvala nahoře; ale jakmile zpozoroval její prázdné místo, poslal mě ji zavolat. Nemluvil s nikým z nás, snědl velmi málo, a vzápětí odešel, naznačuje, že se nevrátí před večerem.

Dva noví přátelé se v jeho nepřítomnosti usadili v síni; kde jsem slyšela, jak Hareton přísně napomíná svou sestřenici, když mu nabídla, že odhalí chování svého tchána před jeho otcem. Řekl, že nestrpí, aby o něm bylo proneseno jediné slovo potupy: ať je třeba ďábel, na tom nezáleží; stojí při něm; a radši ať mu nadává ona, jak to měla ve zvyku, než aby začínala na pana Heathcliffa. Catherine se nad tím hněvala; ale on našel způsob, jak ji přimět mlčet, když se zeptal, jak by se jí to líbilo, kdyby *on* mluvil špatně o jejím otci. Pak pochopila, že si Earnshaw bere pověst svého pána za svou, a je k němu připoután pouty silnějšími, než jaká by rozum mohl zlomit – řetězy ukovanými zvykem, které by bylo kruté se pokoušet rozvázat. Od té chvíle projevila dobré srdce v tom, že se vyhýbala jak stížnostem, tak projevům

nechuti vůči Heathcliffovi; a přiznala mi svůj zármutek, že se snažila vyvolat zlého ducha mezi ním a Haretonem: a vskutku, nevěřím, že by od té doby, co to druhý slyšel, pronesla proti svému utlačovateli jedinou slabiku.

Když ta drobná neshoda pominula, byli zase přáteli a tak zaneprázdnění, jak to jen šlo, ve svých různých rolích žáka a učitelky. Přišla jsem si k nim sednout, když jsem skončila svou práci; a cítila jsem se tak uklidněná a utěšená, když jsem se na ně dívala, že jsem si nevšimla, jak čas běžel. Víte, oba mi do jisté míry připadali jako moje děti: na jedno jsem byla dlouho pyšná; a teď jsem si byla jistá, že druhé bude zdrojem stejné spokojenosti. Jeho poctivá, vřelá a bystrá povaha rychle setřásla mraky nevědomosti a potupy, v nichž byla vychována; a Catherininy upřímné pochvaly byly pobídkou jeho píli. Jeho jasnící se mysl rozjasnila jeho rysy a dodala duchu a vznešenosti jejich výrazu: sotva jsem mohla uvěřit, že je to tentýž jedinec, kterého jsem zahlédla v den, kdy jsem svou malou paní objevila na Větrné hůrce po její výpravě ke Skalám. Zatímco jsem obdivovala a oni se učili, snášel se soumrak, a s ním se vrátil pán. Přišel na nás zcela nečekaně, vcházeje předními dveřmi, a měl plný pohled na nás tři, dřív než jsme mohli zvednout hlavu a mrknout na něho. Nu, pomyslela jsem si, nikdy nebyl příjemnější nebo nevinnější pohled; a bude hanba, že je bude kárat. Rudá záře ohně zářila na jejich dvou hezkých hlavách, a odhalovala jejich tváře oživené dychtivým zájmem dětí; neboť ačkoli jemu bylo třiadvacet a jí osmnáct, oba měli tolik nového vnímat a učit se, že ani jeden necítil, ani neprojevoval pocity střízlivé, rozčarované dospělosti.

Zvedli oči společně, aby pohlédli na pana Heathcliffa: snad jste si nikdy nevšiml, že jejich oči jsou přesně podobné, a jsou to oči Catherine Earnshawové. Dnešní Catherine se jí ničím jiným nepodobá, krom širokého čela a jisté klenby chřípí, která jí dodává vzhled poněkud povýšený, ať chce nebo ne. U Haretona je podobnost dál posunu-

ta: za všech okolností je nápadná, *tehdy* však byla obzvláště překvapivá; protože jeho smysly byly bdělé a jeho duševní schopnosti probuzeny k neobvyklé činnosti. Předpokládám, že tato podobnost pana Heathcliffa odzbrojila: došel ke krbu ve zjevném rozrušení; ale rychle to opadlo, jak se díval na mladého muže: nebo bych spíš měla říci, že to změnilo svůj ráz; neboť tam to pořád bylo. Vzal mu knihu z ruky, mrkl na otevřenou stránku, pak ji vrátil bez jakéhokoli komentáře; jen pokynul Catherine, ať odejde: její druh zůstal pozadu jen velmi krátce, a já se také chystala odejít, ale on mě vyzval, abych zůstala sedět.

„Je to ubohý závěr, viďte?" poznamenal, poté co chvíli dumal nad scénou, kterou právě viděl: „absurdní zakončení mého divokého úsilí? Opatřím si páky a motyky, abych rozbořil oba domy, a vycvičím se do schopnosti pracovat jako Herkules, a když je všechno připravené a v mé moci, zjistím, že vůle zvednout břidlici z kterékoli ze dvou střech se vytratila! Moji staří nepřátelé mě nepřemohli; teď by byl přesný čas pomstít se na jejich zástupcích: mohl bych to udělat; a nikdo by mi nebránil. Ale co z toho? Já nestojím o údery: nedokážu se obtěžovat zvednout ruku! To zní, jako bych pracoval celou tu dobu jen proto, abych nakonec předvedl pěkný rys velkomyslnosti. Není tomu zdaleka tak: ztratil jsem schopnost užívat si jejich zkázu, a jsem příliš lenivý, abych ničil pro nic.

„Nelly, blíží se podivná změna; teď jsem v jejím stínu. Mám tak malý zájem o svůj denní život, že si sotva vzpomenu, abych jedl a pil. Ti dva, kteří právě odešli z místnosti, jsou jediné předměty, které si pro mne zachovávají zřetelnou hmotnou podobu; a ta podoba mi působí bolest, až k agonii. O *ní* nebudu mluvit; a nechci na ni myslet; ale upřímně bych si přál, aby byla neviditelná: její přítomnost ve mně vyvolává jen šílené pocity. *On* na mě působí jinak: a přesto kdybych to mohl udělat, aniž bych se zdál šílený, nechtěl bych ho už nikdy vidět. Snad si budete myslet, že k šílenství spíš sklouzávám," dodal a snažil se usmát, „pokud se vám pokusím vylíčit tisíce podob dávných asociací a myšle-

nek, které v něm probouzí, nebo které v sobě ztělesňuje. Ale vy nebudete mluvit o tom, co vám říkám; a moje mysl je tak věčně uzavřená do sebe, že je svůdné nakonec ji obrátit k někomu jinému.

„Před pěti minutami se mi Hareton zdál být ztělesněním mého mládí, ne lidskou bytostí; cítil jsem k němu takovou rozmanitost věcí, že by nebylo možné s ním rozumně promluvit. Za prvé, jeho ohromující podobnost s Catherine ho s ní strašlivě spojovala. Avšak to, co byste mohla pokládat za nejmocnější, aby to upoutalo mou obrazotvornost, je ve skutečnosti to nejmenší: neboť co není pro mne spojeno s ní? a co mi ji nepřipomíná? Nemůžu se podívat na tuhle podlahu, aniž by její rysy byly vytvarované v dlaždicích! V každém mraku, v každém stromě – naplňujíc vzduch v noci, a zahlédnutá letmými pohledy v každém předmětu ve dne – jsem obklopen jejím obrazem! I nejobyčejnější tváře mužů a žen – i moje vlastní rysy – se mi podobností vysmívají. Celý svět je strašlivá sbírka upomínek, že existovala, a že jsem ji ztratil! Nu, Haretonův vzhled byl přízrakem mé nesmrtelné lásky; mých divokých snah uhájit své právo; mé potupy, mé pýchy, mé štěstí a mé úzkosti –

„Ale je to šílenství opakovat tyhle myšlenky vám: jen vám to dá vědět, proč mi jeho společnost – i když nerad zůstávám stále sám – neprospívá; spíš je přitěžováním stálé muky, kterou snáším: a zčásti to přispívá k tomu, že jsem bezohledný k tomu, jak si on a jeho sestřenice vedou spolu. Nemůžu jim už věnovat žádnou pozornost."

„Ale co myslíte tou *změnou*, pane Heathcliffe?" řekla jsem, zděšena jeho způsobem: ačkoli nebyl v nebezpečí, že by ztratil smysly, ani že by zemřel, dle mého úsudku: byl docela silný a zdravý; a co se jeho rozumu týče, od dětství měl radost z toho, dumat o temných věcech a pěstovat podivné představy. Mohl mít monománii na téma svého zesnulého idolu; ale ve všem ostatním byl jeho rozum zdravý jako můj.

„To nebudu vědět, dokud to nepřijde," řekl; „teď si to uvědomuju jen zpola."

„Nemáte pocit nemoci, že?" zeptala jsem se.

„Ne, Nelly, nemám," odpověděl.

„Pak se nebojíte smrti?" pokračovala jsem.

„Bojím? Ne!" odpověděl. „Nemám ani strach, ani předtuchu, ani naději na smrt. Proč bych měl mít? S mou tvrdou konstitucí a střídmým způsobem života, a nerizikovými zaměstnáními, bych měl, a pravděpodobně *budu* zůstávat nad zemí, dokud mi na hlavě sotva nezbyde černý vlas. A přesto nemohu dál v tomhle stavu! Musím si připomínat, abych dýchal – skoro si připomínat, aby mi tlouklo srdce! A je to jako ohýbat zpátky ztuhlou pružinu: jen z nutnosti vykonám sebemenší skutek, který nevyvolá jediná myšlenka; a jen z nutnosti si všimnu něčeho živého nebo mrtvého, co není spojeno s jedinou univerzální představou. Mám jediné přání, a celá má bytost a schopnosti po něm dychtivě touží. Dychtily po něm tak dlouho a tak neochvějně, že jsem přesvědčen, že *bude* dosaženo – a *brzy* – protože to pohltilo mou existenci: jsem pohlcen očekáváním jeho naplnění. Má přiznání mi neulevila; ale mohou vysvětlit některé jinak nevysvětlitelné fáze nálady, které projevuji. Ó Bože! Je to dlouhý boj; přeji si, aby už byl u konce!"

Začal přecházet po místnosti a mumlat si strašlivé věci, až jsem byla téměř ochotná uvěřit, jak sám říkal o Josefovi, že svědomí mu obrátilo srdce v pozemské peklo. Hodně jsem přemítala, jak to skončí. Ačkoli jen zřídka předtím odhalil tento stav mysli, byť pohledy, byl to, nepochybuji, jeho obvyklá nálada: on sám to tvrdil; ale podle jeho obecného vystupování by to ani duše nehádala. Vy jste to nehádal, když jste ho viděl, pane Lockwoode: a v období, o němž mluvím, byl právě týž jako tehdy; jen více lnul k nepřetržité samotě, a snad ještě lakoničtější ve společnosti.

Kapitola 34.

Několik dní po tom večeru se pan Heathcliff vyhýbal setkání s námi při jídle; přitom nechtěl formálně svolit, aby byli Hareton a Cathy vyloučeni. Měl odpor k tomu, aby se tak úplně poddal svým citům, a raději volil nepřítomnost; a jíst jednou za čtyřiadvacet hodin se mu zdálo dostatečnou výživou.

Jednou v noci, když už byla celá domácnost v posteli, slyšela jsem ho sejít dolů a vyjít předními dveřmi. Neslyšela jsem ho vracet se, a ráno jsem shledala, že je pořád pryč. Byl tenkrát duben: počasí bylo sladké a teplé, tráva tak zelená, jak ji mohly učinit přeháňky a slunce, a dvě zakrslé jablůně u jižní zdi plně v květu. Po snídani Catherine trvala na tom, abych si přinesla židli a sedla si se svou prací pod jedlemi na konci domu; a svedla Haretona, který se dokonale uzdravil ze své nehody, aby okopal a upravil její malou zahradu, přesunutou do toho rohu vlivem Josefových stížností. Pohodlně jsem si užívala jarní vůni kolem sebe a krásné měkké modro nad hlavou, když má mladá paní, která běžela k vrátkům pro nějaké kořeny petrklíčů na okraj záhonu, se vrátila jen zpola naložená a oznámila nám, že pan Heathcliff přichází. „A promluvil se mnou," dodala s nechápavým výrazem.

„Co řekl?" zeptal se Hareton.

„Řekl mi, ať zmizím, co nejrychleji dokážu," odpověděla. „Ale vypadal tak jinak než obvykle, že jsem na chvíli zůstala stát a civěla na něho."

„Jak?" ptal se.

„Nu, skoro jasně a vesele. Ne, *skoro* ne – *moc* vzrušeně, divoce a radostně!" odvětila.

„Noční toulky ho tedy baví," poznamenala jsem s nenuceným chováním: ve skutečnosti stejně překvapená jako ona, a dychtivá se přesvědčit o pravdě jejího tvrzení; neboť vidět pána spokojeného by nebyla každodenní podívaná. Vymyslela jsem si záminku, abych vešla dovnitř. Heathcliff stál v otevřených dveřích; byl bledý a chvěl se: a přesto zajisté v jeho očích zářil podivný radostný třpyt, který měnil celou tvář.

„Chcete něco k snídani?" řekla jsem. „Musíte mít hlad, když jste se celou noc toulal!" Chtěla jsem zjistit, kde byl, ale nerada jsem se ptala přímo.

„Ne, nemám hlad," odpověděl, odvracel hlavu a mluvil poněkud opovržlivě, jako by uhodl, že se snažím vypátrat příčinu jeho dobré nálady.

Cítila jsem se v rozpacích: nevěděla jsem, zda to není vhodná příležitost nabídnout trochu napomenutí.

„Nepovažuji za správné toulat se venku," poznamenala jsem, „místo abyste byl v posteli: moudré to není, zvláště teď v téhle vlhké roční době. Troufám si tvrdit, že si uženete pořádnou rýmu nebo horečku: s vámi už teď něco je!"

„Nic, co bych nedokázal snést," odvětil; „a s největším potěšením, pokud mě necháte na pokoji: pojďte dovnitř a neotravujte mě."

Poslechla jsem; a v průchodu jsem si všimla, že dýchá tak rychle jako kočka.

„Jo!" uvažovala jsem si pro sebe, „čeká nás záchvat nemoci. Nedokážu si představit, co dělal."

Toho poledne si sedl s námi k obědu a dostal z mých rukou vrchovatý talíř, jako by měl v úmyslu nahradit předchozí půst.

„Nemám ani rýmu, ani horečku, Nelly," poznamenal, s narážkou na mou ranní řeč; „a jsem připraven vzdát čest jídlu, které mi dáváte."

Vzal nůž a vidličku a chtěl začít jíst, když chuť zřejmě najednou pohasla. Položil je na stůl, dychtivě pohlédl k oknu, pak vstal a vyšel ven. Viděli jsme ho chodit sem a tam po zahradě, zatímco jsme končili jídlo, a Earnshaw řekl, že se zeptá, proč nechce obědvat: myslel si, že jsme ho nějak ranili.

„Nu, přijde?" zvolala Catherine, když se její bratranec vrátil.

„Ne," odpověděl; „ale není zlý: zdál se dokonce zřídkakdy tak potěšen; jen jsem ho rozmrzel tím, že jsem na něho dvakrát promluvil; a pak mi řekl, ať jdu k vám: divil se, jak můžu stát o společnost kohokoli jiného."

Dala jsem jeho talíř na krbovou mřížku, aby zůstal teplý; a po hodině nebo dvou se vrátil, když už byla místnost prázdná, nijak klidnější: týž nepřirozený – byl to nepřirozený – vzhled radosti pod jeho černým obočím; táž bezkrevná barva, a jeho zuby chvílemi vidět v jakémsi úsměvu; jeho tělo se chvělo, ne jak se člověk chvěje chladem nebo slabostí, ale jako napjatá šňůra vibruje – spíš silné zachvívání než třas.

Zeptám se, co se mu stalo, pomyslela jsem si; nebo kdo jiný by to měl udělat? A zvolala jsem: „Dostal jste nějakou dobrou zprávu, pane Heathcliffe? Vypadáte neobvykle oživeně."

„Odkud by mi přišla dobrá zpráva?" řekl. „Oživen jsem hladem; a jak se zdá, nesmím jíst."

„Vaše polední je tady," odpověděla jsem; „proč si ho nedáte?"

„Teď to nechci," zamumlal spěšně: „počkám do večeře. A, Nelly, jednou provždy, prosím vás, varujte Haretona a tu druhou, aby se mi vyhýbali. Nechci být nikým obtěžován: chci mít tohle místo pro sebe."

„Je nějaký nový důvod pro tohle vyhánění?" zeptala jsem se. „Řekněte mi, proč jste tak divný, pane Heathcliffe? Kde jste byl včera v noci? Nekladu tu otázku ze samé zvědavosti, ale –"

„Kladete tu otázku ze samé zvědavosti," přerušil mě se smíchem. „Přesto na ni odpovím. Včera v noci jsem byl na prahu pekla. Dnes jsem na dohled od svého nebe. Hledím na ně: sotva tři stopy mě od

něho dělí! A teď bude lépe, když půjdete! Neuslyšíte a neuvidíte nic, co by vás vyděsilo, zdržíte-li se slídění."

Zametla jsem krb a utřela stůl, pak jsem odešla; víc zmatená než předtím.

Toho odpoledne už dům neopustil, a nikdo nerušil jeho samotu; dokud jsem v osm hodin neuznala za vhodné, byť nezavolaná, odnést mu svíčku a jeho večeři. Opíral se o parapet otevřeného okna, ale nedíval se ven: tvář měl obrácenou do vnitřní temnoty. Oheň doutnal v popel; místnost byla naplněna vlhkým, mírným vzduchem zataženého večera; a tak tichá, že nejen šum bystřiny dole v Gimmertonu bylo možno rozeznat, ale i její čeření a šplouchání přes oblázky, nebo přes velké kameny, které nemohla překrýt. Pronesla jsem výkřik nelibosti při pohledu na pochmurný rošt a začala jsem jedno po druhém zavírat okna, až jsem došla k jeho.

„Mám tohle zavřít?" zeptala jsem se, abych ho probudila; neboť se nehnul.

Světlo zazářilo na jeho rysech, zatímco jsem mluvila. Och, pane Lockwoode, nemohu vyjádřit, jaký strašlivý úlek jsem dostala při tom okamžitém pohledu! Ty hluboké černé oči! Ten úsměv a mrtvolná bledost! Zdálo se mi, že to není pan Heathcliff, ale skřet; a v hrůze jsem svíčku naklonila ke zdi a ta mě zanechala ve tmě.

„Ano, zavřete to," odpověděl svým obvyklým hlasem. „Tak, to byla samá nešikovnost! Proč jste držela svíčku vodorovně? Rychle, přineste jinou."

Pospíšila jsem ven v hloupém stavu strachu a řekla Josefovi: „Pán si přeje, abyste mu odnesl světlo a znovu zapálil oheň." Neboť jsem se v tu chvíli neodvažovala jít dovnitř sama znovu.

Josef hrkl do lopatky trochu ohně a šel: ale přinesl ji hned zpátky, v druhé ruce podnos s večeří, a vysvětloval, že pan Heathcliff jde do postele a nechce až do rána nic jíst. Slyšeli jsme ho hned vystupovat po schodech; nešel však do své obvyklé komnaty, ale zahnul do té

s dřevěným uzávěrem postele: její okno, jak jsem už dřív podotkla, je dost široké, aby jím kdokoli prošel; a napadlo mě, že plánuje další půlnoční výpravu, o níž raději nechce, abychom měli podezření.

„Je to ghúl nebo upír?" uvažovala jsem si. Četla jsem o takových ohyzdných vtělených démonech. A pak jsem začala přemítat, jak jsem o něho pečovala v útlém dětství, a dívala se, jak dorostl v mladíka, a sledovala ho téměř celým jeho životem; a jaký nesmysl bylo poddávat se tomu pocitu hrůzy. „Ale odkud přišel, ten malý tmavý tvor, kterého si tam dobrý člověk zavedl k vlastní zkáze?" mumlala Pověra, zatímco jsem klesala do bezvědomí. A začala jsem si, zpola ve snu, lámat hlavu výmyslem nějakého vhodného původu pro něj; a opakujíc své bdělé úvahy, znovu jsem prošla jeho existencí, s pochmurnými obměnami; nakonec jsem si představila jeho smrt a pohřeb: z něhož si pamatuju jen to, že jsem byla velmi mrzutá kvůli úkolu diktovat nápis na jeho pomník a radit se s hrobníkem; a protože neměl příjmení, a nemohli jsme říci jeho věk, museli jsme se spokojit s jediným slovem – „Heathcliff". To se vyplnilo: tak jsme se spokojili. Vstoupíte-li na hřbitov, přečtete si na jeho náhrobku jen tohle, a datum jeho smrti.

Úsvit mě vrátil k běžnému rozumu. Vstala jsem a šla do zahrady, hned jak jsem viděla, abych zjistila, zda nejsou pod jeho oknem nějaké stopy. Nebyly. „Zůstal doma," pomyslela jsem si, „a dnes bude v pořádku." Připravila jsem snídani pro celou domácnost, jak bylo mým obvyklým zvykem, ale Haretonovi a Catherine jsem řekla, aby si vzali svou, než pán sejde dolů, protože ten dnes dlouho leží. Dali přednost tomu, aby si ji vzali venku, pod stromy, a já jim prostřela malý stolek.

Při svém návratu dovnitř jsem našla pana Heathcliffa dole. On a Josef se bavili o nějaké hospodářské záležitosti; dával jasné, podrobné pokyny k projednávané věci, ale mluvil rychle a hlavu neustále odvracel stranou, a měl týž rozrušený výraz, ještě zveličenější. Když Josef opustil místnost, zaujal své obvyklé místo, a já před něho postavila misku kávy. Přitáhl si ji blíž a pak si opřel paže o stůl a díval se na

protější zeď, jak jsem předpokládala, prohlížeje si jednu určitou část, nahoru a dolů, třpytícíma se, neklidnýma očima a s tak dychtivým zájmem, že na půl minuty v kuse přestával dýchat.

„Pojďte," zvolala jsem, strkajíc mu chleba do ruky, „jezte a pijte to, dokud je teplo: čeká tu skoro hodinu."

Nevšiml si mě, a přesto se usmál. Raději bych ho viděla cenit zuby, než se takhle usmívat.

„Pane Heathcliffe! pane!" vykřikla jsem, „nezírejte, proboha, jako byste viděl nadpozemské zjevení."

„Neječte, proboha, tak nahlas," odvětil. „Otočte se a řekněte mi, jsme sami?"

„Samozřejmě," zněla moje odpověď; „samozřejmě, že jsme."

Přesto jsem bezděčně poslechla, jako bych si nebyla docela jistá. Mávnutím ruky uklidil prázdný prostor před sebou mezi snídaňovými věcmi, a nahnul se dopředu, aby se mohl pohodlněji zahledět.

Teď jsem viděla, že se nedívá na zeď; neboť když jsem ho pozorovala samotná, zdálo se mi přesně, že hledí na něco ve vzdálenosti dvou yardů. A ať to bylo cokoli, zprostředkovávalo to, jak se zdálo, slast i bolest v nejkrajnějším stupni: alespoň trýznivý, a přitom unesený výraz jeho tváře tu myšlenku naznačoval. Smyšlený objekt ani nebyl pevný: jeho oči ho sledovaly neúnavnou pílí, a dokonce i když ke mně mluvil, se od něho nikdy neodvrátily. Marně jsem mu připomínala jeho dlouhotrvající zdrženlivost od jídla: pohnul-li se, aby se čeho dotkl na mou prosbu, natáhl-li ruku, aby vzal kus chleba, jeho prsty se sevřely, než ke chlebu dosáhly, a zůstaly na stole, zapomnětlivé svého cíle.

Seděla jsem tam, vzor trpělivosti, a snažila se odvést jeho pohlcenou pozornost od její pohlcující spekulace; až se stal podrážděným, vstal a ptal se, proč mu nedovolím, aby jedl ve svém čase? a říkal, že příště nemusím čekat: mohu věci jen postavit a jít. Když tahle slova vyřkl, opustil dům, pomalu se loudal po zahradní cestě a zmizel brankou.

Hodiny plynuly úzkostlivě; přišel další večer. Nešla jsem na lože až pozdě, a když ano, nemohla jsem usnout. Vrátil se po půlnoci, a místo aby šel do postele, zavřel se v místnosti pod schody. Naslouchala jsem a převracela se, a nakonec jsem se oblékla a sešla dolů. Bylo příliš protivné tam ležet a trápit si mozek stovkou prázdných obav.

Rozeznala jsem krok pana Heathcliffa, jak neklidně měří podlahu, a často přerušuje ticho hlubokým nádechem, podobným zasténání. Mumlal také útržky slov; jediné, které jsem zachytila, bylo jméno Catherine, spojené s nějakým divokým výrazem něhy nebo utrpení; vyřčené tak, jak by člověk mluvil s osobou, která je přítomna; tiše a naléhavě, vyždímané z hlubin jeho duše. Neměla jsem odvahu vejít přímo do té místnosti; ale přála jsem si ho z toho zasnění vyrušit, a proto jsem se vrhla na kuchyňský oheň, prohrabala ho a začala škrábat uhlíky. Vylákalo ho to ven dřív, než jsem čekala. Hned otevřel dveře a řekl: „Nelly, pojďte sem – je ráno? Pojďte dovnitř se svým světlem."

„Jsou čtyři hodiny," odpověděla jsem. „Chcete svíčku, abyste si odnesl nahoru: mohl byste si ji zapálit u tohohle ohně."

„Ne, nechci jít nahoru," řekl. „Pojďte dovnitř a zapalte *mi* oheň a udělejte v tom pokoji, co je třeba udělat."

„Nejdřív musím uhlíky rozdmýchat do červena, než budu moci nějaké přinést," odpověděla jsem a vzala jsem si židli a měchy.

Mezitím chodil sem a tam, v stavu blízkém rozrušení; jeho těžké vzdechy následovaly tak hustě po sobě, že mezi nimi nezbývalo místo pro běžné dýchání.

„Až se rozední, pošlu pro Greena," řekl; „chci se ho zeptat na nějaké právní věci, dokud na ně mohu věnovat myšlenku a dokud mohu jednat klidně. Ještě jsem nenapsal závěť; a jak zanechat svůj majetek, nemohu rozhodnout. Přál bych si, abych ho mohl smést z tváře země."

„Takhle bych nemluvila, pane Heathcliffe," vložila jsem se do toho. „Nechte závěť na chvíli: ještě vám bude dopřáno, abyste litoval mnoha svých křivd! Nikdy jsem nečekala, že by vaše nervy byly rozkolísané:

jsou však teď podivuhodně, a téměř úplně vaší vlastní vinou. Způsob, jakým jste strávil tyhle poslední tři dny, by srazil i Titána. Jezte přece něco a odpočiňte si trochu. Stačí se podívat do zrcadla a uvidíte, jak obojí potřebujete. Tváře máte vpadlé a oči zarudlé, jako člověk hladovějící a slepnoucí nedostatkem spánku."

„Není mou vinou, že nemohu jíst ani odpočívat," odvětil. „Ujišťuji vás, že to není z nějakého rozhodnutí. Udělám obojí, jak jen budu moci. Ale můžete právě tak dobře přikázat člověku zápasícímu ve vodě, aby odpočíval na dosah od břehu! Musím se k němu nejprve dostat, a pak si odpočinu. Nu, nic s panem Greenem: co se týče litování mých křivd, žádnou jsem nespáchal a nelituju ničeho. Jsem příliš šťastný; a přesto nejsem dost šťastný. Blaho mé duše mi zabíjí tělo, ale neuspokojí sebe samo."

„Šťastný, pane?" zvolala jsem. „Zvláštní štěstí! Kdybyste mě vyslechl bez hněvu, mohla bych vám nabídnout radu, která by vás učinila šťastnějším."

„Jaká to je?" zeptal se. „Řekněte ji."

„Víte, pane Heathcliffe," řekla jsem, „že od chvíle, kdy vám bylo třináct, žijete sobecký, nekřesťanský život; a pravděpodobně jste sotva měl za tu dobu Bibli v rukou. Musel jste zapomenout, co kniha obsahuje, a snad teď nemáte čas v ní hledat. Nemohlo by uškodit poslat pro někoho – pro některého duchovního kteréhokoli vyznání, nezáleží jakého – aby vám to vysvětlil a ukázal, jak velice jste od jejích přikázání sešel; a jak nevhodný budete pro její nebe, pokud se v tom před svou smrtí nestane změna?"

„Jsem vám spíš zavázán než rozzloben, Nelly," řekl, „neboť mi připomínáte způsob, jakým si přeji být pohřben. Má být odnesen na hřbitov večer. Vy a Hareton, chcete-li, mě můžete doprovodit: a dbejte, zvláště, aby hrobník poslechl mé pokyny ohledně dvou rakví! Žádný duchovní nemusí přijít; a nemusí nad mnou nic být řečeno. – Ří-

kám vám, že jsem téměř dosáhl *svého* nebe; a nebe druhých nijak necením a netoužím po něm."

„A dejme tomu, že vytrváte v tom svém umíněném půstu a tím zemřete, a oni odmítnou pohřbít vás v hranicích kostelního hřbitova?" řekla jsem, otřesena jeho bezbožnou lhostejností. „Jak by se vám to líbilo?"

„To neudělají," odpověděl: „kdyby to udělali, musela byste mě dát tajně odnést; a pokud to zanedbáte, dokážete prakticky, že mrtví nejsou zcela zničeni!"

Sotva uslyšel ostatní členy rodiny, že se probouzejí, stáhl se do svého doupěte, a já si volněji oddechla. Ale odpoledne, zatímco Josef a Hareton byli ve své práci, přišel znovu do kuchyně, a s divokým pohledem mě vyzval, abych přišla a seděla v síni: chtěl mít někoho u sebe. Odmítla jsem; a řekla jsem mu otevřeně, že jeho podivná řeč a chování mě děsí, a že nemám ani odvahu, ani vůli být jeho jedinou společnicí.

„Myslíte si, že jsem ďábel," řekl se svým ponurým smíchem; „něco příliš strašného na to, abych žil pod slušnou střechou." Pak se obrátil k Catherine, která tam byla a která se při jeho příchodu stáhla za mě, a dodal, zpola s úšklebkem: „Přijdeš *ty*, holčičko? Nebudu ti ubližovat. Ne! tobě jsem se zhoršil ještě víc než ďábel. Nu, je *jedna*, která se před mou společností nestáhne! U Boha! Je neúprosná. Ach, zatraceně! To je nevyslovitelně nad to, co může snášet tělo a krev – i to moje."

Nikoho dalšího si už nežádal. Za soumraku vešel do své komnaty. Po celou noc a daleko do rána jsme ho slyšeli sténat a mumlat si pro sebe. Hareton si přál vejít; ale já jsem mu řekla, aby přivedl pana Kennetha, a ten že by měl vejít a podívat se na něho. Když přišel a já požádala o vstup a snažila se otevřít dveře, zjistila jsem, že jsou zamčené; a Heathcliff nás poslal k ďasu. Je mu lépe, chce zůstat sám; tak lékař odešel.

Následující večer byl velmi deštivý: vskutku lilo až do úsvitu; a jak jsem konala svou ranní obchůzku kolem domu, všimla jsem si, že pánovo okno se dokořán houpá a déšť vletuje přímo dovnitř. Nemůže být v posteli, pomyslela jsem si: ty přívaly by ho promočily skrznaskrz. Musí být vzhůru nebo venku. Ale už nebudu dělat drahoty, půjdu směle a podívám se.

Když se mi podařilo vstoupit s jiným klíčem, běžela jsem otevřít panely, neboť komnata byla prázdná; rychle jsem je odstrčila stranou a nahlédla dovnitř. Pan Heathcliff tam byl – ležel na zádech. Jeho oči potkaly moje tak ostré a divoké, že jsem sebou trhla; a pak se zdálo, že se usmívá. Nemohla jsem si myslet, že je mrtev: ale jeho tvář a hrdlo byly omyté deštěm; lůžkoviny kapaly, a on byl zcela nehybný. Okenice, mávající sem a tam, poškrábala jednu ruku, která spočívala na parapetu; z poraněné kůže netekla žádná krev, a když jsem na to položila prsty, nemohla jsem už pochybovat: byl mrtvý a zcela ztuhlý!

Zavřela jsem okno; sčesala jsem mu jeho dlouhé černé vlasy z čela; snažila jsem se mu zavřít oči: uhasit, bylo-li to možné, ten strašný, jakoby živoucí pohled vítězoslávy, než ho spatří někdo jiný. Nechtěly se zavřít: zdálo se, že se mým pokusům posmívají; a jeho pootevřené rty a ostré bílé zuby se posmívaly také! Zachvácena dalším záchvatem zbabělosti jsem zavolala Josefa. Josef se přišoural a nadělal rámus, ale rozhodně se odmítl se ho dotknout.

„Ďábel mu vzal duši," vykřikl, „a ať si pro mě za mě vezme i mrtvolu k tomu! Och! Jak zločinecky vypadá, jak se šklebí na smrt!" a starý hříšník se posměšně usmál. Myslela jsem, že chce kolem postele poskakovat; ale náhle se vzchopil, padl na kolena a zvedl ruce, a vzdával díky, že právoplatný pán a staré rodové jméno byli vráceni svým právům.

Cítila jsem se omráčená tou strašlivou událostí; a má paměť se mimoděk vracela k dřívějším časům s jakousi tíživou lítostí. Ale ubohý Hareton, nejvíc ukřivděný, byl jediný, kdo opravdu silně trpěl. Seděl

u mrtvoly celou noc a hořce plakal. Tiskl jeho ruku a líbal tu sarkastickou, divokou tvář, od níž se každý jiný s hrůzou odvracel; a oplakával ho tím silným zármutkem, který přirozeně pramení z šlechetného srdce, ač je tvrdé jako kalená ocel.

Pan Kenneth byl na rozpacích prohlásit, na jakou nemoc pán zemřel. Zatajila jsem skutečnost, že nic nejedl po čtyři dny, obávajíc se, že by to mohlo vést k nepříjemnostem; a pak, jsem přesvědčena, se nezdržoval úmyslně: byl to následek jeho podivné nemoci, ne příčina.

Pohřbili jsme ho, ke skandálu celého sousedství, jak si přál. Earnshaw a já, hrobník a šest mužů k nesení rakve, tvořili celý průvod. Těch šest mužů odešlo, když ji spustili do hrobu: my jsme zůstali, abychom viděli, jak je zasypána. Hareton, s tváří v slzách, vyryl zelené drny a sám je rozprostřel přes hnědou prsť: v současnosti je stejně hladká a svěží jako sousední rovy – a já doufám, že její obyvatel spí stejně klidně. Ale venkované, kdybyste se jich zeptal, by přísahali na Bibli, že *chodí*: jsou tací, kteří mluví o tom, že ho potkali u kostela a na vřesovišti, a dokonce v tomhle domě. Prázdné povídačky, řeknete, a to říkám také. Přesto onen starý muž u kuchyňského ohně tvrdí, že viděl dva, jak se dívají z okna jeho komnaty každou deštivou noc od jeho smrti – a mně se stala podivná věc asi před měsícem. Šla jsem jednou večer na Drozdov – byl to tmavý večer a hrozila bouřka – a právě na zatáčce k Hůrce jsem potkala malého chlapce s ovcí a dvěma jehňátky před sebou; strašně plakal; a já předpokládala, že se jehňátka plaší a nedají se vést.

„Co se stalo, chlapečku?" zeptala jsem se.

„Heathcliff a nějaká ženská jsou támhle, pod skalou," vzlykal, „a já se bojim kolem nich jít."

Nic jsem neviděla; ale ani ovce, ani on dál jít nechtěli, tak jsem mu řekla, aby šel po cestě níž. Pravděpodobně v sobě vyvolal ty přízraky myšlenkami, zatímco sám procházel vřesovištěm, na ty nesmysly, které slýchal od svých rodičů a druhů. Přesto se mi dnes nelíbí být venku

ve tmě; a nelíbí se mi být opuštěná v tomhle pochmurném domě: nemohu si pomoci; budu ráda, až odtud odejdou a přestěhují se na Drozdov.

„Odcházejí tedy na Drozdov?" řekl jsem.

„Ano," odpověděla paní Deanová, „jak jen se vezmou, a to bude na Nový rok."

„A kdo tu pak bude bydlet?"

„Nu, Josef bude dohlížet na dům, a snad nějaký mládenec, aby mu dělal společnost. Budou žít v kuchyni, a zbytek bude zavřený."

„K užívání takovým přízrakům, kteří si ho zvolí za obydlí?" poznamenal jsem.

„Ne, pane Lockwoode," řekla Nelly a potřásla hlavou. „Věřím, že mrtví jsou v pokoji: ale není správné mluvit o nich lehkomyslně."

V tom okamžiku zapadla zahradní branka; naši poutníci se vraceli.

„*Ti* se ničeho nebojí," zabrumlal jsem, pozoruje jejich příchod oknem. „Spolu by vzdorovali Satanovi a všem jeho legiím."

Jak vkročili na kameny u prahu a zastavili se, aby naposled pohlédli na měsíc – nebo přesněji, na sebe v jeho světle –, cítil jsem neodolatelný popud opět před nimi uprchnout; a vtiskl jsem do ruky paní Deanové pamětní dar, a nedbaje jejích protestů proti mé nezdvořilosti, zmizel jsem kuchyní, jak otevírali domovní dveře; čímž bych byl potvrdil Josefovi jeho názor na veselou prostopášnost své spoluslužebné, nebýt toho, že mě naštěstí rozpoznal za slušného člověka podle sladkého zvonivého cinknutí sovereignu u jeho nohou.

Má cesta domů se protáhla odbočkou směrem ke kostelu. Když jsem byl pod jeho zdmi, zjistil jsem, že úpadek postoupil, i za sedm měsíců: mnohá okna ukazovala černé mezery zbavené skla; a tašky trčely sem a tam za pravou čáru střechy, aby je postupně odnesly přicházející podzimní bouře.

Vyhledal jsem a brzy našel ty tři náhrobky na svahu nejblíž vřesovišti: prostřední šedivý a napolo pohřbený ve vřesu; Edgara Lintona

pouze sladěný s trávníkem a mechem, které se mu plížily k patě; Heathcliffův stále holý.

Zdržel jsem se kolem nich, pod tím vlídným nebem: pozoroval jsem noční motýly, jak se třepotají mezi vřesem a zvonky, naslouchal jsem mírnému větru, jak dýchá trávou, a divil se, jak si kdo mohl kdy představit neklidné spánky pro spáče v té tiché zemi.

Emily Brontëová: Na Větrné hůrce

Překlad: Audioknihy CZ. Nový český překlad z originálu, který vznikl pro tento projekt a prošel nezávislou korekturou.

Zdroj originálního textu: Project Gutenberg #768.

Originální text je volné dílo. Překlad a vydání: Audioknihy CZ, licence CC BY 4.0. Můžete jej sdílet a dál používat, pokud uvedete zdroj (Audioknihy CZ, audioknihycz.cz/kniha/vetrna-hurka-bronte/).

Audioknihu připravujeme. Další knihy a audioknihy zdarma najdete na audioknihycz.cz/kniha/vetrna-hurka-bronte/.